

ULUSLARARASI REKABET ARAşTIRMALARI KURUMU

İLLERARASI REKABETÇİLİK ENDEKSİ 2009-2010

Deloitte.

Deloitte Türkiye'nin katkılarıyla hazırlanmıştır.

Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu Derneği (URAK), Türk Halkının refah seviyesinin artırılmasını, etik değerlerden taviz vermeden, hızlı ve sürdürülebilir ekonomik büyüme, kültürel ve sosyal alanlardaki gelişmeler vasıtasıyla, sektörel ve bölgesel rekabet stratejilerinin hazırlanmasını ve bu stratejilerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla kurulmuş bir sivil toplum örgütüdür.

URAK, ülkemizin küresel arenadaki rekabet yarışını sürdürülebilir kılma hedefinde, ulusal bazda olduğu kadar yerel bazda oluşturulan yaklaşımların büyük önem taşıdığının bilinci ile ülkemiz için gerekli stratejilerin oluşturulması ve uygulamaya geçirilmesi yolunda somut projeler ortaya koymaktadır. Bilgiye ulaşımın çok kolay ama doğru ve güvenilir bilgiye ulaşımın ise zor olduğu çağımızda; doğru stratejilerin oluşturulması, belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi açısından son derece önemlidir.

URAK tarafından hazırlanan İllerarası Rekabetçilik Endeksi, Türkiye’de 81 ilin rekabetçilik seviyelerinin kapsamlı olarak incelendiği ve her sene düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılan ilk ve tek çalışmadır.

Geçtiğimiz iki sene boyunca endeks çalışmamızın her kesimden büyük ilgi görmesi, bizleri daha da yüreklendirdi. İllerimizden çok sayıda davet aldık. Elimizden geldiği kadarı ile ekip olarak davet aldığımız illere giderek o il konusundaki detaylı analizlerimizi şehrin önde gelen karar vericileri ile paylaştık.

Bu sene üçüncüsünü sizlerle paylaştığımız endeks çalışmamızın; her üç seneyi de kapsaması sebebiyle, illerimizin performansının yıllar içinde nasıl bir değişim gösterdiğini gözler önüne sermesi açısından gerek ulusal gerekse yerel düzeyde hedeflerin belirlenmesi, ilgili stratejilerin oluşturulması ve bu kapsamda ortaya konulan projelerin çıktılarının değerlendirilmesi yolunda, karar vericilere ve araştırmacılara önemli bir girdi sağlayacağını düşünüyorum.

Ali Y. Koç
Yönetim Kurulu
Başkanı
Uluslararası Rekabet
Araştırmaları Kurumu
Derneği (URAK)

Endeksimizin bu seneki sonuçlarına göre İstanbul yine en rekabetçi il konumundadır. Diğer taraftan A.T. Kearney’in hazırlamakta olduğu “2010 Küresel Şehir Endeksi”ne göre İstanbul, 2008’den bu yana 3 sıra gerileyerek 65 şehir içinde 41. olabilmıştır. Ülkemizde diğer şehirlere oranla açık ara 1. olan İstanbul küresel yarışta nerede durmaktadır? Durum geri kalan 80 ilimiz için ne olacaktır? Bu noktada bizim hazırlamış olduğumuz “İllerarası Rekabetçilik Endeksi” uzun bir yolculuğun ilk adımlarındandır. Endeksimizde 81 ilimiz; “Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi”, “Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik”, “Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli” ve “Erişilebilirlik” olmak üzere 4 ana başlık üzerinden değerlendirilmiştir. Endeksimiz şehirlerimizin birbirlerine göre göreceli pozisyonunu ortaya koymaktadır; bu sebeple karar vericilerin bu endeksi doğru okuması ve değerlendirmesi, şehirlerimizin uluslararası platformda bir çekim merkezi haline getirilmesi yolunda önemli bir yapıtaşı olacaktır.

Çalışmanın hazırlanmasında ve yaptığımız yurt gezilerinde kamuoyu ile paylaşılmasında URAK adına yoğun bir çalışma sergileyen Prof. Dr. Kerem Alkin, Doç. Dr. Melih Bulu ve Ayça Cangel’e; projeye ilişkin görüşlerini bizimle paylaşan ve ayrıca sponsor olarak destek veren başta Sayın Sait Gözüm olmak üzere Deloitte Türkiye ekibine teşekkürlerimi sunuyorum, çalışmamızın memleketimize faydalı olmasını diliyorum.

Çalışma hakkında

M. Sait Gözüm
Yönetim Kurulu Üyesi
ve Ortak

Deloitte Türkiye

2000 li yıllara girerken, gerek üretim gerekse iletişim alanlarında alınan mesafe, malzeme tedarikinden , üretimin bir kısmının veya tümünün farklı firmalara outsource edilmesi,ve bu sayede kalitenin ve maliyetin en uygun olduğu yerlerden üretimin temin edilerek rekabetçi üstünlük sağlanabilmesi, yöneticileri ve yönetim felsefesinin bu alanda çok açık görüşlü ve de çok atak olmasını getirmiştir. Küresel ekonomide bazı ülkelerin, ülkeler içerisinde de bazı bölgelerin önemi artmış, kimileri tarihsel olarak yakalamış olduğu avantajları koruyarak önemini devam ettirirken, kimileri de geliştirdiği modeller sayesinde verimliliklerini, yetkinliklerini artırmış ve rakiplerine göre avantajlı konum elde ederken refah düzeylerinde gözle görülür gelişmeler sağlayabilmişlerdir.

Ülkemizde ve illerimizde yakın zamanda kurulmaya başlayan kalkınma ajansları, bölgesel kalkınma ve rekabetçilik adına bir çok başarılı projeye imza atmaya başlamışlardır. Avrupa ve Amerika’da bu çalışmaların güzel örneklerini görmekteyiz. Bu doğrultuda Türkiye’de de bu faaliyetlerin aynı başarıda hayata geçirildiğini görmek bizleri gururlandırıyor. Deloitte olarak bu alanda dünyanın değişik köşelerinde gerçekleştirilen projelerde önemli görevler üstlenmekteyiz.

Bu yıl üçüncüsü gerçekleştirilen URAK İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 çalışması bu örneklerden bir tanesi.

Bu güzel çalışma bizlere, Türkiye’deki rekabetçilik ortamını iller ve bölgeler bazında inceleyebilmemiz için son derece aydınlatıcı ipuçları sunmaktadır. Bu çalışma kapsamında belirtilen dört ana kategori (Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli, Erişilebilirlik) şehirlerin rekabetçiliklerini daha etkin yansıtmamız için bizlere yol göstermektedir.

Günümüzde, tüm şehirler ekonomik açıdan avantaj elde edebilmek için diğer şehirlerle rekabet etmektedir. Şehirler ve yerel yönetimler, şirketleri, üretim tesislerini, turizm ve iş amaçlı ziyaretçileri ve yatırımcıları çekebilmek için çeşitli inisiyatifler almaktadır. Tüm bu çaba ise söz konusu şehir ve o şehirde yaşayan halk için daha fazla iş, daha fazla gelir ve daha fazla büyümeye yaratabilmek içindir.

Biz tekrar tekrar, bu çalışmanın, ülkemizdeki illeri ve bölgeleri, belli kriterleri baz alarak rekabetçilik açısından bir sıraya sokmanın ötesinde mesajlar taşımakta olduğunu vurgulamak istiyoruz. Bu çalışmanın , illerin ve bölgelerin rekabet güçlerini artırıcı ve markalaşmalarına katkıda bulunacak, yatırım alanlarına ve var ise değiştirilmesi gereken politikalarına dikkati çekecek önemli bilgileri barındırdığını belirtmek isteriz.

Deloitte olarak, URAK yönetimini ve çalışmaya katkı sağlayan kıymetli mensuplarını böyle bir çalışmayı istikrarlı bir şekilde sürdürmelerinden dolayı kutluyoruz. Çalışmanın ve arkasında yatan felsefenin pek çok ilimize, belediyelerine, ticaret ve sanayi odalarına, il özel idarelerine ve kalkınma ajanslarına ilham verici olmasını diliyoruz.

Saygılarımızla,

Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu Derneği (URAK) hakkında

Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu Derneği (URAK), Türk Halkının refah seviyesinin artırılmasını, etik değerlerden taviz vermeden, hızlı ve sürdürülebilir ekonomik büyüme, kültürel ve sosyal alanlardaki gelişmeler vasıtasıyla, sektörel ve bölgesel rekabet stratejilerinin hazırlanmasını ve bu stratejilerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla kurulmuş bir sivil toplum örgütüdür. Özel sektör, üniversite ve kamudan temsilcileri bünyesinde bulunduran URAK, çalışmalarına Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak için teorik ve uygulamalı projeleri hayata geçirerek devam etmektedir.

Deloitte hakkında

Denetim, vergi, yönetim danışmanlığı ve kurumsal finansman hizmetlerinde dünyanın en büyük kuruluşu olan Deloitte, 140'tan fazla ülkede, yaklaşık 170 bin personeli ile faaliyet gösteriyor. Deloitte'un dünya çapında cirosu 26,6 milyar dolardır.

İleri teknoloji kullanan, değişik alanlardaki bilgi ve becerilerini bir araya getiren Deloitte, dünya çapındaki tüm müşterilerine aynı yüksek kaliteli hizmeti sunmayı ilke edinmiştir. Dünyanın en büyük şirketlerinin yarısından fazlasına ve büyük ulusal teşebbüslere, kamu kurumlarına, ulusal devlere ve küresel çapta hızla büyüyen şirketlere hizmet veren Deloitte, birçok gelişmekte olan pazarda da liderliğini sürdürmektedir.

Türkiye'de çalışmalarına 1986 yılında başlayan Deloitte faaliyetlerini İstanbul, Ankara ve İzmir'de 1.000'e yakın çalışanıyla sürdürüyor. Deloitte Türkiye'de denetim, vergi, yönetim danışmanlığı, kurumsal finansman ve kurumsal risk alanlarında hizmet vermektedir.

Raporu hazırlayanlar

Prof. Dr. Kerem ALKİn

1965 yılında İstanbul'da doğdu. Saint-Michel Fransız Lisesi'ni, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitirdikten sonra, 1987 yılı ağustos ayından itibaren araştırma görevlisi olarak İstanbul Üniversitesi'nde akademik kariyerine başladı. Eylül 1988'de yüksek lisansı, Şubat 1993'de ise doktora çalışmalarını İktisat Anabilim Dalı altında tamamladı. Ağustos 1993'de Yardımcı Doçent kadrosuna atandı. Kasım 1998'de Doçentlik unvanına hak kazandı. Eylül 2001'e kadar önce Yardımcı Doçent, ardından Doçent olarak İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde görev yaptı. Ekim 2001'den itibaren İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde akademik kariyerini sürdürdü. Nisan 2004'de Profesörlük unvanına hak kazandı. 1 Eylül 2004'den bu yana Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü görevini yürütmektedir. 1987'den bu yana sürdürmekte olduğu akademik görevleri çerçevesinde, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Hava Harp Okulu, Deniz Harp Okulu, Harp Akademileri Komutanlığı, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesi'nde, kısa ve uzun süreli öğretim üyeliği görevlerinde bulunmuştur ve İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde kadrolu olarak öğretim üyeliği görevini sürdürmektedir. Pek çok ulusal ve uluslararası ölçekte projede görev almış ve oturumlarda raportörlük, oturum başkanlığı ve konuşmacı olarak görev almıştır. Makro ekonomi ve finans alanının farklı konularında araştırma ve çalışmalarını ve Bloomberg HT Kanalı'nda Direktörlük görevini sürdürmektedir.

Melih Bulu, lisans eğitimini 1992 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nde, Yüksek Lisans ve Doktora eğitimlerini ise Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nde tamamladı. Çalışma hayatında gerek profesyonel girişimci olarak birçok üretim ve servis firmasında değişik seviyelerde görev alan Bulu, 2004 yılından beri Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu'nun Genel Koordinatörlüğünü yürütmektedir. URAK Genel Koordinatörü olarak Türkiye'nin küresel rekabet gücünün artırılması konusundaki ulusal, yerel ve sektörel bazda strateji ağırlıklı çalışmalara destek sağlamaktadır. Melih Bulu 2008 yılından itibaren ek olarak Türkiye Enerji Verimliliği Derneği (ENVER) Yönetim Kurulu üyeliği görevini de yürütmekte ve İstanbul Şehir Üniversitesi İşletme bölümünde ders vermektedir

Doç.Dr. Melih BULU

Lisans derecesini Endüstri Mühendisliği ve Bilgisayar Mühendisliği üzerine Bahçeşehir Üniversitesi'nde tamamlayan Ayça Cangel, halen İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Bölge Planlama alanında yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. 2004 yılından beri URAK bünyesinde; Bölgesel Kalkınma, Kümelenme ve Rekabetçilik üzerine çeşitli projelerde görev almış olup, URAK'ta Projeler Koordinatörü olarak görev yapmaktadır. Şehir rekabetçiliği konusunda istatistik ve simulasyon uygulamaları kullanılmasına yönelik uygulama ve teorik çalışmalarla ilgilenen Cangel'in Kümelenme ve Stratejik Yönetim konuları üzerine yayınları bulunmaktadır.

Ayça CANGEL

Kavramsal çerçeve

Kavramsal Çerçeve: Çalışmanın Amacı

'Bölgesel Rekabet Gücü' ya da 'Bölgesel Rekabet Edebilirlik' kavramı, bölgelerin bir yandan dış rekabet koşulları içerisinde uluslararası pazarlara yönelik mal ve hizmet üretebilmeleri bir yandan da bölge içi yüksek ve sürdürülebilir gelir seviyeleri, istihdam olanakları yaratabilmeleri olarak tanımlanabilir. Ekonomik bölgelerin rekabet güçlerinin daha üst seviyeye çıkarılması için rakiplerine göre rekabet edebilirlik seviyelerinin ölçülmesi ve anlaşılması önemlidir. Bu ekonomik bölgeler, ülke ve hatta ülkelerin birlikteliği ölçeğinde olabileceği gibi şehir, ilçe ya da bir organize sanayi sitesi ölçeğinde de olabilir. Bölgeler arasındaki rekabetçilik gücünün ölçümü günümüzde ülkeler bazında yıllık olarak değişik kurumlar tarafından düzenli olarak yapıp ilan edilmektedir.

Ülkeler, hesaplanan endekslere göre küresel rekabet yarışında yerlerini görebilmekte, böylece eksikliklerini giderebilmek ve gerekli çalışmaları yapabilmek için fırsat bulabilmektedirler. Uluslararası düzeyde yapılan rekabetçilik endeksi çalışmalarında öne çıkan ve her yıl ülkeler düzeyinde yayınlanan önemli iki çalışma Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum -WEF) tarafından Küresel Rekabetçilik Endeksi ve Uluslararası Yönetim Geliştirme Enstitüsü (International Institute of Management Development-IMD) tarafından yayınlanan Dünya Rekabetçilik Yıllığı'dır. Bu makro çalışmaların yanı sıra mikro düzeyde hazırlanan endeksleri incelediğimizde Avrupa Komisyonu, İngiltere, Finlandiya ve bazı akademik, danışmanlık ve finans kuruluşlarının zaman zaman yayınlamış olduğu bölgelere yönelik gerçekleştirilen "rekabetçilik endeksi" çalışmalarının da mevcut olduğu görülmektedir. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından 2003 yılında gerçekleştirilen ve illerin sosyo-ekonomik gelişmişliklerini gösteren çalışma, Türkiye'de bu alanda yapılan ilk çalışmalardandır.

Günümüzde geleneksel kalkınma programlarının geçerliliğini yitirmeye başlaması ile Kent Rekabetçiliği kavramının öne çıktığı görülmektedir. Şehirlerin ekonomik anlamda rekabet edebilirliği veya ne kadar rekabetçi olduklarının tespit edilebilir olması, o şehirde yaşayan insanların geleceklerini kontrol edebilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda; bölgesel ve sektörel stratejilerin oluşturulmasını ve hayata geçirilmesini kendisine misyon edinen URAK, bu alandaki eksikliği öngörerek Türkiye'de ilk defa şehirlerin rekabetçiliğinin her sene yenilenebilir şekilde ölçülmesi amacıyla İllerarası Rekabetçilik Endeksi projesini hayata geçirmiştir.

Endeksin Gelişim Süreci

Temelleri URAK'ın kuruluş yıllarına dayanan endeks çalışmasında, öncelikli olarak geniş bir literatür taraması gerçekleştirilmiş, dünyada ve Türkiye'de bu konuda yapılan çalışmaların ve analizlerin incelenmesi sonucunda çalışma ilk şeklini almıştır. Dünya Ekonomik Forumu ve Uluslararası Yönetim Geliştirme Enstitüsü tarafından her yıl hazırlanmakta olan rekabetçilik endekslerinde kullanılan; pazar yapısı, devletin etkinliği, faiz oranları veya finansal pazarların durumu gibi birçok verinin il düzeyinde kullanılamamasıyla birlikte, bahsi geçen uluslararası düzeydeki çalışmalar, endeksin şekillenmesinde önemli birer başvuru kaynağı görevi görmüştür. Huavari, Kangasharju ve Alanen tarafından 2001 senesinde Finlandiya'nın şehirlerine yönelik gerçekleştirilen "rekabetçilik endeksi" çalışmaları İllerarası Rekabetçilik Endeksi'nin gelişim sürecinde temel olarak göz önünde bulundurulmuştur. Bölge bazında belirli yıllık yayınlanan veriler dikkate alındığında Huavari vd. (2001)* tarafından Finlandiya için yapılan endeks çalışmasının Türkiye'ye uyarlanması bazı eksiklikler tespit edilmiş, bu eksiklikler giderilerek İllerarası Rekabetçilik Endeksinin iskeleti Türkiye için oluşturulmuştur.

İlk olarak 2004 verileri ile 36 değişken baz alınarak hazırlanan İllerarası Rekabetçilik Endeksi; bir akademik makale ile kamuoyuna maledilmiş**, ardından kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri ile akademisyenlerden oluşan geniş bir tabandan alınan uzman görüşleri ve geri bildirimler ışığında, o tarihten bu yana tekrar tekrar gözden geçirilerek son halini almıştır. Türkiye'nin saygın iktisatçıları ve ekonomi köşe yazarları, gerçekleştirilen toplantılarda endeks ile ilgili geribildirimler vermişler ve Türk reel sektörüne ve dünya ekonomilerine hakim uzmanlar ve yöneticiler, çalışmanın zenginleşmesine katkıda bulunmuşlardır.

Gerçekleştirilen detaylı analizler ve alınan geribildirimler sonucunda çalışmanın son halini aldığı konusunda fikir birliğine ulaşılmış ve endekse ait ilk sonuçlar "URAK İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008" başlığı altında Aralık 2008'de ilk defa kamuoyu ile paylaşılmıştır.

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'ni benzeri diğer çalışmalardan ayıran en güçlü yanı; yıllık bazda ve düzenli olarak yayınlanan veriler üzerine inşa edilmiş olmasıdır.

Çalışmanın kamuoyu ile paylaşılmasının ardından, endeks farklı platformlarda tartışılmıştır; gerek endeks çalışması kapsamında yapılan il ziyaretlerinde gerekse Derneğimizin katılım göstermiş olduğu ulusal ve uluslararası kongre ve seminerlerde sonuçlar değerlendirilmiş, endeksin metodolojisi ile ilgili herhangi bir olumsuzlukla karşılaşmamıştır. 2009 yılı boyunca yapılan gözlemler sonucunda endeksin hesaplama yönteminde herhangi bir değişikliğe gidilmezken, kullanılan alt değişkenler bazında bazı değişikliklere gidilmesi uygun görülmüştür. Özellikle Erişilebilirlik Alt Endeksi kapsamında limanların sadece yük taşımacılığı değil, yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapılan limanlar olarak ele alınması, demiryolu ağına bağlı olunması konusunda il sınırının göz önünde bulundurulması, ilk endeks çalışmasında kullanılan "İlde Kilometrekare Başına Düşen İl ve Devlet Yolu Uzunluğu" değişkeninin çalışmadan çıkarılarak yerine "İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu" değişkeninin kullanılması URAK İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2008-2009'da gerçekleştirilen değişiklikler olarak karşımıza çıkmaktadır.

* Huavari, J., Kangasharju, A., ve Alanen, A. , 2001. Constructing an Index for Regional Competitiveness, Pellervo Economic Research Institute Working Papers, No:44, Helsinki.

** Kerem, A., Bulu, A. Ve Kaya, H., 2007. İllerarası Rekabet Endeksi: Türkiye'deki İllerin Rekabetçilik Seviyelerinin Göreceli Olarak Ölçülebilmesi için Bir Yaklaşım, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl:6 Sayı:11 Bahar 2007/2, s.221-235 çalışmadan çıkarılarak yerine "İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu" değişkeninin kullanılması URAK İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2008-2009'da gerçekleştirilen değişiklikler olarak karşımıza çıkmaktadır.

İllerimizin birçok yönden güvenilir bir biçimde değerlendirilmesini amaçlayan endeks çalışmamız, 2008-2009 dönemine ait sonuçları ile tekrar değerlendirmeye tabi tutulmuş, birçok platformda görüşler alınmıştır. Bu bağlamda; 2008-2009'da 39 değişken ile hesaplanan endekse, 2009-2010 döneminde üç yeni değişken eklenmesi uygun görülmüştür. Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne yer alan "İle Uçak Seferinin Varlığı" değişkeni, "İle İç Hat Uçak Seferlerinin Varlığı" ve "İle Dış Hat Uçak Seferlerinin Varlığı" olarak çeşitlendirilirken, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin 5 olan değişken sayısı, "İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı" ve "ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı" değişkenleri ile birlikte 7'ye yükseltilmiştir.

Bu kitapta, geçmiş yıllara kıyasla değerlendirilmelerin ve karşılaştırmaların doğru ve güvenilir yapılabilmesini sağlamak amacıyla URAK İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 sonuçları, yapılan değişiklikler doğrultusunda revize edilmiş olan 2007-2008 ve 2008-2009 çalışmalarına ait sonuçlar ve karşılaştırmalarla birlikte sunulmaktadır.

Metodoloji

Literatür çalışmalarının yanı sıra il düzeyinde yayımlanan veriler de göz önünde bulundurularak yapılan çalışmalarda endeksin dört ana değişkenden oluşması benimsenmiştir. Bunlar:

- Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi (BSYK)
- Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik (MBY)
- Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli (TBÜP)
- Erişilebilirlik (E)

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'ni oluşturan dört alt endeksin her biri farklı sayıda alt değişkeni içermektedir. Bu değişkenlerin belirlenmesi sırasında daha önceden benzeri endekslerde kullanılan değişkenler, uzman görüşleri, odak grup çalışmaları ve veri bulma imkanları göz önünde bulundurulmuştur. Alt değişkenler belirlenirken, endeksin düzenli olarak yenilenebilmesi ve illerin katettiği mesafenin yıllar içinde düzenli bir şekilde ölçülebilmesi de dikkate alınmış ve iller düzeyinde belli bir dönemde yayınlanan veriler hesaplamalara dahil edilmiştir.

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Hesaplama Algoritması

Endeks hesaplamalarında her alt endeksin değerinin hesaplanabilmesi için alt değişkenler tanımlanmıştır. Tablo 1, Tablo 2 Tablo 3 ve Tablo 4'te bütün alt değişkenlerin ilgili alt endeks altındaki ağırlıkları bulunmaktadır. Bu ağırlıklar onlu bir likert skalası esas alınarak saptanmıştır. Değişken ağırlıkları uzman görüşü yöntemine (expert opinion) başvurularak saptanmıştır.

Hesaplama yöntemi sonucu elde edilen veriler, [0,100] değerleri arasına normalize edilerek endeks değişken değerlerine ulaşılmıştır. Verilerin normalizasyonu aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır:

$$Normalize\ X = 100 * \left(\frac{X - \text{Değişken verisinin en küçük değeri}}{\text{Değişken verisinin en büyük değeri} - \text{Değişken verisinin en küçük değeri}} \right)$$

Verilerin normalizasyonu yapıldıktan sonra alt endeksler aşağıdaki formül ile hesaplanmaktadır:

$$Endeks_j = \left(\frac{\sum_i A_{ji} X_{ji}}{\sum_i |A_{ji}|} \right)$$

A_{ji} = j ana değişkeninin i'inci alt değişkeninin ağırlığı
 X_{ji} = j ana değişkeninin i'inci alt değişkeninin normalize edilmiş değeri

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'nde öncelikli amaç; illerin Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve Erişilebilirlik bakımından rekabetçilik seviyelerinin belirlenmesidir. Dolayısıyla toplam endeks oluşturulurken bu dört alt endeks eşit olarak ağırlıklandırılmıştır.

Toplam Endeks = (BSYK+MBY+TB+E)/4 formülü ile hesaplanmaktadır.

Aşağıda bulunan Tablo 1, 2, 3 ve 4'te ana değişkenlere ait alt değişkenler, değişkenlerin alındığı kaynaklar, bunlara ait ağırlıklandırmalar ve hesaplama yöntemleri görülmektedir.

Tablo 1: Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait değişkenler, ağırlıklandırmalar, hesaplama yöntemleri ve başvuru kaynakları

Değişkenler	Ağırlık	Hesaplama Yöntemi	Başvurulan Kaynak
İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı	4	İldeki öğretim üyesi sayısı/İl nüfusu	T.C. Milli Eğitim Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı (Yüksek Lisans dahil)	4	İldeki bir yüksek öğrenim programından mezun olan kişi sayısı (yüksek lisans dahil)	T.C. Milli Eğitim Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı	4	İldeki bir doktora-tıpta ihtisas programından mezun olan kişi sayısı	T.C. Milli Eğitim Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı	4	İldeki uzman hekim sayısı / İl nüfusu	T.C. Sağlık Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
İlde Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı	4	İlde mesleki ve teknik okul mezunu öğrenci sayısı	T.C. Milli Eğitim Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
ÖSS-YGS Başarı Yüzdesi	3	ÖSS-YGS Başarı Yüzdesi	Yükseköğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı	3	İldeki hastane yatağı sayısı/İl nüfusu	T.C. Sağlık Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı	2	İldeki otomobil sayısı/ İl nüfusu	T.C. Ulaştırma Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı	3	İldeki mevduat/İl nüfusu	Türkiye Bankalar Birliği-Türkiye İstatistik Kurumu
İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlü Sayısı	-2	Suçun işlendiği ile göre cezaevine giren hükümlü sayısı/ İl nüfusu	T.C. Adalet Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
Şehirleşme Oranı	3	İlde kent nüfusu/ İl'in toplam nüfusu(kır+kent)	Türkiye İstatistik Kurumu
İlde 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü	2	İlde 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü	Alışveriş Merkezi Yatırımcıları Derneği (AYD)
İldeki Beş Yıldızlı Otel Yatak Kapasitesi	3	İldeki 5 yıldızlı otel yatak kapasitesi	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı	4	İlde elektrik (mesken) tüketim miktarı/İl nüfusu	Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi-Türkiye İstatistik Kurumu

Tablo 2: Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler, ağırlıklandırmalar, hesaplama yöntemleri ve başvurulacak kaynaklar

Değişkenler	Ağırlık	Hesaplama Yöntemi	Başvurulan Kaynak
İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı	4	İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı	Türkiye İhracatçılar Meclisi
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı	4	İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı	İstanbul Sanayi Odası
Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması	3	İlin son beş yıla ait patent tescil ortalaması	Türk Patent Enstitüsü
Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması	3	İlin son beş yıla ait marka tescil ortalaması	Türk Patent Enstitüsü
Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması	3	İlin son beş yıla ait faydalı model tescil ortalaması	Türk Patent Enstitüsü
Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması	3	İlin son beş yıla ait endüstriyel tasarım tescil ortalaması	Türk Patent Enstitüsü
Süper Ligde İli Temsil Eden Futbol Takımı Varlığı	2	İlin Süper Lig'de temsil edilmesi durumunda 1, edilmemesi durumunda 0 değeri verilmiştir.	Türkiye Futbol Federasyonu

Tablo 3: Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait değişkenler, ağırlıklandırmalar, hesaplama yöntemleri ve başvurulacak kaynaklar

Değişkenler	Ağırlık	Hesaplama Yöntemi	Başvurulan Kaynak
Kullanılan Kredi Miktarı	2	İlde kullanılan kredi miktarı	Türkiye Bankalar Birliği
Tahakkuk Eden Vergi Miktarı	4	İlde tahakkuk eden vergi miktarı	T.C. Maliye Bakanlığı
İlin İhracat Hacmi	4	İl merkezinde kayıtlı firmalar tarafından gerçekleştirilen ihracat toplamı	T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji, Haberleşme-Ulaştırma hariç)	3	İldeki toplam kamu yatırımı (enerji, ulaştırma-haberleşme hariç)	T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı	3	Sanayi elektrik tüketim miktarı	Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi
Bir Önceki Yıla Göre Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı	3	Bir önceki yıla göre açılan şirket sayısındaki değişim oranı	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Bir Önceki Yıla Göre Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı	-1	Bir önceki yıla göre kapanan şirket sayısındaki değişim	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
İlde Gümrük Varlığı	3	İlde gümrük bulunuyorsa bu ile 1, bulunmuyorsa 0 değeri verilmiştir.	T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı
Yatırım Teşvik Belgesi Verilen Sabit Yatırım Miktarı	2	İlde yatırım teşvik belgesi verilen sabit yatırım miktarı	T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı	4	İldeki dış ticaret yapan firma sayısı toplamı	T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı-Türkiye İstatistik Kurumu
İlin İç Talep Potansiyeli	3	İlin toplam nüfusu/Türkiye nüfusu	Türkiye İstatistik Kurumu

Tablo 4: Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait değişkenler, ağırlıklandırmalar, hesaplama yöntemleri ve başvuru kaynakları

Değişkenler	Ağırlık	Hesaplama Yöntemi	Başvuru Kaynak
İlde Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği Sayısı	4	İldeki ADSL abone sayısı/il nüfusu	Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi
İlde Kişi Başına Düşen Sabit Telefon Hattı Sayısı	3	İldeki sabit telefon hattı sayısı/il nüfusu	Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi
İle İç Hat Uçak Seferlerinin Varlığı	3	İle düzenli iç hat uçak seferi var ise bu ile 1, düzenli iç hat uçak seferi bulunan bir ile en çok 80 km mesafede bulunan illere 0,5, bu iller dışında kalan diğer illere 0 değeri verilmiştir	T.C. Ulaştırma Bakanlığı-Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
İle Dış Hat Uçak Seferlerinin Varlığı	4	İle düzenli dış hat uçak seferi var ise bu ile 1, düzenli dış hat uçak seferi bulunan bir ile en çok 80 km mesafede bulunan illere 0,5, bu iller dışında kalan diğer illere 0 değeri verilmiştir	T.C. Ulaştırma Bakanlığı-Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
Haberleşme-Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı	4	İlde haberleşme ve ulaşım sektörüne yönelik yapılan kamu yatırımı	T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
İlin Otoyol Ağına Bağlı Olup Olmaması Durumu	4	İl otoyol ağına bağlı ise bu ile 1, değilse 0 değeri verilmiştir	T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü
İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu	3	İldeki bölünmüş yol uzunluğu/ilin yüzölçümü	T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü-Türkiye İstatistik Kurumu
İlin Demiryolu Ağına Bağlı Olup Olmaması Durumu	4	İl demiryolu ağına bağlı ise bu ile 1, değilse 0 değeri verilmiştir	T.C. Devlet Demiryolları
İlde Liman Varlığı	3	İlde liman bulunuyorsa bu ile 1, liman bulunan bir ile 80 km'den daha yakın olan illere 0,5, diğer illere ise 0 değeri verilmiştir	T.C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı
Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı	1	İldeki toplam araç sayısı/ilin yüzölçümü	T.C. Ulaştırma Bakanlığı-Türkiye İstatistik Kurumu

Geliştirilen endeks modeli, iller düzeyinde toplanan veriler ile değerlendirilerek her bir ilin rekabetçilik endeks değeri ortaya çıkarılmıştır. Verilerin geliştirilen endeks metodolojisine göre hesaplanmaları ile ulaşılan endeks değerleri bir sonraki bölümde görülmektedir.

Endeks Değerlendirmeleri

İllerarası rekabetçilik endeksi

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010

Sıralama	İl	2009-2010 Genel Endeks Değeri
1	İstanbul	86,01
2	Ankara	49,73
3	İzmir	42,72
4	Bursa	35,10
5	Kocaeli	32,82
6	Eskişehir	32,08
7	Tekirdağ	29,71
8	Antalya	29,00
9	Adana	28,35
10	Gaziantep	27,67
11	Hatay	27,28
12	Kayseri	27,16
13	Zonguldak	26,38
14	Mersin	25,91
15	Trabzon	25,87
16	Samsun	25,55
17	Konya	24,15
18	Isparta	23,87
19	Muğla	23,73
20	Aydın	23,27
21	Denizli	22,81
22	Manisa	22,56
23	Balıkesir	22,39
24	Edirne	22,16
25	Erzurum	21,95
26	Sakarya	21,71
27	Elazığ	21,10
28	Malatya	20,99
29	Yalova	20,80
30	Sivas	20,51
31	Kırklareli	20,20
32	Diyarbakır	19,55
33	Çanakkale	19,25
34	Kahramanmaraş	18,82
35	Rize	18,24
36	Kırıkkale	18,02
37	Nevşehir	17,76
38	Karabük	17,51
39	Şanlıurfa	17,33
40	Uşak	17,20
41	Burdur	16,86

Sıralama	İl	2009-2010 Genel Endeks Değeri
42	Bartın	16,66
43	Sinop	16,31
44	Bolu	16,00
45	Kütahya	15,59
46	Bilecik	15,56
47	Tokat	15,34
48	Afyonkarahisar	15,07
49	Erzincan	14,57
50	Amasya	14,53
51	Giresun	14,11
52	Karaman	14,02
53	Artvin	13,97
54	Ordu	13,95
55	Kırşehir	13,91
56	Osmaniye	13,76
57	Van	13,56
58	Niğde	13,52
59	Batman	13,51
60	Mardin	12,63
61	Düzce	12,21
62	Kastamonu	11,59
63	Kilis	11,54
64	Adıyaman	11,42
65	Çorum	11,32
66	Aksaray	11,23
67	Çankırı	10,40
68	Kars	10,39
69	Yozgat	10,03
70	Muş	9,17
71	Bingöl	8,80
72	Iğdır	8,79
73	Bitlis	8,37
74	Tunceli	8,06
75	Bayburt	7,98
76	Siirt	7,37
77	Gümüşhane	7,23
78	Ardahan	7,18
79	Ağrı	6,33
80	Şırnak	6,31
81	Hakkari	6,23

Sıralama	İl	2008-2009 Genel Endeks Değeri
1	İstanbul	86,83
2	Ankara	49,35
3	İzmir	43,00
4	Bursa	35,45
5	Kocaeli	35,10
6	Eskişehir	32,36
7	Antalya	29,55
8	Tekirdağ	29,49
9	Adana	29,13
10	Hatay	27,31
11	Gaziantep	27,11
12	Konya	26,97
13	Kayseri	26,75
14	Trabzon	26,06
15	Mersin	25,87
16	Samsun	25,37
17	Muğla	24,15
18	Aydın	23,89
19	Denizli	23,40
20	Zonguldak	22,89
21	Balıkesir	22,27
22	Isparta	22,00
23	Yalova	22,00
24	Sakarya	21,67
25	Edirne	21,62
26	Sivas	21,34
27	Erzurum	21,31
28	Malatya	20,77
29	Manisa	20,04
30	Kırklareli	19,21
31	Çanakkale	19,11
32	Nevşehir	18,73
33	Karabük	18,23
34	Kırıkkale	18,09
35	Kahramanmaraş	18,08
36	Diyarbakır	18,01
37	Uşak	17,98
38	Rize	17,97
39	Elazığ	17,41
40	Şanlıurfa	16,26
41	Sinop	16,18

Sıralama	İl	2008-2009 Genel Endeks Değeri
42	Kütahya	16,15
43	Bolu	15,66
44	Bartın	15,25
45	Bilecik	15,06
46	Karaman	14,43
47	Amasya	14,43
48	Osmaniye	14,38
49	Giresun	14,32
50	Burdur	14,31
51	Niğde	14,27
52	Afyonkarahisar	14,27
53	Erzincan	14,01
54	Tokat	13,89
55	Van	13,71
56	Batman	13,53
57	Artvin	13,51
58	Ordu	12,93
59	Kilis	12,33
60	Kırşehir	12,29
61	Düzce	12,25
62	Mardin	11,91
63	Çankırı	11,55
64	Adıyaman	11,50
65	Çorum	11,32
66	Kastamonu	10,90
67	Kars	10,44
68	Aksaray	10,03
69	Iğdır	9,95
70	Ağrı	9,53
71	Yozgat	8,87
72	Bitlis	8,77
73	Muş	8,60
74	Siirt	8,50
75	Bingöl	7,37
76	Bayburt	7,13
77	Tunceli	6,97
78	Şırnak	6,67
79	Ardahan	6,54
80	Gümüşhane	5,64
81	Hakkari	5,33

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2008-2009

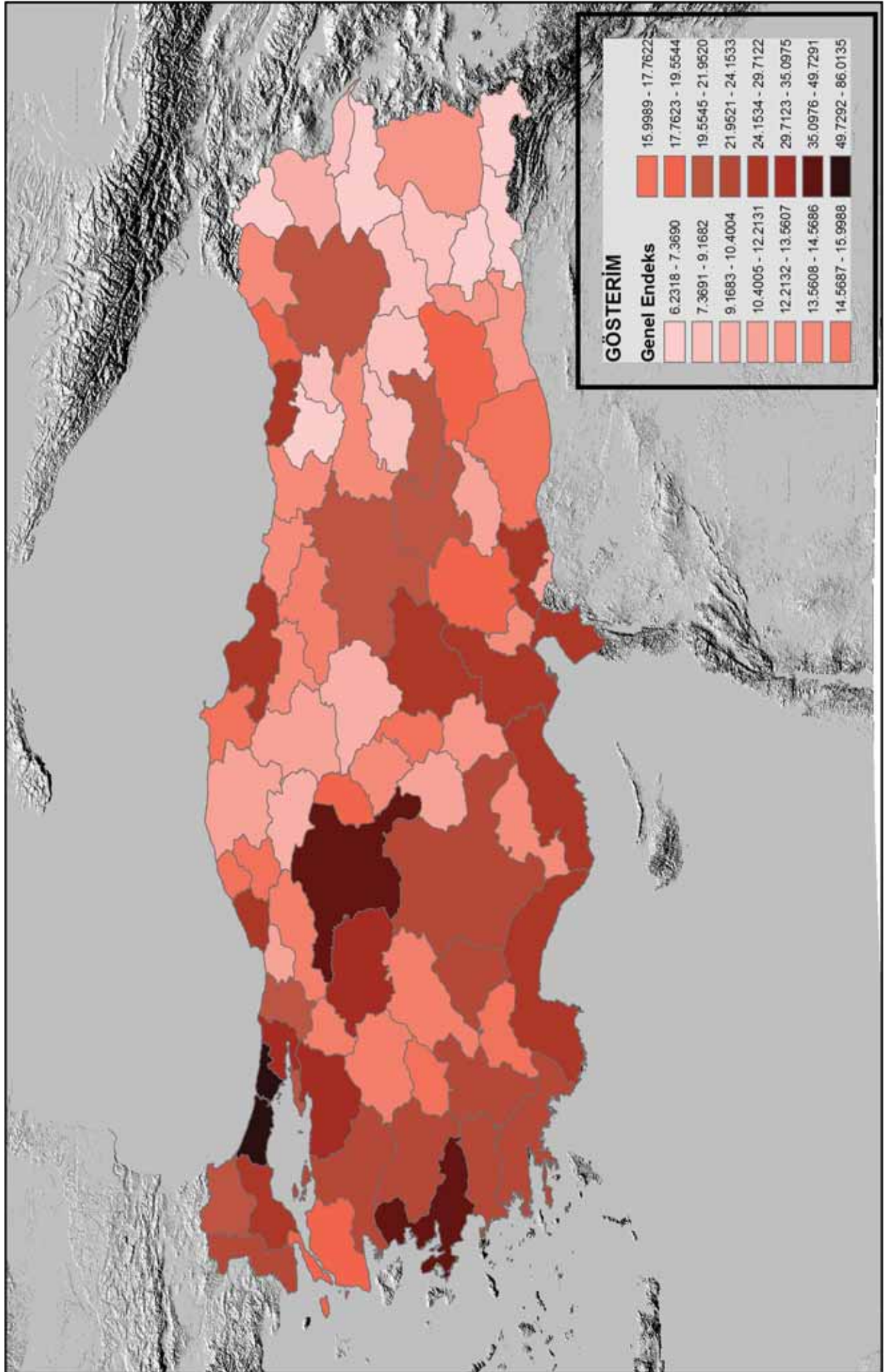
Sıralama	İl	2007-2008 Genel Endeks Değeri
1	İstanbul	86,33
2	Ankara	49,68
3	İzmir	43,35
4	Bursa	35,21
5	Kocaeli	32,37
6	Eskişehir	30,17
7	Adana	29,32
8	Tekirdağ	27,25
9	Kayseri	26,84
10	Gaziantep	26,82
11	Antalya	26,63
12	Hatay	26,48
13	Konya	26,40
14	Trabzon	26,38
15	Samsun	25,27
16	Mersin	24,68
17	Muğla	24,08
18	Aydın	23,49
19	Denizli	23,30
20	Sivas	23,28
21	Yalova	22,33
22	Sakarya	22,12
23	Manisa	21,85
24	Isparta	21,68
25	Balıkesir	21,62
26	Edirne	21,32
27	Rize	21,12
28	Erzurum	21,07
29	Zonguldak	20,10
30	Malatya	20,07
31	Kırklareli	19,55
32	Nevşehir	18,89
33	Kahramanmaraş	18,57
34	Elazığ	18,41
35	Çanakkale	18,37
36	Uşak	18,17
37	Karabük	18,12
38	Kırıkkale	17,42
39	Diyarbakır	17,24
40	Sinop	16,67
41	Şanlıurfa	16,17

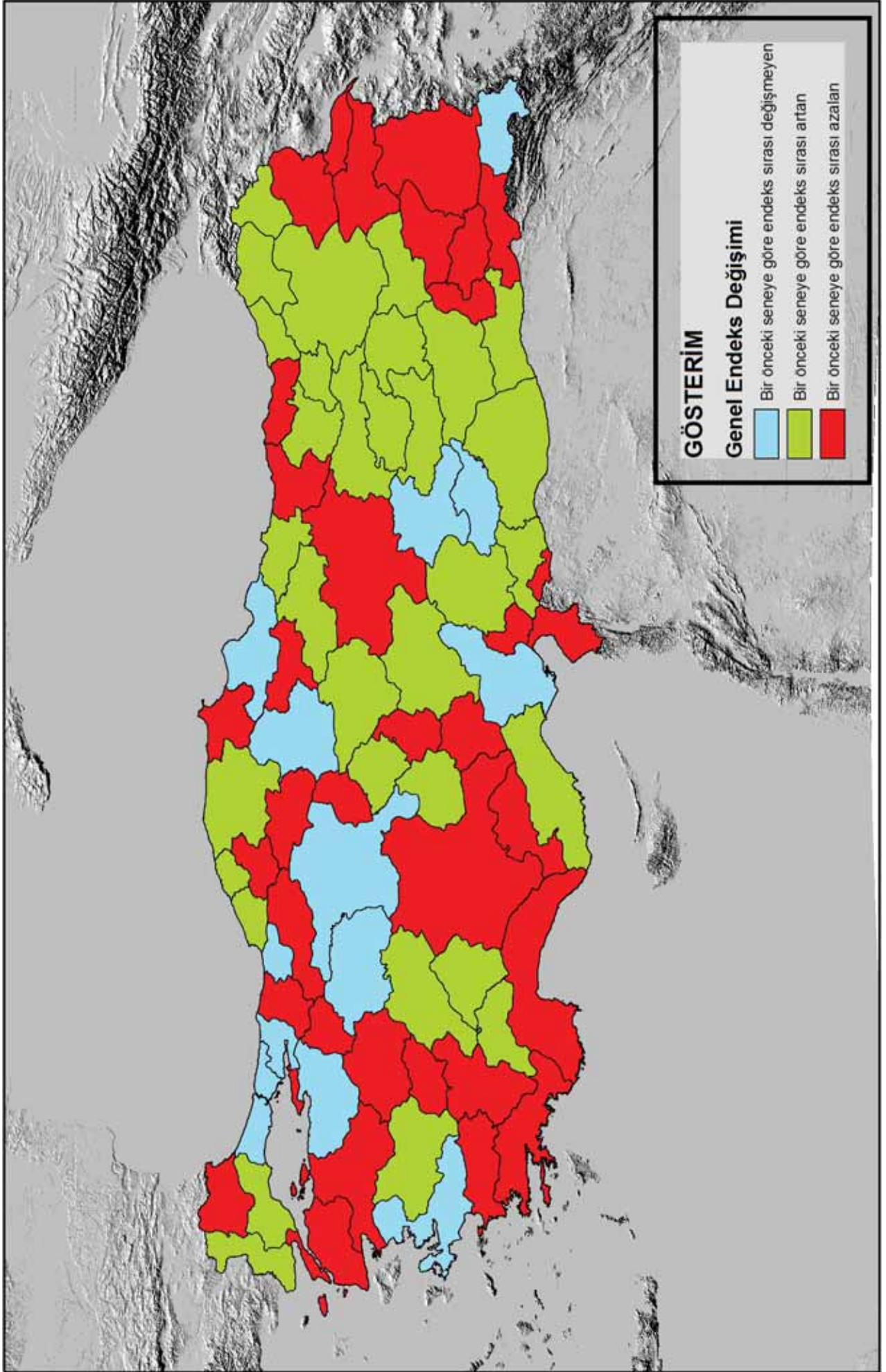
Sıralama	İl	2007-2008 Genel Endeks Değeri
42	Tokat	16,05
43	Kütahya	15,83
44	Bolu	15,21
45	Erzincan	14,86
46	Burdur	14,84
47	Karaman	14,55
48	Bilecik	14,51
49	Osmaniye	14,29
50	Amasya	14,25
51	Bartın	14,21
52	Afyonkarahisar	14,00
53	Giresun	13,94
54	Artvin	13,93
55	Ordu	13,88
56	Batman	13,57
57	Van	13,20
58	Düzce	12,83
59	Kilis	12,19
60	Kırşehir	12,17
61	Çankırı	11,88
62	Kastamonu	11,35
63	Adıyaman	11,26
64	Mardin	11,16
65	Aksaray	10,95
66	Niğde	10,73
67	Çorum	10,64
68	Kars	9,87
69	Siirt	9,71
70	Muş	9,42
71	Yozgat	9,27
72	Bingöl	7,88
73	Bitlis	7,70
74	Gümüşhane	7,60
75	Iğdır	7,50
76	Bayburt	7,26
77	Ağrı	6,90
78	Tunceli	6,72
79	Ardahan	5,73
80	Hakkari	5,08
81	Şırnak	4,30

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008

İl	2009-2010 Genel Endeks Sırası	2008-2009 Genel Endeks Sırası	2007-2008 Genel Endeks Sırası
İstanbul	1	1	1
Ankara	2	2	2
İzmir	3	3	3
Bursa	4	4	4
Kocaeli	5	5	5
Eskişehir	6	6	6
Tekirdağ	7	8	8
Antalya	8	7	11
Adana	9	9	7
Gaziantep	10	11	10
Hatay	11	10	12
Kayseri	12	13	9
Zonguldak	13	20	29
Mersin	14	15	16
Trabzon	15	14	14
Samsun	16	16	15
Konya	17	12	13
Isparta	18	22	24
Muğla	19	17	17
Aydın	20	18	18
Denizli	21	19	19
Manisa	22	29	23
Balıkesir	23	21	25
Edirne	24	25	26
Erzurum	25	27	28
Sakarya	26	24	22
Elazığ	27	39	34
Malatya	28	28	30
Yalova	29	23	21
Sivas	30	26	20
Kırklareli	31	30	31
Diyarbakır	32	36	39
Çanakkale	33	31	35
Kahramanmaraş	34	35	33
Rize	35	38	27
Kırıkkale	36	34	38
Nevşehir	37	32	32
Karabük	38	33	37
Şanlıurfa	39	40	41
Uşak	40	37	36
Burdur	41	50	46

İl	2009-2010 Genel Endeks Sırası	2008-2009 Genel Endeks Sırası	2007-2008 Genel Endeks Sırası
Bartın	42	44	51
Sinop	43	41	40
Bolu	44	43	44
Kütahya	45	42	43
Bilecik	46	45	48
Tokat	47	54	42
Afyonkarahisar	48	52	52
Erzincan	49	53	45
Amasya	50	47	50
Giresun	51	49	53
Karaman	52	46	47
Artvin	53	57	54
Ordu	54	58	55
Kırşehir	55	60	60
Osmaniye	56	48	49
Van	57	55	57
Niğde	58	51	66
Batman	59	56	56
Mardin	60	62	64
Düzce	61	61	58
Kastamonu	62	66	62
Kilis	63	59	59
Adıyaman	64	64	63
Çorum	65	65	67
Aksaray	66	68	65
Çankırı	67	63	61
Kars	68	67	68
Yozgat	69	71	71
Muş	70	73	70
Bingöl	71	75	72
Iğdır	72	69	75
Bitlis	73	72	73
Tunceli	74	77	78
Bayburt	75	76	76
Siirt	76	74	69
Gümüşhane	77	80	74
Ardahan	78	79	79
Ağrı	79	70	77
Şırnak	80	78	81
Hakkari	81	81	80

Genel Endeks ile ilgili değerlendirmeler:

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre İstanbul'un önceki yıllara ait endeks sonuçlarında olduğu gibi Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi şehri olduğu tespit edilmiştir. 86,01 Genel Endeks değerine sahip olan il, diğer yıllarda olduğu gibi bu sene de Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi dışındaki diğer endekslerde ilk sırada yer almaktadır. Genel endeks sıralamasında yer alan en rekabetçi 10 il arasında İstanbul'u; Ankara (49,73), İzmir (42,72), Bursa (35,10), Kocaeli (32,82), Eskişehir (32,08), Tekirdağ (29,71), Antalya (29,00), Adana (28,35) ve Gaziantep (27,67) takip etmektedir. Sıralamada rekabet gücü en düşük 10 ilin; Iğdır, Bitlis, Tunceli, Bayburt, Siirt, Gümüşhane, Ardahan, Ağrı, Şırnak ve Hakkari olduğu görülmektedir.

Önceki yıllarda İstanbul ile diğer iller arasında mevcut olan uçurumun bu sene de devam ettiği, 86,01 Genel Endeks değerine sahip olan İstanbul'un en yakın takipçisi ile arasında 36,28'lik bir puan farkının varlığı dikkat çekmektedir. Genel Endeks sonuçlarına göre sıralamalara bakıldığında Isparta dışındaki ilk 20 ilin önceki yılda da ilk 20 il arasında olduğu görülmektedir. (Isparta bir önceki sene 22. sırada yer almaktadır). Genel Endeks değerlerinin 2009-2010 sonuçlarına göre Marmara Bölgesi'nde İstanbul ve fonksiyonel alanı içerisinde yer alan Tekirdağ, Bursa ve Kocaeli'nin, Ege Bölgesi kıyı şeridinde İzmir ile başlayarak Aydın, Muğla, Antalya, Mersin, Adana ve Hatay'ın ilk 20 il arasında bulunduğu dikkat çekmektedir. Aynı şekilde 81 il arasında en rekabetçi 2. ilimiz olan Ankara ile birlikte ile sınırı olan Eskişehir ve Konya'nın da rekabetçilik yarışında üst sıralarda yer alması da dikkat çeken bir diğer nokta olarak karşımıza çıkmaktadır.

2009-2010 Genel Endeks sonuçlarına göre en rekabetçi 10 ilimizin; 2010 senesinde gerçekleştirilen toplam ihracatın %81,15'ini, 2010 yılı toplam Patent Tescilinin %83,03'ünü, 2010 yılı Toplam Endüstriyel Tasarım Tescili'nin %79,4'ünü, 2010 yılı Toplam Faydalı Model Tescili'nin %73,29'unu ve 2009 yılı toplam Marka Tescili'nin ise %79,31'ünü gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte en rekabetçi 10 ilin, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından açıklanan veriler ışığında 2010 Yılı Kamu Yatırımlarının İllere Göre Dağılımı'nda toplam kamu yatırımının %22,39'unu aldıkları belirlenmiş olup, 2009-2010 Eğitim Öğretim yılında Mesleki ve Teknik Okuldan mezun olan öğrencilerin %46,01'inin de yine en rekabetçi 10 ilimize ait olduğu tespit edilmiştir.

Genel Endeks sonuçlarına göre sıralamada en rekabetçi 5. ilden sonra, aşağıya doğru inildikçe iller arasındaki endeks değerlerinin birbirine yaklaştığı görülmektedir. İllerde yapılan her türü yatırım veya ilde açılan her bir firma ilin rekabetçiliğine olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Bunun en açık örneği ise sıralamalarda önceki yıla göre ciddi artışlar gösteren illerimizdir. 2009-2010 sonuçlarına göre en rekabetçi 10. ilimiz olan Zonguldak'ta yıllar itibariyle önce yurtdışı uçak seferlerinin daha sonra ise yurtiçi uçak seferlerinin başlamasının ilin erişilebilirliğinin dolayısıyla rekabetçiliğinin artmasında büyük rol oynadığı tespit edilmiştir.

İllerin karnesi niteliği taşıyan ve her sene güncellenen verilerle yeniden hesaplanan İllerarası Rekabetçilik Endeksi'nin amaçlarından birisi de illerin yıllar itibariyle kaydettiği ilerleme veya gerilemeleri ortaya koyabilmektir. Bu raporla birlikte kamuoyu ile 2007-2008, 2008-2009 ve 2009-2010 Endeks sonuçlarını paylaşmış bulunuyoruz. 2007-2008, 2008-2009 ve 2009-2010 Genel Endeks sonuçları yıllar itibariyle incelendiğinde; her üç dönemde de en rekabetçi 6 ilin sırasının değişmediği görülmektedir. (Bkz. Tablo 5)

Tablo 5: Genel Endeks'e Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırasını Koruyan İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ankara	2	2	2
Bursa	4	4	4
Eskişehir	6	6	6
İstanbul	1	1	1
İzmir	3	3	3
Kocaeli	5	5	5

Genel Endeks sıralamalarında yıllar itibariyle sırası devamlı olarak yükselen illerimiz; Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Isparta, Mersin, Mardin, Tunceli, Şanlıurfa, Zonguldak ve Bartın olarak tespit edilmiştir. (Bkz. Tablo 6)

Tablo 6: Genel Endeks'e Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Yükselen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Diyarbakır	39	36	32
Edirne	26	25	24
Erzurum	28	27	25
Isparta	24	22	18
Mersin	16	15	14
Mardin	64	62	60
Tunceli	78	77	74
Şanlıurfa	41	40	39
Zonguldak	29	20	13
Bartın	51	44	42

İllerin kaydettiği ilerlemelerin nedenlerini tespit etmek amacıyla alt endeksler incelendiğinde; 2009-2010 döneminde en rekabetçi 32. ilimiz olan Diyarbakır'ın Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde göstermiş olduğu ilerlemenin ilin Genel Endeks değerine olumlu yönde yansıdığı görülmektedir. Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi ve Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endekslerinde ilerleme kaydeden Edirne, 2009-2010 döneminde en rekabetçi 24. ilimiz olmuştur.

2009-2010 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeks sıralamasında en rekabetçi 10. ilimiz olan Erzurum'un, bir önceki seneye göre Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde de göstermiş olduğu performansın ilin Genel Endeks sıralamasında 25. sıraya yükselmesinde etkili olduğu görülmektedir. Yurtiçi uçak seferlerinin tekrar başladığı Isparta'nın Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamada üst sıralara yükselmesi, Genel Endeks sıralamasına olumlu yönde yansımaktadır. Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde yıllar itibariyle ilerleme kaydeden Mersin, Mardin ve Şanlıurfa'nın yanı sıra, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi ve Ticaret Becerisi Üretim Potansiyeli bakımından ilerleme kaydeden Tunceli, genel endekste sırası yükselen iller olarak saptanmıştır. Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve Erişilebilirlik Alt Endekslerinde yükselme kaydeden Zonguldak ve Bartın da yıllar itibariyle sırası yükselen diğer illerimiz olarak dikkat çekmektedir.

Çalışmanın yerel karar vericiler açısından bir diğer önemli çıktısı ise endeks sıralamasında devamlı olarak gerileyen illerin belirlenmesidir. Tablo 7’de de görüldüğü üzere Çankırı, Sakarya, Siirt, Sinop, Sivas, Uşak ve Yalova her sene sıra kaybeden illerimiz olarak tespit edilmiştir. İller alt endeksler detayında incelendiğinde; Çankırı’nın Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi ve Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve Erişilebilirlik Alt Endeksi’nde, Sakarya’nın ise Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi ve Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi’nde yıllar itibariyle devamlı olarak gerilediği tespit edilmiştir. Siirt’in; Erişilebilirlik Alt Endeksi dışında kalan diğer 3 Alt Endekse ait sıralamalarda sıra kaybetmesi, Sivas ve Yalova’nın Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve Erişilebilirlik Alt Endeksi’nde yıllar içinde gerileme kaydetmesi ve Uşak’ın Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli bakımından sıralamada her sene düşüş yaşaması da dikkat çeken gelişmeler olarak saptanmıştır. Erişilebilirlik bakımından 2008-2009 dönemine göre 1 sıra gerileyerek 47. sırada yer alan Sinop’un gerilemesinde Sinop’un ilerleme kaydettiği değişken ve endekslerde diğer illerin daha iyi performans göstermeleri de etkili olmuştur.

Tablo 7: Genel Endeks’e Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Gerileyen İller			
İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Çankırı	61	63	67
Sakarya	22	24	26
Siirt	69	74	76
Sinop	40	41	43
Sivas	20	26	30
Uşak	36	37	40
Yalova	21	23	29

Yukarıdaki tabloda yer alan illerimizin yöneticilerinin, karar vericilerinin, ildeki tüm paydaşlarının rekabetçilik açısından bu azalmayı masaya yatırmaları, alt endeksler açısından sıkıntının nerede yoğunlaştığı ve söz konusu aksaklık ve eksikliklerinin nasıl giderilebileceği ve ilin rekabetçiliğin yeniden nasıl arttırılabileceği hususlarına çözüm üretmeleri gerekmektedir. Özellikle, sanayi metropolü olma potansiyeli taşıyan, sanayileşme alanındaki atılımlarını geliştirmeye odaklanması gereken illerin, rekabetçiliklerinde azalmanın detaylı analizini yapmaları gerekmektedir.

Bu rapor kapsamında İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 sonuçları, önceki yıllara ait endeks sonuçları ile karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Raporun ilerleyen sayfalarında yer alan “İl Değerlendirmeleri” başlıklı bölüm kapsamında her bir ilin genel ve alt endekslerdeki durumu ve geçen yıllara göre kaydettiği ilerleme ve gerilemeler iki sayfalık analizler halinde açıklanmıştır. Yerel karar vericilerin ihtiyaç duymaları halinde, İllerarası Rekabetçilik Endeksi sonuçlarının il özelinde, URAK uzmanları tarafından daha detaylı ve kapsamlı analizler ile değerlendirilmesi faydalı olacaktır.

the $\mathcal{H}^1$ -norm. The $\mathcal{H}^1$ -norm is defined by

$$\|u\|_{\mathcal{H}^1} = \left(\int_{\mathbb{R}^d} |\nabla u|^2 dx \right)^{1/2}, \quad (2.1)$$

where ∇u is the gradient of u . The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

The $\mathcal{H}^1$ -norm is a norm on the space of functions u that are square-integrable and have a square-integrable gradient.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2009-2010

Sıralama	İl	2009-2010 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Değeri
1	Ankara	67,52
2	İstanbul	61,84
3	Eskişehir	48,19
4	İzmir	45,21
5	Isparta	37,11
6	Antalya	36,51
7	Trabzon	32,00
8	Edirne	30,75
9	Kırıkkale	30,02
10	Erzurum	29,82
11	Elazığ	29,76
12	Bursa	29,76
13	Kocaeli	28,86
14	Muğla	28,36
15	Konya	28,08
16	Bolu	27,78
17	Karabük	27,59
18	Adana	27,33
19	Kayseri	26,82
20	Aydın	26,66
21	Denizli	26,17
22	Mersin	25,59
23	Sivas	25,38
24	Samsun	25,23
25	Yalova	24,49
26	Zonguldak	24,00
27	Çanakkale	23,95
28	Kırşehir	23,85
29	Sakarya	23,33
30	Balıkesir	23,09
31	Malatya	22,73
32	Uşak	22,20
33	Burdur	22,04
34	Kırklareli	21,45
35	Tekirdağ	21,40
36	Gaziantep	21,31
37	Kütahya	21,04
38	Sinop	21,03
39	Artvin	20,73
40	Manisa	20,56
41	Rize	20,28

Sıralama	İl	2009-2010 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Değeri
42	Erzincan	19,42
43	Karaman	19,28
44	Nevşehir	19,18
45	Kastamonu	18,87
46	Bayburt	18,74
47	Giresun	18,72
48	Ordu	18,14
49	Çorum	18,11
50	Gümüşhane	18,11
51	Amasya	17,88
52	Tunceli	17,65
53	Tokat	17,54
54	Hatay	16,94
55	Afyonkarahisar	16,93
56	Kahramanmaraş	16,64
57	Çankırı	16,59
58	Bilecik	16,29
59	Kilis	16,12
60	Bartın	15,79
61	Düzce	15,49
62	Niğde	15,48
63	Aksaray	15,38
64	Diyarbakır	14,69
65	Yozgat	13,80
66	Osmaniye	13,23
67	Van	13,03
68	Adıyaman	12,70
69	Batman	12,11
70	Bingöl	11,98
71	Kars	11,79
72	Bitlis	11,31
73	Iğdır	10,55
74	Şanlıurfa	10,44
75	Siirt	9,53
76	Ardahan	8,07
77	Hakkari	6,75
78	Muş	6,65
79	Ağrı	6,01
80	Mardin	5,98
81	Şırnak	5,00

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2008-2009

Sıralama	İl	2008-2009 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Değeri
1	Ankara	69,18
2	İstanbul	62,22
3	Eskişehir	48,12
4	İzmir	44,92
5	Antalya	36,60
6	Isparta	35,59
7	Trabzon	31,68
8	Kırıkkale	30,93
9	Elazığ	30,82
10	Bursa	30,68
11	Edirne	29,59
12	Bolu	28,80
13	Adana	28,75
14	Kocaeli	28,74
15	Muğla	28,47
16	Erzurum	28,20
17	Aydın	27,81
18	Kayseri	27,79
19	Konya	27,54
20	Karabük	26,89
21	Samsun	26,56
22	Denizli	26,15
23	Mersin	25,69
24	Sivas	23,96
25	Zonguldak	23,94
26	Malatya	23,61
27	Balıkesir	23,56
28	Yalova	23,20
29	Çanakkale	23,08
30	Kırşehir	22,78
31	Sakarya	22,48
32	Uşak	22,24
33	Burdur	21,79
34	Gaziantep	21,43
35	Manisa	21,40
36	Kütahya	21,34
37	Rize	21,11
38	Sinop	21,05
39	Tekirdağ	20,86
40	Kırklareli	20,85
41	Karaman	18,98

Sıralama	İl	2008-2009 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Değeri
42	Artvin	18,94
43	Giresun	18,70
44	Nevşehir	18,59
45	Erzincan	18,20
46	Amasya	18,06
47	Çorum	17,88
48	Tokat	17,81
49	Afyonkarahisar	17,78
50	Ordu	17,59
51	Hatay	17,26
52	Bayburt	17,01
53	Bartın	16,96
54	Tunceli	16,94
55	Niğde	16,43
56	Aksaray	16,36
57	Düzce	15,91
58	Bilecik	15,89
59	Kastamonu	15,79
60	Çankırı	15,73
61	Kilis	15,55
62	Diyarbakır	15,52
63	Kahramanmaraş	15,44
64	Gümüşhane	15,41
65	Osmaniye	15,26
66	Adıyaman	13,37
67	Batman	13,22
68	Şanlıurfa	12,69
69	Van	12,52
70	Iğdır	11,49
71	Bingöl	11,19
72	Yozgat	11,10
73	Bitlis	10,49
74	Siirt	10,18
75	Kars	10,04
76	Ağrı	6,54
77	Mardin	6,12
78	Muş	6,01
79	Hakkari	5,05
80	Ardahan	4,62
81	Şırnak	4,39

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008

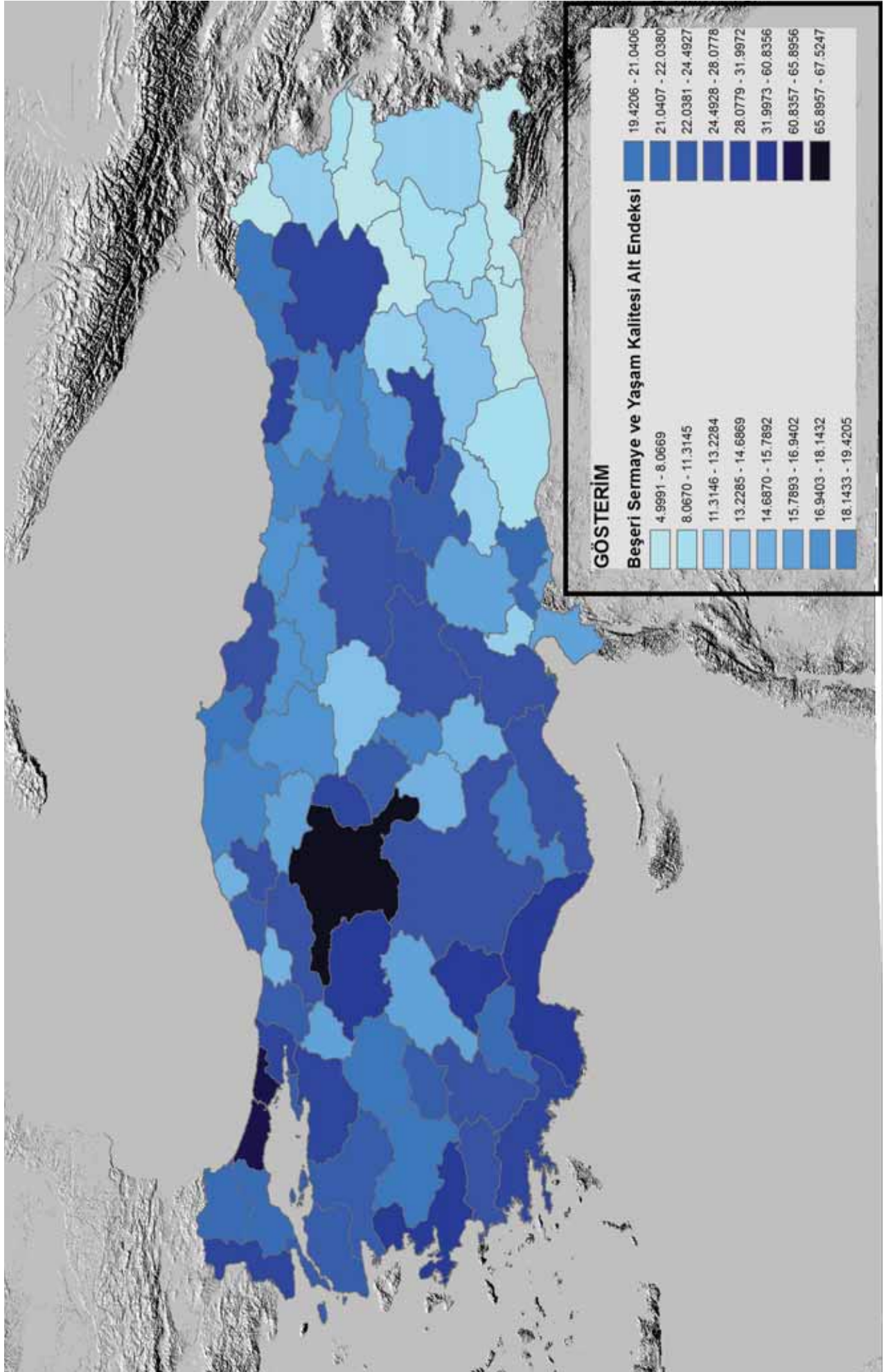
Sıralama	İl	2007-2008 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Değeri
1	Ankara	70,51
2	İstanbul	59,97
3	Eskişehir	50,26
4	İzmir	46,74
5	Antalya	37,52
6	Isparta	35,19
7	Trabzon	33,05
8	Elazığ	32,49
9	Edirne	31,86
10	Kırıkkale	31,81
11	Bursa	31,43
12	Muğla	30,52
13	Adana	29,33
14	Konya	28,22
15	Erzurum	27,92
16	Bolu	27,54
17	Kayseri	27,30
18	Samsun	27,06
19	Denizli	27,02
20	Kocaeli	26,94
21	Karabük	26,69
22	Aydın	26,21
23	Mersin	25,62
24	Sivas	25,25
25	Yalova	24,78
26	Sakarya	24,62
27	Zonguldak	24,37
28	Balıkesir	23,42
29	Uşak	23,36
30	Çanakkale	23,18
31	Manisa	23,13
32	Malatya	23,09
33	Burdur	22,96
34	Tekirdağ	22,74
35	Kırşehir	22,47
36	Kırklareli	22,06
37	Sinop	21,97
38	Rize	21,87
39	Kütahya	21,53
40	Gaziantep	21,41
41	Amasya	21,10

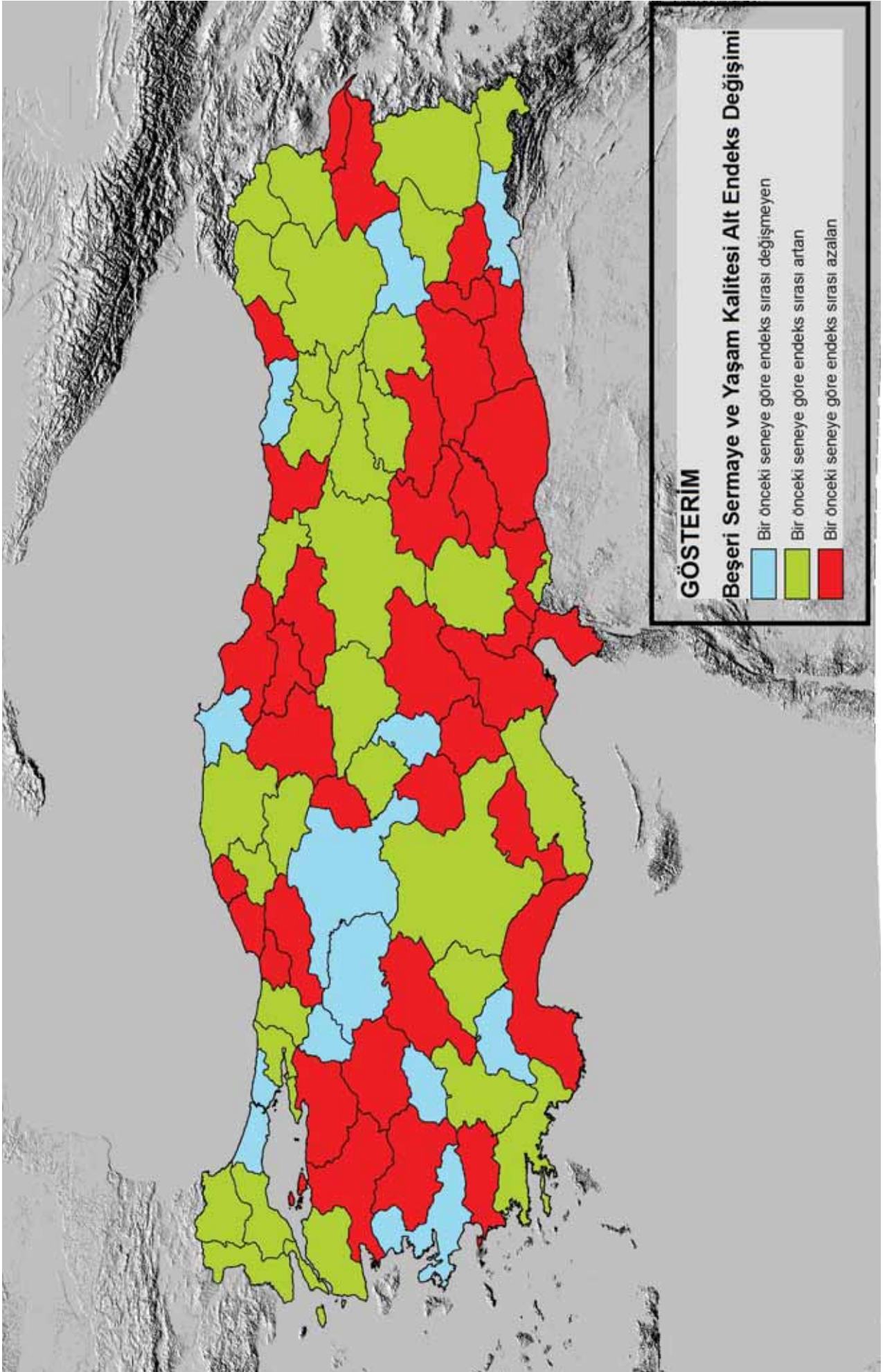
Sıralama	İl	2007-2008 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Değeri
42	Karaman	20,94
43	Erzincan	20,64
44	Giresun	20,63
45	Artvin	20,58
46	Çorum	19,68
47	Afyonkarahisar	18,98
48	Tokat	18,67
49	Ordu	18,64
50	Bayburt	18,30
51	Hatay	18,17
52	Niğde	17,77
53	Düzce	17,35
54	Aksaray	17,27
55	Bartın	17,13
56	Nevşehir	16,90
57	Kilis	16,79
58	Osmaniye	16,65
59	Kastamonu	16,46
60	Bilecik	16,15
61	Gümüşhane	16,01
62	Çankırı	15,87
63	Kahramanmaraş	15,56
64	Tunceli	15,17
65	Diyarbakır	13,82
66	Adıyaman	12,87
67	Van	12,60
68	Batman	12,58
69	Şanlıurfa	12,50
70	Yozgat	12,26
71	Bingöl	11,82
72	Iğdır	11,78
73	Kars	10,51
74	Siirt	10,19
75	Bitlis	9,90
76	Mardin	6,45
77	Ardahan	6,37
78	Ağrı	5,72
79	Muş	5,66
80	Şırnak	5,07
81	Hakkari	4,70

Yıllar İtibariyle Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sıralamaları

İl	2009-2010 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası	2008-2009 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası	2007-2008 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası
Ankara	1	1	1
İstanbul	2	2	2
Eskişehir	3	3	3
İzmir	4	4	4
Isparta	5	6	6
Antalya	6	5	5
Trabzon	7	7	7
Edirne	8	11	9
Kırıkkale	9	8	10
Erzurum	10	16	15
Elazığ	11	9	8
Bursa	12	10	11
Kocaeli	13	14	20
Muğla	14	15	12
Konya	15	19	14
Bolu	16	12	16
Karabük	17	20	21
Adana	18	13	13
Kayseri	19	18	17
Aydın	20	17	22
Denizli	21	22	19
Mersin	22	23	23
Sivas	23	24	24
Samsun	24	21	18
Yalova	25	28	25
Zonguldak	26	25	27
Çanakkale	27	29	30
Kırşehir	28	30	35
Sakarya	29	31	26
Balıkesir	30	27	28
Malatya	31	26	32
Uşak	32	32	29
Burdur	33	33	33
Kırklareli	34	40	36
Tekirdağ	35	39	34
Gaziantep	36	34	40
Kütahya	37	36	39
Sinop	38	38	37
Artvin	39	42	45
Manisa	40	35	31
Rize	41	37	38

İl	2009-2010 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası	2008-2009 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası	2007-2008 Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası
Erzincan	42	45	43
Karaman	43	41	42
Nevşehir	44	44	56
Kastamonu	45	59	59
Bayburt	46	52	50
Giresun	47	43	44
Ordu	48	50	49
Çorum	49	47	46
Gümüşhane	50	64	61
Amasya	51	46	41
Tunceli	52	54	64
Tokat	53	48	48
Hatay	54	51	51
Afyonkarahisar	55	49	47
Kahramanmaraş	56	63	63
Çankırı	57	60	62
Bilecik	58	58	60
Kilis	59	61	57
Bartın	60	53	55
Düzce	61	57	53
Niğde	62	55	52
Aksaray	63	56	54
Diyarbakır	64	62	65
Yozgat	65	72	70
Osmaniye	66	65	58
Van	67	69	67
Adıyaman	68	66	66
Batman	69	67	68
Bingöl	70	71	71
Kars	71	75	73
Bitlis	72	73	75
Iğdır	73	70	72
Şanlıurfa	74	68	69
Siirt	75	74	74
Ardahan	76	80	77
Hakkari	77	79	81
Muş	78	78	79
Ağrı	79	76	78
Mardin	80	77	76
Şırnak	81	81	80

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi ile İlgili Değerlendirmeler

On dört değişkenden meydana gelen Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin 2009-2010 sonuçları incelendiğinde, önceki yıllara ait alt endeks sonuçlarında olduğu gibi Ankara'nın en rekabetçi il olduğu; Ankara'yı sırasıyla İstanbul, Eskişehir, İzmir ve Isparta'nın takip ettiği tespit edilmiştir. Bir önceki yıla göre ilk 5 il arasında yaşanan tek değişikliğin Antalya ile Isparta arasında olduğu, Antalya'nın 6. sıraya gerilediği saptanmıştır. En düşük rekabetçilik seviyesine sahip olan iller; Hakkari (77.), Muş (78.), Ağrı (79.), Mardin (80.) ve Şırnak (81.)'tir.

Alt endekse ait 2009-2010 sonuçlarında bir önceki seneye göre en ciddi değişimlerin Afyonkarahisar, Erzurum, Gümüşhane, Kastamonu, Kırklareli, Kahramanmaraş, Niğde, Şanlıurfa, Yozgat, Aksaray, Bayburt ve Bartın'da gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu değişimler arasında Gümüşhane ve Kastamonu'nun 14 sıra, Erzurum, Kırklareli, Şanlıurfa ve Bayburt'un 6 sıra ve Kahramanmaraş ve Yozgat'ın ise 7 sıra ilerleme kaydettiği saptanmıştır. Diğer taraftan Niğde, Aksaray ve Bartın'ın 7 sıra gerilediği, Afyonkarahisar'ın sıralamada 6 sıra gerileme kaydettiği belirlenmiştir. Bu değişimler arasında marjinal değişimlere sahip olan Gümüşhane ve Kastamonu değişken bazında incelendiğinde; Diğer değişkenlerde göstermiş olduğu ilerlemeler dışında İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı ve Mesleki ve Teknik Okul mezun Sayısı'na ilişkin değişkenlerde daha baskın olarak yaşamış olduğu ilerlemelerin Gümüşhane'nin sıralamasında artışa sebep olduğu gözlemlenmiştir. Kastamonu'da ise özellikle Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı ve Şehirleşme Oranı'na ait sıralamalarda göstermiş olduğu olumlu değişimler ilin bu alt endekste ki konumunu üst sıralara taşımıştır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamaların üç yıla ait sonuçları incelendiğinde; Tablo 8'de de görüldüğü üzere alt endeks bazında en rekabetçi ilk 4 ilin, Trabzon'un ve Burdur'un sıralarını koruduğu görülmektedir.

Tablo 8: Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Yıllar İtibariyle Sırasını Koruyan İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ankara	1	1	1
Burdur	33	33	33
Eskişehir	3	3	3
İstanbul	2	2	2
İzmir	4	4	4
Trabzon	7	7	7

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde 81 il arasından 9 ilimizin yıllar itibariyle devamlı olarak ilerleme kaydettiği tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 9).

Tablo 9: Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Yükselen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Artvin	45	42	39
Bitlis	75	73	72
Çanakkale	30	29	27
Çankırı	62	60	57
Hakkari	81	79	77
Kırşehir	35	30	28
Kocaeli	20	14	13
Tunceli	64	54	52
Karabük	21	20	17

İller arasında çok fazla değişikliğin yaşanmadığı Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde 13 ilimizin devamlı olarak gerileme yaşadığı saptanmıştır (Bkz. Tablo 10). 14 değişkenden meydana gelen alt endekste, aşağıda adları geçen illerin genellikle ağırlıklandırma katsayısı yüksek olan değişkenlerde devamlı olarak gerilemiş olmasının bu illerimizin gerilemesinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Tablo 10: Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Gerileyen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Afyonkarahisar	47	49	55
Amasya	41	46	51
Çorum	46	47	49
Elazığ	8	9	11
Gümüşhane	61	64	50
Kayseri	17	18	19
Manisa	31	35	40
Mardin	76	77	80
Niğde	52	55	62
Samsun	18	21	24
Aksaray	54	56	63
Osmaniye	58	65	66
Düzce	53	57	61

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde değişken bazında en yüksek değerlere sahip olan iller şu şekildedir:

İlde Kişi Başına Öğretim Üyesi Sayısı: Isparta

İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı (Yüksek Lisans dahil): Eskişehir

İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı: Ankara

Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı: Ankara

İlde Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı: İstanbul

YGS Başarı Yüzdesi: Karaman

Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı: Isparta

Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı: Ankara

Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı: İstanbul

İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı: Edirne

Şehirleşme Oranı: İstanbul

İlde 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü: Ankara

İldeki Beş Yıldızlı Otel Yatak Kapasitesi: Antalya

Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı: İzmir

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2009-2010

Sıralama	İl	2009-2010 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	100
2	Ankara	23,2649
3	Bursa	19,2508
4	Kayseri	13,8481
5	Gaziantep	13,1062
6	İzmir	12,8902
7	Manisa	11,9906
8	Denizli	11,8798
9	Eskişehir	11,0040
10	Antalya	10,8560
11	Trabzon	9,7863
12	Sivas	9,4167
13	Diyarbakır	9,1861
14	Kocaeli	6,5767
15	Konya	4,0590
16	Adana	2,6653
17	Sakarya	1,6668
18	Hatay	1,3818
19	Balikesir	1,1654
20	Tekirdağ	0,8923
21	Kahramanmaraş	0,8223
22	Mersin	0,7655
23	Samsun	0,7405
24	Kütahya	0,7396
25	Zonguldak	0,5584
26	Ordu	0,5502
27	Aydın	0,5247
28	Karaman	0,5170
29	Rize	0,4966
30	Bolu	0,4393
31	Muğla	0,4212
32	Afyonkarahisar	0,3471
33	Şırnak	0,3308
34	Çorum	0,3029
35	Çanakkale	0,2781
36	Burdur	0,2619
37	Edirne	0,2541
38	Uşak	0,2446
39	Niğde	0,2305
40	Tokat	0,2297
41	Bilecik	0,2139

Sıralama	İl	2009-2010 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Değeri
42	Giresun	0,2122
43	Isparta	0,2116
44	Elazığ	0,2097
45	Karabük	0,2003
46	Düzce	0,1778
47	Erzurum	0,1698
48	Amasya	0,1696
49	Malatya	0,1484
50	Mardin	0,1415
51	Şanlıurfa	0,1360
52	Kastamonu	0,1317
53	Kırşehir	0,1134
54	Çankırı	0,1103
55	Kırklareli	0,1032
56	Siirt	0,0902
57	Nevşehir	0,0824
58	Yalova	0,0819
59	Aksaray	0,0634
60	Kırıkkale	0,0440
61	Bartın	0,0412
62	Osmaniye	0,0375
63	Sinop	0,0332
64	Adıyaman	0,0291
65	Iğdır	0,0280
66	Batman	0,0274
67	Van	0,0270
68	Yozgat	0,0239
69	Erzincan	0,0235
70	Gümüşhane	0,0213
71	Muş	0,0183
72	Kars	0,0144
73	Artvin	0,0108
74	Kilis	0,0084
75	Ağrı	0,0070
76	Bingöl	0,0053
77	Bayburt	0,0042
78	Ardahan	0,0035
79	Bitlis	0,0029
80	Hakkari	0,0023
81	Tunceli	0,0000

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2008-2009

Sıralama	İl	2008-2009 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	100
2	Ankara	21,5348
3	Bursa	20,1332
4	Kocaeli	14,8739
5	Kayseri	14,0381
6	Konya	13,1668
7	Denizli	12,3745
8	Gaziantep	12,3565
9	İzmir	11,9795
10	Eskişehir	10,7912
11	Antalya	10,7469
12	Trabzon	9,7139
13	Sivas	9,2706
14	Adana	2,6849
15	Manisa	2,2677
16	Sakarya	1,7803
17	Hatay	1,7579
18	Balıkesir	1,2225
19	Samsun	1,1260
20	Mersin	1,0875
21	Tekirdağ	0,9046
22	Kütahya	0,7461
23	Ordu	0,7292
24	Aydın	0,6219
25	Kahramanmaraş	0,5822
26	Karaman	0,5164
27	Rize	0,5069
28	Zonguldak	0,4838
29	Burdur	0,4808
30	Bolu	0,4618
31	Afyonkarahisar	0,4012
32	Kastamonu	0,3735
33	Muğla	0,3601
34	Çorum	0,3181
35	Çanakkale	0,2935
36	Niğde	0,2731
37	Edirne	0,2415
38	Isparta	0,1909
39	Bilecik	0,1811
40	Tokat	0,1704
41	Erzurum	0,1684

Sıralama	İl	2008-2009 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Değeri
42	Düzce	0,1673
43	Uşak	0,1581
44	Malatya	0,1551
45	Giresun	0,1490
46	Şanlıurfa	0,1467
47	Mardin	0,1336
48	Kırşehir	0,1101
49	Kırklareli	0,1096
50	Karabük	0,1085
51	Çankırı	0,1073
52	Elazığ	0,0980
53	Amasya	0,0867
54	Siirt	0,0834
55	Diyarbakır	0,0788
56	Nevşehir	0,0744
57	Aksaray	0,0612
58	Kırıkkale	0,0559
59	Yalova	0,0542
60	Bartın	0,0487
61	Van	0,0471
62	Gümüşhane	0,0318
63	Osmaniye	0,0311
64	Sinop	0,0287
65	Batman	0,0280
66	Erzincan	0,0221
67	Adıyaman	0,0218
68	Yozgat	0,0200
69	Muş	0,0199
70	Kars	0,0133
71	Iğdır	0,0085
72	Artvin	0,0068
73	Kilis	0,0068
74	Bingöl	0,0063
75	Ağrı	0,0050
76	Bitlis	0,0030
77	Tunceli	0,0015
78	Şırnak	0,0015
79	Hakkari	0,0013
80	Bayburt	0,0010
81	Ardahan	0,0007

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008

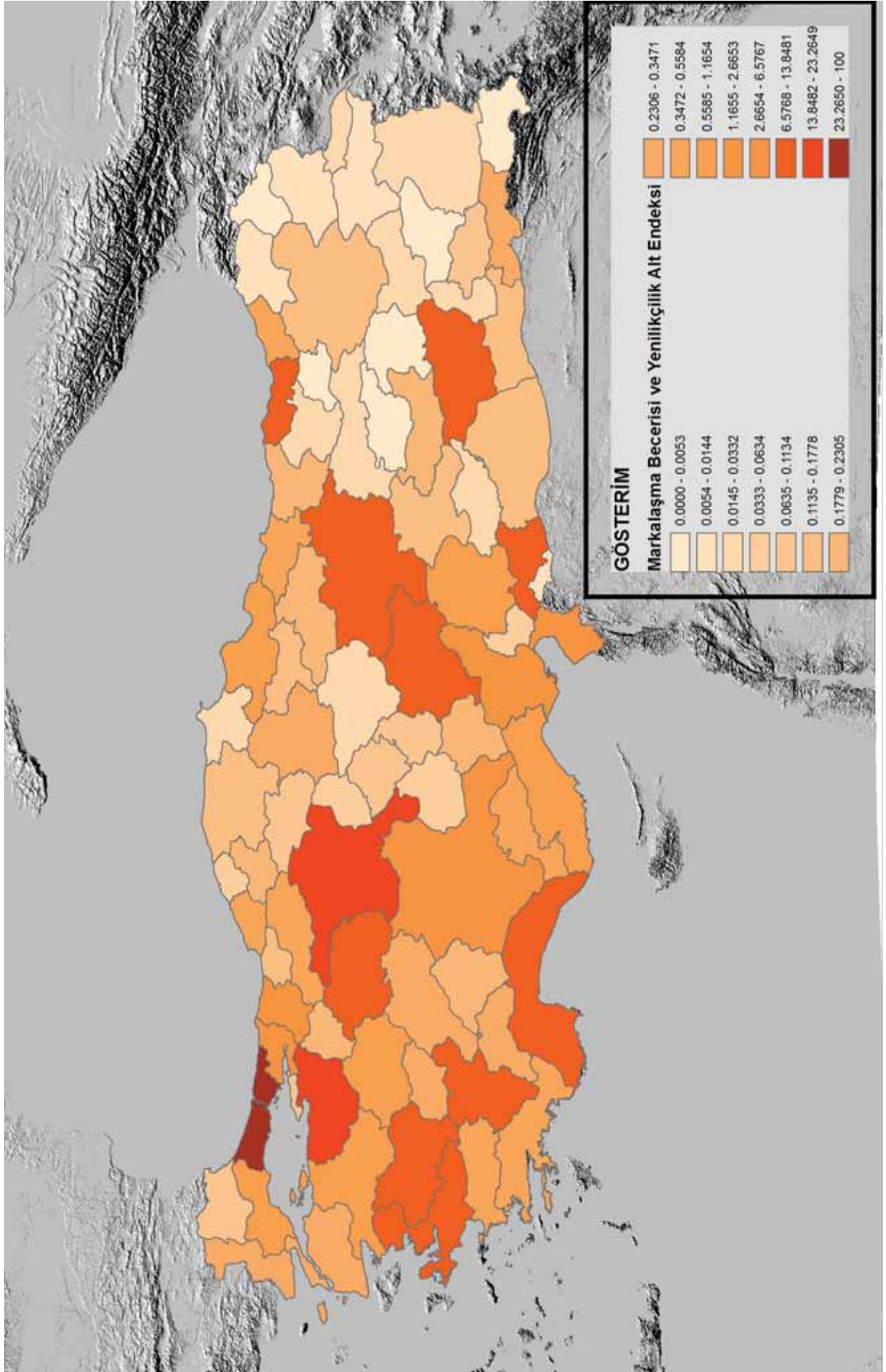
Sıralama	İl	2007-2008 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	100
2	Ankara	22,0651
3	Bursa	20,1585
4	Kayseri	13,7218
5	Konya	12,9221
6	İzmir	12,4335
7	Gaziantep	12,3859
8	Denizli	12,0318
9	Manisa	10,9422
10	Trabzon	9,9544
11	Rize	9,4070
12	Sivas	9,3613
13	Kocaeli	6,2423
14	Adana	2,6706
15	Sakarya	1,7629
16	Eskişehir	1,6620
17	Hatay	1,5463
18	Antalya	1,5001
19	Balıkesir	1,2744
20	Ordu	0,7797
21	Mersin	0,7726
22	Kütahya	0,6832
23	Aydın	0,6119
24	Kahramanmaraş	0,5965
25	Tekirdağ	0,5898
26	Samsun	0,5464
27	Zonguldak	0,4751
28	Afyonkarahisar	0,4679
29	Karaman	0,4499
30	Niğde	0,3773
31	Çorum	0,3206
32	Bolu	0,2914
33	Muğla	0,2843
34	Burdur	0,2664
35	Çanakkale	0,2011
36	Giresun	0,1964
37	Kırklareli	0,1946
38	Bilecik	0,1828
39	Erzurum	0,1737
40	Edirne	0,1691
41	Isparta	0,1620

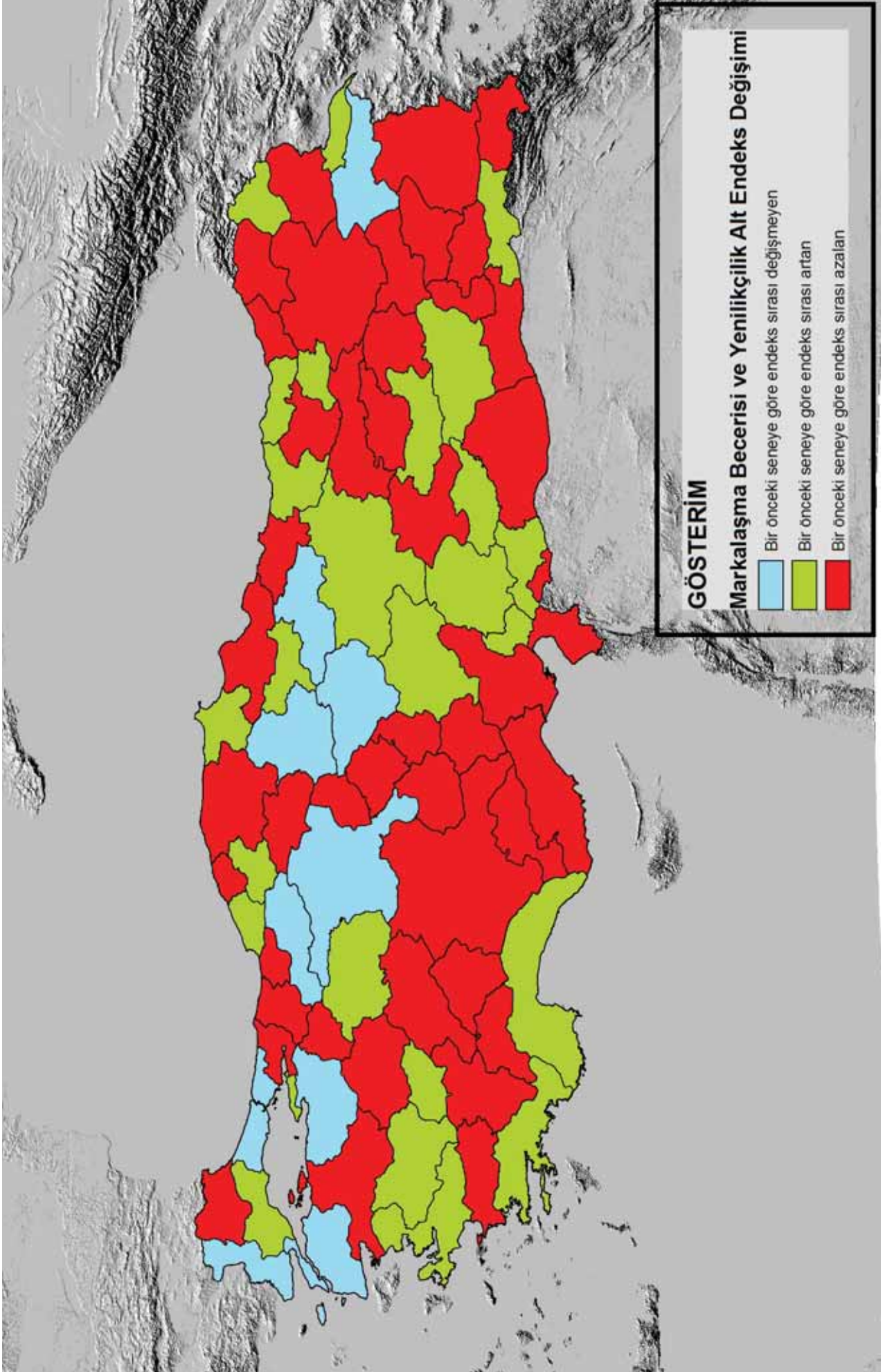
Sıralama	İl	2007-2008 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Değeri
42	Tokat	0,1571
43	Malatya	0,1547
44	Uşak	0,1504
45	Şanlıurfa	0,1459
46	Mardin	0,1373
47	Düzce	0,1343
48	Kastamonu	0,1205
49	Kırşehir	0,1139
50	Çankırı	0,1106
51	Karabük	0,1062
52	Amasya	0,0876
53	Elazığ	0,0872
54	Siirt	0,0837
55	Yalova	0,0630
56	Diyarbakır	0,0599
57	Aksaray	0,0575
58	Van	0,0573
59	Bartın	0,0531
60	Nevşehir	0,0504
61	Gümüşhane	0,0407
62	Kırıkkale	0,0370
63	Sinop	0,0319
64	Osmaniye	0,0301
65	Muş	0,0240
66	Batman	0,0234
67	Yozgat	0,0218
68	Adıyaman	0,0200
69	Erzincan	0,0195
70	Kilis	0,0110
71	Kars	0,0104
72	Iğdır	0,0063
73	Bingöl	0,0056
74	Ağrı	0,0051
75	Artvin	0,0041
76	Bitlis	0,0032
77	Tunceli	0,0023
78	Şırnak	0,0017
79	Bayburt	0,0017
80	Hakkari	0,0015
81	Ardahan	0,0000

Yıllar İtibariyle Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sıralamaları

İl	2009-2010 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası	2008-2009 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası	2007-2008 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası
İstanbul	1	1	1
Ankara	2	2	2
Bursa	3	3	3
Kayseri	4	5	4
Gaziantep	5	8	7
İzmir	6	9	6
Manisa	7	15	9
Denizli	8	7	8
Eskişehir	9	10	16
Antalya	10	11	18
Trabzon	11	12	10
Sivas	12	13	12
Diyarbakır	13	55	56
Kocaeli	14	4	13
Konya	15	6	5
Adana	16	14	14
Sakarya	17	16	15
Hatay	18	17	17
Balıkesir	19	18	19
Tekirdağ	20	21	25
Kahramanmaraş	21	25	24
Mersin	22	20	21
Samsun	23	19	26
Kütahya	24	22	22
Zonguldak	25	28	27
Ordu	26	23	20
Aydın	27	24	23
Karaman	28	26	29
Rize	29	27	11
Bolu	30	30	32
Muğla	31	33	33
Afyonkarahisar	32	31	28
Şırnak	33	78	78
Çorum	34	34	31
Çanakkale	35	35	35
Burdur	36	29	34
Edirne	37	37	40
Uşak	38	43	44
Niğde	39	36	30
Tokat	40	40	42
Bilecik	41	39	38

İl	2009-2010 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası	2008-2009 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası	2007-2008 Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası
Giresun	42	45	36
Isparta	43	38	41
Elazığ	44	52	53
Karabük	45	50	51
Düzce	46	42	47
Erzurum	47	41	39
Amasya	48	53	52
Malatya	49	44	43
Mardin	50	47	46
Şanlıurfa	51	46	45
Kastamonu	52	32	48
Kırşehir	53	48	49
Çankırı	54	51	50
Kırklareli	55	49	37
Siirt	56	54	54
Nevşehir	57	56	60
Yalova	58	59	55
Aksaray	59	57	57
Kırıkkale	60	58	62
Bartın	61	60	59
Osmaniye	62	63	64
Sinop	63	64	63
Adıyaman	64	67	68
Iğdır	65	71	72
Batman	66	65	66
Van	67	61	58
Yozgat	68	68	67
Erzincan	69	66	69
Gümüşhane	70	62	61
Muş	71	69	65
Kars	72	70	71
Artvin	73	72	75
Kilis	74	73	70
Ağrı	75	75	74
Bingöl	76	74	73
Bayburt	77	80	79
Ardahan	78	81	81
Bitlis	79	76	76
Hakkari	80	79	80
Tunceli	81	77	77

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi ile İlgili Değerlendirmeler

Son iki senedir beş değişken üzerinden değerlendirilen Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt endeksi, alınan uzman görüşleri ışığında 2009-2010'dan itibaren yedi değişken üzerinden değerlendirilmektedir ve önceki yıllara göre karşılaştırılmalı değerlendirmelerin yapılabilmesi için 2007-2008 ve 2008-2009 Alt Endeks sonuçları da yeni değişkenlerin eklenmesiyle revize edilmiştir. İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı ve ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı değişkenlerinin dahil edildiği alt endekste, İstanbul'un bu yıl da açık ara liderliğini koruduğu tespit edilmiştir. 100 tam Alt Endeks değerine sahip olan İstanbul'u, 23,26 ile Ankara'nın takip ettiği görülmektedir. İlk 10 arasında yer alan diğer illerin; Bursa, Kayseri, Gaziantep, İzmir, Manisa, Denizli, Eskişehir ve Antalya olduğu, en düşük rekabetçilik değerine sahip olan son beş ilin ise Bayburt, Ardahan, Bitlis, Hakkari ve Tunceli'nin olduğu saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik bakımından 63 ilimizin 100 üzerinden 1'in altında endeks değerine sahip olduğu sıralamada, sadece ilk 10 ilimiz 100 üzerinden 10 ve üzeri bir endeks değerine sahiptir.

Küresel rekabet yarışında ucuz işgücüne dayanan bir rekabet stratejisinin geçerliliğini yitirmeye başladığı ülkemizde, illerimizin inovasyon ve tasarıma dayalı farklılaşmaya yönelmeleri ülke ekonomisi için de önem arz etmektedir. Küresel şehir endekslerinde genellikle tek bir şehrimizin yer alıyor olması ise illerimizin markalaşma açısından durumunun bir başka yönden göstergesidir.

Ulusal ve uluslararası kalifiye, yetişmiş işgücü için bir çekim merkezi olan İstanbul'un, sahip olduğu nüfusun da etkisiyle, önceki yıllarda olduğu gibi 2009-2010 sonuçlarında da alt endekse ait değişkenler (İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı, İlde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması) bazında ilk sırada yer aldığı görülmektedir. İstanbul'un ayrıca Süper Lig'de temsil ediliyor olması da, ilin bu alt endekste 100 endeks değerine sahip olmasını beraberinde getirmiştir.

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'nin ilk olarak kamuoyu ile paylaşıldığı 2007-2008 döneminden bu yana İstanbul ile geri kalan 80 il arasında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik açısından mevcut olan uçurumun yıllar itibariyle devam etmesi, yerel ve merkezi karar vericilerin üzerinde durması gereken önemli bir nokta olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmamızın her yıl düzenli olarak paylaşılmasının getirmiş olduğu avantajla, illerimizin 2007-2008, 2008-2009 ve 2009-2010 dönemlerinde kaydettiği gelişme veya gerilemeleri de gözlemlenebilir. Bu bağlamda; Alt Endeks'e ait sıralamalarda yıllar itibariyle sırası aynı kalan, yıllar itibariyle sırası devamlı olarak yükselen ve devamlı olarak gerileyen iller aşağıdaki tablolarda verildiği gibidir.

Dört Alt Endeks arasında en fazla değişikliğin gözlemlendiği Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde en rekabetçi üç ilimiz ve 33. sırada yer alan Çanakkale ilimiz üç yıl boyunca sıralarını koruyabilmişlerdir (Bkz. Tablo 11).

Tablo 11: Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırasını Koruyan İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ankara	2	2	2
Bursa	3	3	3
Çanakkale	35	35	35
İstanbul	1	1	1

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde diğer alt endekslerden farklı olarak il değerlerinin çok düşük ve birbirine yakın olduğu görülmektedir. Bu sebeple il bazında değişkenlerde yaşanan her gelişmenin ilin sıralamada üst sıralara ilerlemesine olanak sağlayabildiği tespit edilmiştir. Bu alt endeks bazında 10 ilimizin devamlı olarak ilerleme kaydettiği saptanmıştır (Bkz. Tablo 12).

Tablo 12: Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Yükselen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Adıyaman	68	67	64
Antalya	18	11	10
Diyarbakır	56	55	13
Elazığ	53	52	44
Eskişehir	16	10	9
Tekirdağ	25	21	20
Uşak	44	43	38
İğdır	72	71	65
Karabük	51	50	45
Osmaniye	64	63	62

Devamlı olarak sıralamada gerileyen il bakımından alt endeksler arasında en fazla ile sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde 20 ilimizin 2007-2008'den bu yana sıra kaybettiği tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 13).

Tablo 13: Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Gerileyen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Afyonkarahisar	28	31	32
Aydın	23	24	27
Bilecik	38	39	41
Bingöl	73	74	76
Çankırı	50	51	54
Erzurum	39	41	47
Gümüşhane	61	62	70
Kırklareli	37	49	55
Konya	5	6	15
Malatya	43	44	49
Mardin	46	47	50
Muş	65	69	71
Niğde	30	36	39
Ordu	20	23	26
Rize	11	27	29
Sakarya	15	16	17
Şanlıurfa	45	46	51
Van	58	61	67
Bartın	59	60	61
Kilis	70	73	74

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2009-2010

Sıralama	İl	2009-2010 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	87,64
2	Ankara	39,60
3	İzmir	34,21
4	Kocaeli	31,33
5	Bursa	28,39
6	Hatay	23,45
7	Şanlıurfa	22,79
8	Gaziantep	22,38
9	Mersin	21,62
10	Tekirdağ	20,77
11	Zonguldak	20,36
12	Antalya	19,60
13	Konya	19,37
14	Kayseri	19,27
15	Samsun	19,16
16	Adana	19,03
17	Aksaray	18,92
18	Kahramanmaraş	18,84
19	Manisa	18,71
20	Afyonkarahisar	18,40
21	Kırklareli	18,00
22	Malatya	17,91
23	Mardin	17,68
24	Ordu	17,61
25	Çanakkale	17,31
26	Batman	16,97
27	Balıkesir	16,86
28	Denizli	16,71
29	Diyarbakır	16,69
30	Van	16,66
31	Hakkari	16,58
32	Bartın	16,57
33	Erzurum	16,42
34	Çorum	15,86
35	Ağrı	15,75
36	Şırnak	15,74
37	Eskişehir	15,63
38	Sakarya	15,47
39	Ardahan	15,44
40	Giresun	15,15
41	Rize	14,90

Sıralama	İl	2009-2010 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Değeri
42	Aydın	14,89
43	Muğla	14,82
44	Edirne	14,79
45	Trabzon	14,74
46	Iğdır	14,24
47	Sivas	14,20
48	Kırıkkale	14,11
49	Karaman	13,93
50	Sinop	13,21
51	Tokat	12,77
52	Yalova	12,73
53	Kilis	12,70
54	Artvin	12,55
55	Karabük	12,43
56	Nevşehir	11,69
57	Uşak	10,93
58	Isparta	10,90
59	Kırşehir	9,95
60	Elazığ	8,61
61	Adıyaman	8,12
62	Burdur	7,64
63	Bingöl	7,62
64	Bolu	7,54
65	Muş	6,93
66	Osmaniye	6,76
67	Yozgat	5,68
68	Bilecik	5,66
69	Düzce	5,62
70	Kütahya	5,44
71	Kastamonu	5,33
72	Bitlis	5,13
73	Niğde	4,76
74	Tunceli	4,44
75	Amasya	4,41
76	Bayburt	4,18
77	Erzincan	4,08
78	Siirt	4,05
79	Gümüşhane	3,80
80	Kars	2,97
81	Çankırı	0,43

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2008-2009

Sıralama	İl	2008-2009 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	90,76
2	Ankara	38,09
3	İzmir	37,01
4	Kocaeli	32,12
5	Bursa	27,64
6	Hatay	23,57
7	Konya	22,23
8	Antalya	21,85
9	Gaziantep	21,57
10	Mersin	21,07
11	Tekirdağ	20,75
12	Adana	20,10
13	Şırnak	19,63
14	Sivas	19,33
15	Ağrı	19,27
16	Diyarbakır	19,13
17	Denizli	19,07
18	Iğdır	18,70
19	Yalova	18,63
20	Çanakkale	18,36
21	Van	17,93
22	Manisa	17,75
23	Kahramanmaraş	17,69
24	Sakarya	17,18
25	Samsun	17,13
26	Şanlıurfa	17,05
27	Eskişehir	17,01
28	Kayseri	16,86
29	Ardahan	16,68
30	Balıkesir	16,67
31	Karabük	16,62
32	Muğla	16,57
33	Çorum	16,56
34	Zonguldak	16,28
35	Kilis	16,28
36	Malatya	16,25
37	Mardin	16,19
38	Aydın	16,14
39	Nevşehir	16,07
40	Giresun	16,07
41	Tokat	16,05

Sıralama	İl	2008-2009 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Değeri
42	Batman	16,03
43	Karaman	15,95
44	Erzurum	15,70
45	Kırklareli	15,69
46	Trabzon	15,50
47	Kırıkkale	15,22
48	Edirne	15,16
49	Afyonkarahisar	15,15
50	Uşak	14,97
51	Hakkari	14,60
52	Bartın	14,39
53	Ordu	13,94
54	Isparta	13,86
55	Sinop	13,17
56	Aksaray	13,11
57	Rize	13,10
58	Artvin	12,64
59	Siirt	8,57
60	Bitlis	8,10
61	Adıyaman	7,79
62	Kütahya	7,53
63	Osmaniye	7,46
64	Niğde	6,79
65	Çankırı	6,12
66	Kastamonu	5,80
67	Düzce	5,66
68	Bolu	5,53
69	Muş	5,31
70	Kars	5,17
71	Amasya	5,04
72	Elazığ	5,03
73	Bilecik	5,02
74	Yozgat	4,75
75	Kırşehir	4,55
76	Bayburt	3,08
77	Erzincan	3,01
78	Burdur	2,90
79	Bingöl	2,63
80	Tunceli	1,33
81	Gümüşhane	0,15

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008

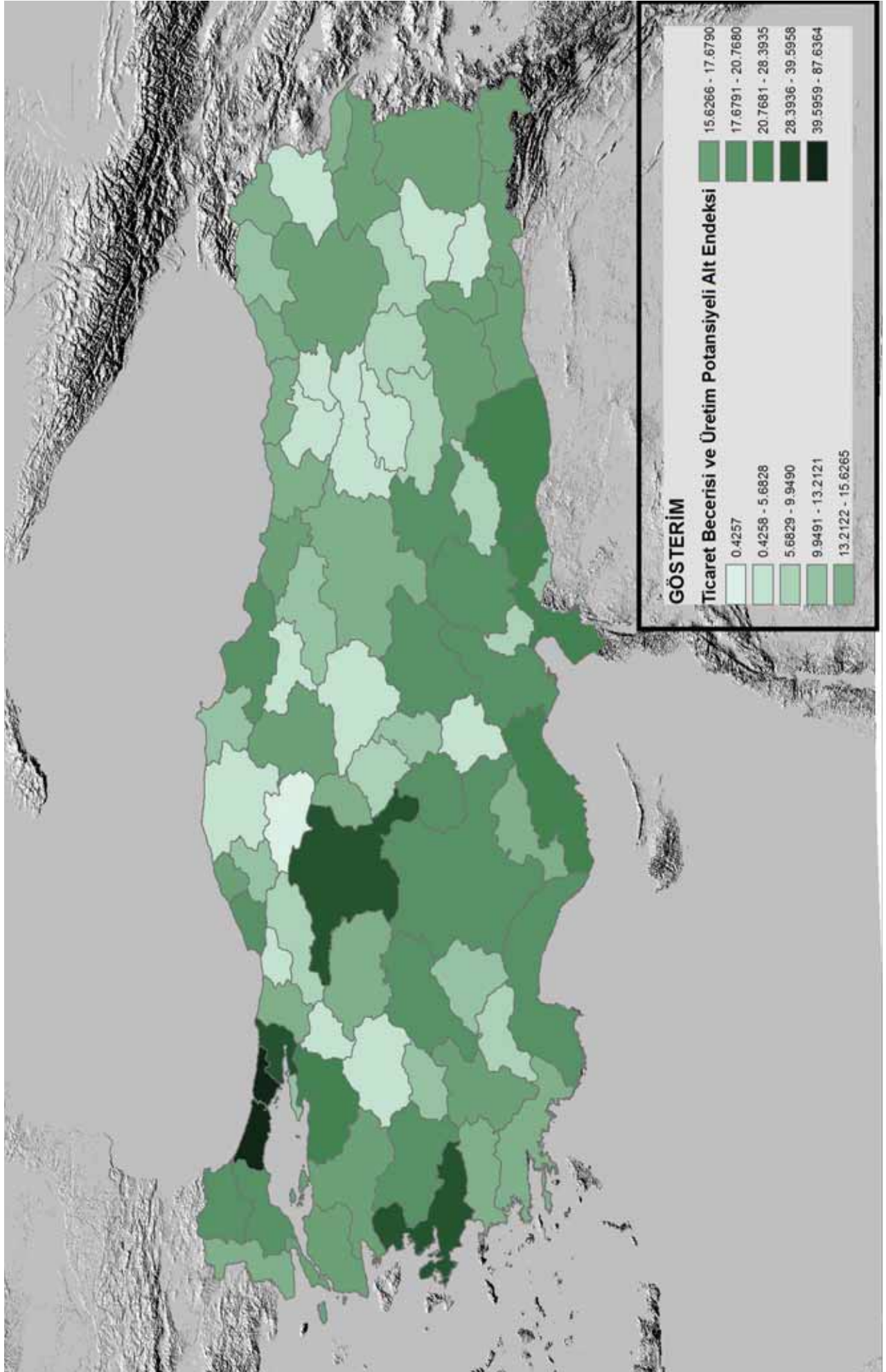
Sıralama	İl	2007-2008 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	91,87
2	Ankara	37,86
3	İzmir	36,53
4	Kocaeli	32,44
5	Bursa	26,31
6	Gaziantep	20,45
7	Konya	20,42
8	Hatay	20,15
9	Adana	19,87
10	Kahramanmaraş	19,72
11	Tekirdağ	19,59
12	Nevşehir	19,05
13	Diyarbakır	18,83
14	Kayseri	18,80
15	Denizli	18,64
16	Antalya	18,51
17	Sakarya	18,50
18	Samsun	17,67
19	Zonguldak	17,47
20	Şanlıurfa	17,44
21	Karabük	17,36
22	Mersin	17,17
23	Yalova	17,07
24	Ordu	16,89
25	Rize	16,82
26	Batman	16,76
27	Aksaray	16,48
28	Aydın	16,33
29	Çanakkale	16,31
30	Bartın	16,14
31	Uşak	16,09
32	Van	16,01
33	Manisa	15,96
34	Kırklareli	15,94
35	Erzurum	15,82
36	Eskişehir	15,58
37	Trabzon	15,50
38	Kilis	15,49
39	Tokat	15,30
40	Malatya	15,14
41	Balıkesir	14,99

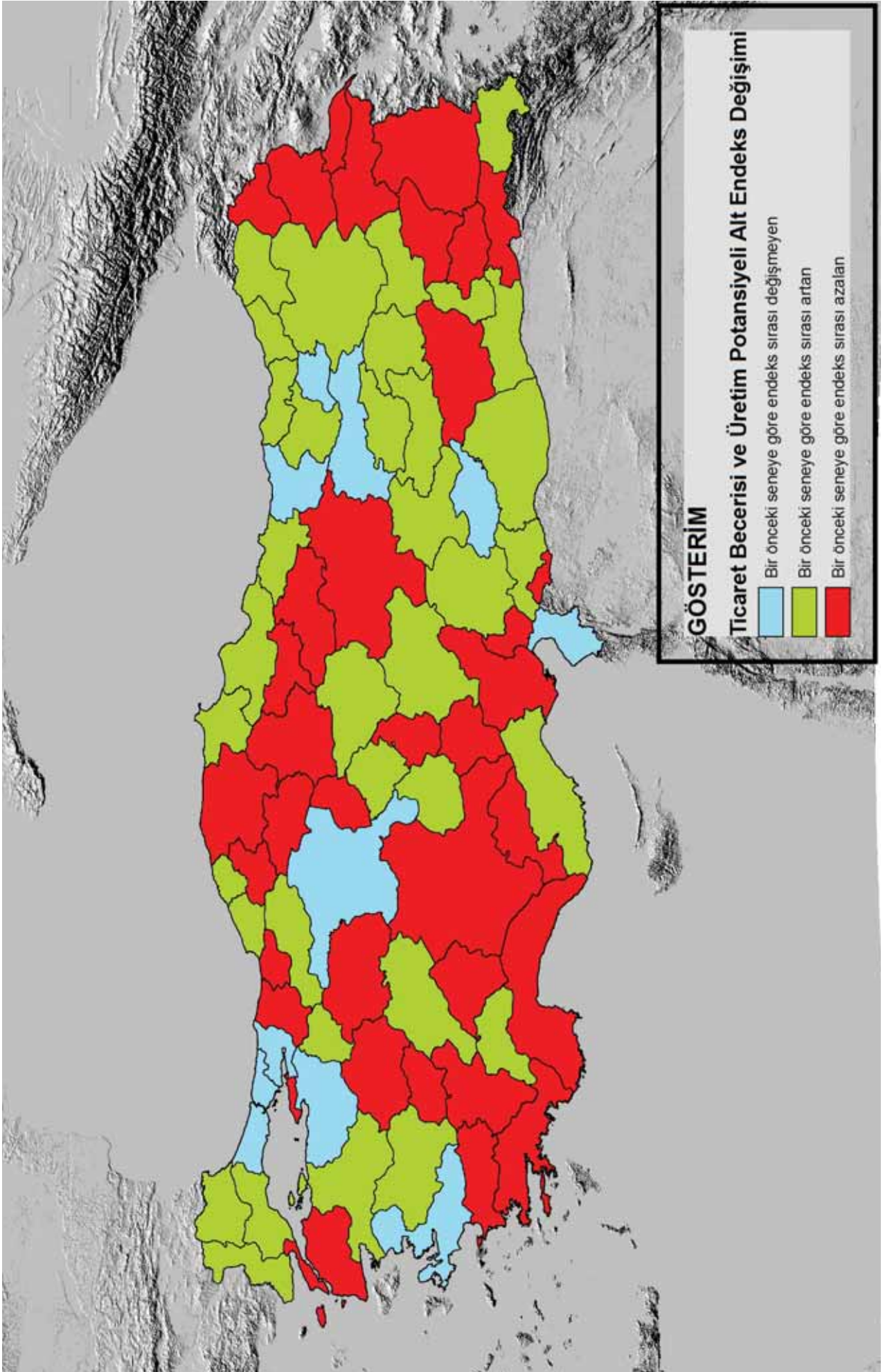
Sıralama	İl	2007-2008 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Değeri
42	Sinop	14,78
43	Karaman	14,58
44	Sivas	14,43
45	Afyonkarahisar	14,36
46	Mardin	14,31
47	Muğla	14,29
48	Hakkari	13,86
49	Isparta	13,77
50	Edirne	13,43
51	Çorum	13,42
52	Kırıkkale	13,34
53	Artvin	13,24
54	Giresun	12,99
55	Ardahan	11,86
56	Iğdır	11,00
57	Ağrı	10,67
58	Şırnak	9,88
59	Muş	9,38
60	Elazığ	7,81
61	Adıyaman	7,74
62	Gümüşhane	7,68
63	Çankırı	7,66
64	Kastamonu	7,57
65	Kütahya	7,08
66	Düzce	6,99
67	Erzincan	5,94
68	Osmaniye	5,92
69	Bolu	5,85
70	Yozgat	5,81
71	Burdur	5,33
72	Bitlis	4,94
73	Kırşehir	4,46
74	Siirt	4,45
75	Bilecik	4,09
76	Bingöl	4,06
77	Amasya	3,69
78	Niğde	3,60
79	Kars	3,31
80	Bayburt	2,66
81	Tunceli	1,99

Yıllar İtibariyle Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sıralamaları

İl	2009-2010 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası	2008-2009 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası	2007-2008 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası
İstanbul	1	1	1
Ankara	2	2	2
İzmir	3	3	3
Kocaeli	4	4	4
Bursa	5	5	5
Hatay	6	6	8
Şanlıurfa	7	26	20
Gaziantep	8	9	6
Mersin	9	10	22
Tekirdağ	10	11	11
Zonguldak	11	34	19
Antalya	12	8	16
Konya	13	7	7
Kayseri	14	28	14
Samsun	15	25	18
Adana	16	12	9
Aksaray	17	56	27
Kahramanmaraş	18	23	10
Manisa	19	22	33
Afyonkarahisar	20	49	45
Kırklareli	21	45	34
Malatya	22	36	40
Mardin	23	37	46
Ordu	24	53	24
Çanakkale	25	20	29
Batman	26	42	26
Balıkesir	27	30	41
Denizli	28	17	15
Diyarbakır	29	16	13
Van	30	21	32
Hakkari	31	51	48
Bartın	32	52	30
Erzurum	33	44	35
Çorum	34	33	51
Ağrı	35	15	57
Şırnak	36	13	58
Eskişehir	37	27	36
Sakarya	38	24	17
Ardahan	39	29	55
Giresun	40	40	54
Rize	41	57	25

İl	2009-2010 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası	2008-2009 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası	2007-2008 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası
Aydın	42	38	28
Muğla	43	32	47
Edirne	44	48	50
Trabzon	45	46	37
Iğdır	46	18	56
Sivas	47	14	44
Kırıkkale	48	47	52
Karaman	49	43	43
Sinop	50	55	42
Tokat	51	41	39
Yalova	52	19	23
Kilis	53	35	38
Artvin	54	58	53
Karabük	55	31	21
Nevşehir	56	39	12
Uşak	57	50	31
Isparta	58	54	49
Kırşehir	59	75	73
Elazığ	60	72	60
Adıyaman	61	61	61
Burdur	62	78	71
Bingöl	63	79	76
Bolu	64	68	69
Muş	65	69	59
Osmaniye	66	63	68
Yozgat	67	74	70
Bilecik	68	73	75
Düzce	69	67	66
Kütahya	70	62	65
Kastamonu	71	66	64
Bitlis	72	60	72
Niğde	73	64	78
Tunceli	74	80	81
Amasya	75	71	77
Bayburt	76	76	80
Erzincan	77	77	67
Siirt	78	59	74
Gümüşhane	79	81	62
Kars	80	70	79
Çankırı	81	65	63

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ile ilgili Değerlendirmeler:

Yüzyıllar boyunca önemli ticaret yollarına ev sahipliği yapan, birçok sektörde üretim merkezi olma yolunda ilerleyen ülkemizde, illerimizin üretim ve ticaret alanlarındaki rekabet edebilirliklerinin ölçülmesi de büyük önem arz etmektedir. İllerarası Rekabetçilik Endeksi kapsamında 10 değişken bazında değerlendirilmelerin yapıldığı bu alt endekste, önceki senelerde olduğu gibi üç büyük şehrimizin ilk üç sırayı paylaştığı görülmektedir. İstanbul'un en rekabetçi il olduğu sıralamada, Ankara'nın 2., İzmir'in 3. sırada yer aldığı belirlenmiştir. İzmir'i sırasıyla, Kocaeli, Bursa, Hatay, Şanlıurfa, Gaziantep, Mersin ve Tekirdağ izlemektedir. Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli bakımından en düşük rekabet gücüne sahip 5 ilimiz ise, Erzincan, Siirt, Gümüşhane, Kars ve Çankırı olarak tespit edilmiştir.

En yakın takipçisi ile 48,04'lük bir farka sahip olması İstanbul'un, önceki senelerde olduğu gibi 2002-2010 döneminde de ülkemizin üretim ve ticaret merkezi oluşunu doğrular niteliktedir. Alt endeks bazında en yüksek ağırlıklandırmalara sahip olan Tahakkuk Eden Vergi Miktarı, İhracat Hacmi ve Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından ilk sırada yer alan İstanbul'un nüfusunun beraberinde getirmiş olduğu iç talep potansiyeli bakımından da ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Dünyada üretimden bağımsızdan ziyade, üretimle yanyana yapılan inovasyonun öneminin arttığı günümüzde İstanbul, ülkemizde bunun bir temsilcisi olarak kaşıma çıkmaktadır. Endeks kapsamında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde açık ara önde olan İstanbul'un, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde de lider olması tesadüf değildir.

Çalışmamızın her yıl düzenli olarak paylaşılmasının getirmiş olduğu avantajla, illerimizin 2007-2008, 2008-2009 ve 2009-2010 dönemlerinde kaydettiği gelişme veya gerilemeleri de gözlemleme şansımız bulunmaktadır. Bu bağlamda yapılan incelemelerde; Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde en rekabetçi 5 ilimizin ve 61. sırada yer alan Adıyaman ilimizin üç yıl boyunca sırasını koruduğu saptanmıştır (Bkz. Tablo 14)

Tablo 14: Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde Yıllar İtibariyle Sırasını Koruyan İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Adıyaman	61	61	61
Ankara	2	2	2
Bursa	5	5	5
İstanbul	1	1	1
İzmir	3	3	3
Kocaeli	4	4	4

Alt Endeks'in üç yıla ait sonuçları incelendiğinde sadece 9 ilimizin sıralamada devamlı olarak yükseldiği tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 15). 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ilk 25 il arasında bulunan illerimizin de önceki senelere göre önemli oranda artış göstererek sıralamada yükseldiği dikkat çekmektedir.

Tablo 15: Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Yükselen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Balıkesir	41	30	27
Bilecik	75	73	68
Bolu	69	68	64
Edirne	50	48	44
Mersin	22	10	9
Malatya	40	36	22
Manisa	33	22	19
Mardin	46	37	23
Tunceli	81	80	74

İllerin Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli'nin 11 değişken üzerinden değerlendirildiği alt endeksin özellikle geçmiş dönem sıralamalarında iki dönemi ele alan karşılaştırmalarda yoğun değişiklikler tespit edilmekle birlikte 13 ilimizde üç sene boyunca devamlı bir gerileme söz konusudur.
(Bkz. Tablo 16).

Tablo 16: Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Gerileyen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Adana	9	12	16
Aydın	28	38	42
Çankırı	63	65	81
Denizli	15	17	28
Diyarbakır	13	16	29
Isparta	49	54	58
Kastamonu	64	66	71
Nevşehir	12	39	56
Sakarya	17	24	38
Tokat	39	41	51
Uşak	31	50	57
Karabük	21	31	55
Düzce	66	67	69

TBÜP alt endeksinde değişken bazında en yüksek değerlere sahip olan illerimiz şu şekildedir:

Kullanılan Kredi Miktarı: İstanbul

Tahakkuk Eden Vergi Miktarı: İstanbul

İlin İhracat Hacmi: İstanbul

İldeki Toplam Kamu Yatırımı (enerji, ulaştırma-haberleşme hariç): Ankara

İlde Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı: Kocaeli

Bir Önceki Yıla Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim: Kırşehir

Bir Önceki Yıla Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim: Diyarbakır

İlde Yatırım Teşvik Belgesi Verilen Sabit Yatırım Miktarı: İstanbul

Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı: İstanbul

İlin İç talep Potansiyeli: İstanbul

Erişilebilirlik Alt Endeksi

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2009-2010

Sıralama	İl	2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	94,58
2	İzmir	78,58
3	Tekirdağ	75,79
4	Ankara	68,53
5	Hatay	67,34
6	Kocaeli	64,50
7	Adana	64,39
8	Bursa	62,99
9	Zonguldak	60,59
10	Samsun	57,05
11	Mersin	55,67
12	Gaziantep	53,89
13	Eskişehir	53,51
14	Muğla	51,33
15	Aydın	50,99
16	Antalya	49,02
17	Kayseri	48,71
18	Balikesir	48,46
19	Isparta	47,26
20	Trabzon	46,94
21	Sakarya	46,39
22	Yalova	45,90
23	Elazığ	45,79
24	Konya	45,11
25	Malatya	43,17
26	Edirne	42,86
27	Erzurum	41,41
28	Kırklareli	41,26
29	Nevşehir	40,10
30	Bilecik	40,06
31	Kahramanmaraş	38,99
32	Manisa	38,98
33	Diyarbakır	37,66
34	Burdur	37,48
35	Rize	37,28
36	Denizli	36,48
37	Şanlıurfa	35,94
38	Amasya	35,64
39	Çanakkale	35,47
40	Uşak	35,44
41	Kütahya	35,15

Sıralama	İl	2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
42	Osmaniye	35,00
43	Erzincan	34,75
44	Bartın	34,23
45	Niğde	33,60
46	Sivas	33,03
47	Sinop	30,95
48	Tokat	30,83
49	Karabük	29,83
50	Bolu	28,24
51	Kırıkkale	27,90
52	Düzce	27,57
53	Kars	26,78
54	Mardin	26,71
55	Batman	24,93
56	Adıyaman	24,83
57	Afyonkarahisar	24,63
58	Van	24,52
59	Çankırı	24,48
60	Muş	23,08
61	Artvin	22,60
62	Giresun	22,37
63	Karaman	22,36
64	Kastamonu	22,04
65	Kırşehir	21,74
66	Yozgat	20,63
67	Ordu	19,50
68	Kilis	17,33
69	Bitlis	17,06
70	Siirt	15,80
71	Bingöl	15,58
72	Çorum	10,99
73	Aksaray	10,55
74	Iğdır	10,33
75	Tunceli	10,15
76	Bayburt	8,99
77	Gümüşhane	6,98
78	Ardahan	5,22
79	Şırnak	4,19
80	Ağrı	3,54
81	Hakkari	1,60

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2008-2009

Sıralama	İl	2008-2009 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	94,36
2	İzmir	78,11
3	Tekirdağ	75,45
4	Ankara	68,61
5	Hatay	66,65
6	Adana	64,97
7	Kocaeli	64,67
8	Bursa	63,36
9	Samsun	56,65
10	Mersin	55,65
11	Eskişehir	53,51
12	Gaziantep	53,07
13	Muğla	51,20
14	Aydın	50,98
15	Zonguldak	50,86
16	Antalya	49,02
17	Kayseri	48,33
18	Balıkesir	47,61
19	Trabzon	47,35
20	Yalova	46,11
21	Sakarya	45,23
22	Konya	44,94
23	Malatya	43,06
24	Edirne	41,49
25	Erzurum	41,16
26	Nevşehir	40,19
27	Kırklareli	40,18
28	Bilecik	39,17
29	Manisa	38,76
30	Kahramanmaraş	38,60
31	Isparta	38,37
32	Diyarbakır	37,31
33	Rize	37,14
34	Denizli	36,02
35	Şanlıurfa	35,14
36	Kütahya	35,00
37	Erzincan	34,80
38	Osmaniye	34,76
39	Çanakkale	34,72
40	Uşak	34,54
41	Amasya	34,53

Sıralama	İl	2008-2009 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
42	Elazığ	33,69
43	Niğde	33,58
44	Sivas	32,78
45	Burdur	32,07
46	Sinop	30,46
47	Bartın	29,60
48	Karabük	29,29
49	Bolu	27,85
50	Düzce	27,26
51	Kars	26,55
52	Kırıkkale	26,15
53	Mardin	25,19
54	Batman	24,85
55	Adıyaman	24,82
56	Van	24,37
57	Çankırı	24,26
58	Afyonkarahisar	23,74
59	Muş	23,05
60	Artvin	22,45
61	Giresun	22,35
62	Karaman	22,27
63	Kırşehir	21,72
64	Kastamonu	21,65
65	Tokat	21,52
66	Yozgat	19,60
67	Ordu	19,47
68	Kilis	17,49
69	Bitlis	16,48
70	Bingöl	15,63
71	Siirt	15,16
72	Ağrı	12,31
73	Aksaray	10,59
74	Çorum	10,50
75	Tunceli	9,61
76	Iğdır	9,60
77	Bayburt	8,41
78	Gümüşhane	6,99
79	Ardahan	4,86
80	Şırnak	2,67
81	Hakkari	1,65

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008

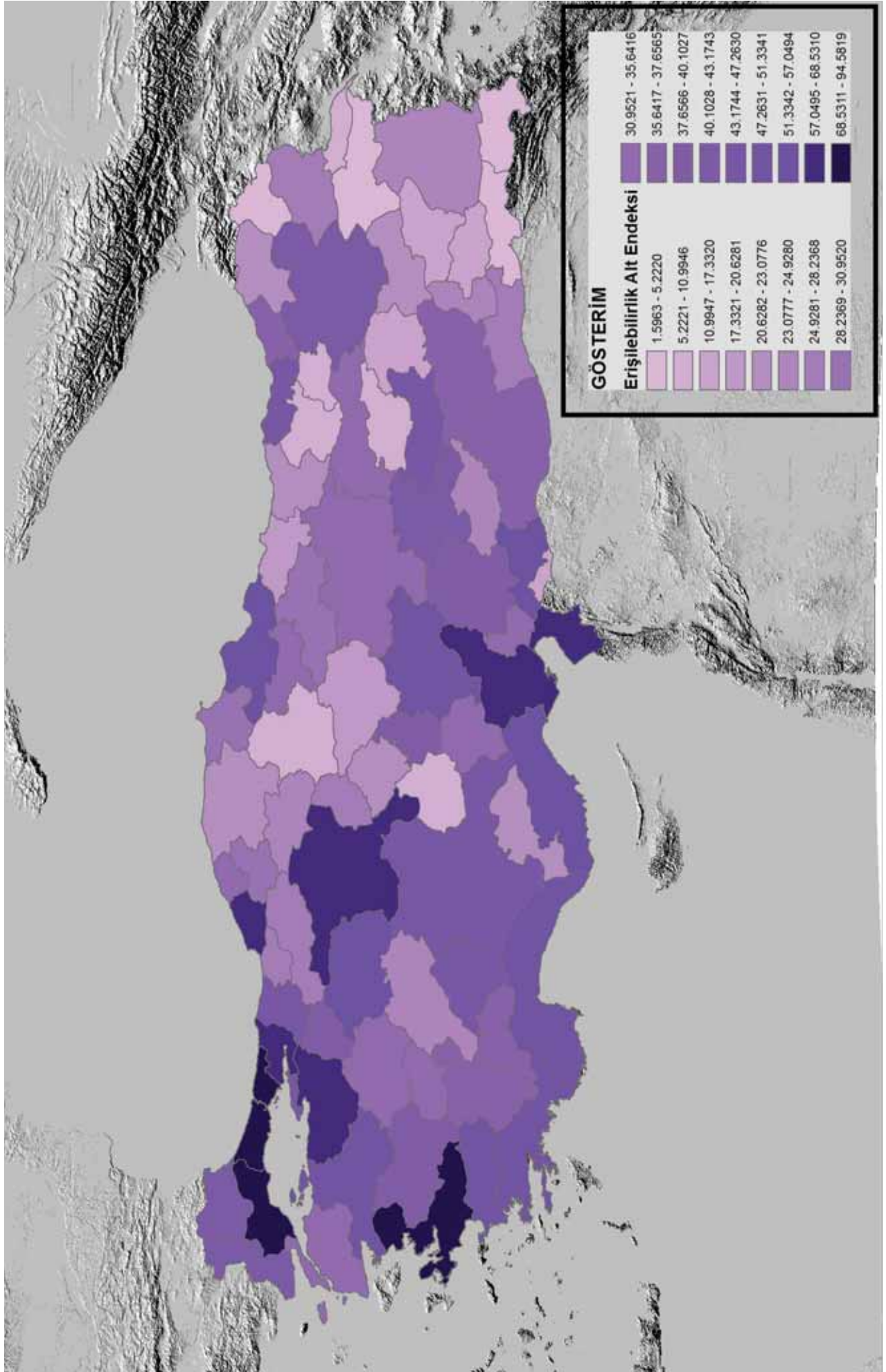
Sıralama	İl	2007-2008 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
1	İstanbul	93,48
2	İzmir	77,70
3	Ankara	68,30
4	Tekirdağ	66,08
5	Hatay	66,04
6	Adana	65,43
7	Kocaeli	63,85
8	Bursa	62,95
9	Samsun	55,79
10	Mersin	55,14
11	Eskişehir	53,18
12	Gaziantep	53,03
13	Muğla	51,25
14	Aydın	50,81
15	Antalya	48,99
16	Kayseri	47,53
17	Yalova	47,41
18	Trabzon	47,00
19	Balıkesir	46,81
20	Sivas	44,08
21	Konya	44,04
22	Sakarya	43,60
23	Malatya	41,89
24	Erzurum	40,37
25	Kırklareli	39,99
26	Edirne	39,83
27	Nevşehir	39,56
28	Kahramanmaraş	38,39
29	Zonguldak	38,08
30	Bilecik	37,63
31	Isparta	37,59
32	Manisa	37,36
33	Rize	36,40
34	Diyarbakır	36,22
35	Denizli	35,52
36	Şanlıurfa	34,61
37	Osmaniye	34,55
38	Kütahya	34,05
39	Çanakkale	33,79
40	Elazığ	33,26
41	Uşak	33,09

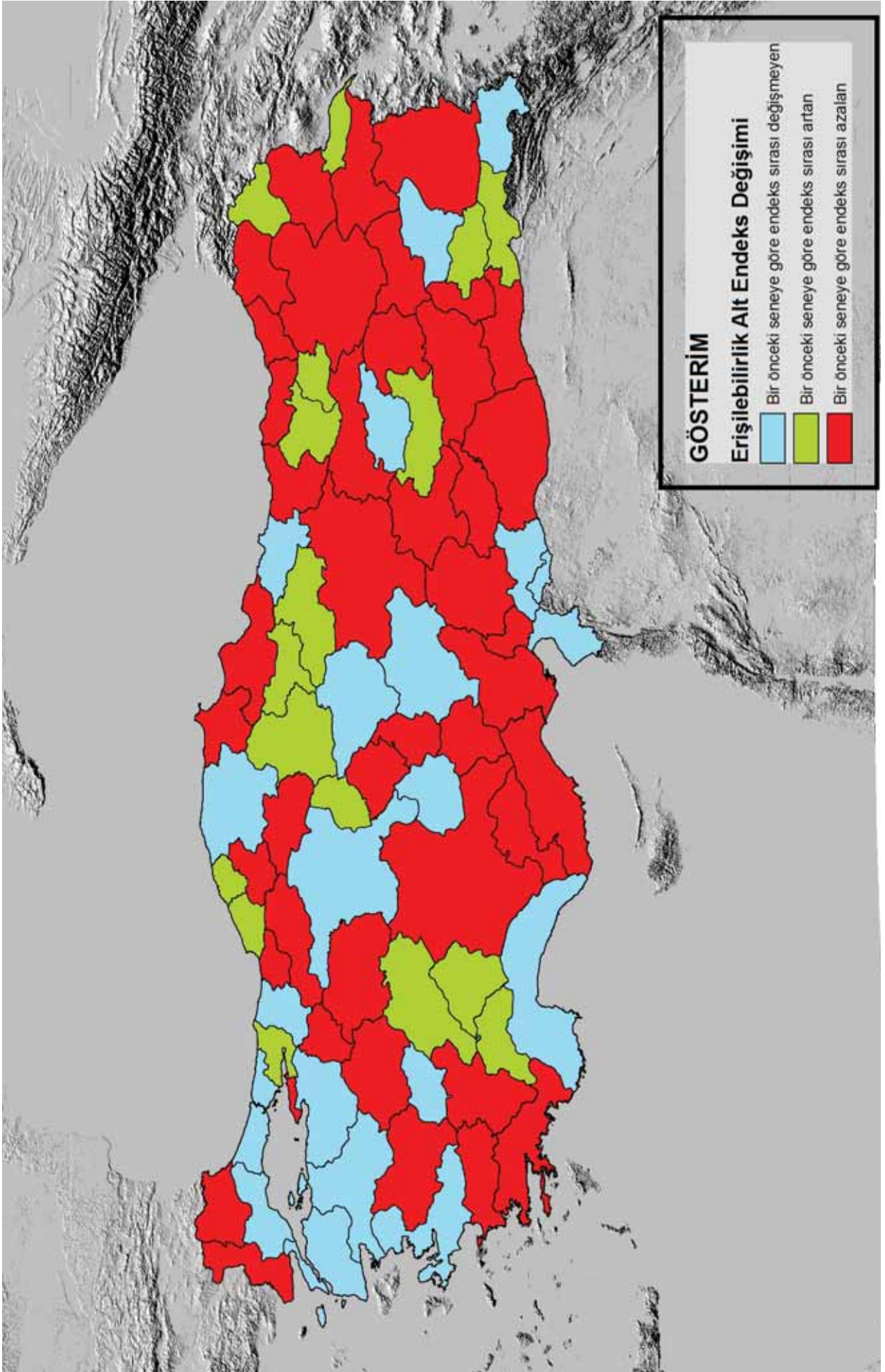
Sıralama	İl	2007-2008 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
42	Erzincan	32,84
43	Amasya	32,13
44	Burdur	30,78
45	Tokat	30,05
46	Sinop	29,92
47	Karabük	28,32
48	Bolu	27,18
49	Düzce	26,84
50	Kars	25,65
51	Batman	24,91
52	Kırıkkale	24,50
53	Adıyaman	24,42
54	Siirt	24,13
55	Van	24,13
56	Çankırı	23,88
57	Mardin	23,75
58	Bartın	23,52
59	Muş	22,61
60	Karaman	22,22
61	Afyonkarahisar	22,18
62	Giresun	21,93
63	Artvin	21,91
64	Kırşehir	21,66
65	Kastamonu	21,23
66	Niğde	21,19
67	Ordu	19,23
68	Yozgat	18,99
69	Kilis	16,47
70	Bitlis	15,94
71	Bingöl	15,63
72	Ağrı	11,21
73	Aksaray	10,00
74	Tunceli	9,71
75	Çorum	9,15
76	Bayburt	8,07
77	Iğdır	7,21
78	Gümüşhane	6,66
79	Ardahan	4,69
80	Şırnak	2,23
81	Hakkari	1,78

Yıllar İtibariyle Erişilebilirlik Alt Endeksi Sıralamaları

İl	2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri	2008-2009 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri	2007-2008 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
İstanbul	1	1	1
İzmir	2	2	2
Tekirdağ	3	3	4
Ankara	4	4	3
Hatay	5	5	5
Kocaeli	6	7	7
Adana	7	6	6
Bursa	8	8	8
Zonguldak	9	15	29
Samsun	10	9	9
Mersin	11	10	10
Gaziantep	12	12	12
Eskişehir	13	11	11
Muğla	14	13	13
Aydın	15	14	14
Antalya	16	16	15
Kayseri	17	17	16
Balıkesir	18	18	19
Isparta	19	31	31
Trabzon	20	19	18
Sakarya	21	21	22
Yalova	22	20	17
Elazığ	23	42	40
Konya	24	22	21
Malatya	25	23	23
Edirne	26	24	26
Erzurum	27	25	24
Kırklareli	28	27	25
Nevşehir	29	26	27
Bilecik	30	28	30
Kahramanmaraş	31	30	28
Manisa	32	29	32
Diyarbakır	33	32	34
Burdur	34	45	44
Rize	35	33	33
Denizli	36	34	35
Şanlıurfa	37	35	36
Amasya	38	41	43
Çanakkale	39	39	39
Uşak	40	40	41
Kütahya	41	36	38

İl	2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri	2008-2009 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri	2007-2008 Erişilebilirlik Alt Endeksi Değeri
Osmaniye	42	38	37
Erzincan	43	37	42
Bartın	44	47	58
Niğde	45	43	66
Sivas	46	44	20
Sinop	47	46	46
Tokat	48	65	45
Karabük	49	48	47
Bolu	50	49	48
Kırıkkale	51	52	52
Düzce	52	50	49
Kars	53	51	50
Mardin	54	53	57
Batman	55	54	51
Adıyaman	56	55	53
Afyonkarahisar	57	58	61
Van	58	56	55
Çankırı	59	57	56
Muş	60	59	59
Artvin	61	60	63
Giresun	62	61	62
Karaman	63	62	60
Kastamonu	64	64	65
Kırşehir	65	63	64
Yozgat	66	66	68
Ordu	67	67	67
Kilis	68	68	69
Bitlis	69	69	70
Siirt	70	71	54
Bingöl	71	70	71
Çorum	72	74	75
Aksaray	73	73	73
Iğdır	74	76	77
Tunceli	75	75	74
Bayburt	76	77	76
Gümüşhane	77	78	78
Ardahan	78	79	79
Şırnak	79	80	80
Ağrı	80	72	72
Hakkari	81	81	81

GIS Uygulama: Özge Müberra Soydal

Erişilebilirlik Alt Endeksi ile İlgili Değerlendirmeler:

İllerarası Rekabetçilik Endeksi kapsamında ele alınan dört alt endeksten biri olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 81 ilimiz, gerek fiziki ulaşılabilirlik gerekse uzaktan erişim bakımından değerlendirilmektedir. Alt endeksin önceki yıllarda 9 olan değişken sayısı, alınan uzman görüşleri doğrultusunda 10'a çıkartılmıştır. İllerin yıllar içinde değişimin sağlıklı bir biçimde 2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi sonuçlarına göre en rekabetçi ilimiz 94,58 endeks değeri ile İstanbul olmuştur. İstanbul'u sırasıyla, İzmir, Tekirdağ, Ankara ve Hatay takip etmektedir. Alt endeks bazında en düşük rekabetçilik değerine sahip iller ise Gümüşhane, Ardahan, Şırnak, Ağrı ve Hakkari'dir. Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamaların yıllar itibariyle değişimi incelendiğinde ilk 5 sırada yer alan illerin, her üç dönemde de (2007-2008, 2008-2009, 2009-2010) ilk 5 sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

2009-2010 dönemiyle birlikte gelen değişken değişikliği, "İle Tarifeli Uçak Seferi Varlığı" adlı değişkenin, "İle Yurtiçi Uçak Seferi Varlığı" ve "İle Yurtdışı Uçak Seferi Varlığı" olarak çeşitlendirilmesine yöneliktir. Bir önceki seneye göre illerin genelinde ciddi sıra değişimleri yaşanmamakla birlikte, değişimi dikkat çeken iller arasında 19 sıra yükselen Elazığ, 17 basamak yükselerek 48. sırada yer alan Tokat, 12 sıra ilerleyen Isparta ve 11 sıra yükselen Burdur bulunmaktadır. Genellikle kamu yatırımlarına ihtiyaç duyan veya coğrafi konumla ilişkili değişkenlere dayanan bir Alt Endeks olarak Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde, coğrafi duruma dayalı değişkenlerin genellikle değişime uğramaması sebebiyle, kamu yatırımlarına yönelik yüksek ağırlıklandırmaya sahip değişkenlerde meydana gelen ilerlemeler illerin üst sıralara çıkmasına olanak sağlamaktadır.

Diğer alt endekslere göre iller arasında daha az puan farkının gözlemlendiği Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde, Elazığ, Tokat ve Isparta'nın bu durum kaynaklı değişimler yaşadığı tespit edilmiştir. Elazığ'a düzenli yurtdışı uçak seferlerinin başlaması, Isparta Süleyman Demirel Havaalanı'nda durdurulan yurtiçi uçak seferlerinin tekrar başlaması ve Tokat Havaalanı'nda düzenli yurtiçi uçak seferlerine başlanması iller arasında yükselmesine olanak sağlamıştır. Burdur'un erişilebilirliği ise, Isparta'ya coğrafi olarak yakınlığı ve Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'nda kaydettiği ilerleme sebebiyle artış göstermiştir.

Çoğunlukla büyük yatırımlara ve coğrafi özelliklere dayanan değişkenlerin oluşturduğu Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde, sırasını koruyan illerin diğer alt endekslere göre sayıca daha fazla olduğu dikkat çekmektedir (Bkz. Tablo 17).

Tablo 17: Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Yıllar İtibariyle Sırasını Koruyan İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Bursa	8	8	8
Çanakkale	39	39	39
Gaziantep	12	12	12
Hakkari	81	81	81
Hatay	5	5	5
İstanbul	1	1	1
İzmir	2	2	2
Ordu	67	67	67
Aksaray	73	73	73

Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 6 ilimizin devamlı olarak sıralamada üst sıralara çıktığı tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 18). İlerleme kaydeden illerin bazıları alt endekse ait değişkenlerde ilerleme göstermiş olmakla birlikte, bazı illerimizin coğrafi konumunun da getirmiş olduğu avantaj ile erişilebilirliğinde artış gözlemlenmiştir.

Tablo 18: Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Yükselen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
A.karahisar	61	58	57
Amasya	43	41	38
Çorum	75	74	72
Zonguldak	29	15	9
Bartın	58	47	44
Iğdır	77	76	74

17 ilimizin devamlı olarak gerilediği alt endekste, bu gerilemelerin bir kısmının havayolu ile erişim gibi olanakların ortadan kalkması sebebiyle gerçekleştiği, bir kısmının ise diğer illerin benzer değişkenlerde daha iyi sonuçlara sahip olmasından kaynaklandığı saptanmıştır.

Tablo 19: Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne Ait Sıralamalarda Yıllar İtibariyle Sırası Devamlı Olarak Gerileyen İller

İller	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Adıyaman	53	55	56
Bolu	48	49	50
Çankırı	56	57	59
Erzurum	24	25	27
Kars	50	51	53
Kırklareli	25	27	28
Konya	21	22	24
K.maraş	28	30	31
Sivas	20	44	46
Trabzon	18	19	20
Van	55	56	58
Karaman	60	62	63
Batman	51	54	55
Yalova	17	20	22
Karabük	47	48	49
Osmaniye	37	38	42
Düzce	49	50	52

Değişen ADSL Aboneliği Sayısı: İstanbul

Kişi Başına Düşen Sabit Telefon Hattı Sayısı: Muğla

Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı: İstanbul

İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu: Yalova

Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı: İstanbul

Sonuç ve Öneriler

2008'in son çeyreğinden itibaren küresel boyutta dünya ekonomisinde ciddi sorunlara sebep teşkil etmiş olan Küresel Finans Krizi, Türk ekonomisi açısından 2009-2010 döneminin önemli bir mücadele ve tecrübe dönemi olarak yaşanmasına sebep oldu. Ekonomi yönetiminin, krizin etkilerini azaltmaya yönelik olarak, tüm dünya ekonomilerinde hayata geçirilmiş olan genişletici para ve maliye politikası önlemlerini beklenenden erken geri çekme kararına rağmen, Türk ekonomisi hızlı bir toparlanma ile, 2009 yılının son çeyreğinden itibaren yeniden pozitif büyüme trendine girdi. Bu nedenle, 2009 yılında yüzde -4,7'lik bir gerileme gösteren GSYH büyümesi, 2010 yılını yüzde 8 ve üzerinde kapatma başarısı gösterdi. Uluslararası alanda, Türk ekonomisinin ortaya koyduğu bu başarılı toparlanma öncelikli ilgi alanı haline dönüştü. Türkiye OECD üyesi ülkeler arasında en başarılı toparlanmayı gösteren ülke oldu.

Bu başarıda, illerin rekabetçiliği, 1 Milyar Dolar'ın üzerinde ihracat yapan il sayısının 14'e çıkması, 2009'un ikinci yarısından itibaren yürürlüğe giren sektörel ve bölgesel teşvik modelinin ve özel sektör yatırımlarının katkısı önemlidir. Bununla birlikte, illerin rekabetçiliğini arttırmak adına, stratejik sektör tanımları çerçevesinde, kimi illerimizi üretim, kimi illerimizi lojistik, kimi illerimizi de tedarik merkezi yapacak bir modelleme çerçevesinde bölgesel kalkınmaya hız vermemiz gerekmektedir. Süreç, illerimizin bazılarının hizmet ve teknoloji metropolü, kimilerinin ise sanayi metropolü olmasını gerektirmektedir. Tarım ve hayvancılık alanında önemli bir üretim ve lojistik merkezi olma avantajı ve potansiyeli olan illerimizin bu özellikleri güçlendirilmelidir. İllerarası Rekabetçilik Endeksi'nde, rekabet becerisi açısından açık ara önde olan illerimizin sürekli göç alması ve nüfus artışı, yakın gelecekte bu illerimizin rekabet becerisini olumsuz yönde etkileyecek gelişmeleri de beraberinde getirecektir. Bu nedenle, tüm illerimizin rekabetçiliğini güçlendirmeye, rekabet edebilme becerisini geliştirmeye yönelik proje ve yatırımları hızlandırmamız gerekmektedir.

Ekonomik üretimin kalbi haline gelen şehirlerin, ulusal ve uluslararası arenada nerede konumlandıklarının belirlenmesi, gerek yerel gerekse merkezi düzeyde yapılan planlamalar açısından önem taşımaktadır. Dünyada ülkelerden ziyade metropollerin rekabet ettiği günümüzde, yatırımın ve kalifiye işgücünün şehre çekilebilmesi şehrin sunabildikleri ölçüsünde mümkün olmaktadır. Bu noktada URAK İllerarası Rekabetçilik Endeksi, yerel yöneticilere ve merkezi karar alma noktasındaki kamu yöneticilerine olduğu kadar, özel sektör temsilcilerine, girişimcilere, oda temsilcilerine, sivil toplum kuruluşlarına ve o şehirde yaşayan/yaşamayı düşünen bireylere de rekabet çerçevesinde farklı açılardan illerimizin resmini sunmayı amaçlamaktadır. İllerarası Rekabetçilik Endeksi, her ilin yıllar içerisindeki değişimini göstermesi sebebiyle, bir ilin Türkiye'deki diğer iller arasındaki göreceli performansını ortaya koymaktadır.

Her geçen sene artan değişken sayısı, illerin daha detaylı olarak analiz edildiği endeksin, eklenen değişkenler ile birlikte geçmiş dönemlere ait hesaplamaları da revize edilmektedir. Bu sayede, yıllar itibarıyla illerin rekabetçilik açısından iyi ya da kötü yönlü gelişmeleri sağlıklı ve güvenilir bir biçimde izlenebilmektedir. İllerarası Rekabetçilik Endeksi'nin daha mükemmel hale gelmesi hesaplamada kullanılan verilerin daha detaylı olması ile sağlanabilmektedir. Bu sebeple illerimizin GSYH gibi önemli değişkenler bazında da değerlendirilebilmesi için verilerin ilgili kurumlar tarafından düzenli olarak her sene yayınlanması, illerin daha kapsamlı ölçekte değerlendirilmesine olanak sağlayacaktır.

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.4 billion.

As the world's population grows, the demand for food and other resources will increase. This will put pressure on the environment and on the world's food supply.

One way to meet this demand is to increase the amount of food that is produced. This can be done by using more land for agriculture, by using more water, or by using more fertilizers.

Another way to meet this demand is to reduce the amount of food that is wasted. This can be done by improving the way that food is stored and distributed, or by changing the way that people eat.

There are many other ways to meet this demand, and it is important that we find ways to do so that do not harm the environment or the world's food supply.

One of the most important things we can do is to make sure that we have enough food to eat. This means that we need to make sure that we have enough land, water, and fertilizers to grow food.

We also need to make sure that we have enough food to eat that is healthy and nutritious. This means that we need to make sure that we have enough food that is safe to eat and that is good for us.

There are many things that we can do to make sure that we have enough food to eat. We need to work together to find ways to do so that do not harm the environment or the world's food supply.

One of the most important things we can do is to make sure that we have enough food to eat. This means that we need to make sure that we have enough land, water, and fertilizers to grow food.

We also need to make sure that we have enough food to eat that is healthy and nutritious. This means that we need to make sure that we have enough food that is safe to eat and that is good for us.

There are many things that we can do to make sure that we have enough food to eat. We need to work together to find ways to do so that do not harm the environment or the world's food supply.

One of the most important things we can do is to make sure that we have enough food to eat. This means that we need to make sure that we have enough land, water, and fertilizers to grow food.

We also need to make sure that we have enough food to eat that is healthy and nutritious. This means that we need to make sure that we have enough food that is safe to eat and that is good for us.

There are many things that we can do to make sure that we have enough food to eat. We need to work together to find ways to do so that do not harm the environment or the world's food supply.

One of the most important things we can do is to make sure that we have enough food to eat. This means that we need to make sure that we have enough land, water, and fertilizers to grow food.

We also need to make sure that we have enough food to eat that is healthy and nutritious. This means that we need to make sure that we have enough food that is safe to eat and that is good for us.

There are many things that we can do to make sure that we have enough food to eat. We need to work together to find ways to do so that do not harm the environment or the world's food supply.

One of the most important things we can do is to make sure that we have enough food to eat. This means that we need to make sure that we have enough land, water, and fertilizers to grow food.

We also need to make sure that we have enough food to eat that is healthy and nutritious. This means that we need to make sure that we have enough food that is safe to eat and that is good for us.

There are many things that we can do to make sure that we have enough food to eat. We need to work together to find ways to do so that do not harm the environment or the world's food supply.

İl değerdendirmeleri

Genel Endeks Sırası: 9

Genel Endeks Değeri: 28,35

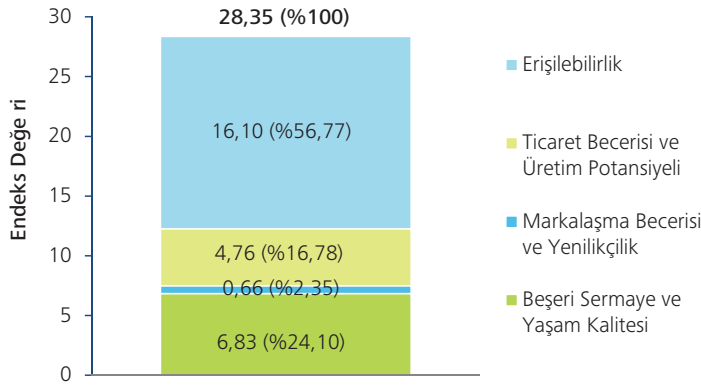
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 18

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 16

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 16

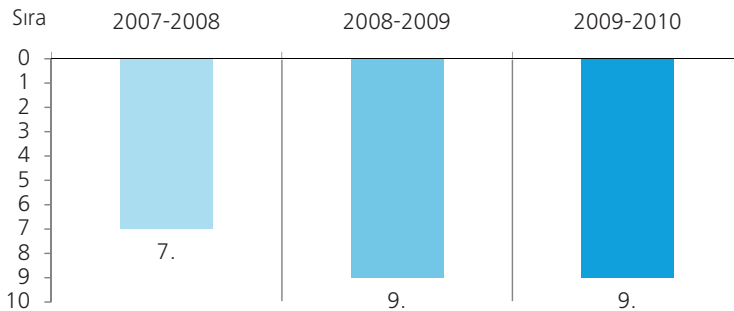
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 7

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre Adana, Türkiye'deki 81 il içerisinde en rekabetçi 9. il olarak tespit edilmiştir. İlin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %56,77 oranı ile ilin rekabetçilik gücüne en fazla katkı sağlayan alt endeks olduğu ve bunu sırasıyla, %24,10 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi'nin, %16,78'lik oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %2,35 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir. Adana ilinin Genel Endeks bazında değişimi incelendiğinde (Bkz. Grafik 1), 2007-2008 sıralamasında en rekabetçi 7. il olduğu görülürken 2008-2009 ve 2009-2010 yıllarında 9. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir.

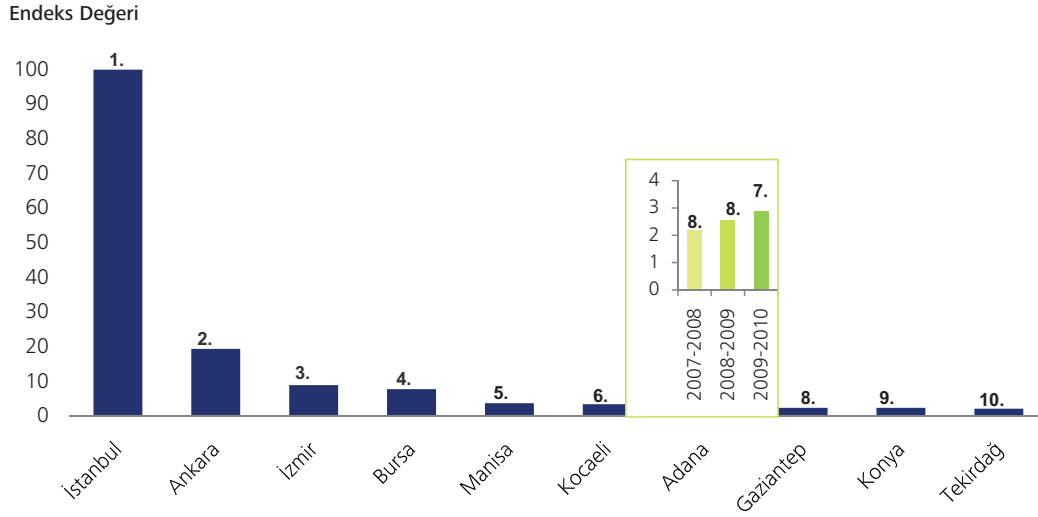

Geçen yıl olduğu gibi ilin rekabetçiliğine en fazla katkısı sağlayan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde; 2007-2008 ve 2008-2009 döneminde 6. sırada yer alan Adana'nın, 2009-2010 döneminde ise 7. sıraya gerilediği gözlemlenmektedir. Otoyol ve demiryolu ağına bağlı olan, iç ve dış hat uçuşlarının mevcut olduğu Adana'nın, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Gerçekleştirilen Kamu Yatırımı'na göre 3. sıradan 15. sıraya gerilemesi ve İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 4 sıra gerileyerek 66. sırada yer alması, ilin söz konusu alt endekte 7. sıraya düşmesine sebep olmuştur.

Grafik 1 - Adana İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 2 - İlin Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması

İlin rekabetçiliğinde etkili olan diğer bir alt endeks olarak Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi incelendiğinde; 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 13. sırada yer alan Adana'nın bu yılki endeks sonuçlarına göre 5 sıra gerileyerek 18. sırada yer aldığı gözlemlenmiştir. İlin; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi bakımından bir önceki yıla göre 4 sıra gerileyerek 36. sırada yer alması, İlde Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'nda 48. sıradan 65. sıraya gerilemesi, İlde Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ait sıralamada 2 basamak inerek 9. olması, İlde Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na göre 30. sıraya gerilemesi ve İlde 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü alt değişkeninde 6 sıra inerek 22. sırada yer almasının yanı sıra İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ait sıralamada sırasının artması ilin alt endekste gerilemesine sebep olmuştur.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 sonuçlarına göre en rekabetçi 9. il olan Adana'nın, 2008-2009 yılında 12.'liğe 2009-2010 sonuçlarına göre ise 16.'lığa gerilediği belirlenmiştir. İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından bir önceki yıla göre 3 sıra gerileyerek 26. olan Adana'da; Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı, Bir Önceki Yıla Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı alt değişkenlerindeki gerilemeler ilin Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ndeki konumunu olumsuz etkilemiştir.

Adana'nın önceki senelere göre 2 sıra gerileyerek en rekabetçi 16. il olduğu Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin alt değişkenleri incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda geçen seneye göre 1 sıra gerileyerek 9. olduğu ve İlde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 1 sıra gerileyerek 8. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Diğer taraftan 2009-2010 yılı endeks sonuçlarına göre Adana ili; Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 7., İlde 100 Milyon Dolar'ın üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından 9., Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması bakımından en rekabetçi 11. il olmuştur.

Adıyaman

Genel Endeks Sırası: 64

Genel Endeks Değeri: 11,42

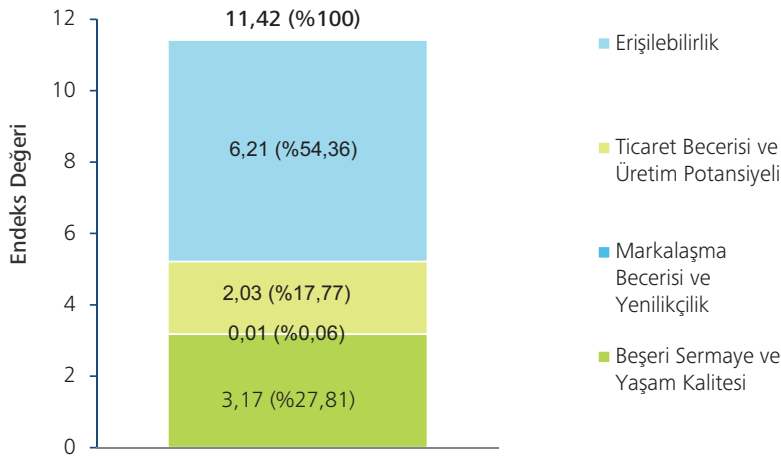
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 68

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 64

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 61

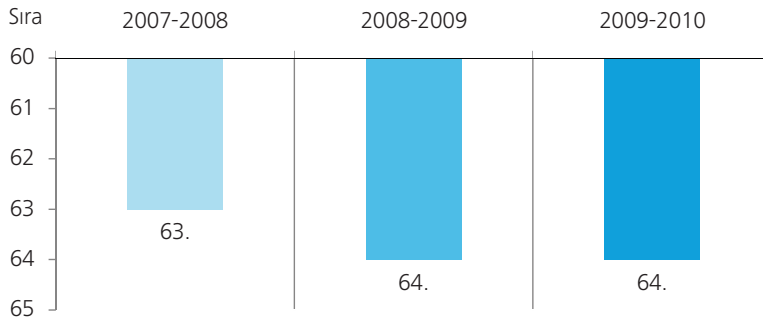
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 56

Genel Endeks değerlerinin yıllara göre değişimi incelendiğinde 2007-2008 döneminde en rekabetçi 63. ilimiz olan Adıyaman'ın 2008-2009 döneminde 1 sıra gerileyerek en rekabetçi 64. il olduğu, bu yılki endeks sonuçlarında ise bu konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Genel Endeks değeri 11,42 olan ilin rekabetçilik gücünün bileşimi detaylandırıldığında, toplam değer %54,36'sını Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin, %27,81'ini Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %17,77'sini Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,06'sını ise Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin oluşturduğu görülmektedir.

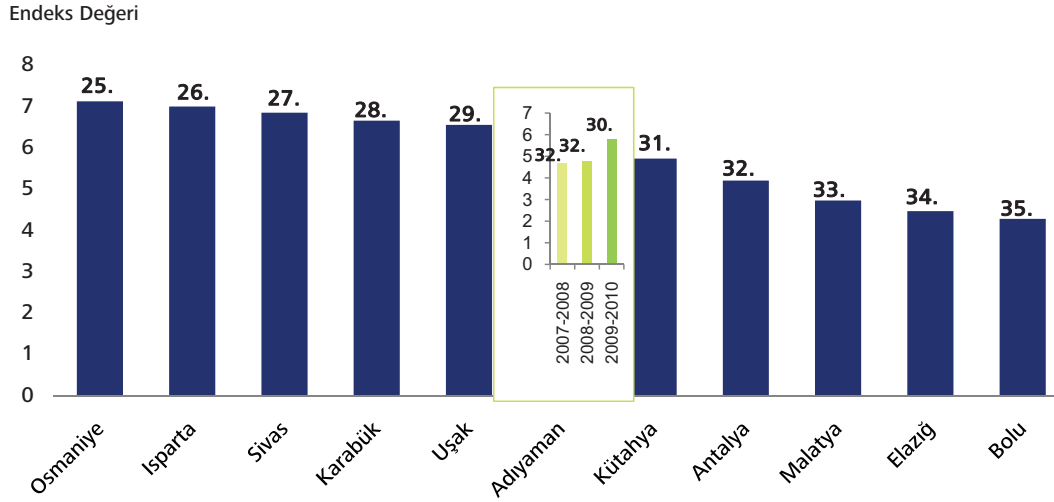

Erişilebilirlik Alt Endeksi kapsamında 2007-2008 sonuçlarına göre 53. sırada yer aldığı tespit edilen Adıyaman'ın sonraki senelerde düşüşe geçerek 2008-2009 sonuçlarına göre 55., 2009-2010 sonuçlarına göre ise yine 1 sıra gerileyerek 56. sırada olduğu tespit edilmiştir. Bu alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; otoyol ağına bağlı olmayan ve düzenli dış hat yolcu uçağı seferlerinin yapılmadığı ilin, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı çeken 42. il olduğu görülmüş olup Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından bir önceki sene olduğu gibi 52. sıradaki yerini koruduğu gözlemlenmiştir. Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği bakımından 71. olan ilimiz, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na göre 2 sıra gerileyerek 81 il arasında 72. olmuştur.

Grafik 3 - Adıyaman İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 4 - İlin Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı

İlin rekabetçilik gücüne katkı sağlayan bir diğer alt endeks olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre Adıyaman ilinin 66. sırada, 2009-2010 endeks sonuçlarına göre ise 2 sıra gerileyerek 68. sırada yer aldığı belirlenmiştir. 2009-2010 yılına ait değişkenler incelendiğinde söz konusu alt endekste Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na göre 70. sırada bulunan Adıyaman ilinin, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 47. sırada olduğu gözlemlenmektedir. Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 3 basamak gerileyerek 70. olan il, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 51., Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na göre 1 sıra gerileyerek 81 il arasında 64. il olmuştur.

Adıyaman, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde yıllar itibarıyla sürekli bir artış göstererek 2007-2008 sonuçlarına göre 68., 2008-2009 döneminde 67., 2009-2010 döneminde ise 3 sıra daha yükselerek 64. ilimiz olmuştur. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 57. sıradan 55. sıraya yükseldiği, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada ise bir önceki yıla göre 7 sıra yükselerek 56. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde geçmiş yıllardaki sırasını koruyarak 61. sırada yer alan Adıyaman'ın, Grafik 4'te de görüldüğü üzere Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından gelişim göstererek 30. sıraya yükseldiği, diğer taraftan Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 1 sıra gerileyerek 50. olduğu tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 20. sırada yer alan ilimizin, İhracat Hacmi olarak 48., Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı olarak 56., İlin İç Talep Potansiyeli olarak 35. sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Afyonkarahisar

Genel Endeks Sırası: 48

Genel Endeks Değeri: 15,07

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 55

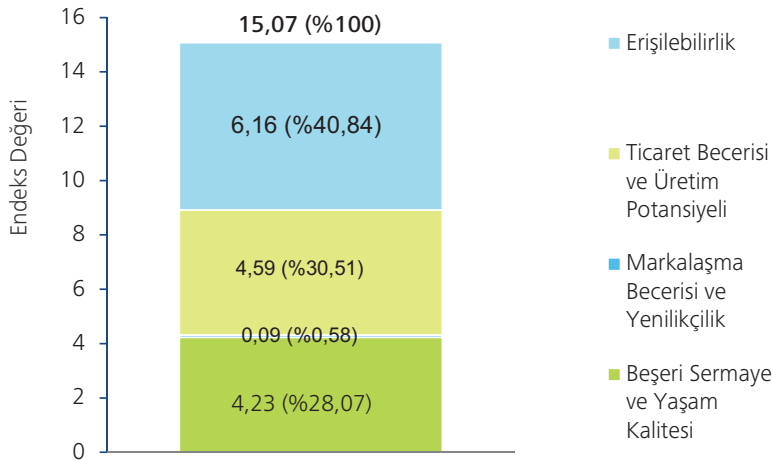
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 32

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 20

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 57

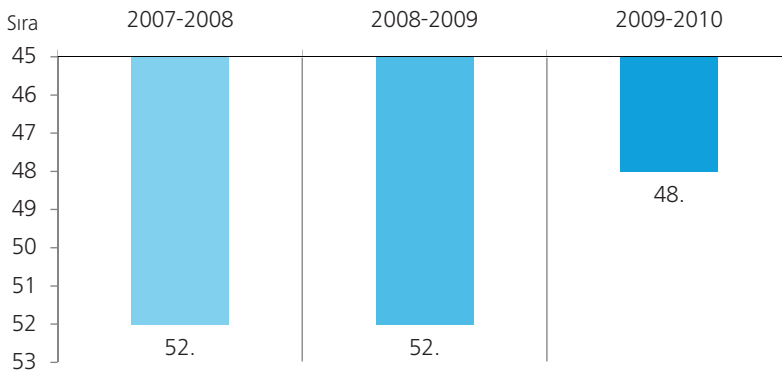
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre en rekabetçi 52. il olan Afyonkarahisar'ın, 2008-2009 sonuçlarında bu sırasını koruduğu, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 4 sıra ilerleyerek 48. sıraya yükseldiği görülmüştür.

2009-2010 sonuçlarına göre ilin 15,07 Genel Endeks değerine sahip olduğu belirlenmiştir. Rekabetçilik gücünü oluşturan dört alt endeks incelendiğinde, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %40,84 olduğu, bunu sırasıyla %30,51'lik payıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %28,07 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçilik gücüne katkısı %0,58 oranındadır.

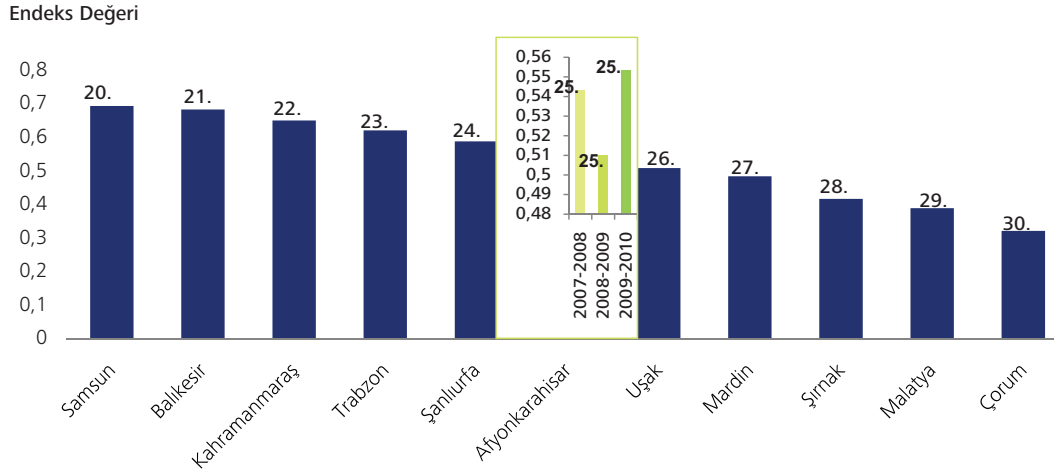

Yıllar itibarıyla düzenli olarak yükselişte olduğu Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 2007-2008 verilerine göre 61. sırada olan Afyonkarahisar'ın, 2008-2009 sonuçlarına göre 58., 2009-2010 sonuçlarına göre ise 57. sırada olduğu tespit edilmiştir. Demiryolu ağına bağlı bulunan ilin bir önceki seneye göre bir sıra ilerlemesinin başlıca sebebinin İlin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 6 sıra ilerleyerek 14. sıraya yükselmesidir. İl; İlde Kişi Başına Düşen Sabit Telefon Hattı Sayısı ve İlde Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından önceki senelerdeki konumunu korumuş olup, sırasıyla 53. ve 42. sırada yer almıştır.

Grafik 5 - Afyonkarahisar İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 6 - İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008'de 45. sırada yer alan Afyonkarahisar'ın, 2008-2009 sonuçlarına göre 4 sıra düşüş göstererek 49.'luğa gerilediği 2009-2010 sonuçlarına göre ise 29 sıra yükselerek bu alt endeks bazında en rekabetçi 20. il konumuna geldiği görülmektedir. Bu gelişimin nedenlerini tespit etmek için endeksin alt değişkenleri incelendiğinde; İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na göre bir önceki sene 35. sırada yer alan ilin, bu sene 33. sıraya, İlin İhracat Hacmi bakımından bir önceki sene 30. sırada yer alan ilin 29.'luğa, İlde Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ait sıralamada 35. sıradan 32. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim bakımından rekabetçi bir konumda yer alması ve diğer değişkenlerde bir önceki senelere ait konumunu koruyabilmesi ilin bu alt endekste ki yükselişini beraberinde getirmiştir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde 2007-2008 verilerine göre en rekabetçi 47. il olan Afyonkarahisar, 2008-2009 sonuçlarına göre bu alt endekste 49., 2009-2010 verilerine göre ise 6 sıra daha gerileyerek 55. olabilmıştır.

Bu gerilemenin nedenleri detaylı olarak incelendiğinde, İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Sayısı'nda bir önceki yıla göre 6 sıra gerileyerek 25. sırada yer alması, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından bir önceki yıla göre 2 sıra gerileyerek 15. sırada yer alması, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı sıralamasında 1 sıra gerileyerek 26. olması ve Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ilişkin sıralamada 3 sıra gerileyerek 33. olması dikkati çeken noktalar olarak göze çarpmaktadır. Diğer taraftan İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı bakımından 13. sıradan 8. sıraya yükselmesi ilin endekste ki konumunu olumsuz yönde etkilemiştir.

İlin, 2009-2010 dönemi rekabetçiliğine %0,58 oranında katkı sağlayan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ndeki sıralamasında da yıllar itibariyle düşüş gözlemlenmiş olup, 2007-2008 verilerine göre 28. olan ilin, 2008-2009 döneminde 31. olduğu, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 1 sıra daha gerileyerek 32. olduğu tespit edilmiştir. Termal turizmde dünya çapında bir marka olma potansiyeline sahip olan ilde Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda yıllar içinde gerçekleşen gerileme ve diğer illerin bu alt endekste ki değişken sıralamalarında daha yüksek bir ivme ile artış göstermesi Afyonkarahisar'ın bu alt endekste ki rekabetçiliğine olumsuz yönde yansımıştır.

Genel Endeks Sırası: 79

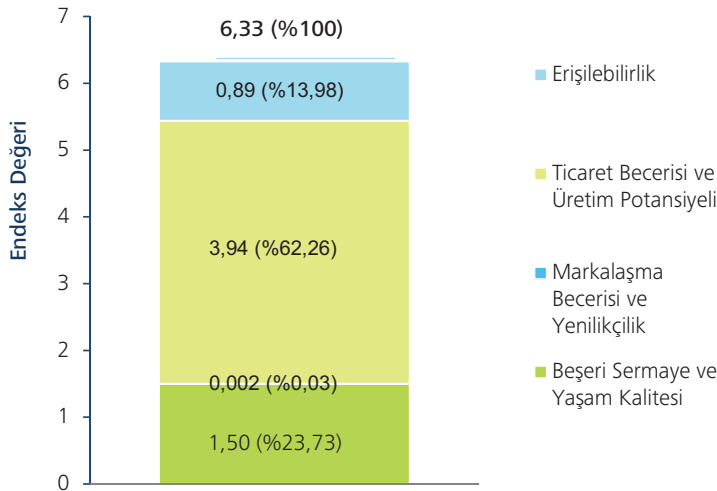
Genel Endeks Değeri: 6,33

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 79

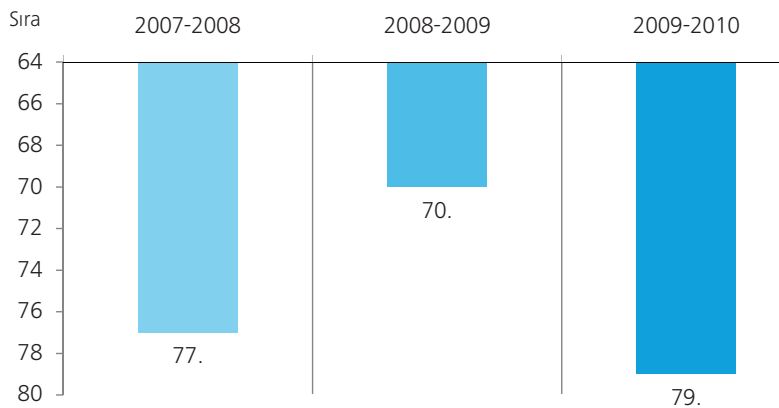
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 75

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 35

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 80

Grafik 7 - Ağrı İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

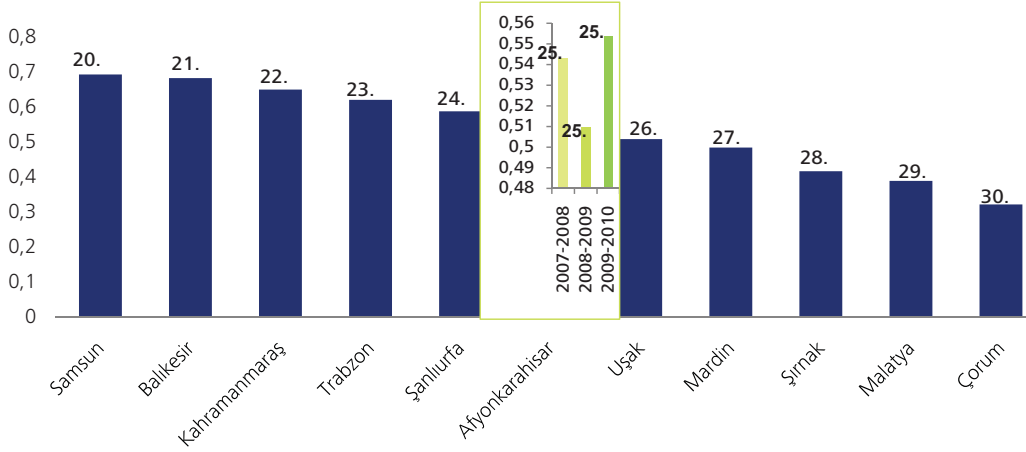
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008'de Genel Endeks sırası 77 olan Ağrı ilinin 2008-2009 Genel Endeks değerine göre 70. sıraya yükseldiği bununla birlikte 2009-2010 verilerine göre 81 il arasında 79. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 Genel Endeks değeri 6,33 olan Ağrı, alt endeksler özelinde incelendiğinde; ilin rekabetçiliğine en büyük katkısı %62,26'lık payı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin sağladığı görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla %23,73 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %13,98 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi ve % 0,03 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

2009-2010 verilerine göre Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde en rekabetçi 35. il konumunda bulunan Ağrı, 2008-2009'da 15. sırada iken, 2007-2008 sonuçlarına göre 57. sırada yer almıştır. Bir önceki seneye göre 20 sıra gerileyen ilin, bu düşüşünün sebepleri incelendiğinde; İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ilişkin sıralamada 62. sıradan 65.'liğe gerilediği, ilin İhracat Hacmi bakımından sıralamada 51. sıradan 53. sıraya, ilin Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 71. sıradan 75. sıraya gerilediği ve İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na göre bir önceki sene 38. sırada bulunan Ağrı'nın, 2009-2010 verilerine göre 46. sıraya düştüğü gözlemlenmiştir. Bir Önceki Yıla Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim'e göre Ağrı'nın 65.'likten 57.'liğe yükselmesi de ilin bu alt endeksteki sıralamasını olumsuz yönde etkilemiştir.

Grafik 8 - İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı

Endeks Değeri

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi bazında Ağrı'nın yıllar içindeki değişimi incelendiğinde ilin 2007-2008, 2008-2009 ve 2009-2010 dönemlerine ait sırasının sırasıyla 78, 76 ve 79 olduğu görülmektedir. İlin her üç dönemde de Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı bakımından 79. sıradaki konumunu koruması, İlde Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ilişkin sıralamada 78. il olması ve Kişi Başına Mevduat Miktarı bakımından 80. sırada yer alması Ağrı'nın bu alt endekste konumunu belirleyen faktörler arasındadır. Bununla birlikte Grafik 8'de de görüldüğü üzere İlde İşlenen Suç Sebebiyle Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından Ağrı'nın bir önceki seneye göre 51. sıradan 63. sıraya gerilemesi ilin rekabetçiliğine olumlu yönde etki yapmıştır.

Ağrı'nın Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 72., 2009-2010 sonuçlarına göre ise 8 sıra gerileyerek 80. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde, 2010 verilerine göre ile düzenli uçak seferlerinin olmamasının ilin rekabetçilik değerinde düşüşe sebep olduğu görülmektedir. Ayrıca ilin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada 3 sıra gerileyerek 38. sırada yer alması da ilin bu endeksteki sıralamasını olumsuz yönde etkilemiştir.

2007-2008 verilerine göre Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde 74. sırada yer alan Ağrı'nın, 2008-2009 sonuçlarına göre 1 sıra gerileyerek 75. sırada yer aldığı, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise bu konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Alt endeksin bu seneki sonuçları incelendiğinde görülmektedir ki; Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 59. sırada olan Ağrı, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 70. il olabilmektedir.

Genel Endeks Sırası: 50

Genel Endeks Değeri: 14,53

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 51

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 48

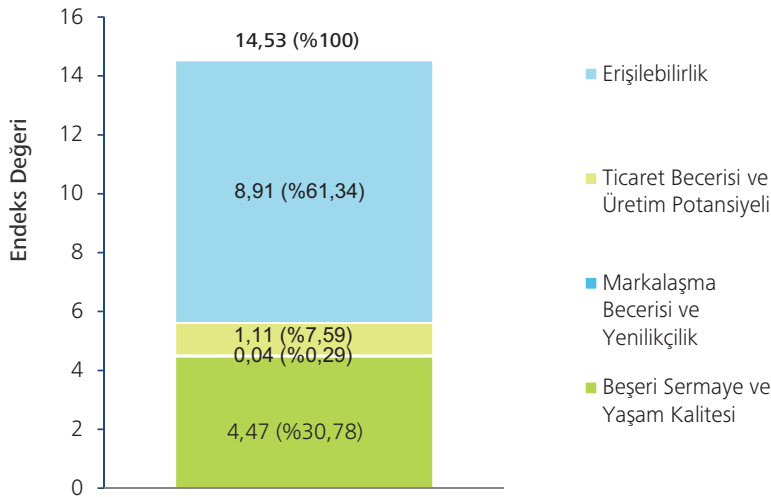
Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 75

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 38

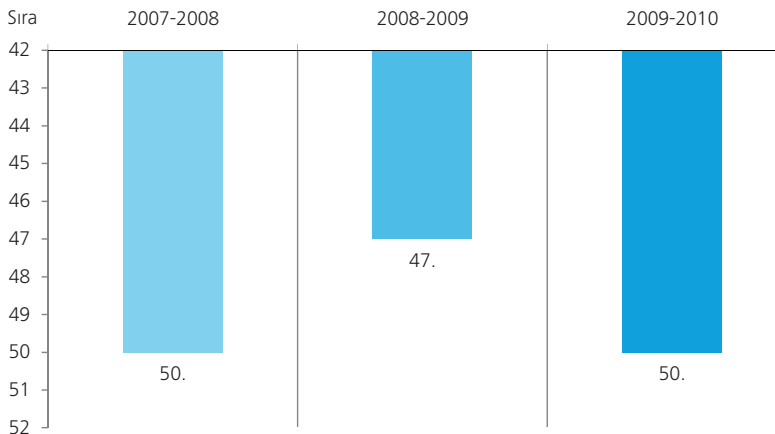
Amasya'nın İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 yılı Genel Endeks değerine göre Türkiye'deki 81 içinde en rekabetçi 50. il olduğu tespit edilmiştir. Bir önceki seneye göre 3 sıra gerileyen ilin 2008-2009 Genel endeks sıralamasında 47., 2007-2008 sonuçlarına göre ise 50. sırada yer aldığı görülmektedir. (Bkz. Grafik 9)

2009-2010 yılı Genel Endeks değeri 14,53 olan Amasya'nın rekabetçilik gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %61,34 ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla; Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi %30,78 ile, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi %7,59 ile ve Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi %0,29 pay oranı ile takip etmektedir.

İlin rekabetçilik gücünde en büyük paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Amasya'nın yıllar içinde düzenli bir yükseliş gösterdiği; 2007-2008 sonuçlarına göre 43. sırada yer alırken, 2008-2009 yılında bu sıralamada 2 basamak daha yükselerek 41. olduğu, 2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi bazında ise en rekabetçi 38. il olduğu tespit edilmiştir. Zengin bir kültürel mirasa sahip olan Amasya'ya düzenli dış hat uçak seferlerinin bulunmaması ilin erişilebilirlik endeksindeki konumunu büyük oranda etkilemektedir. Bununla birlikte bir önceki sene olduğu gibi Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada 36. olan ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından geçen seneye göre 27.'likten 21.'liğe yükselmesi Amasya'nın erişilebilirliğinde olumlu yönde etkili olmuştur.

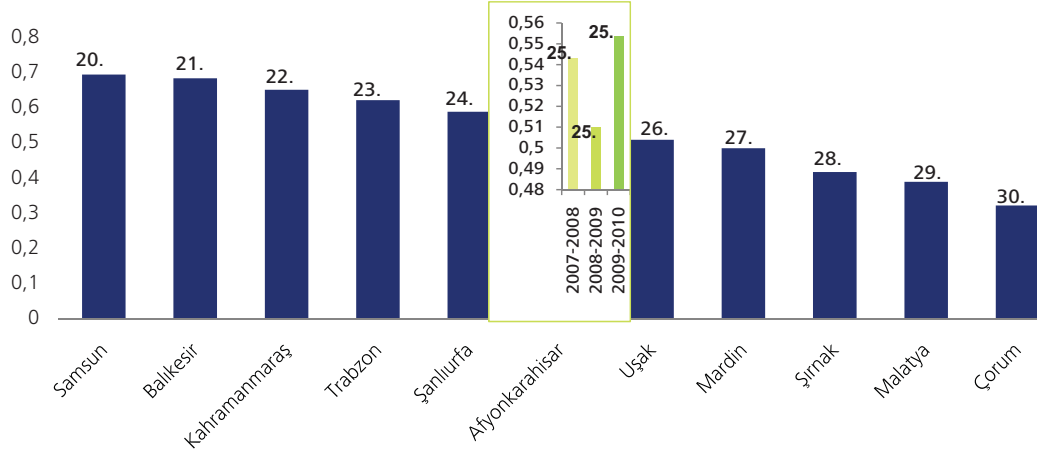

Grafik 9 - Amasya İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 10 - İldeki Toplam Kamu Yatırımı*

Endeks Değeri

Amasya'nın Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 41., 2008-2009 döneminde 5 sıra gerileyerek 46., 2009-2010 verilerine göre ise 5 sıra daha gerileyerek 51. olduğu görülmektedir. İlin bu alt endekste devamlı olarak gerilemesinin nedenleri arasında; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından önce 56. sıradan 58. sıraya, 2009-2010 verilerine göre ise 1 sıra daha gerileyerek 59. sıraya düşmesi, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 7 sıra gerileyerek 28. olması, İlde Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki yıla göre 4 sıra gerileyerek 42. olması, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı verilerine göre 2007-2008 döneminde 32. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 2 sıra gerileyerek 34., 2009-2010 sonuçlarına göre ise 10 basamak daha düşerek 44. sırada yer alması ve Kişi Başına Mevduat Miktarı'nda bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 47. olması gösterilebilir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 sıralamalarına göre 77. il olan Amasya'nın, 2008-2009 sonuçlarına göre 71. sıraya yükseldiği ancak 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 4 sıra gerileyerek 75. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Amasya alt endekse ait değişkenler özelinde bir önceki seneye göre incelendiğinde; ilin, İhracat Hacmi bakımından 1 sıra gerileyerek 61. sırada yer alması, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 5 sıra gerileyerek 58. sıraya yerleşmesi ve İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim bazında 48. sıradan 51. sıraya düşmesi ilin bu alt endekste gerilemesinin başlıca nedenleri arasındadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne göre 48. sırada yer alan Amasya'nın bir önceki yıla göre 5 sıra yükseldiği tespit edilmiştir. ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı bakımından 29. sıraya yükselen Amasya'nın, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 3 sıra yükselerek 37. olması ilin alt endeksteki sıralamasında artışa olanak sağlamıştır.

Ankara

Genel Endeks Sırası: 2

Genel Endeks Değeri: 49,73

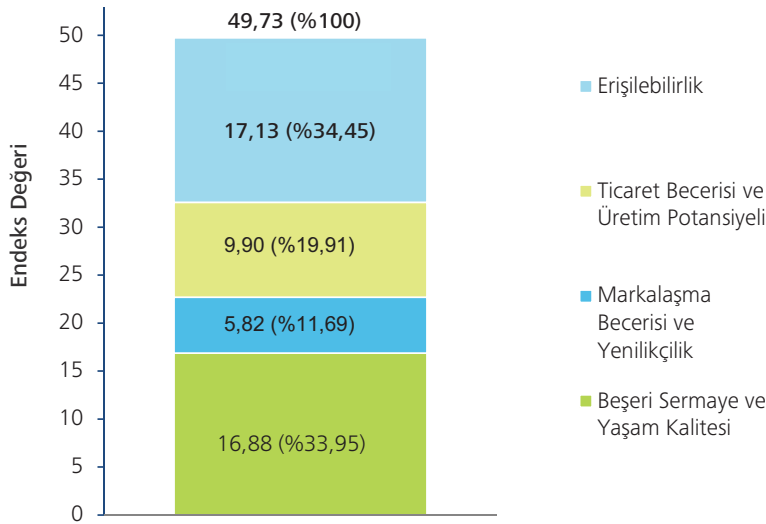
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 1

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 2

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 2

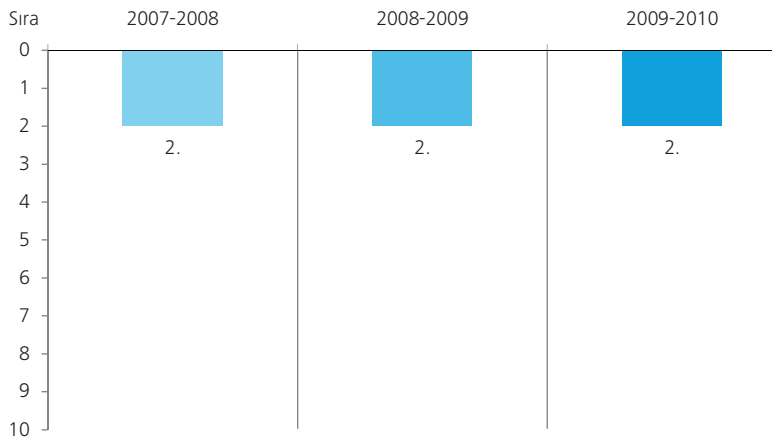
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 4

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre Ankara'nın önceki yıllardaki konumunu koruyarak 81 il içerisinde en rekabetçi 2. il olduğu tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre 49,73 Genel Endeks değerine sahip olan ilin, rekabetçilik gücüne en fazla katkı sağlayan alt endeksin %34,45 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi olduğu görülmektedir. Bu endeksi, %33,95 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %19,91 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve %11,69 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

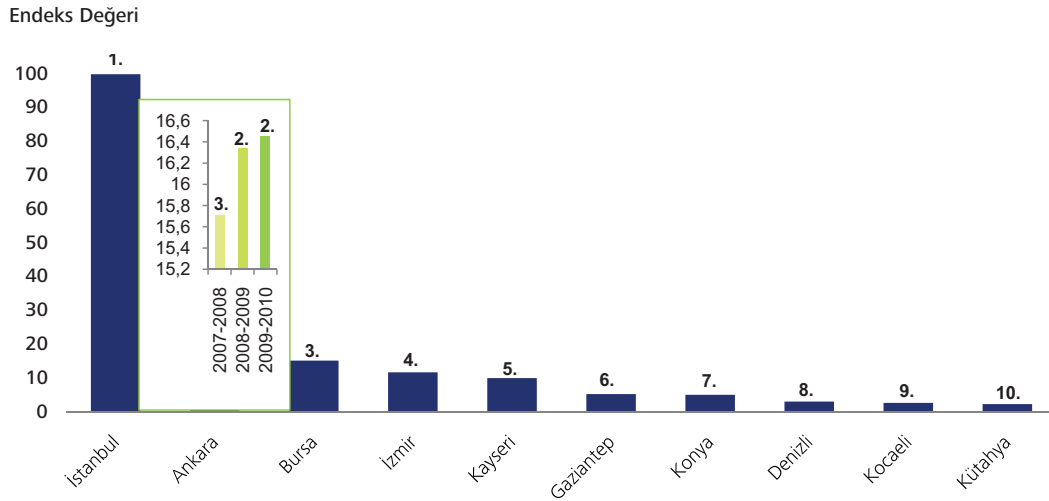

Ankara'nın Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamadaki konumu yıllar itibarıyla incelendiğinde; 2007-2008 sonuçlarına göre 3. sırada yer aldığı, 2008-2009 ve 2009-2010 dönemlerine ait endekslerde ise 4. sırada bulunduğu görülmektedir. Alt Endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde Ankara'nın; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra yükselerek 9. sıraya yerleştiği, bununla birlikte İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada 22. sıradan 28. sıraya gerilediği görülmektedir. İl, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından önceki yıl olduğu gibi 5. sıradaki konumunu korumaktadır.

Grafik 11 - Ankara İlının Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 12- İlin Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması

Sınırları içerisinde birçok faal teknoparka ev sahipliği yapan Ankara'nın Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde gerek geçmiş yıllarda gerekse 2009-2010 yılına ait sıralamada İstanbul'un 1 sıra gerisinde 2. sırada yer aldığı görülmektedir. İlk sırada yer alan il ile ciddi bir puan farkına sahip olan Ankara'nın, söz konusu alt endekse ait değişkenler bazında incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Patent, Marka ve Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda (Bkz. Grafik 12) 2. sırada yer aldığı, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre sıralamada ise 2008-2009 dönemine ait sırasını koruyarak 3. olduğu görülmektedir. İlde 100 Milyon Dolar'ın üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra yükselerek 3. sıraya yerleşen Ankara'nın, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'nde Yer Alan Firma Sayısı bakımından 5.'liğini koruduğu tespit edilmiştir.

Ankara, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde de önceki yıllarda bulunduğu konumu koruyarak 2. sırada yer almaktadır. İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 4. olan Ankara, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) ile ilgili sıralamada ilk sıradaki yerini korumaktadır. Bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 11. sırada yer alan il, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı ve Kullanılan Kredi Miktarı bakımından bir önceki sene olduğu gibi 2. sırada yer almaktadır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ilişkin sıralamada bu sene de ilk sıradaki yerini koruyan Ankara'nın; İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı ve 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü bakımından önceki yıllarda olduğu gibi 1. sırada yer aldığı görülmüştür. Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 1 sıra yükselerek 6. olan Ankara, Şehirleşme Oranı'na ilişkin sıralamada ise 2. sırada yer almaktadır.

Antalya

Genel Endeks Sırası: 8

Genel Endeks Değeri: 29,00

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 6

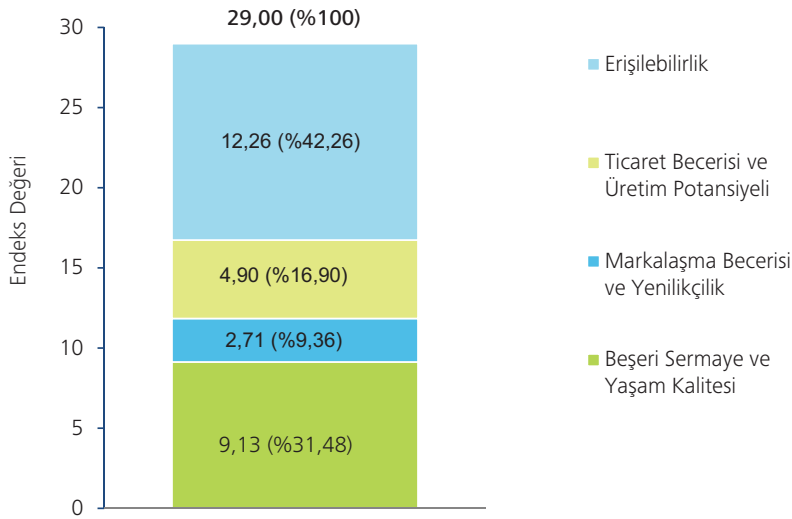
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 10

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 12

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 16

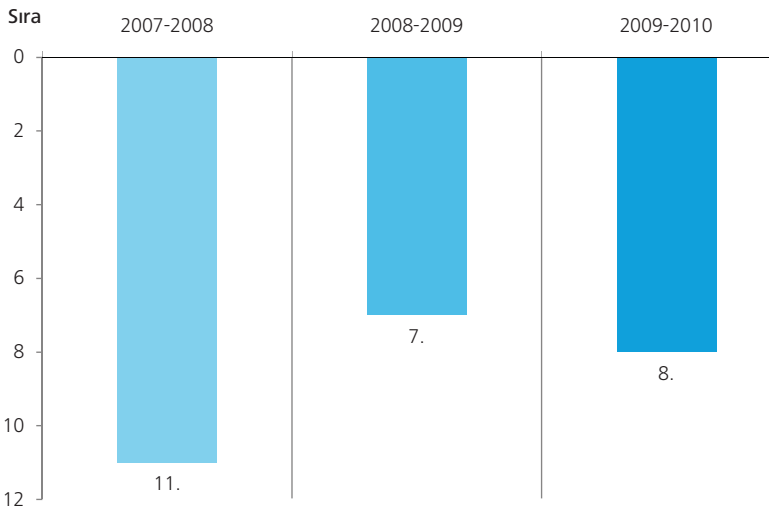
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 yılına ait sıralamada 11. sırada yer alan Antalya, 2008-2009 Genel Endeks değerine göre 7. sıraya yükselmiş ancak 2009-2010 sonuçlarına göre 1 sıra gerileyerek Türkiye'deki 81 il içinde en rekabetçi 8. il olmuştur.

29,00 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabetçilik gücünün; %42,26 oranında Erişilebilirlik Alt Endeksi, %31,48 oranında Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %16,90 oranında Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve %9,36 oranında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nden oluştuğu tespit edilmiştir.

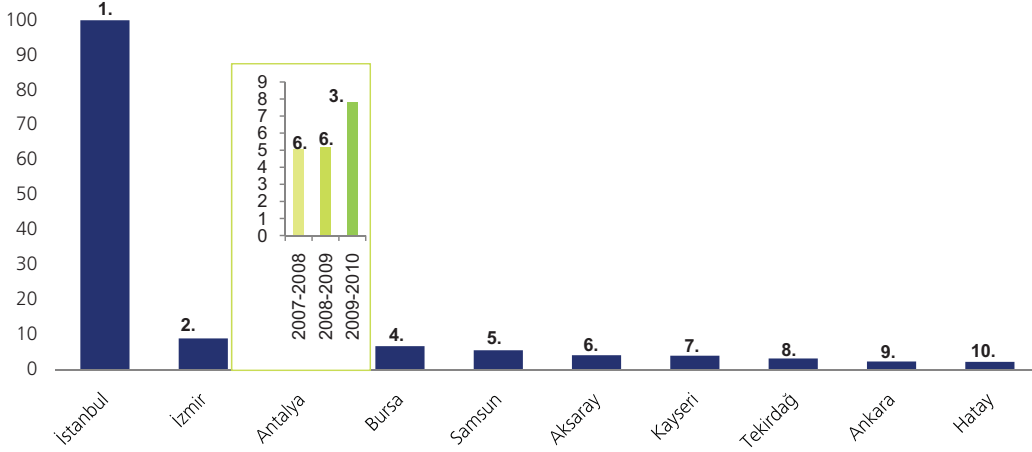
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi sıralamasında Antalya'nın; 2007-2008 verilerine göre 18. olduğu, 2008-2009 döneminde 11.'liğe, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 10. sıraya yükseldiği görülmektedir. Bir önceki seneye göre 1 sıra yükselen Antalya'nın bu yükselişinde; Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Ortalaması'na ilişkin sıralamadaki gelişimi gösterilebilir. Bu değişkende Antalya, bir önceki seneye göre 3 sıra yükselerek 12. sırada yer almaktadır. Ayrıca il, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 7. sıradaki konumunu korumaktadır.

Grafik 13 - Antalya ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 14 - İlde Haberleşme-Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı

Endeks Değeri

İlin rekabetçilik gücünde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde, Antalya'nın 2008-2009'daki konumunu koruyarak 16. il olduğu tespit edilmiştir. İlin diğer endekslere oranla daha düşük bir sırada olmasının temel nedenleri arasında; ilin otoyol ağına bağlı olmaması, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki seneye göre 9 sıra gerileyerek 47. sırada yer alması ve İlde Kişi Başına Düşen Sabit Telefon Hattı Sayısı bakımından 18. sırada yer alması gösterilebilir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi sonuçlarına göre 2007-2008 döneminde 16. olan Antalya, 2008-2009 döneminde 8. sıraya yükselme başarısını göstermiş, 2009-2010 döneminde ise 4 sıra gerileyerek 12. sırada yer almıştır. Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 3 sıra gerileyerek 32. olması, Bir Önceki Seneye Göre Açılan Şirket Sayısındaki Değişim bakımından 68. sırada yer alması, bununla birlikte Bir Önceki Seneye Göre Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim bakımından 23. sırada yer alması ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 5. olması ilin bu alt endeksteği sırasında gerilemeye sebep olmuştur.

Ayrıca Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 7. , Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 4. ve İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 9. il olması ise ilin bu alt endekste öne çıkan diğer değişimleri olarak tespit edilmiştir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 5. sırada olan Antalya, 2009-2010 verilerine göre ise 6. sıraya gerilemiştir. Antalya'nın 1 sıra geriye düşmesinin nedenleri ise bir önceki seneye göre; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 2 sıra gerileyerek 35. olması, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 2 sıra gerileyerek 18. sırada yer alması, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 32. sıradan 47. sıraya gerilemesi ve Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı değişkeninde 1 sıra gerileyerek 41. sırada yer alması olarak gösterilebilir. Ayrıca; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 1 sıra gerileyerek 3. sıraya yerleşmesi ve Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na ilişkin sıralamada 7. sıraya gerilemesi de ilin bu alt endeksteği konumunu olumsuz yönde etkilemiştir.

Genel Endeks Sırası: 53

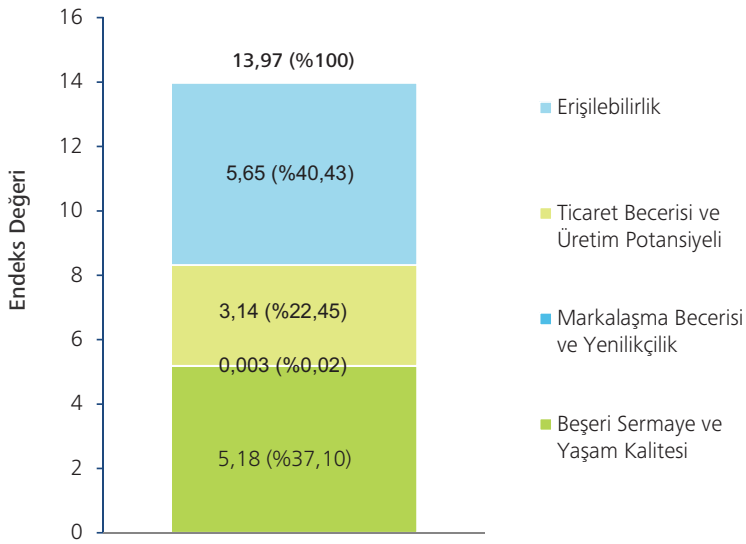
Genel Endeks Değeri: 13,97

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 39

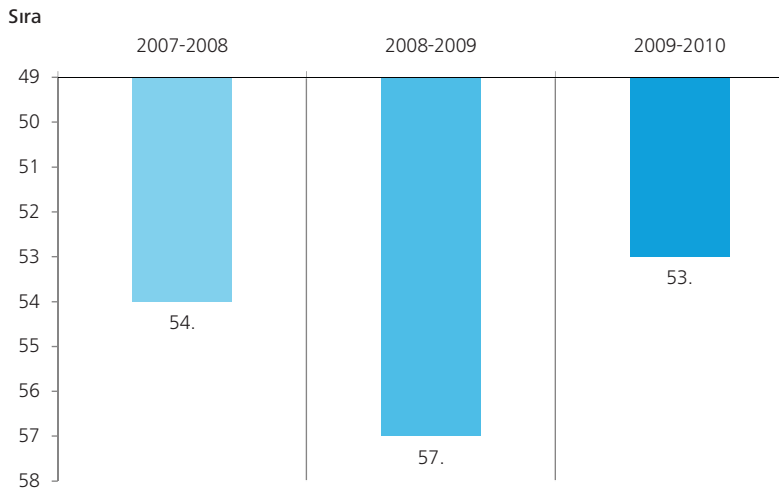
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 73

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 54

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 61

Grafik 15 - Artvin İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

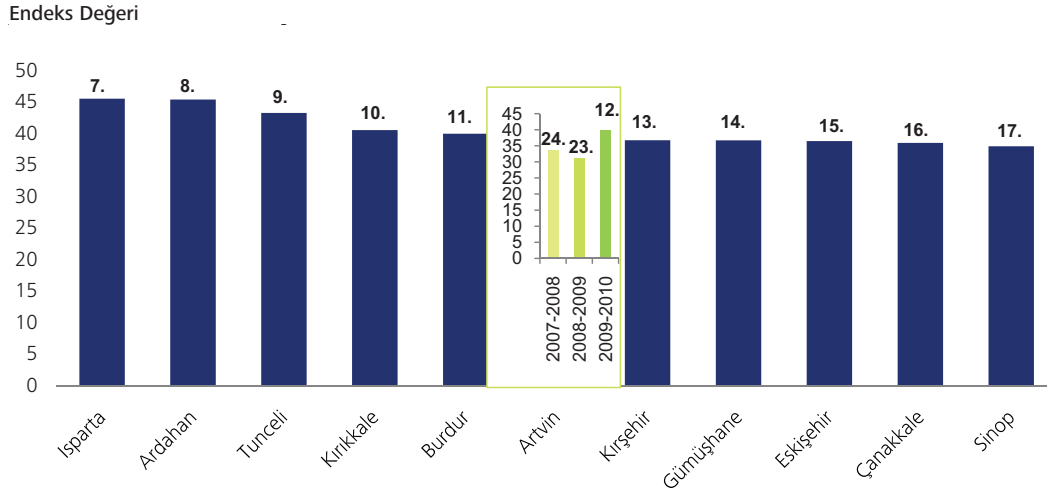

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 54. sırada yer alan Artvin, 2008-2009 Genel Endeks değerine göre 57. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010 sonuçlarına göre 4 sıra ilerleyerek Türkiye'deki 81 il içinde en rekabetçi 53. il olmuştur.

13,97 Genel Endeks değerine sahip olan Artvin'in rekabetçilik gücünü meydana getiren dört alt endeks incelendiğinde en büyük paya %40,43 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin sahip olduğu, bu alt endeksi sırasıyla %37,10 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %22,45 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,02 pay oranı ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği tespit edilmiştir.

Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin önceki yıllara ait sıralamalarında sırasıyla 63. ve 60. sırada yer alan Artvin, 2009-2010 itibarıyla 61. sırada yer almaktadır. İl, alt endekse ait değişkenler bazında detaylı olarak incelendiğinde; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 44. sıradan 63. sıraya ve İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada 74. sıradan 77. sıraya gerilediği saptanmıştır. Sınırları içinde mevcut olan liman ile Doğu Karadeniz'in dünyaya açılan kapısı olan Artvin'in, otoyol ağına bağlı olmaması ve ile düzenli uçak seferlerinin olmaması ilin rekabetçiliğini olumsuz etkileyen faktörler arasındadır.

Grafik 16 - İlde Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ndeki sırası düzenli olarak artan Artvin'in, 2007-2008 sonuçlarına göre 45., 2008-2009 sonuçlarına göre 42., 2009-2010 verilerine göre ise 3 basamak daha yükselerek 39. il olduğu tespit edilmiştir. Endeksin alt değişkenleri incelendiğinde; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada (Bkz. Grafik 16) 23. sıradan 12. sıraya ve Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na göre ise 32. sıradan 25. sıraya yükseldiği görülmektedir. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından 35. sıradan 51. sıraya gerilemesinin de Artvin'in bu alt endeksteği rekabetçiliğine olumlu yönde etki ettiği tespit edilmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ni oluşturan değişkenler incelendiğinde; Artvin'in Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda geçen seneye göre 1 sıra gerileyerek 76. sırada yer aldığı görülürken, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması bakımından 66. sıradan 61.sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Ancak bu alt endekse ait diğer değişkenlerde Artvin'in alt sıralarda yer alması Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısının düşük seviyede kalmasına sebep olmuştur. Artvin, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarında 75. sırada yer alırken, 2008-2009 sonuçlarına göre 72. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre 81 il arasında 73. sırada yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008'de 53. sırada yer alan Artvin'in, 2008-2009'da 58. sıraya gerilediği, 2009-2010 verilerine göre ise yükselişe geçerek 54. sırada konumlandığı görülmektedir. Bu alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde Artvin'in; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı ve Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamalarda 1 sıra ilerleyerek 60. olduğu, Bir Önceki Yıla Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim'e göre 7 sıra ilerleyerek 69. sırada yer aldığı ve Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 37. sıradan 36. sıraya yükseldiği saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 20

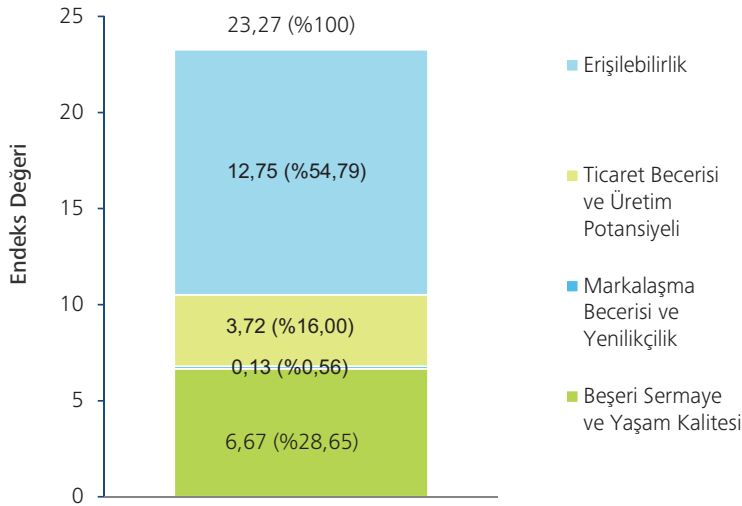
Genel Endeks Değeri: 23,27

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 20

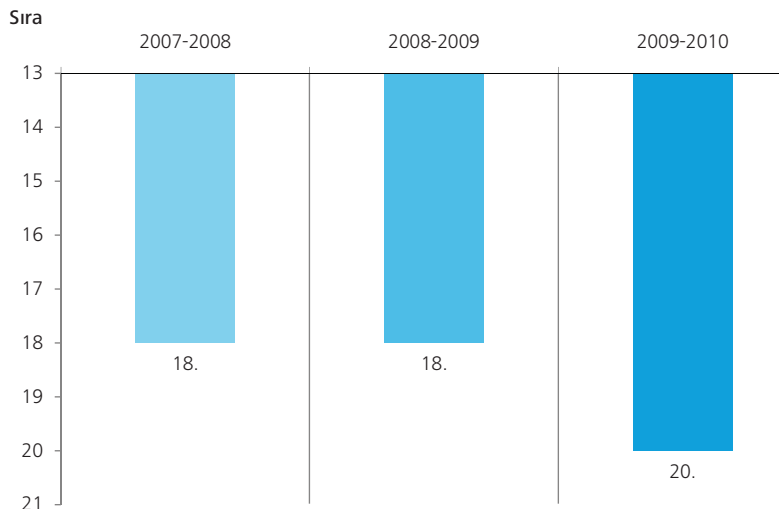
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 27

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 42

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 15

Grafik 17 - Aydın İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

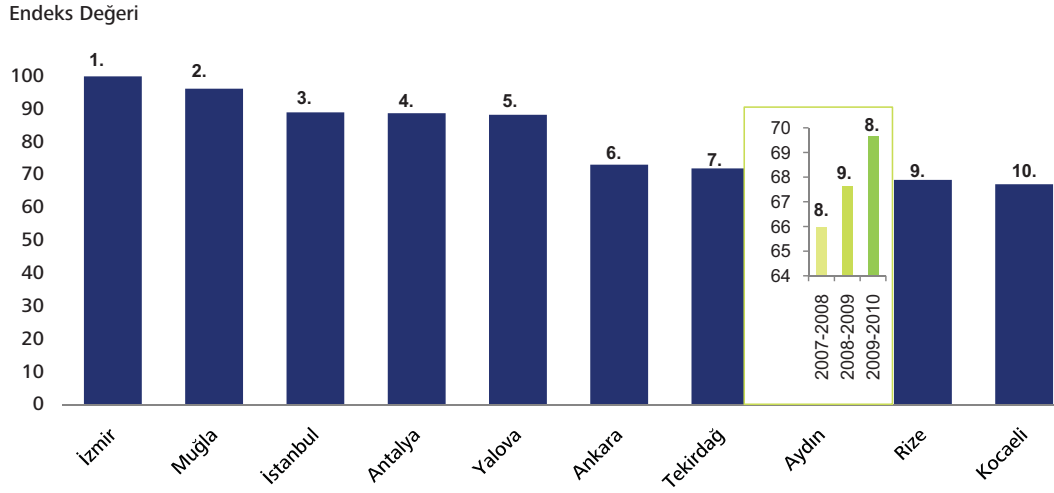

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 Genel Endeks değerlerine göre en rekabetçi 18. il olan Aydın, 2009-2010 sonuçlarına göre 2 sıra gerileyerek Türkiye'nin 81 ili içinde en rekabetçi 20. il olarak tespit edilmiştir.

23,27 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %54,79 olduğu, bunu sırasıyla %28,65'lik oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %16,00 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabet gücüne katkısı ise %0,56 oranındadır.

Bütün alt endeks sıralamalarında bir önceki seneye göre düşüş yaşayan Aydın, Erişilebilirlik Alt Endeksi 2009-2010'da 2008-2009 yılına göre 1 sıra gerileyerek 15. olmuştur. Bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre ise Aydın'ın 14. sırada yer aldığı saptanmıştır. Türkiye'nin önemli turizm merkezlerinden biri olan Aydın'a düzenli uçak seferlerinin (iç veya dış hat) olmaması ilin bu alt endekste konumunu olumsuz yönde etkilemektedir. Diğer taraftan ilin otoyol ağına bağlı olması ve Türkiye'nin önde gelen kruvaziyer gemi limanlarından olan Kuşadası Limanı'nın Aydın ili sınırları içinde yer alması ilin rekabetçiliğine olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 11. sırada yer alan Aydın, İlde Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada sırasını koruyarak 9. olmuştur.

Grafik 18 - İlde Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi sıralamasında 2007-2008 yılında 22. sırada yer alan Aydın, 2009-2010 sıralamasında 2008-2009'a göre 3 sıra gerileyerek 20. sırada yer almaktadır. Alt endeksin değişkenleri incelendiğinde; İldeki Mesleki ve Teknik Mezun olan Kişi Sayısı bakımından 16. sıradan 23. sıraya gerilediği ve Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 12 sıra gerileyerek 22. sırada yer aldığı görülmektedir. Kişi Başına Mevduat Miktarı bakımından 1 sıra ilerleyerek 13. olan Aydın, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 15. sıradaki konumunu korumaktadır. Ayrıca, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ilişkin değişkende 15. sıradan 5. sıraya yükselmesinin ilin bu alt endekste gerilemesindeki etkenlerden biri olduğu tespit edilmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait sıralamada her sene düşüş gösteren Aydın'ın; bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 23. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 24. sıraya, 2009-2010 döneminde ise 27. sıraya gerilediği saptanmıştır. Alt endeksi oluşturulan değişkenler incelendiğinde Aydın'ın; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 18. sıradan 19. sıraya, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 13. sıradan 14. sıraya ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda 17.'likten 18.'liğe gerilediği tespit edilmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 sonuçlarına göre en rekabetçi 28. il olan Aydın, 2008-2009 dönemi verilerine göre 38.'liğe, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 42. sıraya gerilemiştir. Kullanılan Kredi Miktarı, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı, İlin İhracat Hacmi, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç), Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı, Bir Önceki Yıla Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamalarda gerilemesi ilin bu alt endekste gerilemesini de beraberinde getirmiştir.

Balıkesir

Genel Endeks Sırası: 23

Genel Endeks Değeri: 22,39

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 30

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 19

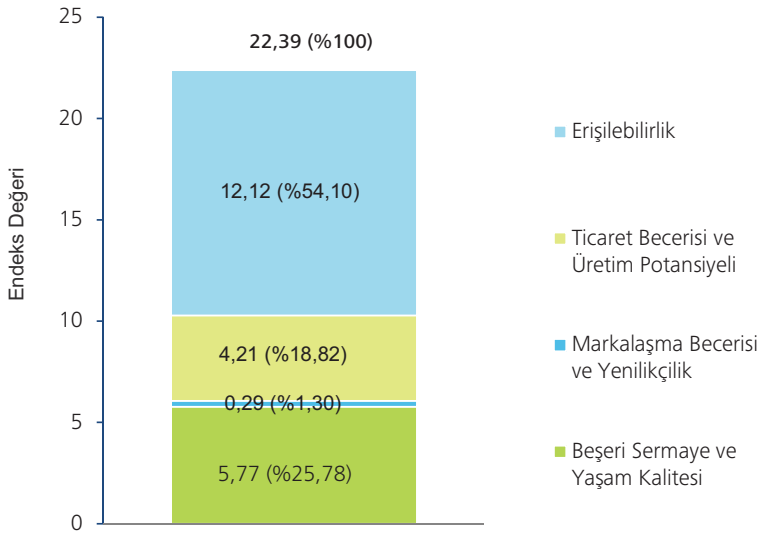
Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 27

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 18

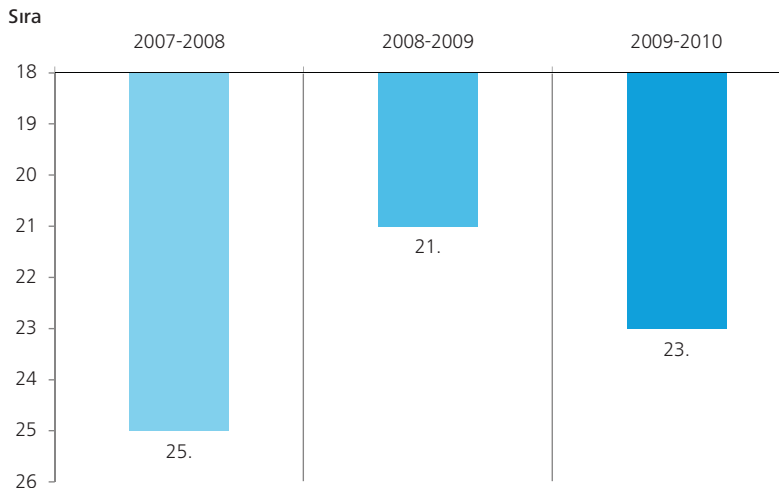
Balıkesir'in, İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks değerine göre sırası yıllar itibarıyla; 2007-2008 döneminde 25, 2008-2009 döneminde 21, 2009-2010 döneminde ise 23 olmuştur. İlin, bir önceki seneye göre genel endeksi oluşturan dört alt endeksten sadece Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait sıralamada ilerleme kaydettiği tespit edilmiştir.

22,39 Genel Endeks değeri ile Türkiye'deki en rekabetçi 23. il olan Balıkesir'in, rekabet gücünü oluşturan alt endekslerin genel endeks değerindeki payları; %54,10 oranında Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne, %25,78 oranında Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne, %18,82 oranında Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ve %1,30 oranında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne aittir.

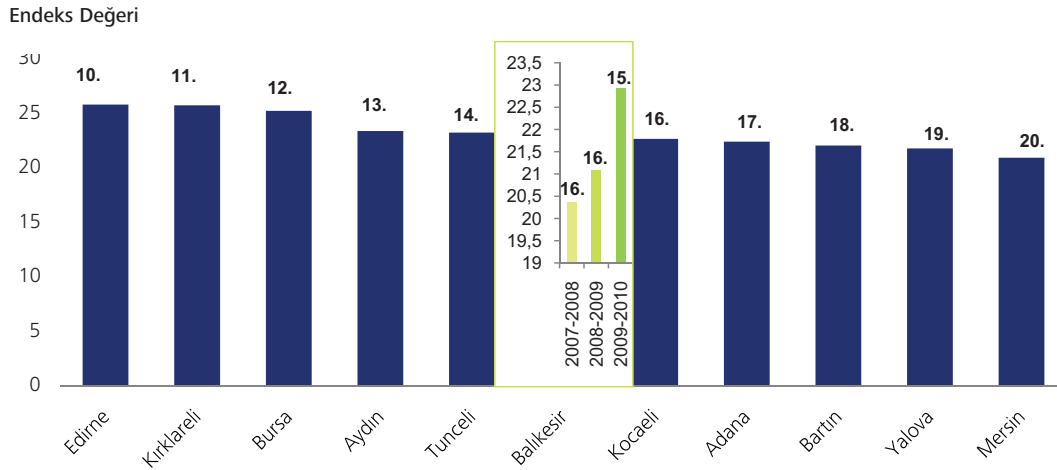
Bir önceki seneye göre 18. sıradaki konumunu koruduğu Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Balıkesir'in, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada 1 sıra gerileyerek 13. olduğu, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından yapılan sıralamada ise 47. sıradan 34. sıraya yükseldiği saptanmıştır. İç hat yolcu trafiğine açık havalimanına ve demiryolu ulaşımına sahip olan il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından bir önceki sene olduğu gibi 23. sırada yer almaktadır.

Grafik 19 - Balıkesir İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 20 - İlde Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı

İlin sıralamada ilerleme kaydettiği tek alt endeks olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 dönemine ait sıralamada 41., 2008-2009 döneminde 30., 2009-2010 sonuçlarına göre ise 27. sırada olduğu saptanmıştır. Endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 4 sıra ilerleyerek 15. olduğu ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişimi ifade eden sıralamada 9 basamak ilerleyerek 56. sıraya yükseldiği saptanmıştır. Bir önceki seneye göre 16.'lığını koruduğu Tahakkuk Eden Vergi Miktarı ve 25. sıradaki konumunu koruduğu İlin İhracat Hacmi değişkeninin yanı sıra, Kullanılan Kredi Miktarı'na ilişkin sıralamada 1 sıra gerileyerek 17. sırada, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı bakımından 6 sıra gerileyerek 18. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Balıkesir'in, rekabet gücüne katkı sağlayan bir diğer alt endeks olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde; Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 42. olduğu, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 sıra ilerleyerek 10. sırada yer aldığı, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 8 sıra gerileyerek 34. olduğu ve Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından 16. sıradan 15. sıraya yükseldiği (Bkz. Grafik 20) görülmektedir. Balıkesir, bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 28. sırada yer alırken, 2008-2009 verilerine göre 27. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 81 il arasında 30. sırada yer almaktadır.

İlin rekabet gücüne en az katkı sağlayan alt endeks olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Balıkesir'in bir önceki seneye göre 1 sıra gerileyerek 19. sırada yer aldığı saptanmıştır. Endeksi oluşturan alt değişkenler incelendiğinde Balıkesir'in; Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 1 sıra gerileyerek 19. olduğu ve Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 15. sıradan 16. sıraya gerilediği görülmektedir. ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 1 sıra gerileyerek 10. sırada yer alan Balıkesir, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Ortalaması ile ilgili değişkende 1 sıra ilerleyerek 23. sırada yer almaktadır.

Bilecik

Genel Endeks Sırası: 46

Genel Endeks Değeri: 15,56

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 58

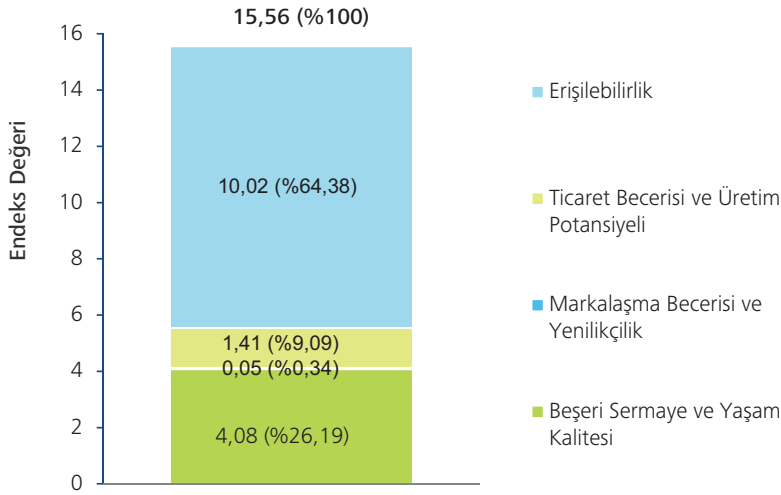
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 41

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 68

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 30

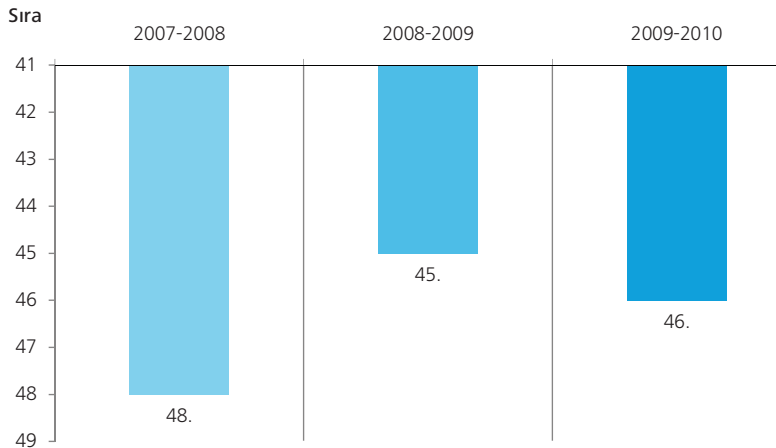
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 48. il olan Bilecik'in, 2008-2009 döneminde 3 sıra ilerleyerek 45. sıraya yükseldiği, 2009-2010 dönemine ait Genel Endeks değerine göre ise 1 sıra gerileyerek 46. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Bilecik'in 15,56 olan Genel Endeks değeri, %64,38 oranında Erişilebilirlik Alt Endeksi, %26,19 oranında Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %9,09 oranında Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve %0,34 oranında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nden oluşmaktadır.

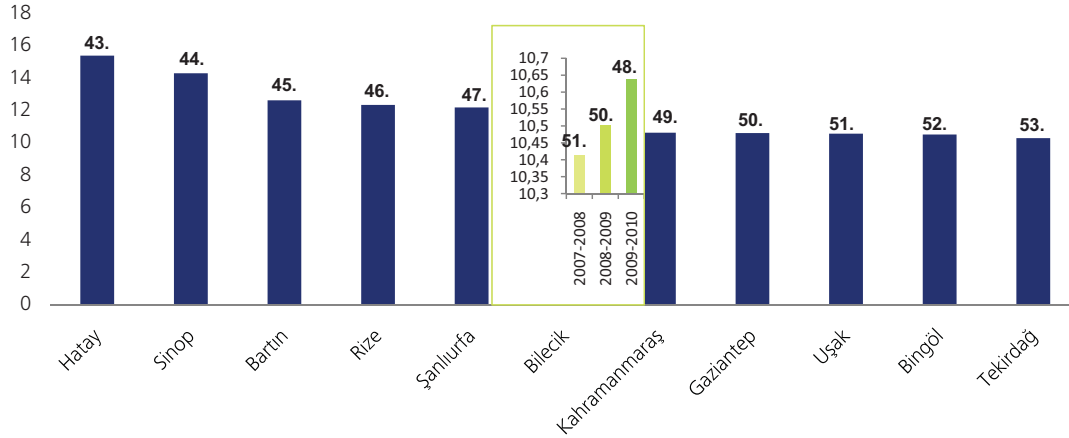
İlin rekabet gücüne en fazla katkı sağlayan Erişilebilirlik Alt Endeksi incelendiğinde Bilecik'in, İlde Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 15. sırada olduğu görülmektedir. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 80. sırada yer alan Bilecik, İlde Kilometrekareye Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 44. sıradan 23. sıraya yükselmiştir. Küçük bir yüzölçümüne sahip olan ve Marmara, Karadeniz, İç Anadolu ve Ege Bölgelerinin kesiştiği noktada yer alan ilin demiryolu ağına bağlı olması ve coğrafi konumu, erişilebilirliğini olumlu yönde etkileyen faktörler arasındadır. Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 30. sırada olan Bilecik'in, 2008-2009 döneminde 2 sıra ilerleyerek 28. sıraya yükseldiği, 2009-2010 döneminde ise tekrar 30. sıraya gerilediği görülmektedir.

Grafik 21 - Bilecik İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 22 - İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı

Endeks Değeri

İlin rekabet gücünde %9,09 oranında bir paya sahip olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde; bir önceki seneye göre Kullanılan Kredi Miktarı'na ilişkin sıralamada 59. sıradaki konumunu ve Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 22. sıradaki konumunu koruduğu saptanmıştır. Bununla birlikte İlin İç Talep Potansiyeli bakımından 1 sıra yükselerek 71. sırada yer aldığı ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 13 sıra ilerleyerek 46. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Bilecik ,Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 75. sırada yer alırken, 2008-2009 Alt Endeks değerine göre 73. sırada, 2009-2010 dönemi Alt Endeks değerine göre ise 68. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 38. olan Bilecik, sonraki yıllarda düşüş göstererek; 2008-2009 döneminde 39., 2009-2010 döneminde ise 41. sıraya gerilemiştir. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 1 sıra düşüş göstererek 61. sıraya gerilediği, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Model Tescil Ortalaması bakımından 29. sıradaki konumunu, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması bakımından ise 26. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre 2008-2009 dönemine ait sırasını koruyarak 58. sırada yer alan Bilecik'in, Kişi Başına Uzman Hekim Sayısı bakımından 35. sıradan 19. sıraya yükseldiği, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 4 sıra ilerleyerek 45. sıraya yükseldiği ve Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 2 sıra gerileyerek 39. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından 38. sıradan 16. sıraya yükselmesi ise ilin bu alt endeksteeki rekabet gücünü azaltan bir etken olarak saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 71

Genel Endeks Değeri: 8,80

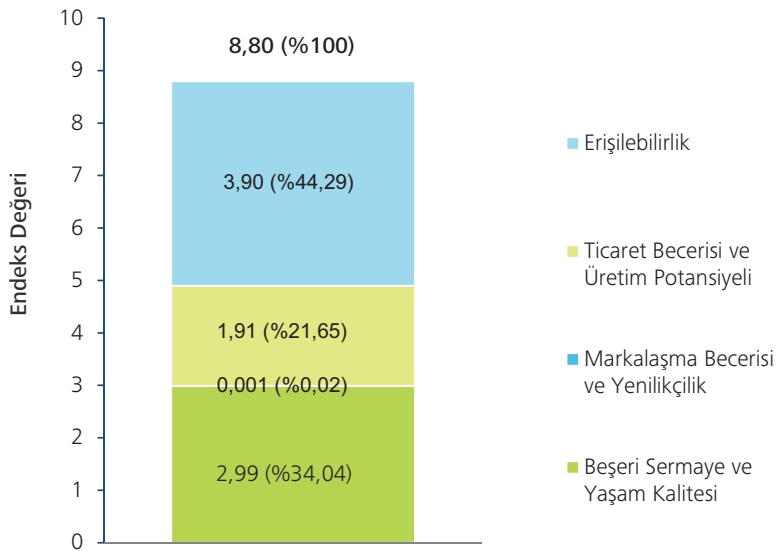
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 70

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 76

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 63

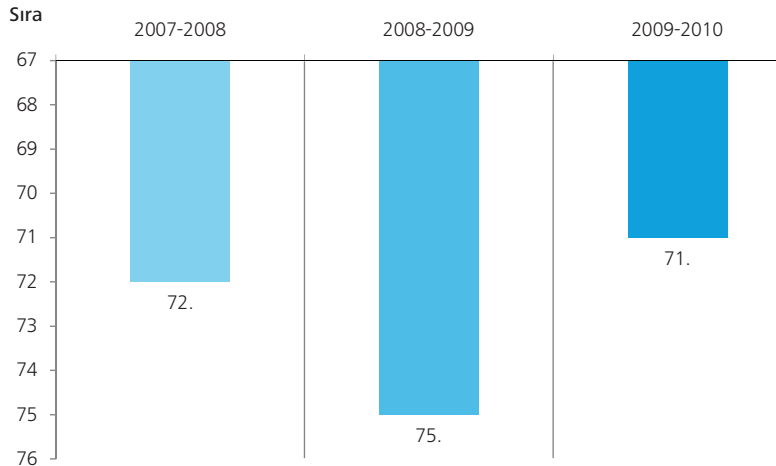
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 71

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 72. sırada yer alan Bingöl, 2008-2009 döneminde 3 sıra gerileyerek 75. sırada, 2009-2010 döneminde ise 4 sıra ilerleyerek Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 71. il olmuştur. 8,80 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü oluşturan alt endekslerin payları incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %44,29 oranında, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin %34,04 oranında, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ise %21,65 oranında bir paya sahip olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabet gücüne katkısı %0,02 oranındadır.

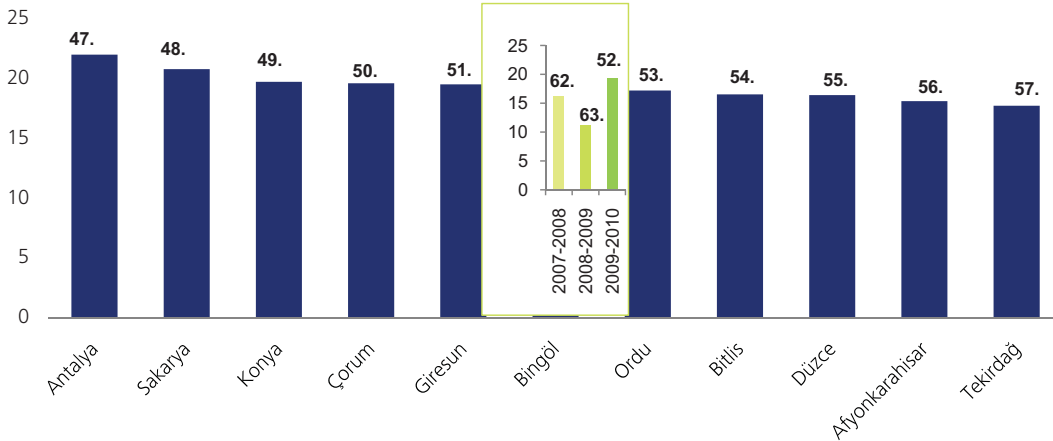
İlin rekabet gücüne en fazla katkı sağlayan Erişilebilirlik Alt Endeksi'ndeki sırasının yıllar içindeki değişimi incelendiğinde; 2007-2008 döneminde 71., 2008-2009 döneminde 70. ve 2009-2010 döneminde ise 71. olduğu saptanmıştır. Kişi Başına ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 70. olan Bingöl, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 67. olmuştur. Demiryolu ağına bağlı olan ve İlde Kilometrekare Başına Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 76. sırada yer alan il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından önceki yıllarda olduğu gibi 79. sıradaki konumunu korumaktadır.

Grafik 23 - Bingöl İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 24 - İlde Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı

Endeks Değeri

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 76 olan Bingöl'ün, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 79. sıraya gerilediği, 2009-2010 döneminde ise 81 il içinde 63. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde Bingöl'ün Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 70. sırada yer aldığı, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na göre ise 75. sırada bulunduğu saptanmıştır. Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ilişkin sıralamada 72. olan Bingöl'ün, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim bakımından göre 27. sıradan 50. sıraya gerilemesi ilin rekabetçiliğine olumlu yönde katkıda bulunmuştur.

Bingöl'ün, 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 71. sıradaki konumunu koruduğu Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin 2009-2010 sonuçlarına göre 1 sıra ilerleyerek 70. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İlin bu alt endekste yaşadığı değişimler şu şekilde gerçekleşmiştir: İlin; Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 66. sıradan 52. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı ile ilgili sıralamada 63. sıradan 52. sıraya yükseldiği, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 70. sıradan 76. sıraya gerilediği, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji, Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 52. sıradan 48. sıraya ilerlediği ve Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından 1 sıra gerileyerek 72. sırada yer aldığı saptanmıştır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Bingöl'ün, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması bakımından 2 sıra gerileyerek 62. olduğu ve Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 70. sıradan 73. sıraya gerilediği görülmektedir. Bingöl, bu alt endekste 2007-2008 döneminde 73. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 74. sıraya gerilemiştir. İlin 81 il içindeki Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeks 2009-2010 sırası 76'dır.

Genel Endeks Sırası: 73

Genel Endeks Değeri: 8,37

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 72

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 79

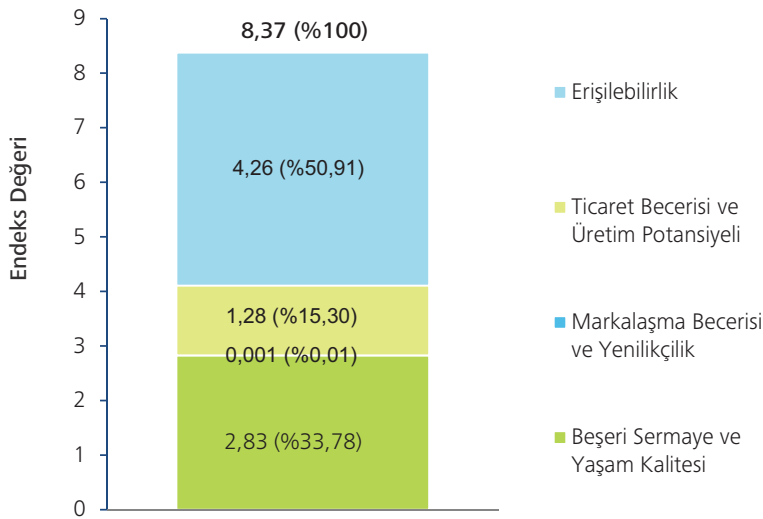
Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 72

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 69

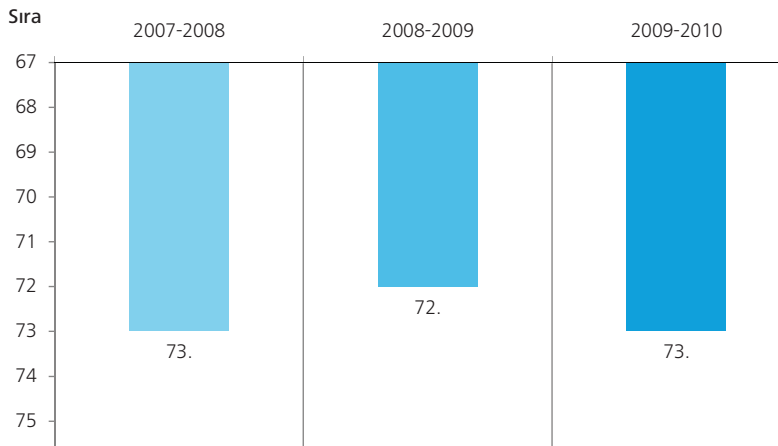
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 yılı sonuçlarına göre Bitlis, Türkiye'nin 81 ili arasında 73. sırada yer almaktadır. 2007-2008 döneminde de 73. sırada bulunan ilin, 2008-2009 sonuçlarına göre 72. sırada yer almış olduğu belirlenmiştir.

8,37 Genel Endeks değerine sahip olan Bitlis'in rekabet gücünü oluşturan alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %50,91 ile en fazla paya sahip olduğu, bu alt endeksi sırasıyla %33,78 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %15,30 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,01 pay oranı ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği tespit edilmiştir.

Bitlis, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 2008-2009 dönemindeki sırasını koruyarak 2009-2010 döneminde de 69. sırada yer almaktadır. İl, 2007-2008 Alt Endeksi sıralamasında ise 70. sırada bulunmaktadır. Bu Alt Endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; iç veya dış hat uçak seferlerinin bulunmadığı ilin, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 6 sıra ilerleyerek 29. sıraya yükseldiği görülmektedir. Demiryolu ağına bağlı olan ancak otoyol ağına bağlı olmayan ilin, 2009-2010 sonuçlarına göre Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 33. sırada yer aldığı saptanmıştır.

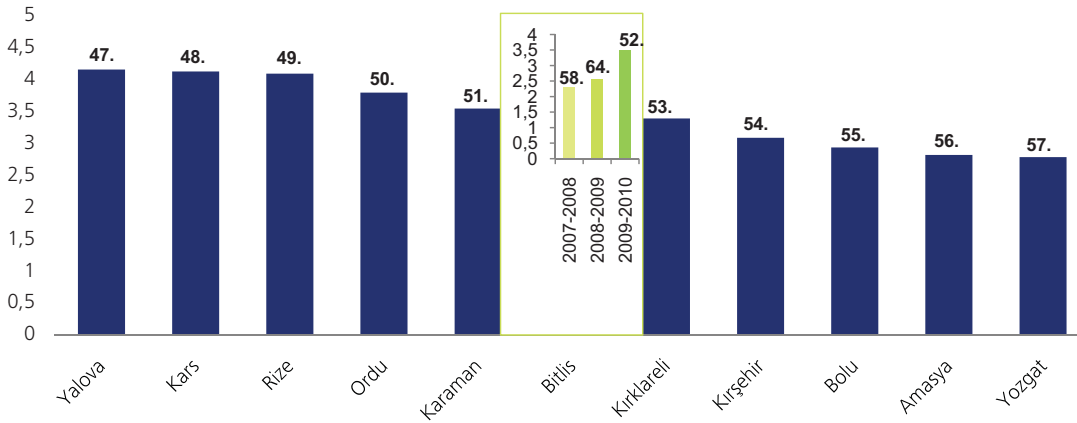

Grafik 25 - Bitlis İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 26 - İldeki Toplam Kamu Yatırımı*

Endeks Değeri

(*Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)

İlin rekabet gücündeki payı %15,30 olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi alt değişken bazında incelendiğinde; Bitlis'in bir önceki seneye göre İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) ile ilgili sıralamada 64. sıradan 52. sıraya yükseldiği (Bkz. Grafik 26), İlin İhracat Hacmi bakımından 1 sıra gerileyerek 74. sırada yer aldığı, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada ise 74. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Bitlis, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 72. sırada yer almış, 2008-2009 döneminde ise 60. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 sonuçlarına göre tekrar 72. sıraya gerilemesi ise benzer diğer illerin bu alt endekse ait değişkenlerde daha iyi performans göstermelerinden kaynaklanmaktadır.

Bitlis'in yıllar içinde düzenli bir yükselme grafiği çizdiği Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde ilin, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 72. sıradan 54. sıraya yükseldiği, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 sıra ilerleyerek 73. sırada yer aldığı ve Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 74. sıradan 70. sıraya yükseldiği görülmektedir. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na giren Hükümlü Sayısı bakımından 76. sıradan 78. sıraya gerilemesinin de ilin bu alt endeksteği rekabet gücünü arttırdığı saptanmıştır. Bitlis, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sıralamasına göre 75. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 73. sıraya, 2009-2010 döneminde ise 72. sıraya yükselmiştir.

İlin rekabet gücünde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Bitlis; 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 76. sırada, 2009-2010 sıralamasında ise 3 sıra gerileyerek 79. sırada yer almaktadır. İlin, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda bir önceki sene olduğu gibi 74. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin bu alt endeksteği gerilemesinde diğer illerin daha iyi performans göstermeleri etkili olmuştur.

Genel Endeks Sırası: 44

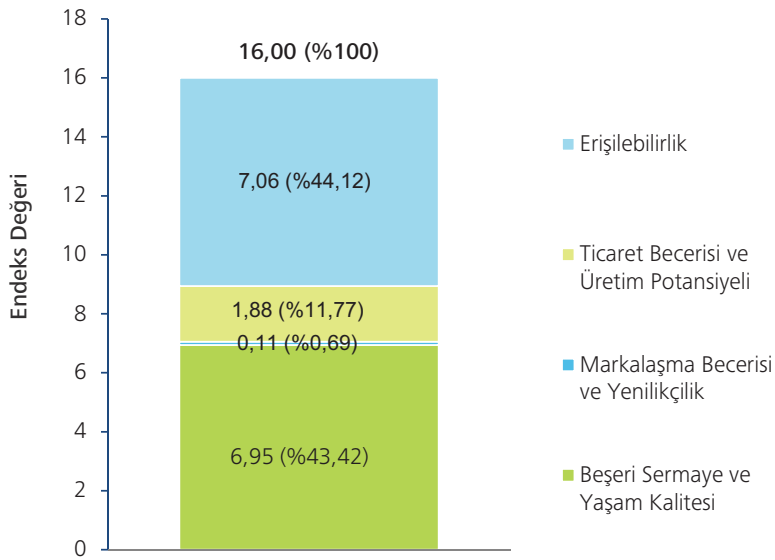
Genel Endeks Değeri: 16,00

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 16

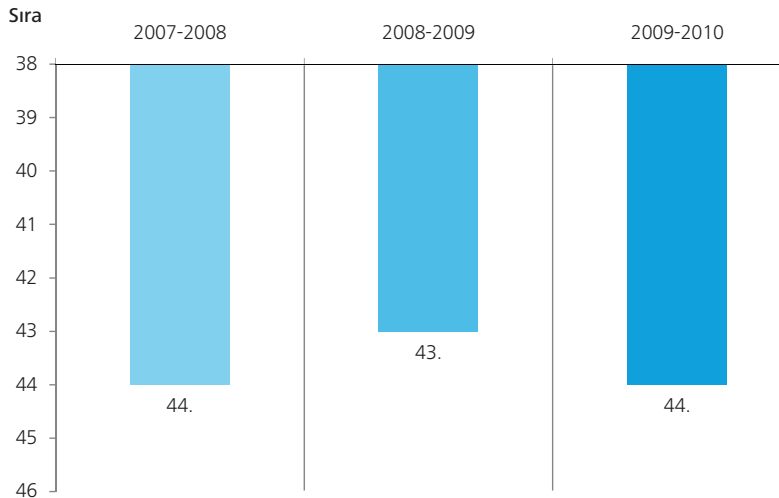
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 30

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 64

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 50

Grafik 27 - Bolu İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

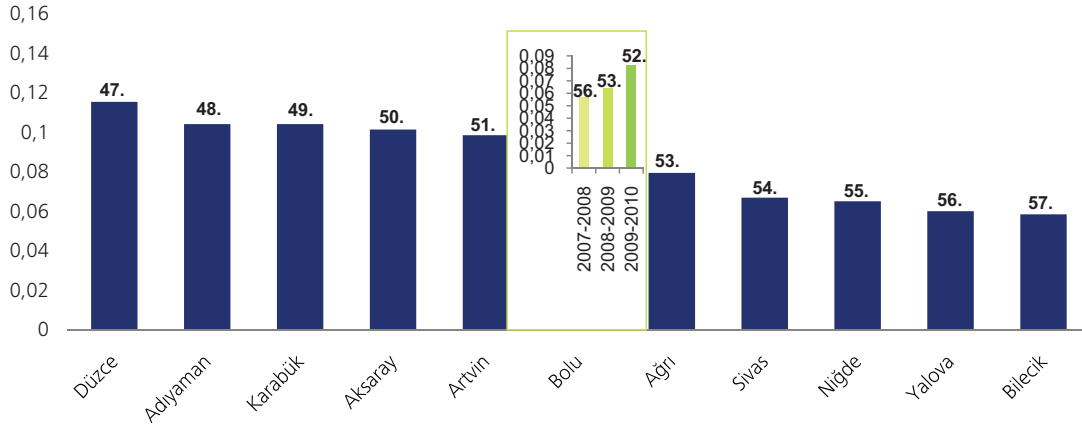
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili içinde en rekabetçi 44. il olan Bolu'nun, 2008-2009 dönemine ait sıralamada 43. sıraya yükseldiği, 2009-2010 dönemine ait verilere göre ise tekrar 44. sıraya gerilediği görülmektedir.

2009-2010 Genel Endeks değeri 16,00 olan Bolu'nun, rekabet gücünü oluşturan alt endeks değerleri şu şekildedir; Erişilebilirlik Alt Endeksi %44,12, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi %43,42, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi %11,77 ve Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi %0,69'luk bir paya sahiptir.

Yıllar içinde devamlı bir düşüş grafiği çizdiği Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Bolu, 2007-2008 sonuçlarına göre 48., 2008-2009 sonuçlarına göre 49., 2009-2010 sonuçlarına göre ise 50. sırada yer almaktadır. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde Bolu'nun Kişi Başına Sabit Telefon Hattı Sayısı bakımından 2 sıra ilerleyerek 15. sırada yer aldığı, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 14. sıradan 16. sıraya gerilediği ve Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 47. sıradan 49. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Ankara-İstanbul karayolu üzerinde bulunan Bolu'nun demiryolu ağına bağlı olmaması ve ile düzenli uçak seferlerinin bulunmaması ilin bu alt endekste rekabet gücünü olumsuz yönde etkileyen faktörler olarak ortaya çıkmaktadır.

Grafik 28 - İlin İhracat Hacmi

Endeks Değeri

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 16. olan Bolu'nun, 2008-2009 döneminde 4 sıra ilerleyerek 12. sırada, 2009-2010 döneminde ise 4 basamak gerileyerek tekrar 16. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bu alt endekse ilişkin değişimin nedenlerini tespit etmek için değişkenler incelendiğinde ilin; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'nda 34. sıradan 35. sıraya gerilediği, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 2 sıra ilerleyerek 32. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 7. sıradan 18. sıraya gerilediği ve İldeki Mesleki ve Teknik Okul Mezunu Sayısı'nda 34. sıradan 36. sıraya gerilediği saptanmıştır.

Bolu'nun, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar içinde düzenli bir yükselme grafiği çizdiği görülmektedir. Alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 69. sırada yer alan Bolu, 2008-2009 döneminde 1 sıra ilerleyerek 68. sırada, 2009-2010 döneminde ise 4 sıra ilerleyerek 64. sırada yer almaktadır. 2009-2010 Alt Endeks değişkenleri incelendiğinde; Bolu'nun Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 3 sıra ilerleyerek 40. sıraya, İhracat Hacmi bakımından ise 53. sıradan 52. sıraya yükseldiği (Bkz. Grafik 28) tespit edilmiştir.

2009-2010 verilerine göre Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim bakımından 18. sırada yer alan Bolu, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim bakımından 13. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 32. sırada yer alan Bolu'nun, 2008-2009'da 30. sıraya yükseldiği, bu yılki endeks sonuçlarına göre ise bu konumunu koruduğu görülmektedir. ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesinde Yer Alan Firma Sayısı bakımından 20. sırada yer alan Bolu'nun, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 15. sıradan 18. sıraya gerilediği, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 59. sıradan 52. sıraya yükseldiği ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 4 sıra ilerleyerek 49. olduğu saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 41

Genel Endeks Değeri: 16,86

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 33

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 36

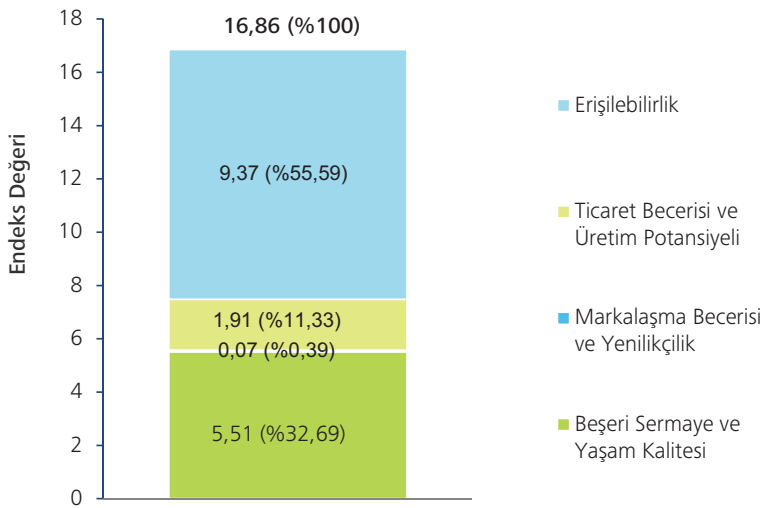
Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 62

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 34

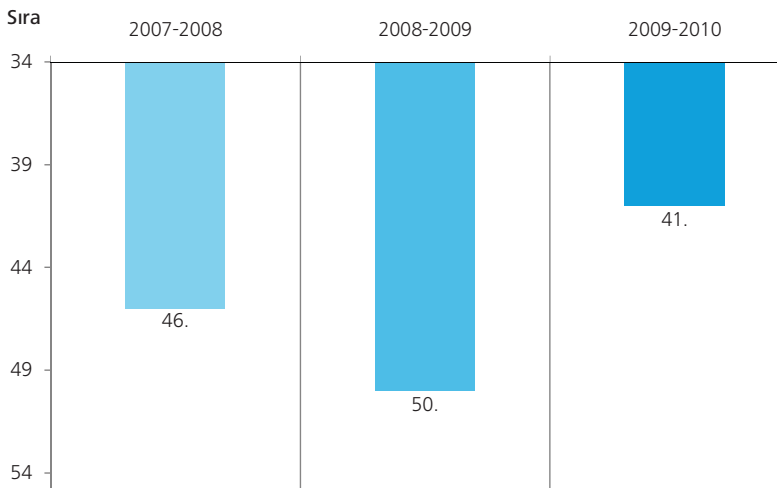
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 46. sırada yer alan Burdur'un, 2008-2009 döneminde 50. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 41. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir.

16,86 Genel Endeks değerine sahip olan Burdur'un rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %55,59 olduğu, bunu sırasıyla %32,69 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %11,33 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçilik gücüne katkısı ise %0,39 oranındadır.

Burdur'un önceki yıllarda olduğu gibi 33. sıradaki konumunu koruduğu Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde ilin Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı bakımından bir önceki sene olduğu gibi 19. sırada yer aldığı, Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na göre 1 sıra yükselerek 28. olduğu ve Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 2 sıra gerileyerek 46. sırada konumlandığı görülmektedir.

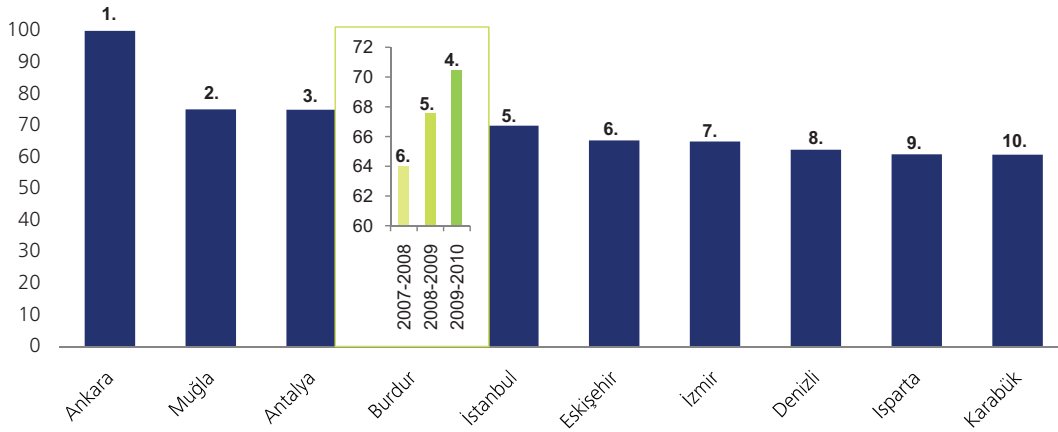

Grafik 29 - Burdur İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 30 - İlde Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait sıralamada Burdur'un yıllar içindeki değişimi incelendiğinde 2007-2008 sonuçlarına göre 71. sırada yer aldığı saptanmıştır. İlin; 2008-2009 dönemi alt endeks değerine göre 78. sıraya gerilediği, 2009-2010 döneminde ise 62. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Alt endeksin verilerine göre; İhracat Hacmi bakımından 1 sıra ilerleyerek 32. sıraya yükselen Burdur'un, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 24. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim'e ilişkin sıralamada 61. sırada yer almasının ilin bu endeksteği sırasını olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 47. sıradan 44. sıraya yükselen Burdur'un, İç Talep Potansiyeli'nde bir önceki seneye ait sırasını koruyarak 65. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 44. sırada bulunan Burdur'un, 2008-2009 Alt Endeks değerine göre 45. sıraya gerilediği görülmektedir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sırası 34'tür. İlin bu alt endeksteği yükselişinin nedenini tespit etmek amacıyla alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Burdur'un Isparta Süleyman Demirel Havalimanı'na yakın bir mesafede bulunmasının etkisi gözlemlenmektedir. Isparta Havalimanı'nda düzenli iç hat seferlerinin tekrar başlaması Burdur'un erişilebilirliğini olumlu yönde etkilemiştir. Ayrıca ilin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 34. sıradan 26. sıraya yükseldiği saptanmıştır.

Burdur'un Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde bir önceki seneye göre 7 sıra gerileyerek 36. sırada yer almasında, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda 30. sıradan 35. sıraya, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması bakımından ise 45. sıradan 48. sıraya gerilemesinin etkili olduğu tespit edilmiştir. İlde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı bakımından 30. sırada yer alan Burdur'un, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada bir önceki sene bulunduğu 21. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir.

Genel Endeks Sırası: 4

Genel Endeks Değeri: 35,10

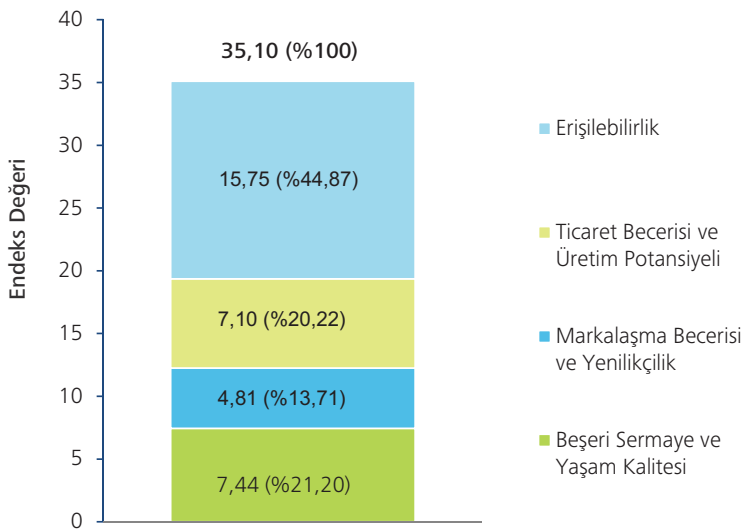
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 12

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 3

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 5

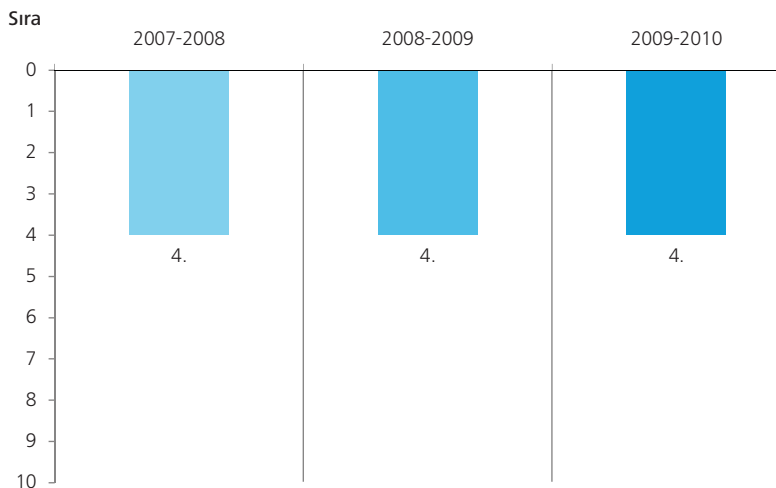
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 8

Bursa, İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks değerine göre yapılan sıralamada her üç dönemde de Türkiye'nin 81 ili içindeki en rekabetçi 4. ili olmuştur. 2009-2010 sonuçlarına göre 35,10 Genel Endeks değerine sahip olan ilin, rekabet gücünü belirleyen alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %44,87'lik bir paya sahip olduğu görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla %21,20 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi, %20,22 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve %13,71 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endekslerinin takip ettiği görülmektedir.

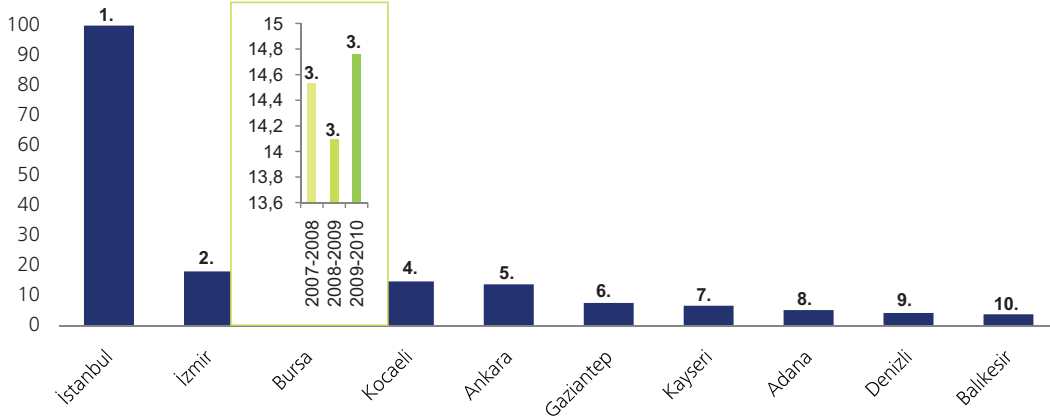
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi sıralamasına göre Bursa, önceki yıllarda olduğu gibi 3. sıradaki konumunu korumaktadır. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; Bursa'nın İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 5. sırada yer aldığı, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı'na ilişkin sıralamada ise önceki yıllarda bulunduğu 3. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması ve Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 4. sırada yer alan ilin, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım tescil Ortalaması'na göre 3. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. İlin Süper Lig'de temsil ediliyor olması da ilin bu alt endekste rekabet gücünü artırmaktadır.

Grafik 31 - Bursa ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 32 - İlde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı

Endeks Değeri

Türkiye'nin önde gelen sanayi kentlerinden biri kabul edilen Bursa'nın Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde de önceki senelerde bulunduğu 5. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde Bursa'nın; Kullanılan Kredi Miktarı ve Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından önceki sene olduğu gibi 5. sırada yer aldığı, İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada önceki yıllarda olduğu gibi 2. sırada olduğu, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada da 4. sıradaki konumunu koruduğu saptanmıştır. İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 8. sırada yer alan Bursa, İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 4. sırada bulunmaktadır.

Yetişmiş insan kaynağına erişim konusunda avantajlı bir konumda olan Bursa, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 11. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 10. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 12. olduğu tespit edilmiştir. Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 3. sıraya yükselen il, İldeki Bir Yüksek öğrenim Programından (Yüksek Lisans Dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki sene olduğu gibi 9. sırada yer almaktadır.

İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 4. sıradan 7. sıraya gerileyen il, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'nda 41. sıradan 35. sıraya yükselmiştir. Bursa, 2009-2010 verilerine göre Şehirleşme Oranı bakımından ve 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü bakımından 6. sırada yer almaktadır.

Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamada Bursa'nın 8. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. İle iç ve dış hat düzenli uçak seferlerinin gerçekleştirilmesi ilin rekabet gücünü artıran faktörler arasındadır. Haberleşme ve Ulaşım Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 4. sırada yer alan Bursa'nın, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada 10. sıradan 12. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Otoyol ağına bağlı olan ve limana sahip olan il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 6. sıradaki konumunu korumaktadır.

Çanakkale

Genel Endeks Sırası: 33

Genel Endeks Değeri: 19,25

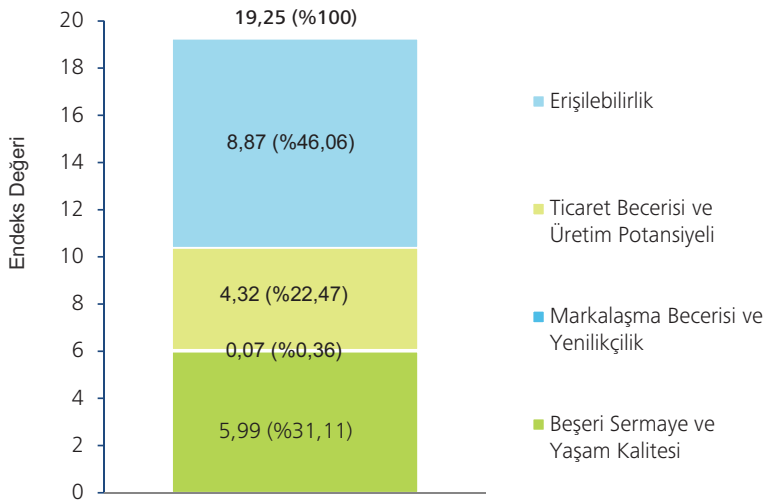
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 27

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 35

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 25

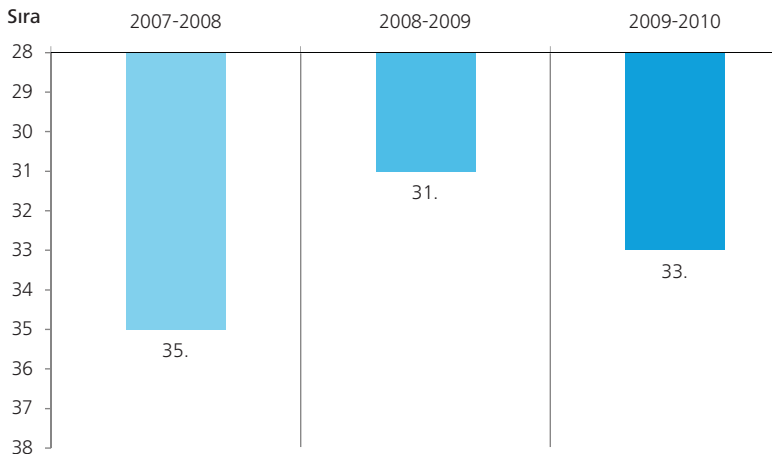
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 39

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 35. sırada yer alan Çanakkale'nin, 2008-2009 döneminde 31. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise Türkiye'nin 81 ili içinde 33. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre Genel Endeks değeri 19,25 olan Çanakkale'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %46,06 oranında olduğu ve bu endeksi sırasıyla, %31,11 oranıyla Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %22,47 oranıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,36 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

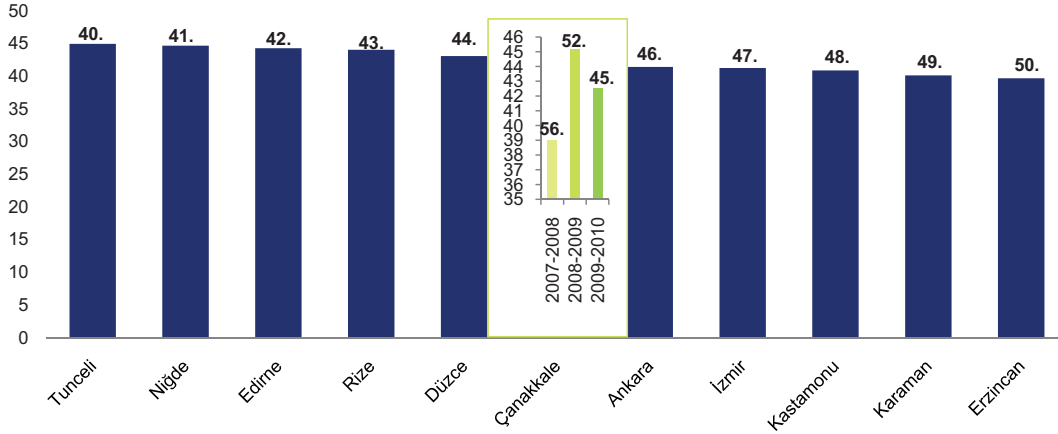
İlin rekabet gücünde en yüksek orana sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Çanakkale'nin yıllar itibarıyla 39. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 12. sırada yer alan Çanakkale'nin, İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 71. sıradan 64. sıraya yükseldiği ve Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 28. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Otoyol ağına bağlı olmayan ve düzenli dış hat uçuşlarının gerçekleşmediği il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 47. sıradan 51. sıraya gerilemiştir.

Grafik 33 - Çanakkale İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 34 - Bir Önceki Yıla Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim

Endeks Değeri

Çanakkale, yıllar içinde düzenli bir yükselme grafiği çizdiği Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre 30. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 1 sıra yükselerek 29. sırada yer almıştır. İlin 2009-2010 Alt Endeks sırası 27'dir. Bu gelişimin nedenlerini tespit etmek için Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 10. sıradan 9. sıraya ve Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 1 sıra ilerleyerek 17. sıraya yükseldiği belirlenmiştir. Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından 26. sırada olan Çanakkale, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 20. sırada yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 29. sırada yer alan Çanakkale, 2008-2009 sonuçlarına göre 20. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sırasının 25 olduğu tespit edilmiştir. İlin bu alt endeks kapsamında; Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 10. sıradan 7. sıraya, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim'de (Bkz. Grafik 34) 52. sıradan 45. sıraya ve İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 sıra ilerleyerek 41. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Ayrıca Çanakkale'nin İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 16. sıradan 27. sıraya gerilediği saptanmıştır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar içinde 35. sıradaki konumunu koruyan Çanakkale, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 35. sırada, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda ise 2 sıra ilerleyerek 17. sırada yer almaktadır.

Genel Endeks Sırası: 67

Genel Endeks Değeri: 10,40

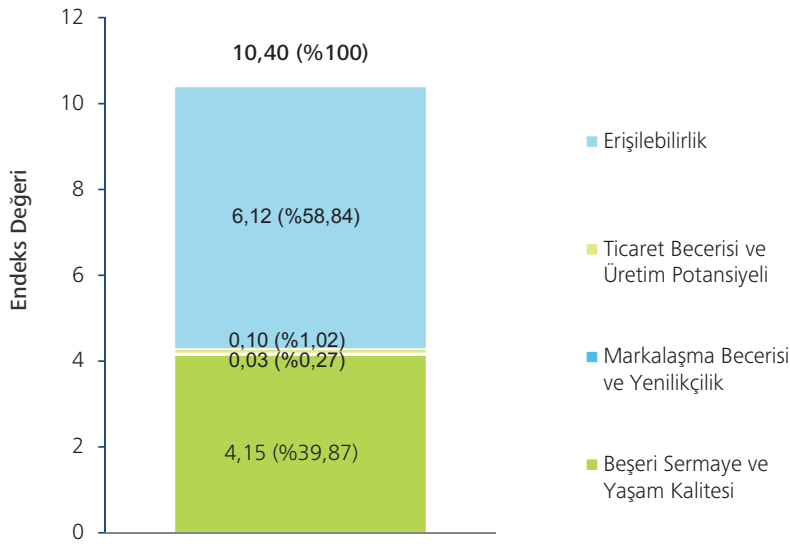
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 57

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 54

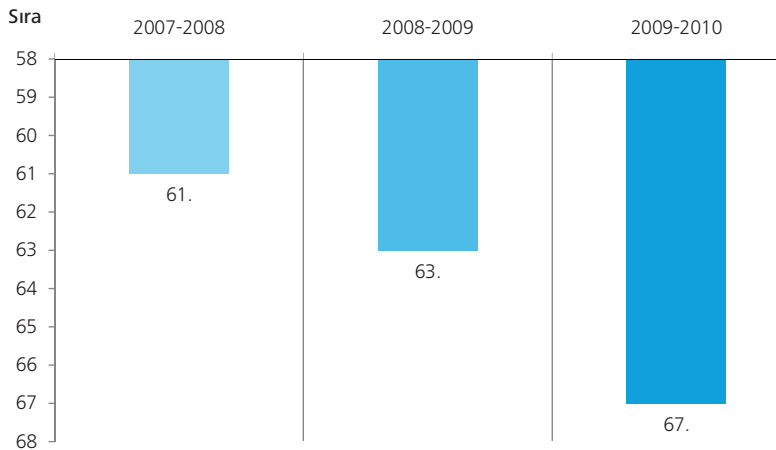
Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 81

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 59

Genel Endeks değerlerinin yıllara göre değişimi incelendiğinde 2007-2008 döneminde en rekabetçi 61. ilimiz olan Çankırı'nın 2008-2009 döneminde 2 sıra gerileyerek en rekabetçi 63. il olduğu, bu yılki endeks sonuçlarında ise 4 sıra daha gerileyerek 67. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin rekabetçilik gücünün bileşimi detaylandırıldığında, toplam değerin %58,84'ünü Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin, %39,87'sini Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %1,02'sini Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,27'sini ise Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin oluşturduğu görülmektedir.

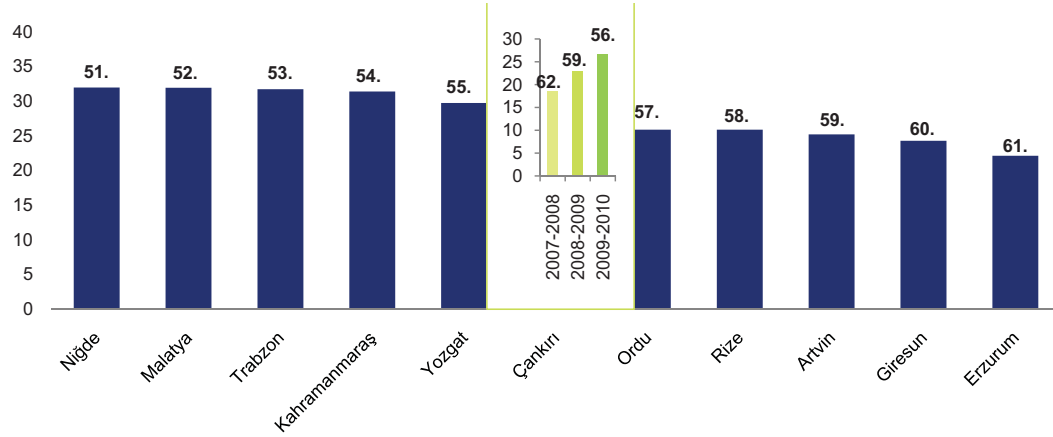
Grafik 35 - Çankırı İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

İlin rekabetçilik gücünde en büyük paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Çankırı'nın yıllar içinde devamlı bir düşüş gösterdiği; 2007-2008 sonuçlarına göre 56. sırada yer alırken, 2008-2009 yılında bu sıralamada 1 basamak daha gerileyerek 57. olduğu, 2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi bazında ise en rekabetçi 59. il olduğu tespit edilmiştir. Alt endeksin değişkenleri incelendiğinde Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 53. sıradan 61. sıraya gerilediği görülen Çankırı'nın, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada 65.'liğini koruduğu tespit edilmiştir. Demiryolu ağına bağlı bulunan ile düzenli iç ve dış hat uçak seferlerinin bulunmaması ve ilin otoyol ağına bağlı olmaması ilin bu alt endeksteeki rekabet gücünü etkileyen diğer önemli faktörler olarak saptanmıştır.

Grafik 36 - İlde Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı

Endeks Değeri

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 63 olan Çankırı'nın, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 65. sıraya gerilediği, 2009-2010 döneminde ise 81. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim'e ilişkin sıralamada 78. sırada yer alan Çankırı'nın, Kullanılan Kredi Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 62. sırada yer aldığı görülmektedir. Çankırı, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 72. sırada yer alırken, Yatırım Teşvik Belgesi Sabit Yatırım Miktarı bakımından 74. il olmuştur. İç Talep Potansiyeli bakımından 74. sırada yer alan il, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından bir önceki sene bulunduğu konumu koruyarak 70. sırada yer almaktadır.

Mesleki ve Teknik Okul mezun Sayısı bakımından 81 il arasında 61. sırada yer alan Çankırı, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 69. sırada yer aldığı görülmektedir.

Çankırı'nın yıllar içinde devamlı bir gerileme grafiği çizdiği Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde ilin; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre sıralamada 62. sıradan 63. sıraya, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre ise 50. sıradan 57. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Çankırı, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sıralamasına göre 50. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 51. sıraya, 2009-2010 döneminde ise 54. sıraya gerilemiştir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi sıralamasında 2007-2008 yılında 62. sırada bulunan Çankırı, 2009-2010 sıralamasında 2008-2009'a göre 3 sıra ilerleyerek 57. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 3 sıra ilerleyerek 56. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Mevduat Miktarı'na ilişkin sıralamada 57. sıradan 54. sıraya ilerlediği ve Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 24. sıradan 21.sıraya yükseldiği tespit edilmiştir.

Genel Endeks Sırası: 65

Genel Endeks Değeri: 11,32

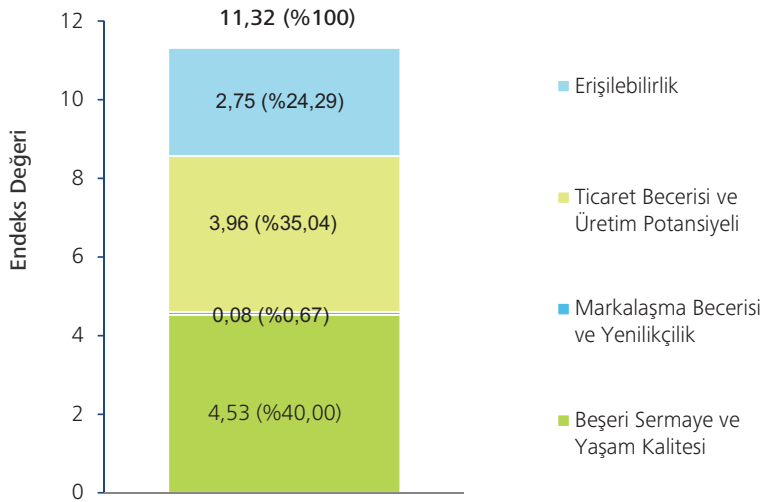
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 49

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 34

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 34

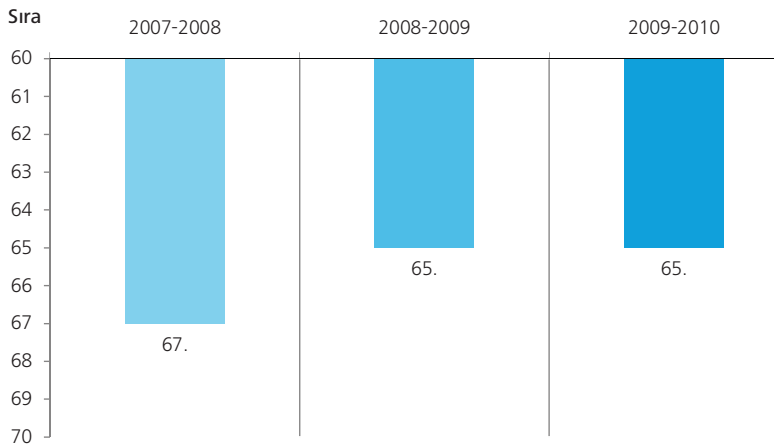
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 72

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 67. il olan Çorum'un, 2008-2009 döneminde 2 sıra ilerleyerek 65. sıraya yükseldiği, 2009-2010 dönemine ait Genel Endeks değerine göre ise bu konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Çorum'un 11,32 olan Genel Endeks değeri; %40,00 oranında Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %35,04 oranında Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi, %24,29 oranında Erişilebilirlik Alt Endeksi ve %0,67 oranında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nden oluşmaktadır.

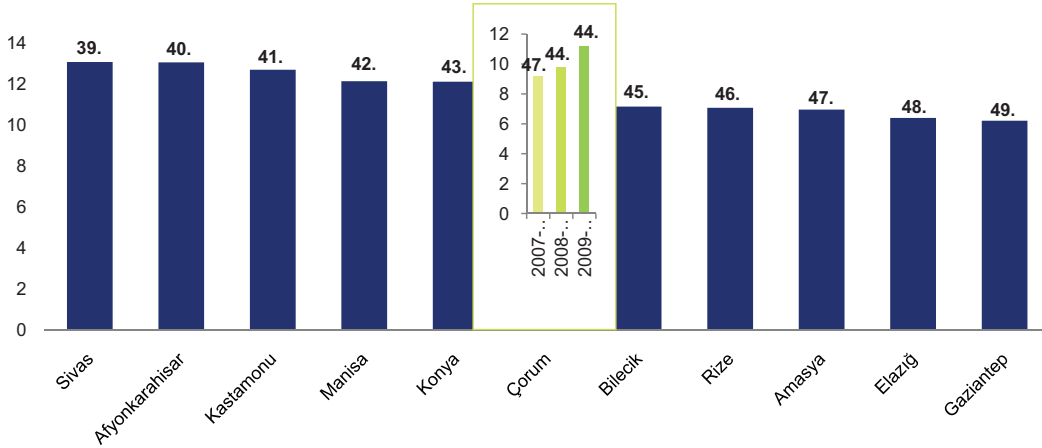
Yıllar içinde düzenli bir düşüş grafiği çizdiği Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Çorum, 2007-2008 sonuçlarına göre 46., 2008-2009 sonuçlarına göre 47., 2009-2010 sonuçlarına göre ise 49. sırada yer almaktadır. İlin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olan alt endeksin değişkenleri incelendiğinde; Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 59. sıradan 62. sıraya gerilediği, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na göre 13 sıra gerileyerek 49. sırada olduğu, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ilişkin sıralamada ise 20. sıradan 31. sıraya gerilediği saptanmıştır. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 29. sırada bulunan il, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren hükümlü Sayısı bakımından 81 il arasında 23. sırada yer almaktadır.

Grafik 37 - Çorum İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 38 - İlde Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 sıralamalarına göre 51. il olan Çorum'un, 2008-2009 sonuçlarına göre 33. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 1 sıra gerileyerek 34. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bir önceki seneye göre; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 46. sıradan 61. sıraya gerilemesi, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 3 sıra gerileyerek 46. sıraya yerleşmesi, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim'e göre 23. sıradan 26. sıraya gerilemesi ilin bu alt endeksteği gerilemesinin başlıca nedenleri arasındadır.

Çorum'un Erişilebilirlik Alt Endeksi sıralamasındaki konumu yıllar itibarıyla incelendiğinde; 2007-2008 sonuçlarına göre 75. sırada yer aldığı, 2008-2009 ve 2009-2010 dönemlerine ise önce 74.'lüğe 2009-2010 döneminde ise 72. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 49. sıradan 46. sıraya yükseldiği görülen ilin, Kilometrekare Başına Düşen Araç sayısı bakımından 1 sıra gerileyerek 47. olduğu görülmektedir. Demiryolu ve otoyol ağına bağlı olmayan ile iç veya dış uçak seferleri ile ulaşılamaması da ilin bu alt endeksteği rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Çorum, 2007-2008 sonuçlarında 31. sırada yer alırken, 2008-2009 sonuçlarına göre 34. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010 döneminde 34. sıradaki konumunu korumuştur. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde ilin; Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 2 sıra gerileyerek 24. sırada yer aldığı, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 29. sıradaki konumunu koruduğu ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 35. sıradan 33. sıraya yükseldiği saptanmıştır.

Denizli

Genel Endeks Sırası: 21

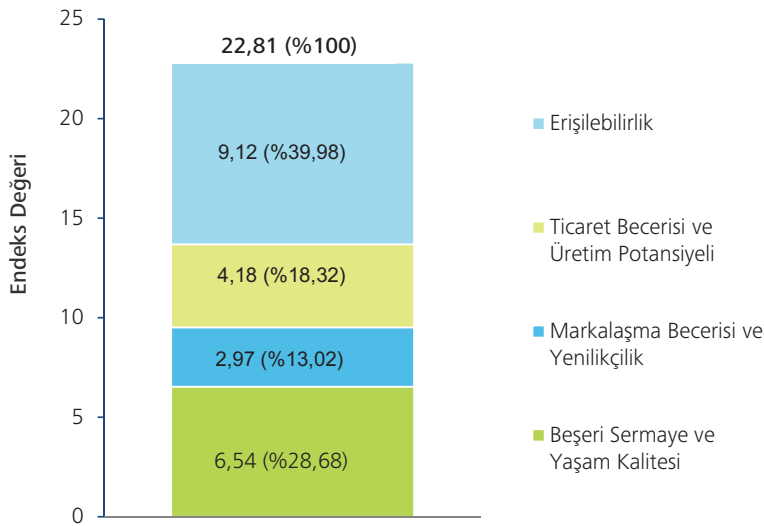
Genel Endeks Değeri: 22,81

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 21

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 8

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 28

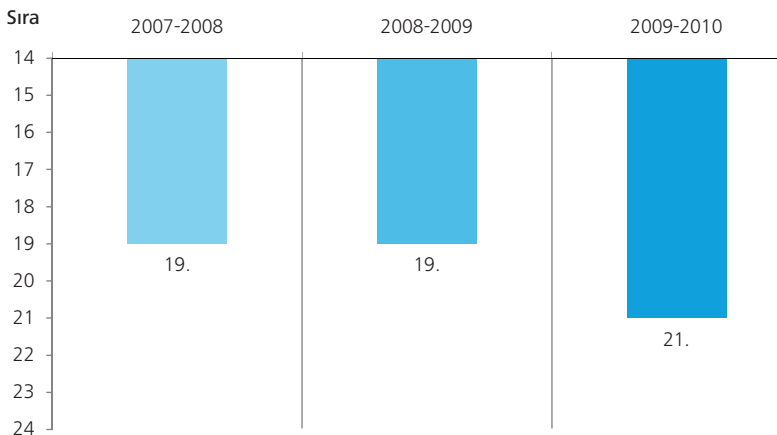
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 36

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 19. sırada yer alan Denizli'nin, 2008-2009 döneminde bu sırasını koruduğu, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 2 sıra gerileyerek Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 21. il olduğu tespit edilmiştir. 22,81 Genel Endeks değerine sahip olan Denizli'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %39,98 olduğu, bunu sırasıyla %28,68 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %18,32 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %13,02 oranındadır.

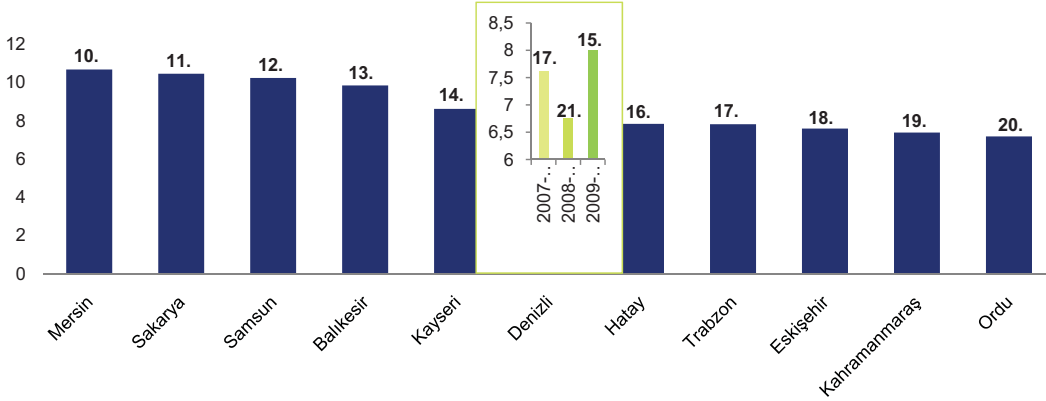
İlin rekabet gücüne en fazla katkı sağlayan Erişilebilirlik Alt Endeksi'ndeki sırasının yıllar içindeki değişimi incelendiğinde ilin; 2007-2008 döneminde 35., 2008-2009 döneminde 34. ve 2009-2010 döneminde ise 36. sırada yer aldığı saptanmıştır. Düzenli iç hat uçak seferlerinin gerçekleştiği ilin Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra ilerleyerek 62. sırada yer aldığı, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada 41. sıradaki konumunu ve Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 22. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Demiryolu ağına bağlı olan ile düzenli dış hat uçak seferlerinin gerçekleştirilmemesi ilin alt endeks değerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Grafik 39 - Denizli İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 40 - İlde Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 sonuçlarına göre en rekabetçi 15. il olan Denizli, 2008-2009 dönemi verilerine göre 17.liğe, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 28. sıraya gerilemiştir. Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri arasında bulunan, İlin İhracat Hacmi bakımından Denizli'nin bir önceki yılki sırasını koruyarak 2009-2010 döneminde de 8. sırada yer aldığı görülmektedir. İlin bu alt endeksteeki gerilmesine neden olan değişkenler arasında; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından sıralamada 11.'likten 15.'liğe gerilemiş olması, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 2 sıra düşüş göstererek 16. sıraya gerilemiş olması ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim'de 34. sırada yer alıyor olması gösterilebilir.

İlin rekabet gücüne katkı sağlayan bir diğer alt endeks olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde; Kişi Başına Mevduat Miktarı bakımından sıralamada 1 sıra ilerleyerek 9. olduğu ve İldeki Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 6 sıra gelişim gösterip 15.'liğe yükseldiği tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 8. sırada yer alan Denizli, bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 19. sırada, 2008-2009 verilerine göre 22. sırada, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 21. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 8. sırada yer alan Denizli'nin, 2008-2009'da 7. sıraya yükseldiği, 2009-2010 alt endeks sonuçlarına göre ise tekrar 8. sıraya gerilediği görülmektedir. ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesinde Yer Alan Firma Sayısı bakımından bir önceki yıla göre 1 sıra ilerleyerek 9. sırada yer alan Denizli'nin, İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından 6. sıradan 7. sıraya gerilediği saptanmıştır. Denizli 2009-2010 verilerine göre; Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması bakımından 12. sırada, Son Beş Yıla Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada ise 8. sırada yer almaktadır.

Diyarbakır

Genel Endeks Sırası: 32

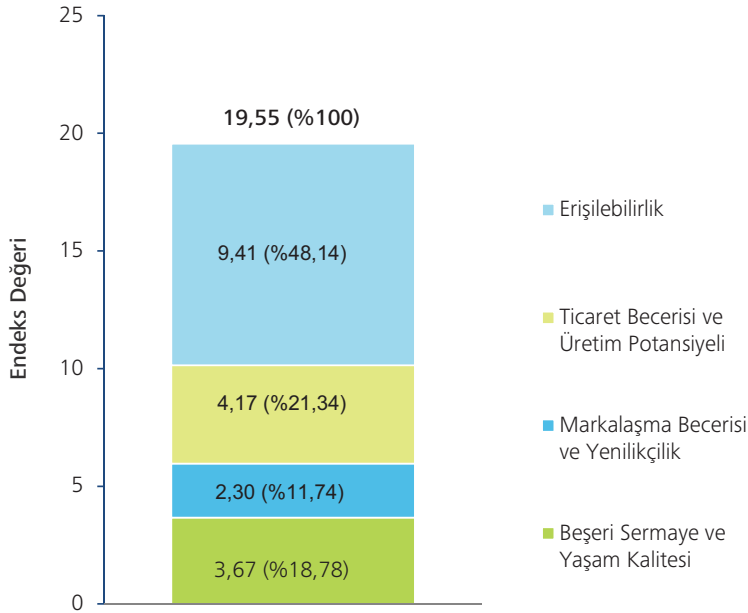
Genel Endeks Değeri: 19,55

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 64

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 13

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 29

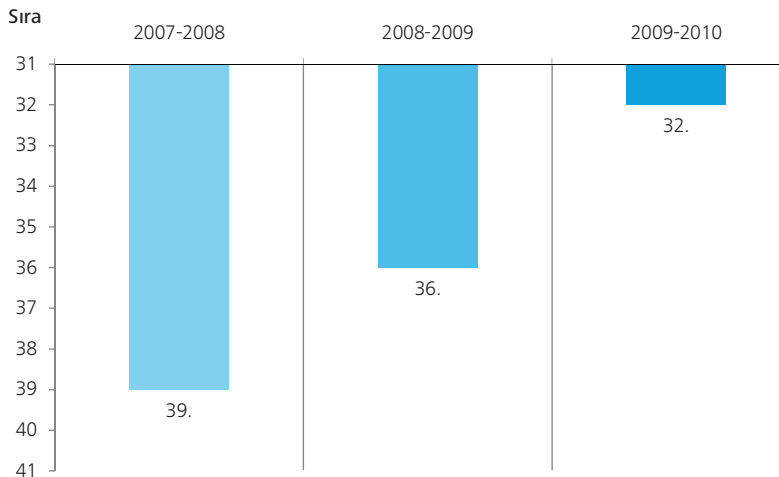
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 33

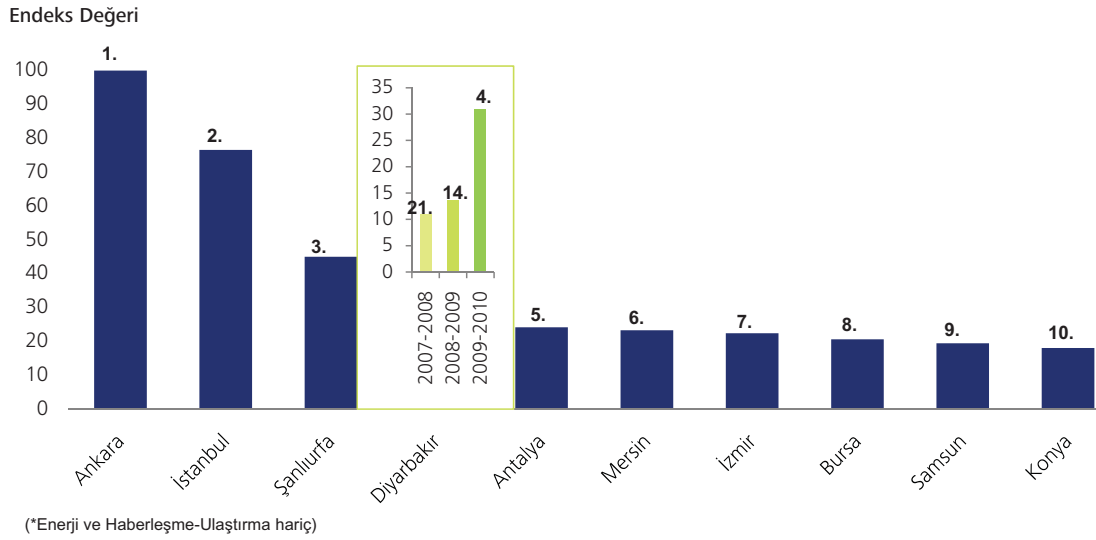
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 39. sırada yer alan Diyarbakır'ın, 2008-2009 döneminde 36. sıraya, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 32. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. 19,55 Genel Endeks değerine sahip olan Diyarbakır'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %48,14 olduğu, bunu sırasıyla %21,34 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %18,78 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu belirlenmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %11,74 oranındadır.

İlin rekabet gücüne en fazla katkı sağlayan Erişilebilirlik Alt Endeksi'ndeki sırasının yıllar içindeki değişimi incelendiğinde; 2007-2008 döneminde 34., 2008-2009 döneminde 2 sıra yükselerek 32., 2009-2010 döneminde ise 1 sıra gerileyerek 33. olduğu saptanmıştır. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 45. sıradan 43. sıraya yükseldiği tespit edilen Diyarbakır'a iç ve dış hat havayolu ulaşımının mümkün olması ve ilin demiryolu ağına bağlı olması ilin erişilebilirliğini kolaylaştıran faktörlerdendir. 2009-2010 verilerine göre il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından önceki yıllarda bulunduğu sırasını koruyarak 60. sırada yer almaktadır.

Grafik 41 - Diyarbakır İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 42 - İldeki Toplam Kamu Yatırımı*

Diyarbakır'ın yıllar içinde devamlı bir düşüş grafiği çizdiği Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 81 il arasında 4. sırada yer alan Diyarbakır'ın, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 1. sıra gerileyerek 52. sırada yer alması ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim'e ilişkin sıralamada 12. sıradan 21. sıraya gerilemesinin ilin bu alt endekste rekabetçiliğini olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Diyarbakır, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sıralamasına göre 13. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 16. sıraya, 2009-2010 döneminde ise 29. sıraya gerilemiştir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde 2007-2008 verilerine göre en rekabetçi 65. il olan Diyarbakır, 2008-2009 sonuçlarına göre bu alt endekste 62., 2009-2010 verilerine göre ise 2. sıra gerileyerek 64. sırada yer almaktadır.

Bir önceki seneye göre gerilemenin nedenleri detaylı olarak incelendiğinde; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 5 sıra gerileyerek 32. sırada yer alması, Kişi Başına Mevduat Miktarı'na ilişkin sıralamadaki yerinin 1 sıra gerileyerek 69. olması, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından 52. sıradan 44. sıraya yükselmesi ve İlde Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'nda 2 sıra gerileyerek 71. sırada yer alması dikkat çeken noktalar olarak göze çarpmaktadır.

İlin 2009-2010 dönemi rekabetçiliğine %11,74 oranında katkı sağlayan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ndeki sıralamasında da yıllar itibarıyla yükselme gözlemlenmiş olup, 2007-2008 verilerine göre 56. olan ilin, 2008-2009 döneminde 55. sırada yer aldığı, 2009-2010 sonuçlarına göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında bu alt endekste en rekabetçi 13. il olduğu tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması bakımından bir önceki seneye göre 5 sıra yükselerek 38. sırada yer alan Diyarbakır'ın, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 51. sıradan 47. sıraya geldiği görülmektedir. Diğer taraftan 2009-2010 döneminde Diyarbakırspor'un Süper Lig'e çıkması ilin bu alt endekse ait sıralamada yükselmesine büyük oranda yardımcı olmuştur.

Edirne

Genel Endeks Sırası: 24

Genel Endeks Değeri: 22,16

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 8

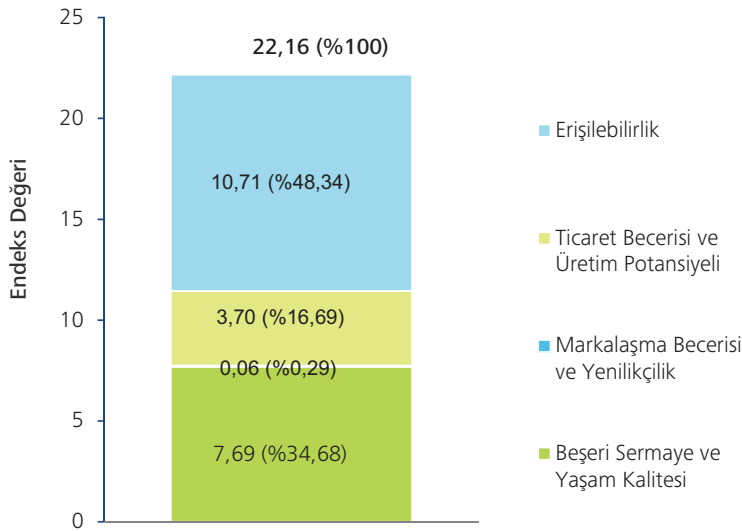
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 37

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 44

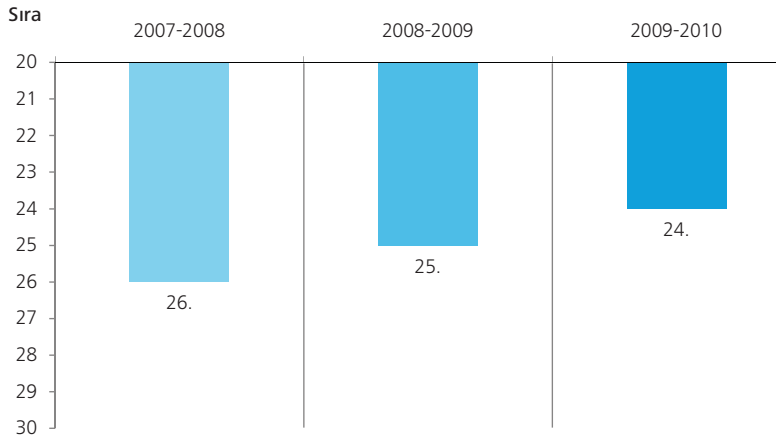
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 26

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında düzenli olarak yükselen Edirne'nin, 2007-2008 sonuçlarına göre 26., 2008-2009 sonuçlarına göre 25., 2009-2010 verilerine göre ise 1 basamak daha yükselerek Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 24. il olduğu tespit edilmiştir. İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 Genel Endeks değeri 22,16 olan Edirne, alt endeksler özelinde incelendiğinde; ilin rekabetçiliğine en büyük katkısı %48,34 oranı ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin sağladığı görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla %34,68 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %16,69 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve % 0,29 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

2009-2010 sonuçlarına göre ilin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Edirne'nin 2007-2008'de 26., 2008-2009'da 25. sıraya ilerleyerek 24., 2009-2010 yılı sonuçlarına göre ise tekrar 26. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği sayısı bakımından 13. sırada yer alan ilin, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 48. sıradan 53. sıraya gerilediği saptanmıştır. Demiryolu ve otoyol ağına bağlı olan il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki sene olduğu gibi 25. sırada yer almaktadır.

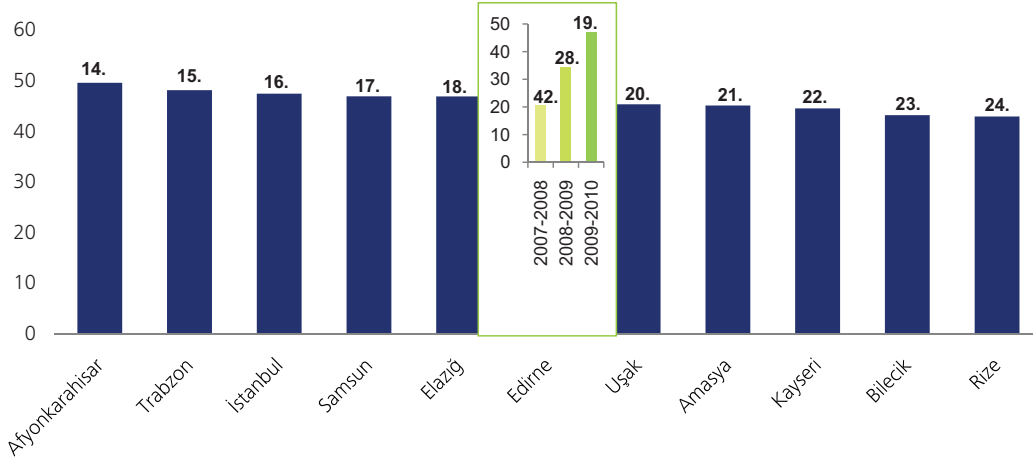

Grafik 43 - Edirne İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 44 - İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu

Endeks Değeri

İlin rekabet gücünde etkili bir başka alt endeks olarak Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Edirne'nin; 2007-2008 sonuçlarına göre 9. sırada yer alırken, 2008-2009'da 11. sırada olduğu, 2009-2010 alt endeks sonuçlarına göre ise 8. sıraya yükseldiği belirlenmiştir. İlin gelişiminin nedenlerini tespit etmek için alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 3 sıra ilerleyerek 38. olduğu, Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'nda 3 sıra ilerleyerek 10. sırada yer aldığı ve Şehirleşme Oranı bakımından 27. sıradan 26. sıraya yükseldiği görülmektedir.

Edirne'nin sıralamada düzenli bir artış grafiği çizdiği Ticaret Becerisi Ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde; 2007-2008 sonuçlarına göre 50., 2008-2009 sonuçlarına göre 48., 2009-2010 sonuçlarına göre ise 4 sıra daha ilerleyerek 44. sırada olduğu belirlenmiştir. Alt endeksi meydana getiren değişkenler incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı'nda önceki senelerde olduğu gibi 29. sırada yer aldığı, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 40. sıradan 39. sıraya yükseldiği ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim'e göre 1 sıra ilerleyerek 42. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Edirne'nin Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 69.'luktan 60.'lığa yükselmesi de ilin bu alt endekste kaydettiği ilerlemenin nedenleri arasındadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 40. sırada yer alan Edirne'nin, 2008-2009'da 37. sıraya yükseldiği, 2009-2010 endeks sonuçlarına göre ise bu konumunu koruduğu görülmektedir. ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesinde Yer Alan Firma Sayısı bakımından 22. sırada yer alan Edirne'nin, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 31. sıradan 36. sıraya gerilediği, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 52. sıradan 48. sıraya yükseldiği ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada bir önceki yıla göre 2 sıra gerileyerek 64. olduğu saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 27

Genel Endeks Değeri: 21,10

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 11

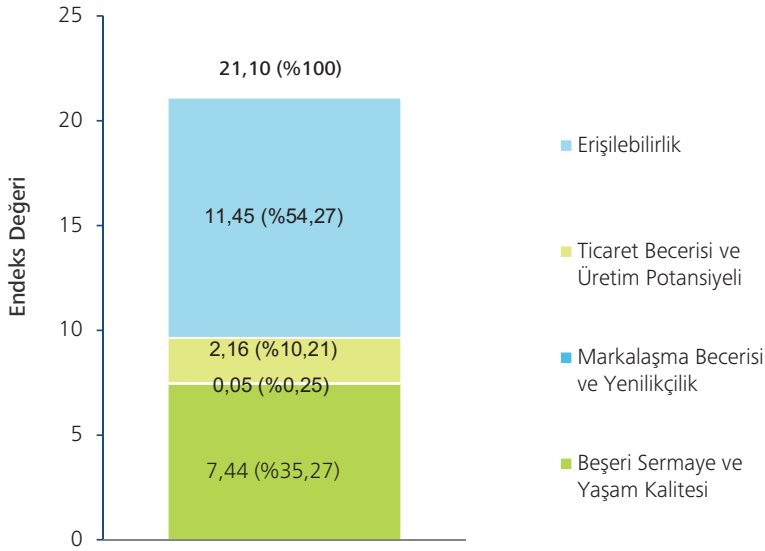
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 44

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 60

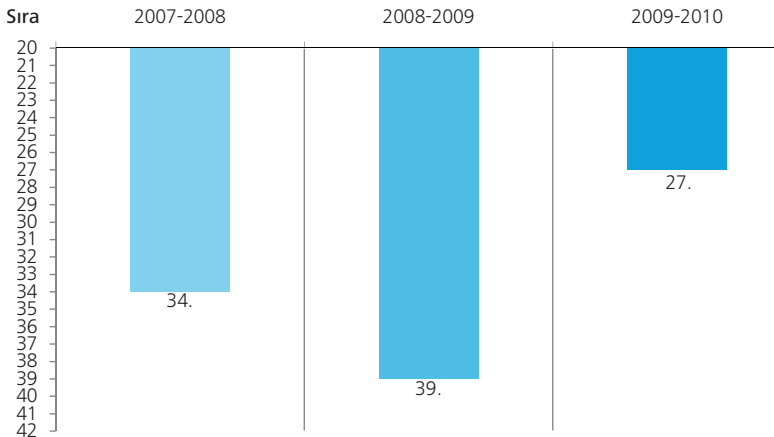
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 23

Elazığ'ın, İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks değerine göre sırası; 2007-2008 döneminde 34, 2008-2009 döneminde 39, bu yılki sonuçlara göre ise 27 olmuştur. İlin bir önceki seneye göre, genel endeksi oluşturan dört alt endeksten sadece Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde gerilediği tespit edilmiştir. 21,10 Genel Endeks değeri ile Türkiye'deki en rekabetçi 27. il olan Elazığ'ın rekabet gücünü oluşturan alt endekslerin ilin endeks değerindeki payları; %54,27 oranında Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne, %35,27 oranında Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne, %10,21 oranında Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ve %0,25 oranında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne aittir.

İlin rekabet gücünde en yüksek orana sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Elazığ'ın 2007-2008 sonuçlarına göre 40. olduğu, 2008-2009 döneminde 2 sıra gerileyerek 42. sırada yer aldığı, 2009-2010 yılı sonuçlarına göre sonuçlara göre ise 23. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İle hem yurtiçi hem de yurtdışı düzenli uçak seferlerinin gerçekleştirilmesinin ilin bu alt endekste rekabet gücünü artırdığı saptanmıştır. Demiryolu ağına bağlı olan ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 18. sırada yer alması da ilin bu alt endekte üst sıralarda yer almasını sağlamaktadır.

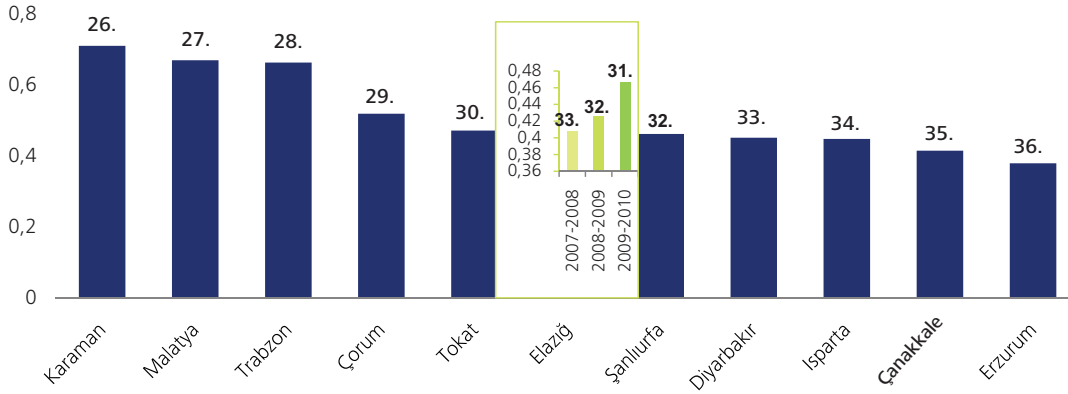

Grafik 45 - Elazığ İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 46 - İlin Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması

Endeks Değeri

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 60 olan Elazığ'ın, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 72. sıraya gerilediği, 2009-2010 döneminde ise tekrar 60. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 39. sırada yer alan Elazığ'ın, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 7 sıra ilerleyerek 40. sırada yer aldığı görülmektedir. Elazığ'ın, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 48. sıradan 34. sıraya yükselmesiyle birlikte, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı bakımından 2 sıra yükselerek 81 il arasında 38. sırada bulunduğu tespit edilmiştir.

Elazığ'ın yıllar içinde devamlı bir düşüş grafiği çizdiği Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 1 sıra gerileyerek 24. sırada yer alan Elazığ'ın, İlde 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü'ne ilişkin sıralamada 20. sıradan 24. sıraya gerilemesinin ilin bu alt endeksteği rekabetçiliğini olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Elazığ, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sıralamasına göre 8. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 9. sıraya, 2009-2010 döneminde ise 11. sıraya gerilemiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 53. sırada yer alan Elazığ, 2008-2009'da 1 sıra ilerleyerek 52. sıraya, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 44. sıraya yükselme başarısını göstermiştir. Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda 41. sıradaki konumunu koruyan Elazığ'ın, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 32. sırada yer alması ilin bu alt endeksteği en rekabetçi 44. il olmasına katkı sağlamıştır.

Erzincan

Genel Endeks Sırası: 49

Genel Endeks Değeri: 14,57

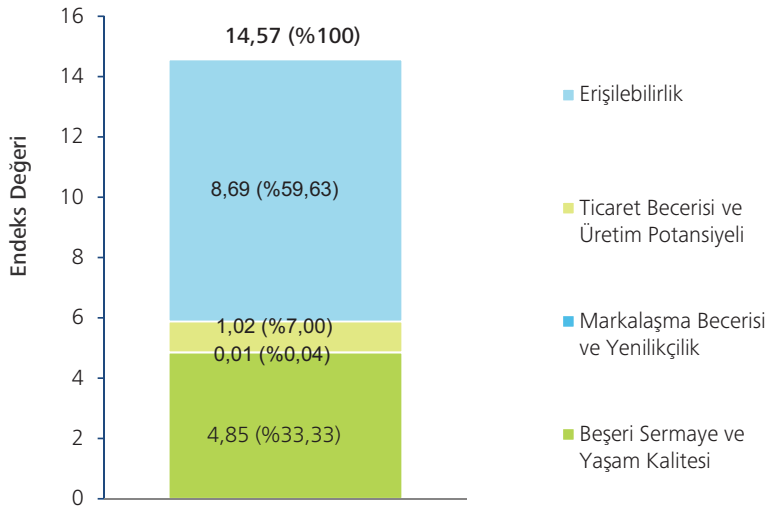
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 42

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 69

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 77

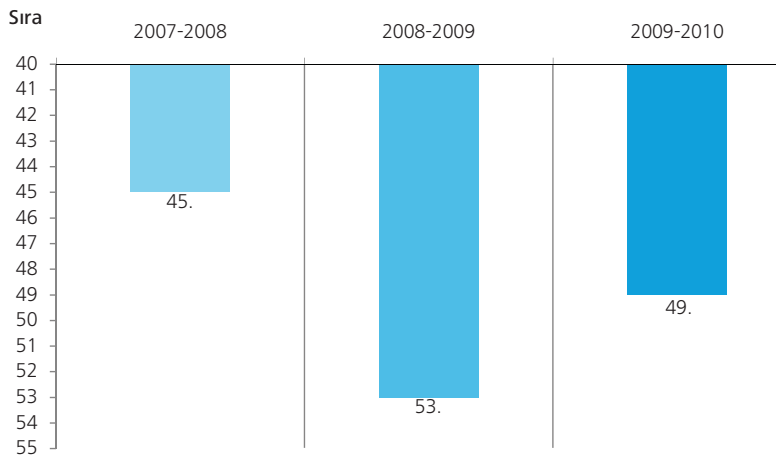
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 43

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 45. sırada yer alan Erzincan'ın, 2008-2009 döneminde 53. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 49. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. 14,57 Genel Endeks değerine sahip olan Erzincan'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %59,63 olduğu, bunu sırasıyla %33,33 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %7,00 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,04 oranındadır.

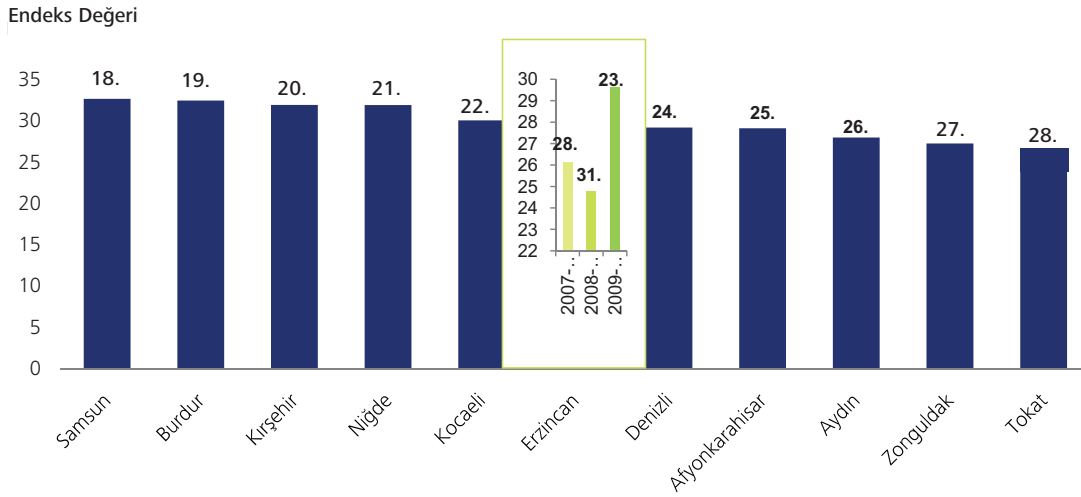

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 42. sırada yer alan Erzincan, 2008-2009 sonuçlarına göre 5 sıra ilerleyerek 37. sırada yer almaktadır. İlin 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 43. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; dış hat havayolu seferlerinin gerçekleşmediği ilin Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 1 sıra gerileyerek 14. sırada yer aldığı görülmektedir. Erzincan'ın otoyol ağına bağlı bulunmaması ve İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 30. sıradan 39. sıraya gerilemesi de ilin bu alt endekte 43. sıraya gerilmesine sebep olmuştur.

Grafik 47 - Erzincan İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 48 - İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı

2009-2010 sonuçlarına göre 2008-2009'daki konumunu korumayarak 77. sırada yer aldığı Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Erzincan'ın; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 2 sıra ilerleyerek 64. sıraya, İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada da 72. sıradan 70. sıraya yükseldiği görülmektedir. Diğer taraftan ildeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) sıralamasında 4 sıra gerileyerek 69. sıraya düşmesi ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı sıralamasında 20. sırada yer alması ilin bu alt endekste rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemiştir. Erzincan, 2009-2010 sonuçlarına göre İç Talep Potansiyeli'nde bir önceki sene olduğu gibi 69. sırada, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından ise 72. sıradadır.

İlin, rekabetçiliğinde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde 2007-2008 döneminde 69. sırada yer aldığı, 2008-2009 sonuçlarına göre 3 sıra ilerleyerek 66. sıraya yükseldiği, 2009-2010 yılı verilerine göre ise tekrar 69. sıraya gerilediği görülmektedir. Bu gerilemenin nedenlerini tespit etmek için alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 55. sıradan 57. sıraya gerçekleşen gerilemenin yanı sıra diğer değişkenlerde göstermiş olduğu düşük performansın ilin alt endekste 69. sıraya gerilemesinde etkili olduğu görülmüştür.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenlerinde Erzincan'ın; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı'na ilişkin sıralamada 8 basamak ilerleyerek 23. olduğu, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı bakımından 36. sıradan 21. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Mevduat Miktarı'na göre sıralamada 3 sıra gerileyerek 36. sırada yer aldığı ve Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından geçtiğimiz yıl olduğu gibi 45. sırada bulunduğu tespit edilmiştir. Erzincan'ın, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre 43. sırada yer alırken, 2008-2009 sonuçlarında 45. sıraya gerilediği, bu yılki alt endeks sıralamasında ise 42. sıraya yükseldiği saptanmıştır.

Erzurum

Genel Endeks Sırası: 25

Genel Endeks Değeri: 21,95

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 10

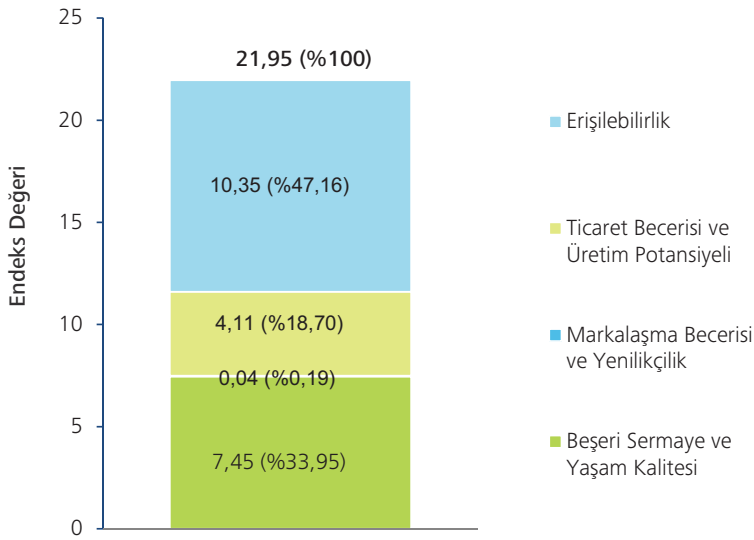
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 47

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 33

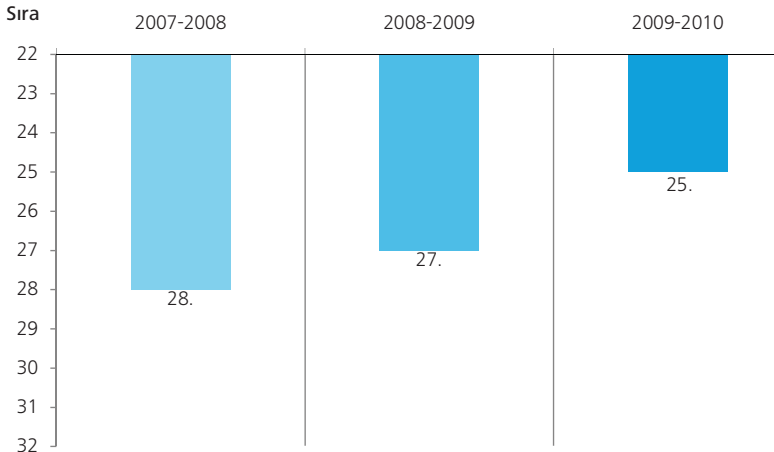
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 27

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'ne ait sıralamada devamlı yükselişte olan Erzurum, endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 28., 2008-2009 sonuçlarında 27., 2009-2010 endeks değerine göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 25. ili olmuştur. 2009-2010 sonuçlarına göre Genel Endeks değeri 21,95 olan Erzurum'un rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %47,16 oranında olduğu ve bu endeksi sırasıyla, %33,95 oranıyla Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %18,70 oranıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,19 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

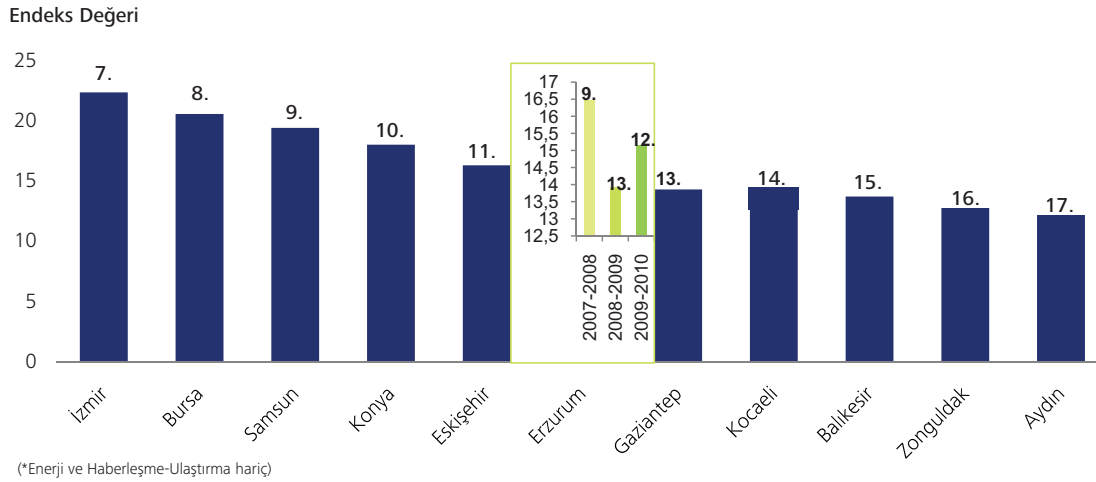
Genel endeks sıralamasının aksine devamlı düşüş yaşadığı Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Erzurum'un; 2007-2008'de 24., 2008-2009'da 25. ve 2009-2010 verilerine göre 2 sıra daha gerileyerek 27. olduğu tespit edilmiştir. Alt Endekse ait değişkenler incelendiğinde; düzenli yurtiçi ve yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştiği ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada 51. sıradan 56. sıraya gerilemesinin ve Erzurum'un otoyol ağına bağlı olmamasının ilin bu alt endeksteği sırasını olumsuz etkilediği görülmektedir.

Grafik 49 - Erzurum İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 50 - İldeki Toplam Kamu Yatırımı*

Bir önceki seneye göre 6 basamak yükselerek 10. olduğu Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Erzurum'un; İldeki bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 6. sıradan 4. sıraya yükselmesi, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada 16 sıra yükselerek 24. olması, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada 3 sıra yükselerek 44. il olması ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı'nda 42. sıradan 59. sıraya gerilemesi ilin bu alt endekste yükselmesinde etkili olmuştur. Ayrıca Erzurum'un bir önceki seneye göre; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı'na göre 4. sıradaki konumunu, İldeki Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 31. sıradaki konumunu ve Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda 61. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait 2007-2008 sıralamasında 35. olan Erzurum, 2008-2009 sonuçlarına göre 44. sıraya gerilemiş, 2009-2010 sonuçlarına göre ise ilin 33. sıraya yükseldiği görülmüştür. Grafik 50'de görüldüğü üzere, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 13. sıradan 12. sıraya yükselmesi, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 4 sıra ilerleyerek 50. sırada yer alması ve Kullanılan Kredi Miktarı'nda 36. sıradan 35. sıraya ilerlemesi Erzurum'un bu alt endekste rekabet gücünü artıran faktörler arasında tespit edilmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne göre yıllar içinde devamlı düşüş gösteren Erzurum, Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 39. sırada yer alırken, 2008-2009'da 41. sıraya gerilemiştir. İlin bu alt endekse ait 2009-2010 sırası 47'dir. Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 32. sıradan 38. sıraya gerilemesi, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 5 sıra gerileyerek 58. sırada yer alması ve ilin bu alt endekse ait değişkenlerde diğer illere göre düşük bir performansa sahip olması alt endeks sıralamasında gerilemesine sebep olmuştur.

Eskişehir

Genel Endeks Sırası: 6

Genel Endeks Değeri: 32,08

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 3

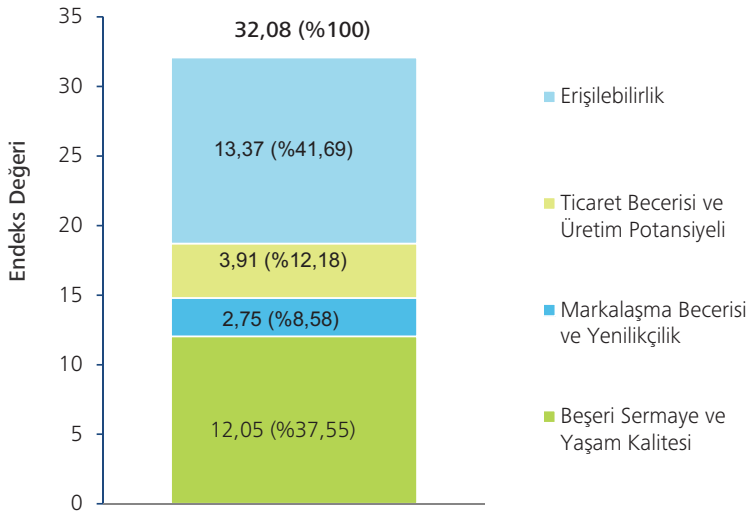
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 9

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 37

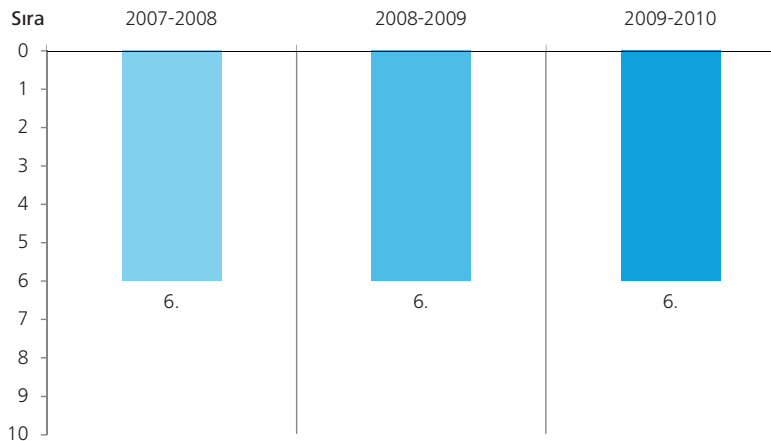
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 13

Eskişehir, önceki yıllarda olduğu gibi İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 6. ili olmuştur. 32,08 Genel Endeks değerine sahip olan ilin, rekabet gücünü belirleyen alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %41,69'luk bir paya sahip olduğu görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla %37,55 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi, %12,18 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve %8,58 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

Öğrenci şehri olarak bilinen Eskişehir'in Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada 3. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından geçen sene olduğu gibi 2. sırada yer alan Eskişehir'in, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 3 sıra gerileyerek 18. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'nda ve Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda 7. sıradan 6.sıraya yükselen il, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı'na ait sıralamada 14. sıradan 25. sıraya gerilemiştir. 5. sıradaki konumunu koruduğu Şehirleşme Oranı ve 4. sıradaki konumunu koruduğu İlde 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü'nün yanı sıra, 3 basamak ilerleyerek 18. sırada yer aldığı Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı ilin bu alt endeks bazında dikkat çeken diğer değişkenleri arasında yer almaktadır.

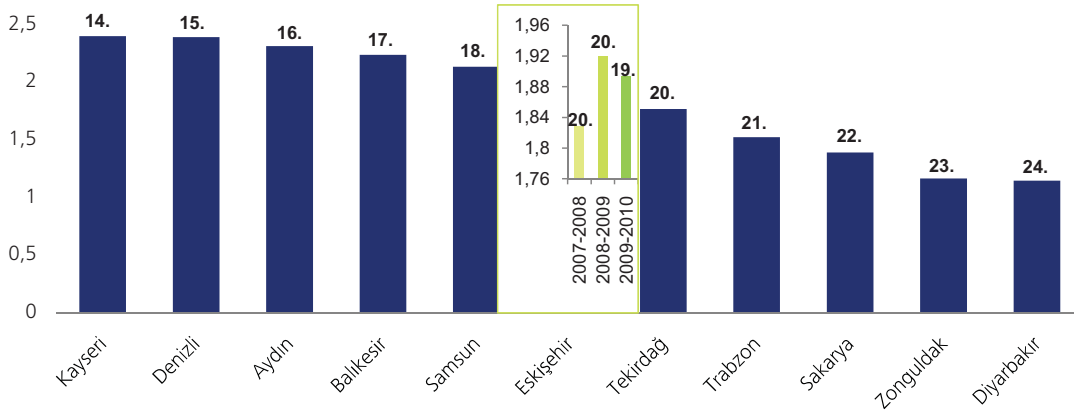

Grafik 51 - Eskişehir ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 52 - İlde Kullanılan Kredi Miktarı

Endeks Değeri

İlin rekabetçiliğindeki payı %12,18 oranında olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 19. sıraya yükseldiği (Bkz. Grafik 52), İhracat Hacmi bakımından 1 sıra düşerek 18. sıraya gerilediği, Yatırım Teşvik Belgesi Sabit Yatırım Miktarı bakımından ise 11. sıradan 36. sıraya gerilediği görülmektedir. Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ilişkin sıralamada 18. sıradaki konumu değişmeyen Eskişehir, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na ait sıralamada 70. sıradan 72. sıraya gerilemiştir. İl bu alt endekse ait sıralamada; 2007-2008 döneminde 36. sırada yer alırken, 2008-2009' it sonuçlarda 27. sıraya yükselmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre Eskişehir Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 37. sırada yer almaktadır.

İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; yurtiçi ve yurtdışı düzenli uçak seferlerinin gerçekleşmesi ve demiryolu müzesine de evsahipliği yapan bir demiryolu kenti olması ilin bu alt endeksteği rekabet gücüne katkı sağlamaktadır.

Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 9 sıra ilerleyerek 19. sırada yer alan Eskişehir'in, İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'nda 8 sıra gerileyerek 37. olduğu tespit edilmiştir. 2007-2008 ve 2008-2009 Alt Endeks sıralamalarında 11. sırada yer alan Eskişehir, bu değişimlerin ışığında 2009-2010 sonuçlarına göre 2 sıra gerileyerek 13. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde her yıl ilerleme kaydeden Eskişehir, 2007-2008 Alt Endeks sıralamasında 16., 2008-2009'da ise 6 sıra yükselerek 10. olmuştur. İl, 2009-2010 alt Endeks değerine göre Türkiye'deki 81 il içinde en rekabetçi 9. il olduğu belirlenmiştir. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 5 sıra yükselerek 10. sıraya geldiği, İlde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 12.'likten 11.'liğe yükseldiği, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 2 sıra ilerleyerek 14. sırada konumlandığı ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda 2 sıra gerileyerek 14. olduğu görülmektedir. İlin Süper Lig'de temsil ediliyor olması da ilin bu alt endeksteği rekabet gücünü artıran bir başka etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

Genel Endeks Sırası: 10

Genel Endeks Değeri: 27,67

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 36

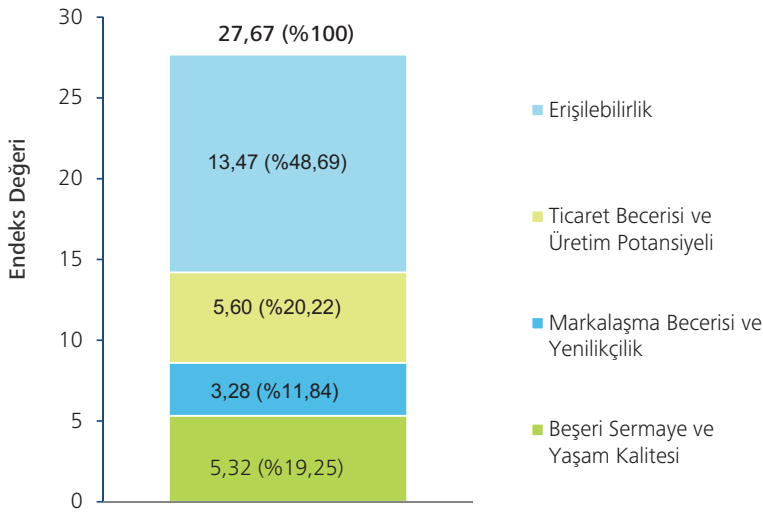
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 5

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 8

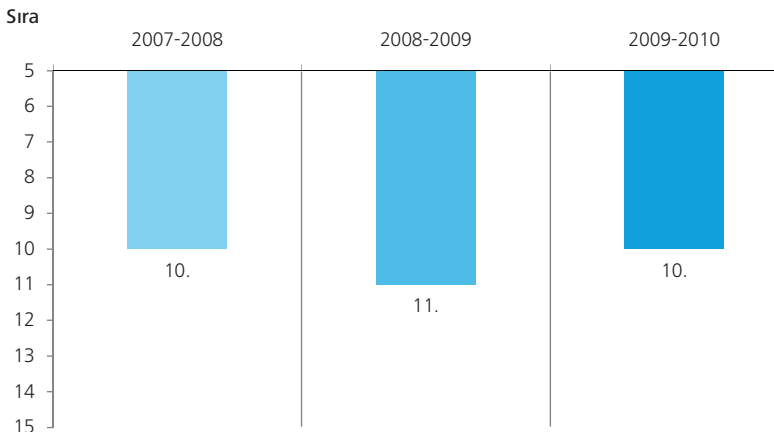
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 12

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 10. sırada yer alan Gaziantep'in, 2008-2009 döneminde 11. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise Türkiye'nin 81 ili arasındaki en rekabetçi 10. ili olduğu tespit edilmiştir. 27,67 Genel Endeks değerine sahip olan Gaziantep'in rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %48,69 olduğu, bunu sırasıyla %20,22 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %19,25 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %11,84 oranındadır.

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2009-2010 verilerine göre Gaziantep, Türkiye'deki 81 il içerisinde en rekabetçi 12. il olarak tespit edilmiş olup, önceki yıllara göre endeksteeki sıralamasında bir değişim olmamıştır. Bu alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada bir önceki yıl 42. sırada olan ilin, bu yıl 13 sıra ilerleyerek 29. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'nda 2 sıra gerileyerek 32. olduğu görülen Gaziantep'in, İlde Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 60. sırada yer aldığı saptanmıştır. Otoyol ve demiryolu ağına bağlı olan ile, yurtiçi ve yurtdışı düzenli uçak seferlerinin gerçekleştirilmesi de ile bu alt endekste rekabet avantajı kazandırmaktadır.

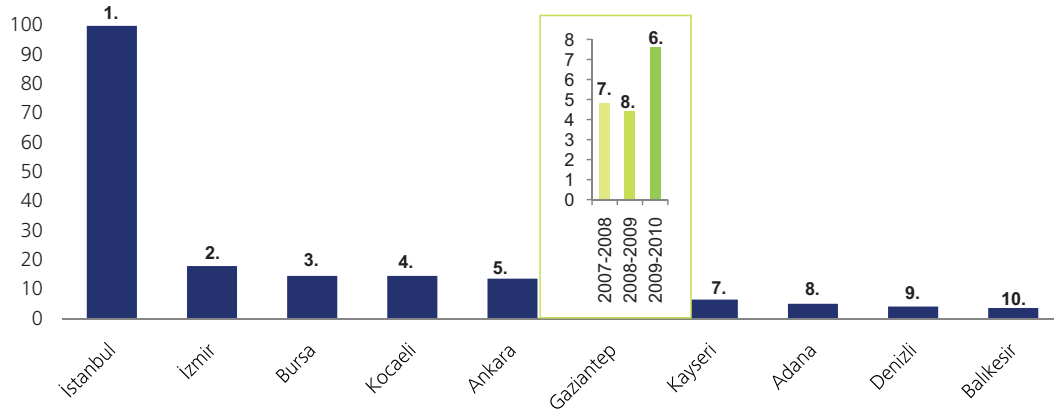

Grafik 53 - Gaziantep İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 54 - İlde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı

Endeks Değeri

Gaziantep'in Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde ilin; İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı'nda 11. sıradan 8. sıraya yükseldiği, İlde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı'nda (Bkz. Grafik 54) bir önceki seneye göre 2 sıra ilerleyerek 6. sırada yer aldığı, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 6. sıradaki yerini ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 6. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Gaziantep'in Süper Lig'de temsil ediliyor olması da ilin bu alt endeksteği rekabet gücünü artırmaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2009-2010 verilerine göre Gaziantep'in; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 1 sıra gerileyerek 9. sırada yer aldığı, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda 19. sıradan 17. sıraya yükseldiği ve İldeki Toplam Kamu Yatırımı'nda (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) 25. sıradan 13. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada sırasının değişmeyerek 6. olduğu görülen il, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'nda 7 sıra artış göstererek 7. olmuştur. Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre 6. sırada yer alan il, 2008-2009'da 9. sıraya gerilemiş olup, alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 8. sıraya yükselmiştir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008'de 40. olan Gaziantep, 2008-2009 döneminde 34. sıraya yükselmiştir. İl 2009-2010 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 36. il olmuştur. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı sayısı bakımından 47. sıradan 51. sıraya gerilediği, Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'nda 49. sıradaki yerini ve İlde 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü'nde 5. sıradaki yerini koruduğu görülmektedir. Gaziantep, 2009-2010 verilerine göre; Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 43. sıradan 47. sıraya, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda ise 20. sıradan 22. sıraya gerilemiştir.

Genel Endeks Sırası: 51

Genel Endeks Değeri: 14,11

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 47

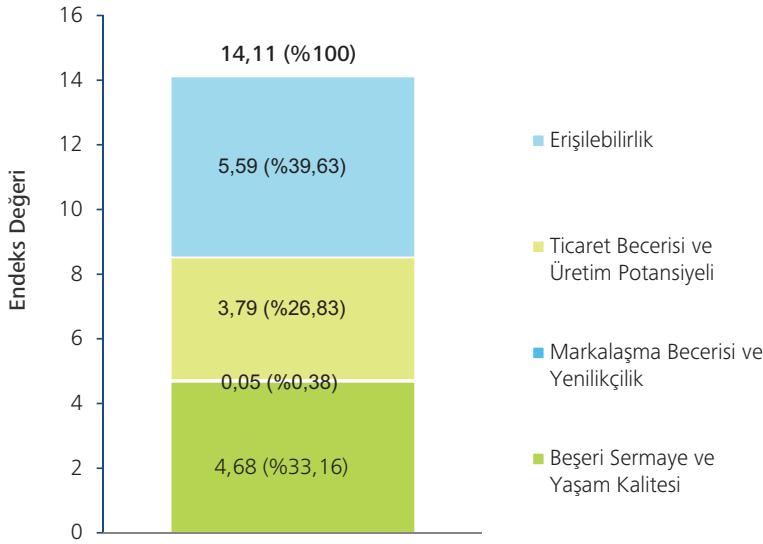
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 42

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 40

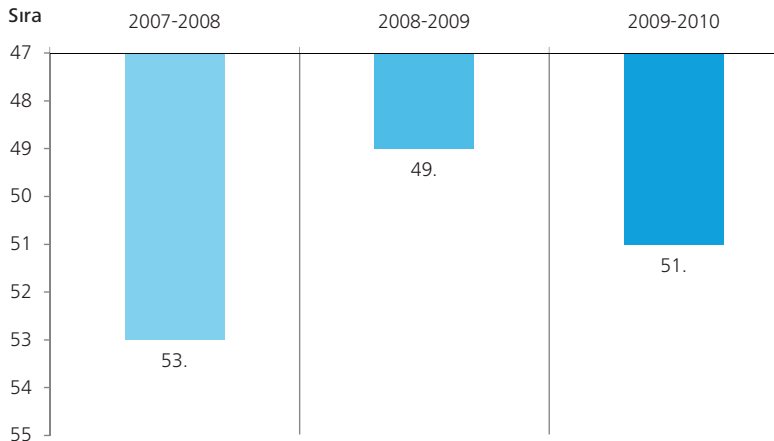
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 62

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 53. sırada yer alan Giresun'un, 2008-2009 döneminde 49. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise Türkiye'nin 81 ili içinde 51. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre Genel Endeks değeri 14,11 olan Giresun'un rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %39,63 oranında olduğu ve bu endeksi sırasıyla, %33,16 oranıyla Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %26,83 oranıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,38 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

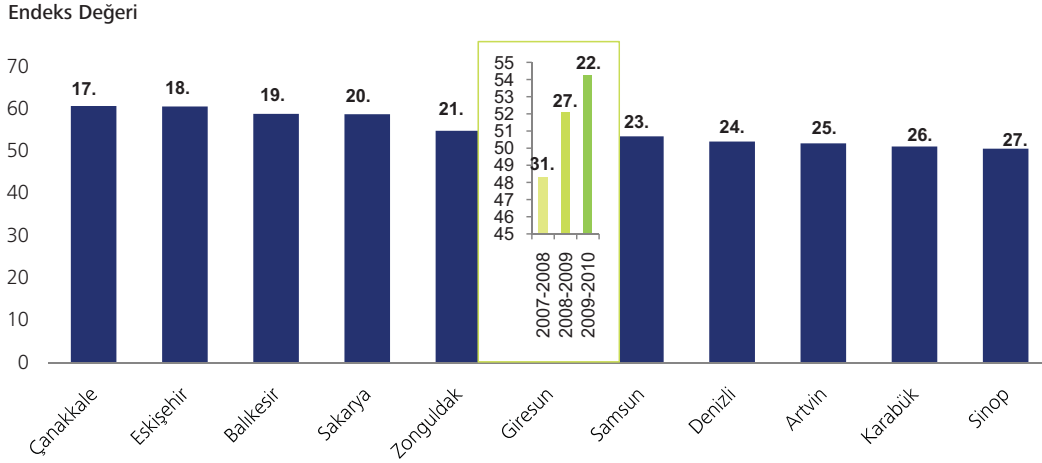
Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Giresun'un; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 26. sıradan 36. sıraya gerilediği, İlde Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'nda ise geçen yılki sırasını koruyarak 54. sırada yer aldığı görülmektedir. Otoyol ve demiryolu ağına bağlı olmayan ile, yurtiçi veya yurtdışı uçak seferlerinin olmaması da ilin bu alt endeksteği rekabetçiliğini olumsuz etkilemektedir.

Grafik 55 - Giresun İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 56 - İlde Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 54. sırada yer alan Giresun'un, 2008-2009'da 40. sıraya yükseldiği, 2009-2010 endeks sonuçlarına göre ise bu konumunu koruduğu görülmektedir. Bu alt endeksin bileşenlerini oluşturan değişkenler incelendiğinde; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda 50. sıradan 49. sıraya yükseldiği, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'nda 66. sıradan 67. sıraya gerilediği, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısı'na göre 27. sıradan 36. sıraya gerilediği ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 4 sıra ilerleyerek 17. sıraya yükseldiği görülmektedir. İl, İç Talep Potansiyeli'nde bir önceki seneye ait sırasını koruyarak 45. olurken, İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ait sıralamada da bir önceki sene olduğu gibi 62. sırada yer almaktadır.

İlin rekabet gücünde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Giresun'un; Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 44. sıradan 40. sıraya yükseldiği görülmektedir. Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 19. sıradan 21. sıraya gerileyen il, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 58. sıradan 44. sıraya yükselmiştir. Giresun; Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 36. sırada yer alırken, 2008-2009'da 45. sıraya gerilemiştir. İlin 2009-2010 verilerine göre alt endekste 81 il içinde en rekabetçi 42. il olduğu tespit edilmiştir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 44. sırada yer alan Giresun, 2008-2009'da 43. sıraya yükselmiştir. İl 2009-2010 alt endeks sıralamasında 47. sırada yer almaktadır. 2009-2010 verilerine göre Giresun'un; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'nda 47. sıradan 51. sıraya gerilediği, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada bir önceki seneye göre 3 sıra ilerleyerek 41. sıraya yükseldiği ve Şehirleşme Oranı bakımından 4 sıra yükselerek 51. olduğu tespit edilmiştir. Kişi Başına Mevduat Miktarı'nda 1 sıra gerileyerek 33. olan il, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 27.'likten 22.'liğe yükselmiştir.

Gümüşhane

Genel Endeks Sırası: 77

Genel Endeks Değeri: 7,23

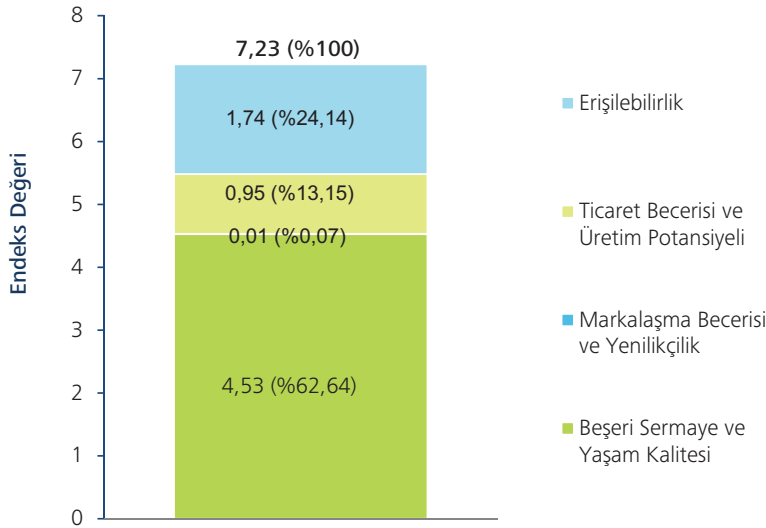
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 50

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 70

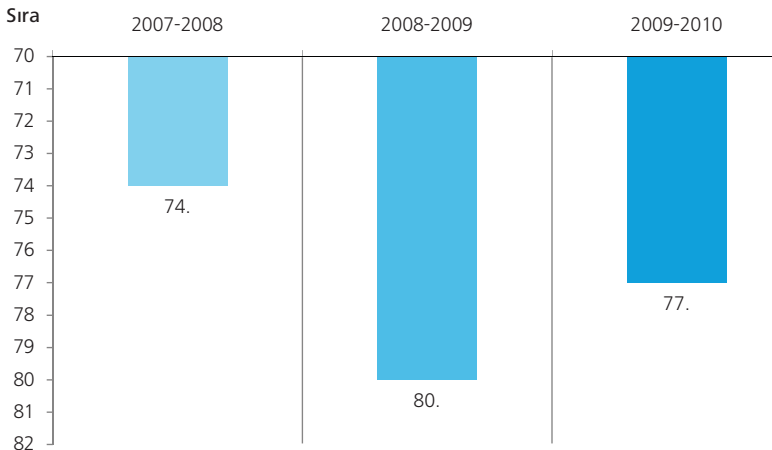
Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 79

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 77

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 74. sırada yer alan Gümüşhane'nin, 2008-2009 döneminde 80. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında 77. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre Genel Endeks değeri 7,23 olan Gümüşhane'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin payının %62,64 oranında olduğu ve bu endeksi sırasıyla %24,14 oranıyla Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin, %13,15 oranıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,07 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

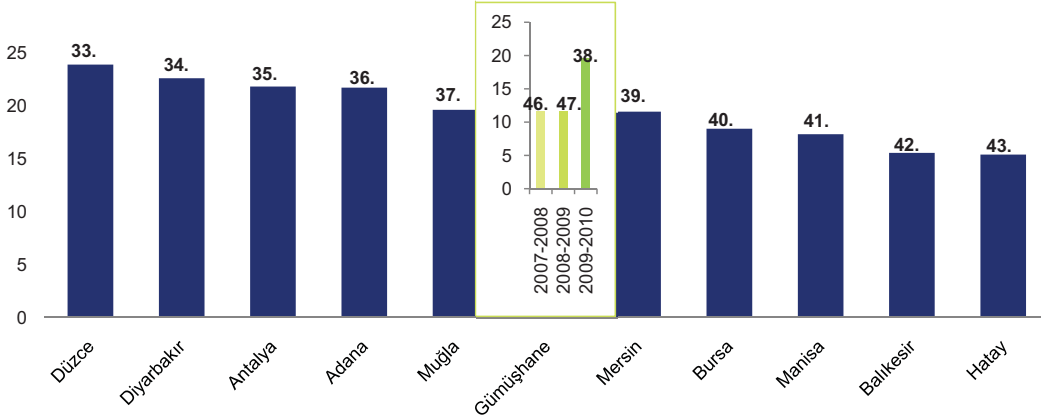
Grafik 57 - Gümüşhane İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

İlin rekabet gücüne en fazla katkısı yapan alt endeks olarak belirlenen Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 9 sıra ilerleyerek 38. sırada yer alan Gümüşhane'nin (Bkz. Grafik 58), Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 72. sıradan 68. sıraya yükseldiği görülmektedir. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 2008-2009 döneminde 66. sırada yer alan Gümüşhane'nin, 2009-2010 döneminde de bu sırasını koruduğu tespit edilmiştir. İlin, Şehirleşme Oranı bakımından bir önceki dönemde olduğu gibi 76. sırada yer alırken, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 74. sırada olduğu belirlenmiştir. Gümüşhane, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 61., 2008-2009 sonuçlarına göre ise 64. sırada yer almıştır. İl, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasına göre 81 il arasında en rekabetçi 50. il olmuştur.

Grafik 58 - İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 sonuçlarına göre en rekabetçi 62. il olan Gümüşhane, 2008-2009 dönemi verilerine göre 81. il olmuştur. Gümüşhane, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 79. sıraya yükselmiştir. Bu alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı'nda 71. sıradan 74. sıraya gerilediği, İhracat Hacmi bakımından ise 80. sırada yer aldığı görülmektedir. Gümüşhane; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 19 sıra ilerleyerek 59., Tahakkuk Eden Vergi'de bir önceki sene bulunduğu 76. sıradaki konumunu korumuştur. İl, 2009-2010 alt endeks sonuçlarında Bir Önceki Seneye Göre Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı bakımından 63. sırada yer almıştır.

Gümüşhane, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde önceki yıllarda 78. sırada yer alırken, 2009-2010 sonuçlarına göre 77. sıraya yükselmiştir. Otoyol ve demiryolu ağına bağlı olmayan il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada 60. sıradan 59. sıraya yükselmiştir. İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 79. sıradaki koruyan il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'nda da önceki yıl olduğu gibi 76.yer almaktadır.

Yıllar içinde devamlı bir düşüş grafiği çizdiği Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Gümüşhane'nin 2007-2008 sırası 61 olurken, 2008-2009'da 62.'liğe, 2009-2010'da ise 70.'liğe gerilediği görülmektedir. İlin bu alt endekste gerilemesinin nedenlerini tespit etmek amacıyla endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 73. sıradan 72. sıraya yükseldiği, diğer taratan Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 33.'lükten 39.'luğa gerilediği tespit edilmiştir. İlin diğer değişkenlerdeki düşük performansı da ilin bu alt endekste alt sıralamada olmasına sebep olmaktadır.

Hakkari

Genel Endeks Sırası: 81

Genel Endeks Değeri: 6,23

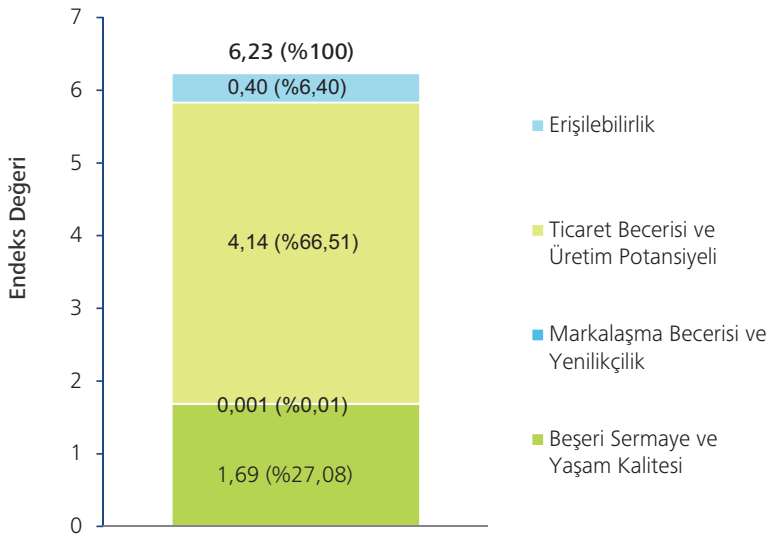
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 77

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 80

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 31

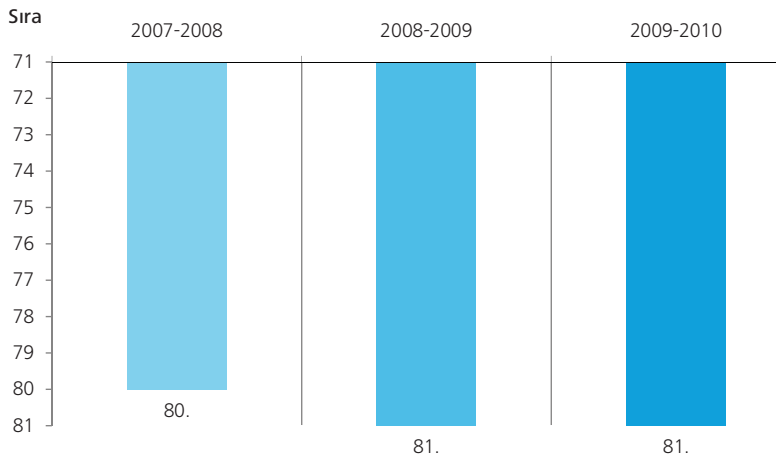
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 81

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 80. sırada yer alan Hakkari'nin, 2008-2009 sonuçlarında 81.'liğe gerilediği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise bu sırasını koruduğu tespit edilmiştir. Genel Endeks değeri 6,23 olan Hakkari'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin %66,51 oranıyla ilin rekabetçiliğine en fazla katkı sağlayan alt endeks olduğu belirlenmiştir. Bu alt endeksi sırasıyla; %27,08 oranıyla Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %6,40 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi ve %0,01 oranıyla Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

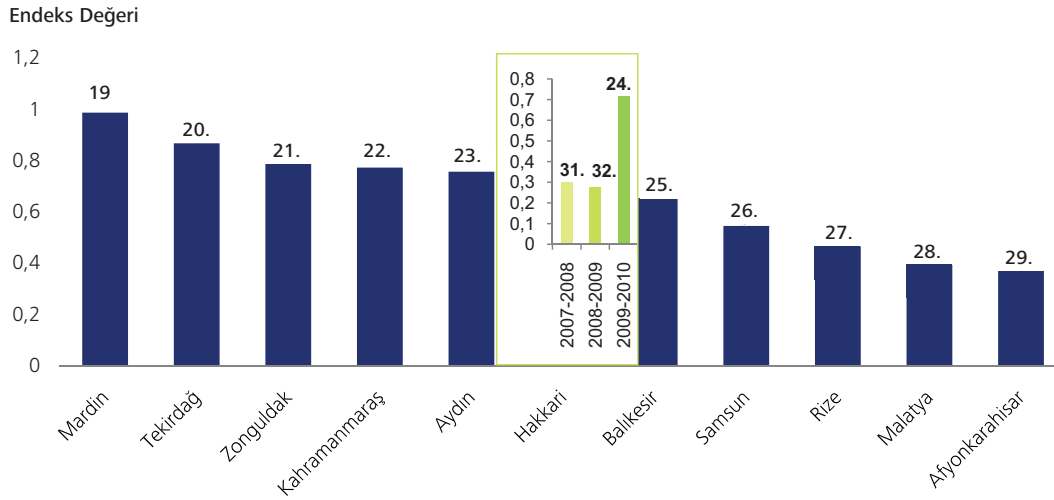

Geçen yıl olduğu gibi ilin rekabetçiliğine en fazla katkısı sağlayan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde; 2007-2008 döneminde 48. ve 2008-2009 döneminde 51. sırada yer alan Hakkari'nin, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 31. sıraya yükseldiği gözlemlenmektedir. Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ilişkin sıralamadaki yerinin 14 sıra artarak 38 olduğu tespit edilen Hakkari, İldeki Toplam Kamu Yatırımı'nda (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) 76. sıradan 62. sıraya yükselmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı bakımından 23. sıradan 32. sıraya gerilemesi de ilin bu alt endeksteği rekabetçiliğine olumlu yönde katkı sağlamıştır.

Grafik 59 - Hakkari İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 60 - İlin İhracat Hacmi

Hakkari'nin Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar içinde düzenli olarak yükseldiği; 2007-2008'de 81. sırada yer alan ilin, 2008-2009'da 79. sıraya yükseldiği görülmüştür. Hakkari'nin bu alt endekse ait 2009-2010 sırası 77'dir. Bu alt endeksin değişkenleri incelendiğinde; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada ilin 77. sıradan 40. sıraya yükseldiği görülmektedir. Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 78. sıradan 72. sıraya yükselen Hakkari, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından bir önceki dönemdeki sırasını koruyarak 80. sırada yer almıştır.

Hakkari, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde önceki senelerde olduğu gibi 81. sırada yer almaktadır. İlin otoyol ve demiryolu ağına bağlı olmaması ve ile yurtiçi veya yurtdışı uçak seferlerinin olmaması ilin bu alt endekste alt sıralara yer almasında etkili olmaktadır. Kilometrekare Başına Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 78. sırada olduğu tespit edilen Hakkari, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 33., İlde Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği sayısı bakımından ise 72. sırada yer almaktadır.

İlin rekabet gücünde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Hakkari'nin Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 78. sıradan 77. sıraya yükseldiği görülmektedir. İlin bu alt endekse ait değişkenlerde düşük performans göstermesi de Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait 2009-2010 sıralamasında 80. sırada yer almasına sebep olmuştur. Hakkari bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 80., 2008-2009 sonuçlarına göre ise 79. sırada yer almıştır.

Hatay

Genel Endeks Sırası: 11

Genel Endeks Değeri: 27,28

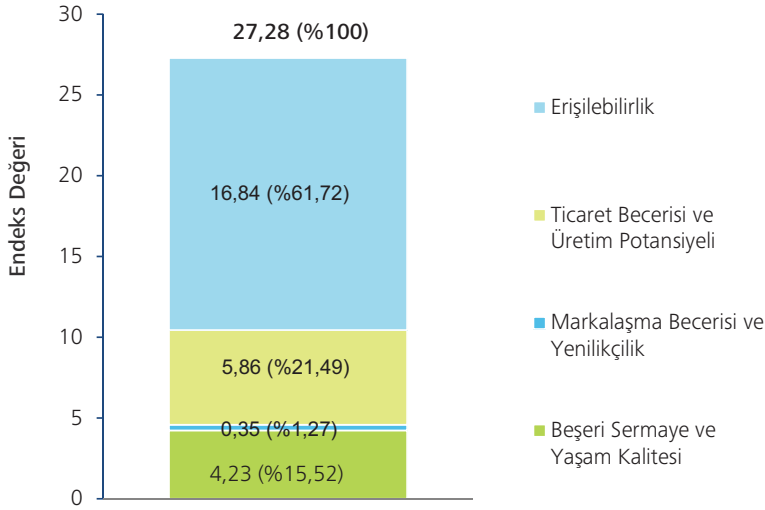
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 54

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 18

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 6

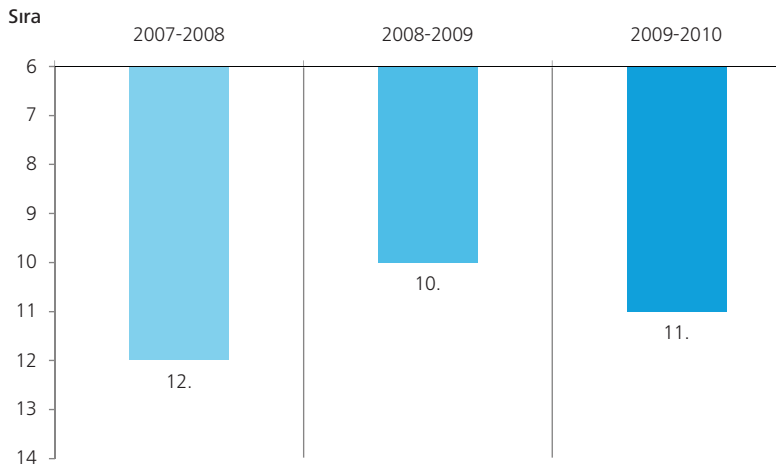
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 5

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 12. sırada yer alan Hatay'ın, 2008-2009 döneminde 10. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 11. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. 27,28 Genel Endeks değerine sahip olan Hatay'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %61,72 olduğu, bunu sırasıyla %21,49 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %15,52 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %1,27 oranındadır.

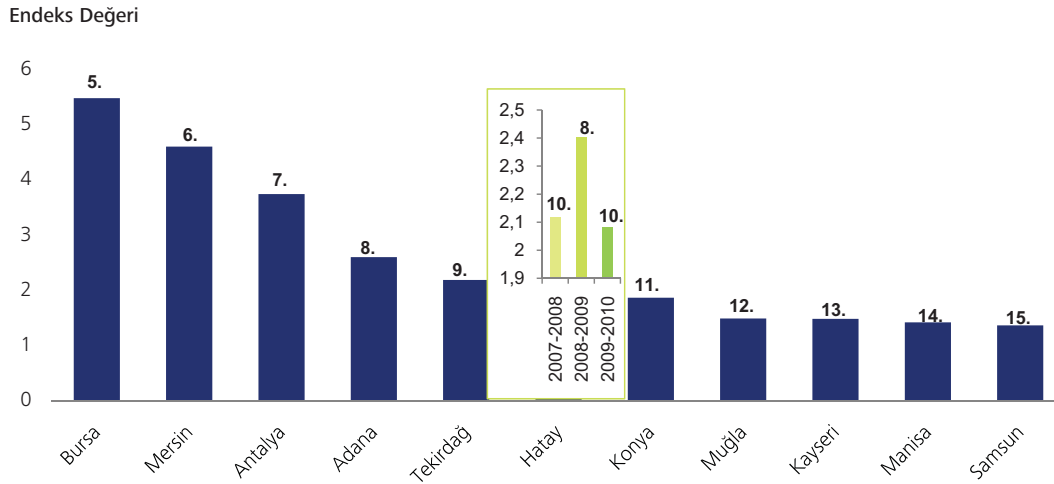

Erişilebilirlik Alt Endeksi sıralamasına göre Hatay, önceki yıllarda olduğu gibi 5. sıradaki konumunu korumaktadır. İlin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olan alt endekte Hatay'ın yurtiçi ve yurtdışı düzenli uçak seferleri ile ulaşılabilir olması, ilin otoyol ve demiryolu ağına bağlı olması ve il sınırları içinde liman bulunması ilin bu alt endekte üst sıralarda yer almasına olanak sağlamaktadır. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 21. sıradan 10. sıraya yükselen ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada 7. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Hatay, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ait sıralamada 81 il arasında 4. il olmuştur.

Grafik 61 - Hatay İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 62 - İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı

İlin rekabet gücünde etkili bir başka alt endeks olarak Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde Hatay'ın; 2007-2008 sonuçlarına göre 8. sırada yer alırken, 2008-2009'da 6. sıraya yükseldiği, 2009-2010 alt endeks sonuçlarına göre ise bu konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler il özelinde incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı'na ilişkin sıralamada Hatay'ın 18. sıradan 11. sıraya yükseldiği, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda 8 sıradan 10. sıraya gerilediği (Bkz. Grafik 62), İhracat Hacmi'ne ait sıralamada ise 9. sıradaki yerinin değişmediği görülmektedir. İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 17. sıradan 21. sıraya gerileyen ilin, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'nda 6. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. İldeki gümrük varlığının yanı sıra ilin, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 13. sırada yer alması ilin bu alt endekste üst sıralarda yer almasında etkilidir.

Hatay'ın, 2007-2008 ve 2008-2009 sıralamalarında 17. sıradaki konumunu koruduğu Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde 2009-2010 sonuçlarına göre 18. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından 4 sıra gerileyerek 11. sırada yer aldığı, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'nde Yer Alan Firma Sayısı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 12. sıraya yerleştiği görülmektedir. Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda 40. sırada olduğu görülen Hatay, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 2008-2009 dönemine göre 1 sıra ilerleyerek 21. sırada yer almaktadır. İl; Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda 16. sıradaki konumunu korurken, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda da bir önceki sene olduğu gibi 23. sırada yer almıştır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre 81 il arasında 54. sırada yer alan Hatay'ın; Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 43. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Hatay bir önceki döneme göre; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 sıra gerileyerek 45. sırada yer alırken, Kişi Başına Mevduat'ta 30. sıradan 35. sıraya gerilemiştir. Şehirleşme Oranı bakımından 73. sırada olduğu görülen Hatay'ın, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ait sıralamada 81 il arasında 16. il olduğu tespit edilmiştir.

Genel Endeks Sırası: 18

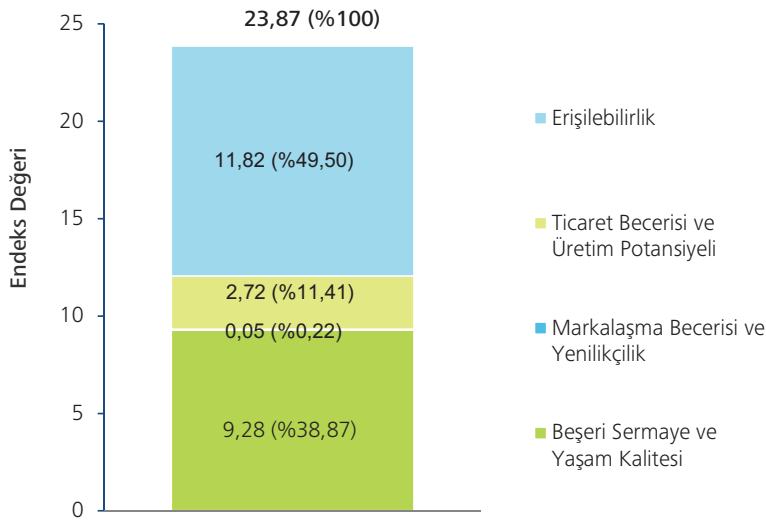
Genel Endeks Değeri: 23,87

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 5

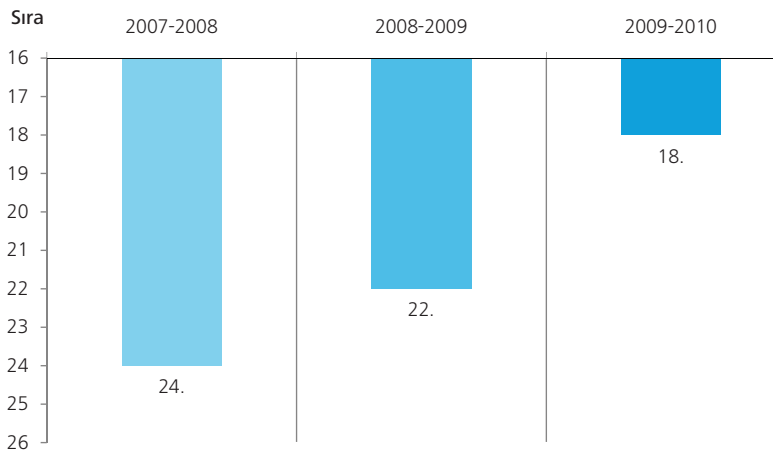
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 43

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 58

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 19

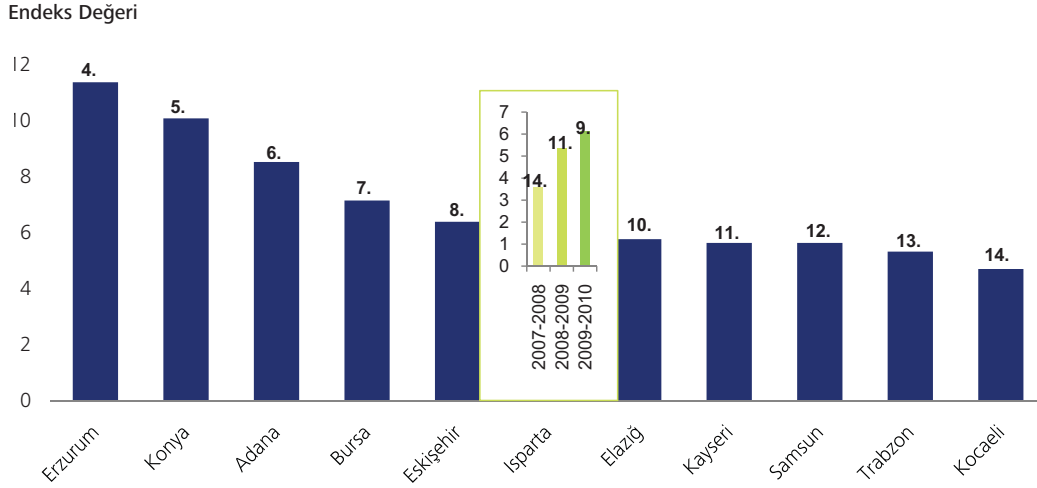
Grafik 63 - Isparta İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında düzenli olarak yükselen Isparta'nın, 2007-2008 sonuçlarına göre 24., 2008-2009 sonuçlarına göre 22., 2009-2010 verilerine göre ise 4 basamak daha yükselerek Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 18. il olduğu tespit edilmiştir. İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 Genel Endeks değeri 23,87 olan Isparta alt endeksler özelinde incelendiğinde; ilin rekabetçiliğine en büyük katkısı %49,50 oranı ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin sağladığı görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla %38,87 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %11,41 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve %0,22 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

Diğer alt endekslere göre daha üst sıralarda yer aldığı Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Isparta'nın; bir önceki sene olduğu gibi Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi bakımından 1. sırada yer aldığı görülmektedir. Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 2 sıra ilerleyerek 32. sıraya yerleşen Isparta, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı bakımından önceki senelerde olduğu gibi 1. sırada yer almaktadır. Isparta; Kişi Başına Mevduat Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 3 sıra düşüş göstererek 22. sıraya, Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'nda da 37. sıradan 42. sıraya gerilemiştir. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ilişkin sıralamada Isparta'nın 32.'likten 40. sıraya gerilemesi de ilin bu alt endekste rekabet gücünü artırmıştır. Isparta; Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 6. sırada yer alırken, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il içinde en rekabetçi 5. il olarak tespit edilmiştir.

Grafik 64 - İlde Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 49. sırada yer alan Isparta, 2008-2009 döneminde 54. sıraya, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 58. sıraya gerilemiştir. Yıllar içinde devamlı sıra kaybeden Isparta'nın bu alt endekse ait değişkenlerdeki sıralama değişimleri incelendiğinde; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre son sırada yer alan Isparta'nın, Kullanılan Kredi Miktarı'na ait sıralamada 38. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından bir önceki sene olduğu gibi 41. sırada olan Isparta, İlin İç Talep Potansiyeli'nde de 2008-2009 döneminde olduğu gibi 46. sırada yer almıştır.

İlin rekabet gücünde %0,22 oranında bir paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Isparta'nın 2007-2008'de 41., 2008-2009'da 38. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin bu alt endekste 2009-2010 sırası ise 43 olarak belirlenmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 31. sıradan 34. sıraya ve Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 27. sıradan 30. sıraya gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Isparta, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda 26. sıradan 22. sıraya, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda ise 32. sıradan 31. sıraya yükselmiştir.

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 31. sırada yer alan Isparta, 2009-2010 verilerine göre 19. sıraya yükselmiştir. Endekse ait değişkenler incelendiğinde; ilin son dönemdeki yükselişinin temel nedeninin, ile düzenli yurtiçi uçak seferlerinin tekrar başlaması olduğu tespit edilmiştir. İlin, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 77. sıradaki konumunu koruması ve Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 5 sıra gerileyerek 57. sırada yer alması Isparta'nın bu alt endekste rekabet gücünü şekillendiren diğer faktörlerdir.

Genel Endeks Sırası: 14

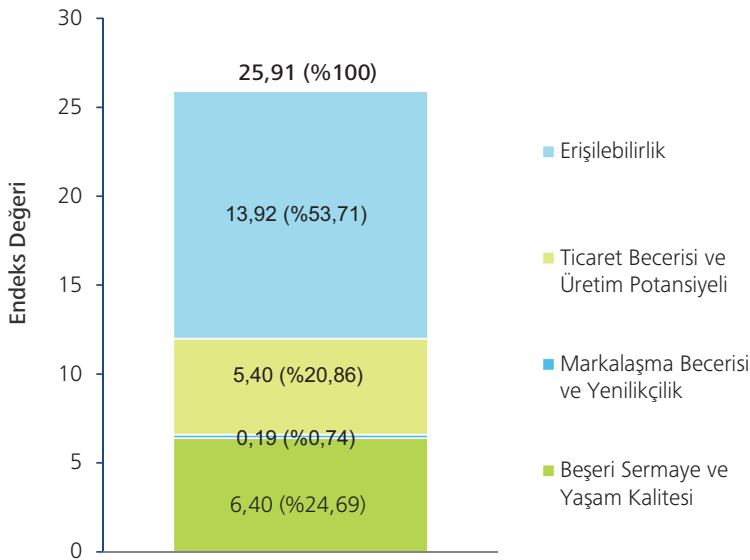
Genel Endeks Değeri: 25,91

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 22

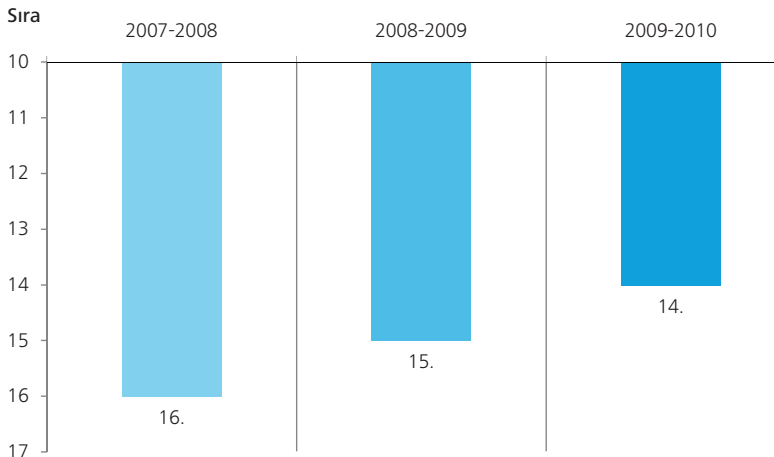
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 22

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 9

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 11

Grafik 65 - Mersin İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

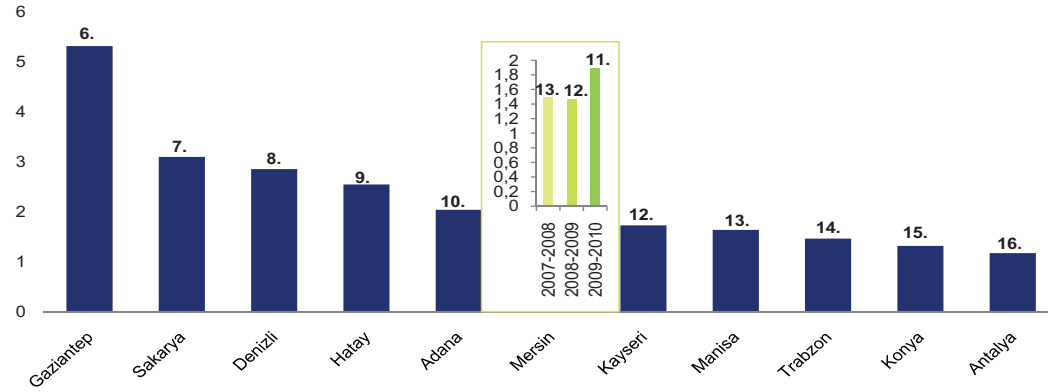

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında yıllar içinde devamlı ilerleme gösteren Mersin, 2007-2008 sonuçlarına göre 16. sırada iken, 2008-2009'da 15. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 sonuçlarına göre ise 14. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. 25,91 Genel Endeks değerine sahip olan Mersin'in rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %53,71 olduğu, bunu sırasıyla %24,69 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %20,86'lık bir pay ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği belirlenmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,74 oranındadır.

İlin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Mersin'in 2007-2008 ve 2008-2009'da 10. sırada yer aldığı, 2009-2010'a gelindiğinde ise 11. sıraya gerilediği görülmektedir. Lojistik üssü olma yönünde çalışmalara devam edilen Mersin'de, mevcut olan Mersin Limanı'nın yanı sıra, ilin demiryolu ve otoyol ağına bağlı olması ve ilden erişilebilir mesafede yurtiçi ve yurtdışı uçak seferlerinin yapıldığı bir havalimanının bulunması ilin bu alt endekste konumunu güçlendirmektedir. İlin 2009-2010 sonuçlarına göre, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada 27. sıradan 24. sıraya yükseldiği, İlde Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından ise 16. sıradan 17. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Grafik 66 - İlin İhracat Hacmi

Endeks Değeri

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 21. sırada yer alan Mersin'in, 2008-2009'da 20. sıraya yükseldiği, 2009-2010 endeks sonuçlarına göre ise 22. sıraya gerilediği görülmektedir. Alt endekse ait değişkenler il özelinde incelendiğinde; ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesinde Yer Alan Firma Sayısı bakımından 35. sırada yer alan Mersin'in, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 2 basamak gerileyerek 25. sıraya yerleştiği tespit edilmiştir. Son Beş Yıla Marka Tescil Ortalaması'nda 12. sıradaki konumunu koruyan il, Son Beş Yıla Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 1 sıra gerileyerek 16. sırada yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 22. olan Mersin, 2008-2009'da 10. sıraya, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 81 il arasında 9. sıraya yükselme başarısını göstermiştir. Mersin'in bu alt endekste; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 6. sıradaki konumunu koruduğu, İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada ise 1 sıra ilerleyerek 11. olduğu görülmektedir (Bkz. Grafik 66). İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 6. sırada yer alan Mersin, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı açısından bir önceki seneye göre 1 sıra yükselerek 17. sıraya gelmiştir.

Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 30.'luktan 23.'lüğe yükselen Mersin'in, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 19. sıradan 14. sıraya yükselmesi de alt endeksteeki gücünü artırmıştır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 23. sırada olduğu görülen Mersin, 2009-2010 alt endeks sıralamasında 22. sıraya yükselmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 2 sıra ilerleyerek 10. sırada yer aldığı, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ilişkin sıralamada ise 58. sıradan 55. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Ayrıca ilin; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 30. sıradan 33. sıraya gerilediği, 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü bakımından 11. sıradan 15. sıraya gerilediği, Kişi Başına Düşen Mevduat'ta 20. sıradaki konumunu koruduğu ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 28. sırada yer aldığı belirlenmiştir.

İstanbul

Genel Endeks Sırası: 1

Genel Endeks Değeri: 86,01

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 2

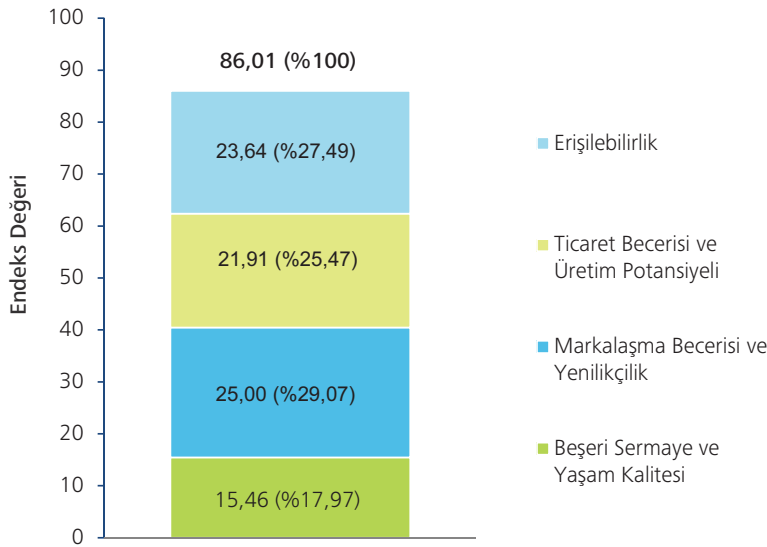
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 1

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 1

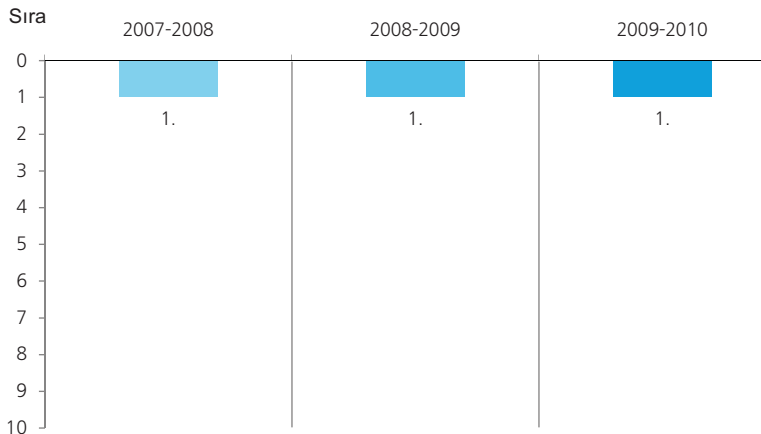
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 1

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 yılı sonuçlarına göre İstanbul, 86,01 Genel Endeks puanı ile Türkiye'deki 81 il arasında önceki yıllarda olduğu gibi rekabet gücü en yüksek il olarak tespit edilmiştir. İstanbul alt endeksler detayında incelendiğinde diğer 80 ilden farklı olarak ilin rekabetçiliğinde en yüksek paya %29,07 oranı ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin sahip olduğu; bunu sırasıyla %27,49 oranı ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin ve %25,47 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir. Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ilin Genel Endeks değerindeki payı ise %17,97 oranındadır.

İstanbul, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre Ankara'nın ardından 2. sıradaki konumunu korumaktadır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı'nda 14. sıradaki konumunu, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 2. sıradaki yerini, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda ve Şehirleşme Oranı'nda ilk sıradaki konumunu ve 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü'ne ait sıralamada 2. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. İstanbul; Kişi Başına Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 1 sıra gerileyerek 3. sırada yer alırken, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 43. sıradan 45. sıraya gerilemiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından ilk sıraya yükselen İstanbul'un, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 4. sıradan 5. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

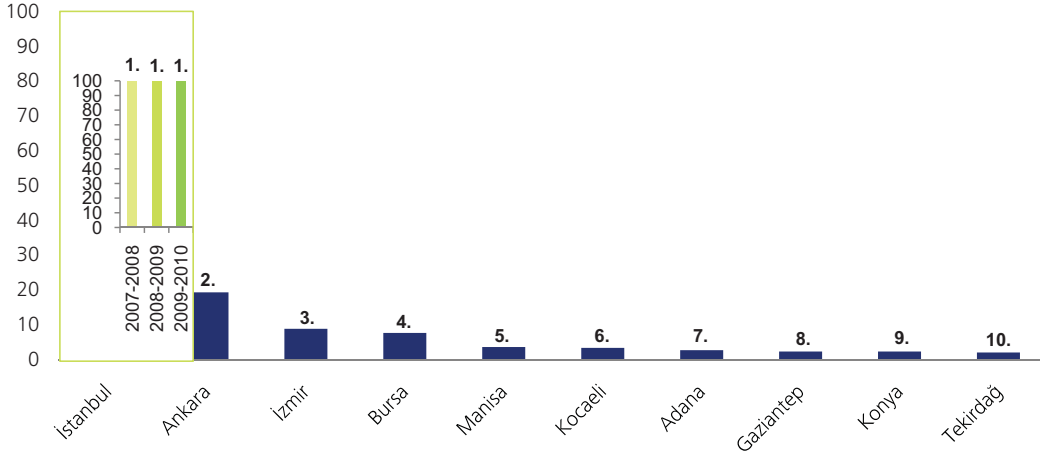

Grafik 67 - İstanbul İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 68 - İlin Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre Türkiye'nin en rekabetçi ili olan İstanbul, bu alt endekse ait değişkenler arasında sadece Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan ve Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oran'larına ait sıralamalarda değişiklik göstermektedir. İstanbul'un; Kullanılan Kredi Miktarı, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı, İhracat Hacmi, Yatırım Teşvik Belgesi Sabit Yatırım Miktarı, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı ve İç Talep Potansiyeli'ne ait sıralamalarda ilk sıradaki, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) ve Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamalarda ise 2. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. İstanbul, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 39. sıradan 54. sıraya gerilemiştir.

İstanbul'un, Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait değişkenlerin tamamında önceki senelerde bulunduğu konumu koruduğu görülmektedir. Kişi Başına ADSL Aboneliği Sayısı, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı ve Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından ilk sıradaki yerini koruyan İstanbul, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada bir önceki sene olduğu üzere 16. sırada yer almıştır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne göre 81 il arasında geçtiğimiz yıllardaki konumunu koruyarak ilk sırada yer alan İstanbul, sahip olduğu yoğun nüfusun getirmiş olduğu avantajın da etkisiyle alt endekse ait tüm değişkenlerde açık ara 1. sırada yer almaktadır (Bkz. Grafik 68).

İstanbul'un; özellikle Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde 100 tam endeks puanı ile 1. sırada yer alırken en yakın ilin 23,26 alt endeks değerinde kalması, diğer taraftan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 87,64 Alt Endeks değerine sahip olan İstanbul'un en yakın takipçisinin 39,60 Alt endeks değerine sahip olması İstanbul'un Genel Endeks değerinde diğer iller ile arasındaki farkı ortaya koymaktadır.

Genel Endeks Sırası: 3

Genel Endeks Değeri: 42,72

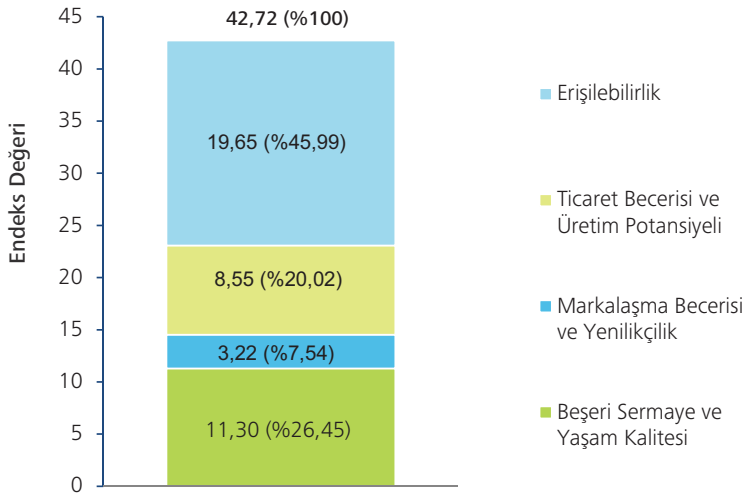
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 4

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 6

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 3

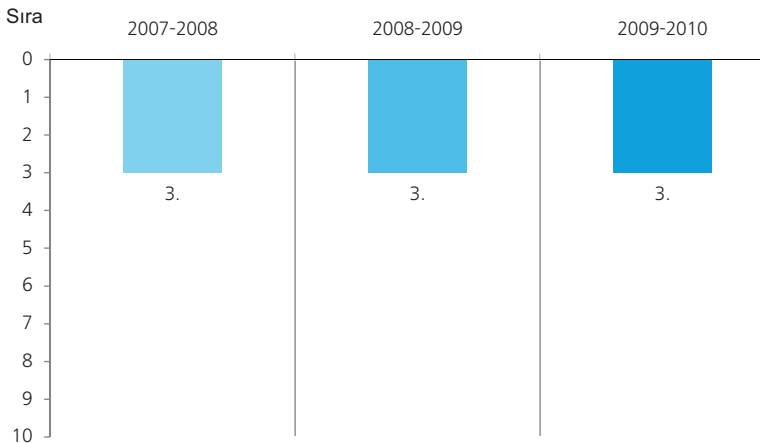
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 2

İllerarası Rekabetçilik Endeksi sonuçlarına göre İzmir önceki yıllarda olduğu gibi Türkiye’deki 81 il arasında en rekabetçi 3. ilimiz olmuştur. 42,72 Genel Endeks değerine sahip olan İzmir’in rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi’nin %45,99 oran ile en yüksek paya sahip olduğu, bunu sırasıyla %26,45 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi’nin ve %20,02 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi’nin takip ettiği tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi’nin ilin rekabetçiliğindeki payı %7,54 oranındadır.

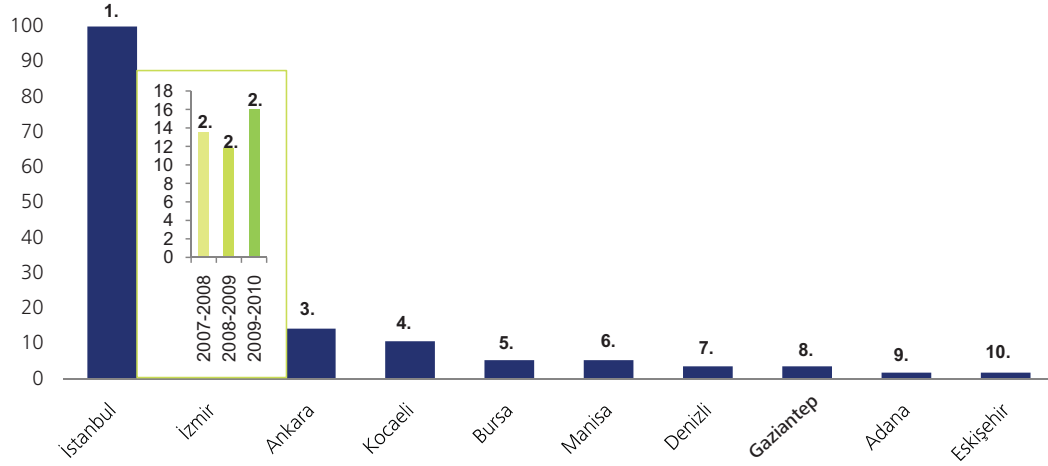
Alt endeksler arasında en yüksek değere sahip olduğu Erişilebilirlik Alt Endeksi’nde İzmir’in önceki yıllarda bulunduğu 3.’lük sırasını koruduğu belirlenmiştir. Türkiye’nin en önemli ihracat limanlarından olan İzmir Limanı’nın yanı sıra, ilin demiryolu ve otoyol ağına bağlı olması ilin bu alt endekte üst sıralarda yer almasına olanak sağlamaktadır. Düzenli yurtiçi ve yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştiği İzmir, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu’na ait sıralamada bir önceki sene olduğu gibi 13. sırada yer almaktadır. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 2. sırada olduğu tespit edilen il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı’na ilişkin sıralamada önceki seneye göre 3 sıra yükselerek 2. sırada yer almaktadır.

Grafik 69 - İzmir İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 70 - İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı

Endeks Değeri

İlin rekabetçiliğine en fazla katkısı yapan ikinci alt endeks olarak Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi incelendiğinde; İzmir'in önceki senelerde bulunduğu sırasını koruyarak 81 il arasında 4. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı (Yüksek Lisans Dahil)'na ait sıralamada 5. sırada olduğu görülen İzmir'in, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 1 sıra gerileyerek 4. sırada yer aldığı saptanmıştır. İzmir; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda bir önceki seneye göre 6. sıradan 7. sıraya gerilerken, Kişi Başına Mevduat Miktarı'na ilişkin sıralamada 3. sıradaki konumunu korumaktadır. 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü'nde 21. sırada yer alan İzmir'in, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ait sıralamada 23. sıradan 20. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre 2007-2008 ve 2008-2009'daki sırasını koruyarak 3. olan İzmir, Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 3., Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından ise 4. sırada yer almaktadır. İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada 4. sıradan 3. sıraya yükselen il, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 8 sıra yükselerek 47. sırada yer almıştır. Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı ve İç Talep Potansiyeli bakımından 3. olduğu görülen İzmir'in, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'nda 4 sıra gerileyerek 10. sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 6. sırada yer alan İzmir, 2008-2009'da 9. sıraya gerilemiştir. İlin 2009-2010 alt endeks sırası ise 6'dır. Endekse ait değişkenler incelendiğinde; İzmir'in 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı ve Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda önceki yıl olduğu gibi 2. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Süper Lig'de mücadele eden takımı olmayan İzmir'in, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda 3. ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda 4. sıradaki konumunu koruduğu saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 68

Genel Endeks Değeri: 10,39

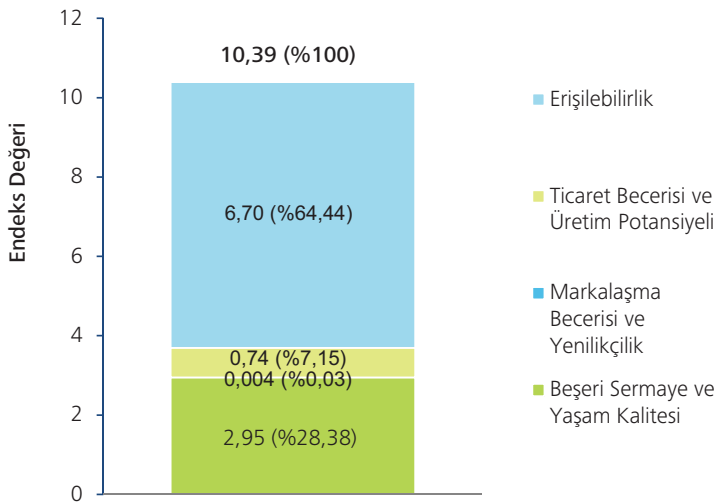
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 71

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 72

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 80

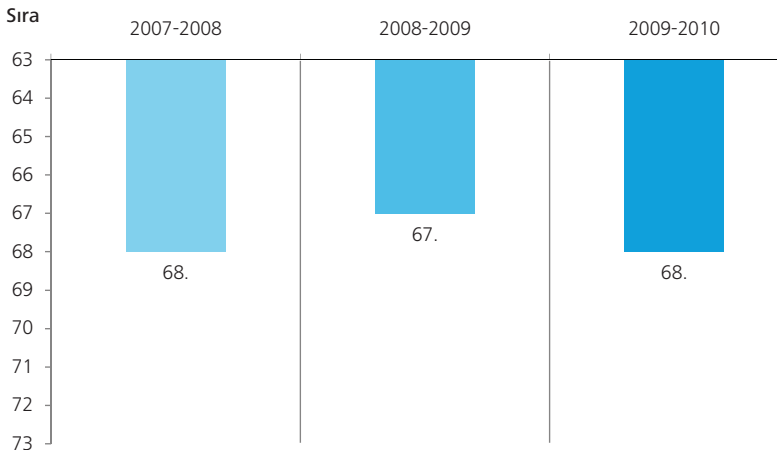
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 53

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 68. sırada yer alan Kars'ın, 2008-2009 döneminde 67. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise tekrar 68. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. 10,39 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %64,44 olduğu, bunu sırasıyla %28,38 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %7,15 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği belirlenmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,03 oranındadır.

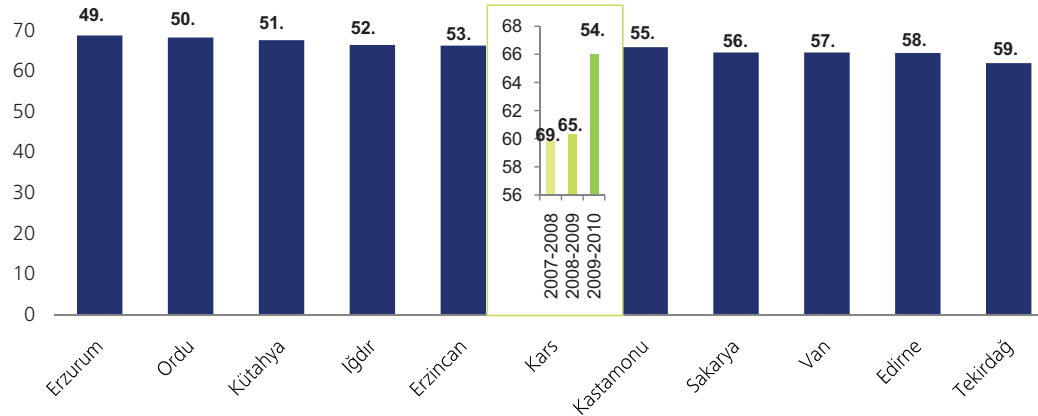
Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne göre yıllar içinde devamlı düşüş gösteren Kars, Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 50. sırada yer alırken, 2008-2009'da 51. sıraya gerilemiştir. İlin bu alt endekse ait 2009-2010 sırası ise 53'tür. Demiryolu ağına bağlı olan ancak otoyol ağına bağlı olmayan ile düzenli yurtiçi uçak seferlerinin yapılıyor olması, ilin bu alt endekste rekabet gücünü olumlu yönde etkilemektedir. Diğer taraftan ilin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 10 sıra gerileyerek 70. sırada yer alması ve ile düzenli yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştirilmemesi ilin bu alt endekste gerilemesindeki en önemli etkenler olarak saptanmıştır.

Grafik 71 - Kars İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 72 - İlde ÖSS-YGS Başarı Yüzdesi

Endeks Değeri

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 79 olan Kars'ın, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 70. sıraya yükseldiği, 2009-2010 döneminde ise 80. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 75. sırada yer alan Kars'ın, İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada 78. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Kars; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 65.'likten 68.'liğe gerilerken, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda ise 1 sıra gerileyerek 68. sırada yer almıştır. Kars; 2009-2010 verilerine göre İldeki Kamu Yatırımı'nda (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) 48. sırada, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre ise 43. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sıralamasına göre 71. sırada yer alan Kars, 2008-2009'da 70. sıraya yükselme başarısını göstermiş olup, 2009-2010 verilerine göre 72. sıraya gerilemiştir. Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 67. sıradaki konumunu koruyan Kars, diğer değişkenler özelinde alt sıralarda bulunması sebebiyle bu alt endeksin alt sıralarında yer bulmuştur.

Kars, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 73. sırada yer almış olup, 2008-2009'da 75. sıraya gerilemiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sırası 71 olarak tespit edilmiştir. Bu endeksin değişkenleri incelendiğinde; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programı'ndan (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'nda 2 sıra yükselerek 38. sıraya yerleşen Kars'ın, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ait sıralamada 60. sıradan 59. sıraya yükseldiği belirlenmiştir Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda 67. sıradaki konumunu koruduğu görülen il, Şehirleşme Oranı bakımından 2009-2010 verilerine göre 81 il arasında 78. olmuştur.

Kastamonu

Genel Endeks Sırası: 62

Genel Endeks Değeri: 11,59

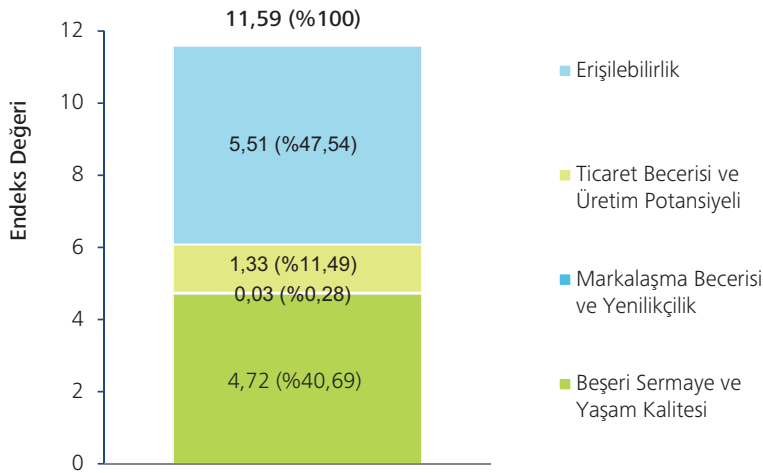
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 45

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 52

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 71

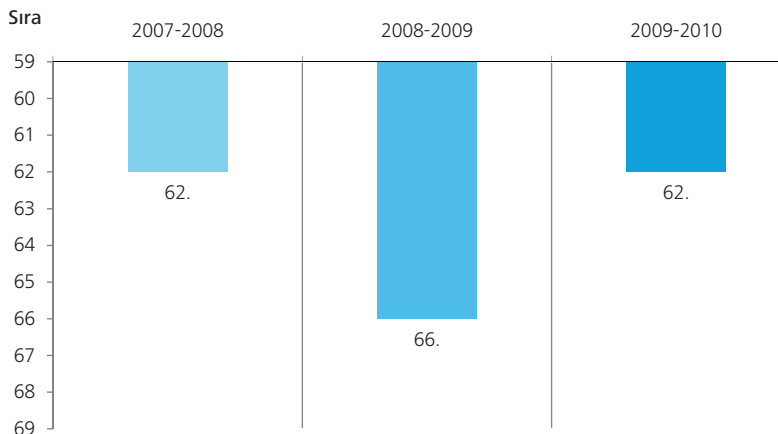
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 64

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 62. sırada yer alan Kastamonu'nun, 2008-2009 döneminde 66. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise tekrar 62. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. 11,59 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %47,54 olduğu, bunu sırasıyla %40,69 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %11,49 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,28 oranındadır.

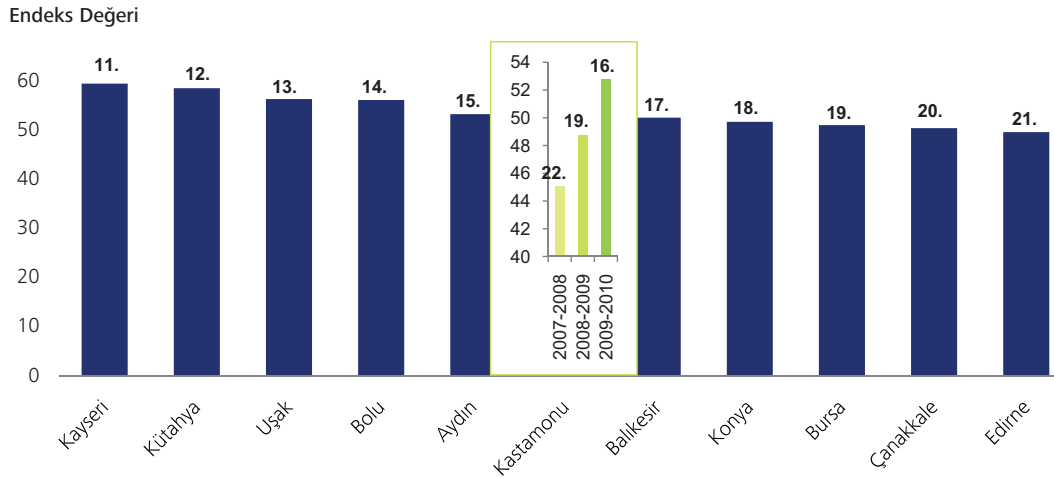

Erişilebilirlik Alt Endeksi verilerine göre Kastamonu'nun; Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki sene bulunduğu 67. sıradaki konumunu koruduğu, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na göre ise 46. sıradan 52. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada 57. olan Kastamonu, otoyol ve demiryolu ağına bağlı bulunmaması ve ile tarifeli uçak seferlerinin bulunmaması sebebiyle endeksin alt sıralarında yer almaktadır. Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 65. sırada yer alan Kastamonu'nun 2008-2009 sonuçlarında 64.'lüğe yükseldiği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise bu sırasını koruduğu tespit edilmiştir.

Grafik 73 - Kastamonu İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 74 - İlde Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 verilerine göre Kastamonu, Türkiye'deki 81 il içerisinde en rekabetçi 59. il olarak tespit edilmiş olup, 2008-2009'da da bu sırasında değişim olmamıştır. İl, alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 14 sıra ilerleyerek 45. sıraya yükselmiştir. Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada 50. sıradan 46. sıraya, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 42. sıradan 41. sıraya, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ilişkin sıralamada 19.'luktan 16.'lıya ve Şehirleşme Oranı'na göre sıralamada 68. sıradan 65. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 26. sıradan 34. sıraya gerileyen Kastamonu, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ait sıralamada ise 9. sıradan 32. sıraya gerilemiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 verilerine göre 64. sırada yer alan Kastamonu, 2008-2009'da 66. sıraya, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 71. sıraya gerilemiştir.

Kastamonu'nun bu alt endeksteği rekabetçiliğinde tespit edilen bu gerilemenin nedenlerini belirlemek için değişkenlere ait değişimler incelendiğinde; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 41. sıradan 48. sıraya ve İhracat Hacmi'nde 28. sıradan 43. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 64. sıradaki yerini ve İç Talep Potansiyeli bakımından 50. sıradaki konumunu koruyan Kastamonu, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı açısından gelişim göstererek 45. sıradan 42. sıraya yükselmiştir.

İlin rekabet gücünde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Kastamonu'nun 2007-2008 verilerine göre 48., 2009-2010 verilerine göre 32. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Alt endeksin 2009-2010 verilerinde göre Kastamonu Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 52. il olmuştur. Kastamonu; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 1 sıra gerileyerek 53. sıraya ve Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 35. sıradan 43. sıraya gerilemiş olup, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda 54. sıradaki konumunu korumuştur.

Kayseri

Genel Endeks Sırası: 12

Genel Endeks Değeri: 27,16

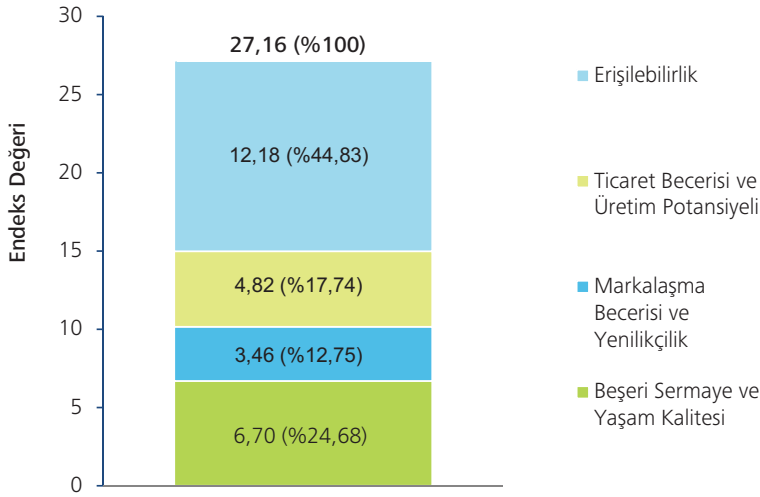
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 19

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 4

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 14

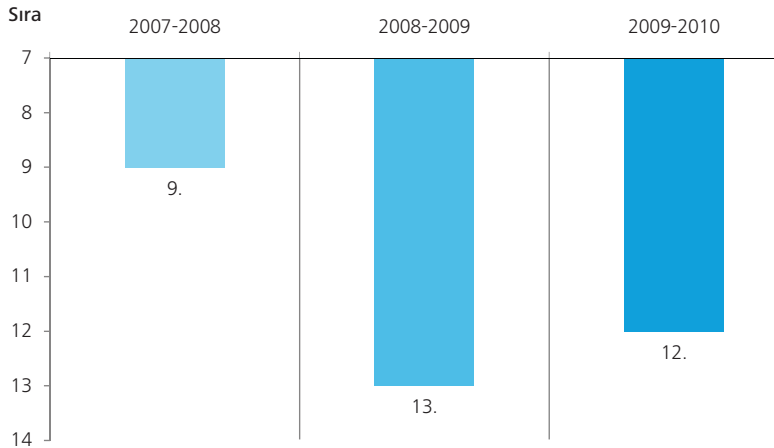
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 17

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 9. sırada yer alan Kayseri, 2008-2009 verilerine göre 13. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010 dönemi endeks değerine göre Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 12. il olmuştur. 27,16 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü oluşturan alt endeksler incelendiğinde, %44,83 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin en yüksek paya sahip olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla; %24,68 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi, %17,74 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve %12,75 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

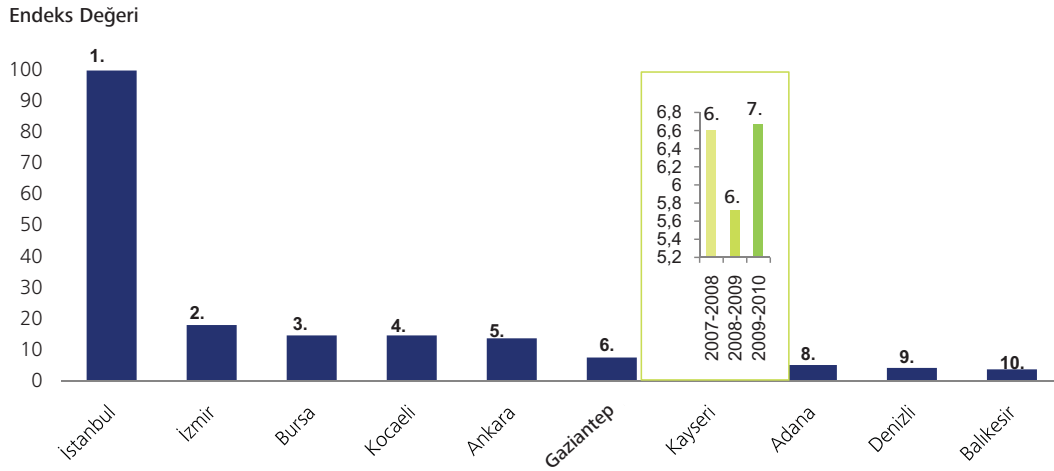

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 yılına ilişkin Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 16. sırada yer alan Kayseri'nin, 2008-2009 yılında 17. sıraya gerilediği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise bu konumunu koruduğu görülmektedir. Düzenli yurtiçi ve yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştirildiği il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 3 sıra ilerleyerek 7. sıraya yerleşmiştir. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada 19. sıradan 22. sıraya gerilemesi ve ilin otoyol ağına bağlı olmaması ilin bu alt endeksteği rekabetçiliğini olumsuz yönde etkileyen değişkenler arasında yer almaktadır.

Grafik 75 - Kayseri ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 76 - İlde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli'ne ait değişkenler incelendiğinde Kayseri'nin; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 15. sıradan 13. sıraya ilerlediği, İhracat Hacmi'ne ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 12. sırada yer aldığı, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji, Haberleşme-Ulaştırma hariç)'nda 26. sıradan 30. sıraya gerilediği, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 1 sıra ilerleyerek 14. sıraya yerleştiği, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ait sıralamada ise bir önceki sene olduğu gibi 12. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Kayseri; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 81 il arasında 22. il olurken, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 30. sırada yer almaktadır. İl, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 14. sırada yer alırken, 2008-2009'da 28. sıraya gerilemiştir. 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise Kayseri 81 il arasında en rekabetçi 14. il olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Kayseri'nin; 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından 8. sıradan 12. sıraya gerilediği, İlde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı'na ait sıralamada ise 1 sıra gerileyerek 7. sırada yer aldığı tespit edilmiştir (Bkz. Grafik 76).

Süper Lig'de mücadele eden takıma sahip olan ilin, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 9. sıradan 13. sıraya gerilediği, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 1 sıra ilerleyerek 10. olduğu ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'ndaki 5.'liğini koruduğu tespit edilmiştir. Kayseri, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 4. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 5. sıraya gerilemiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sırası ise 4'tür.

Yıllar içinde devamlı bir düşüş grafiği çizdiği Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Kayseri'nin Mesleki ve Teknik Okul Mezunu Sayısı'na göre 11.'likten 14.'lüğe gerilediği, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ait sıralamada 4 sıra ilerleyerek 17. sırada yer aldığı ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'nda 59. sıradan 48. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Kayseri, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 verilerine göre 17. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 1 sıra gerileyerek 18. sıraya yerleşmiştir. İl; 2009-2010 döneminde de düşüşünü sürdürmüş olup, Türkiye'deki 81 il arasında 19. sırada yer bulmuştur.

Kırklareli

Genel Endeks Sırası: 31

Genel Endeks Değeri: 20,20

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 34

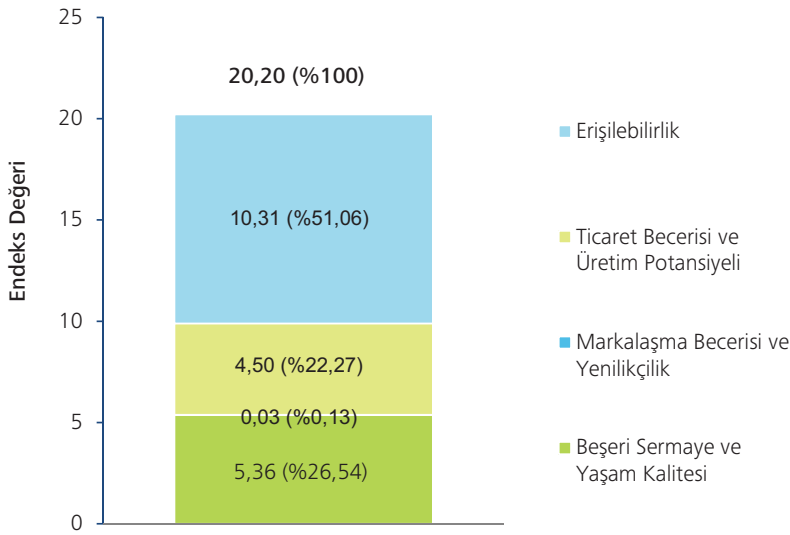
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 55

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 21

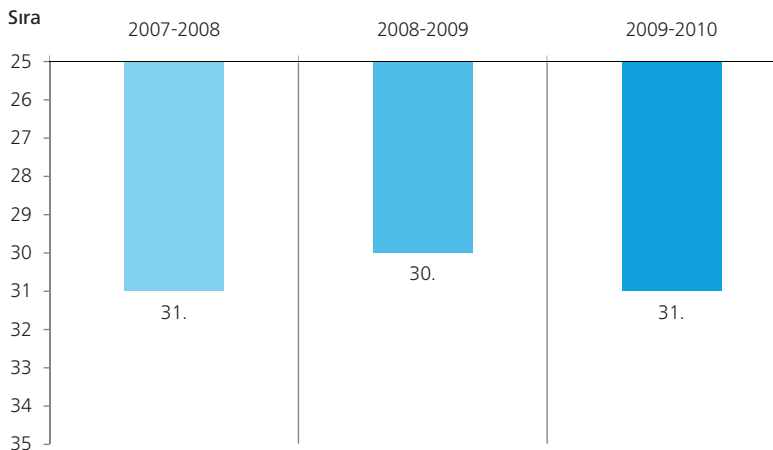
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 28

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 31. sırada yer alan Kırklareli, 2008-2009'da 30. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 31. ilimiz olmuştur. 20,20 Genel Endeks değerine sahip olan Kırklareli'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %51,06 oranında bir paya sahip olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla; %26,54 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %22,27 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,13 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği tespit edilmiştir.

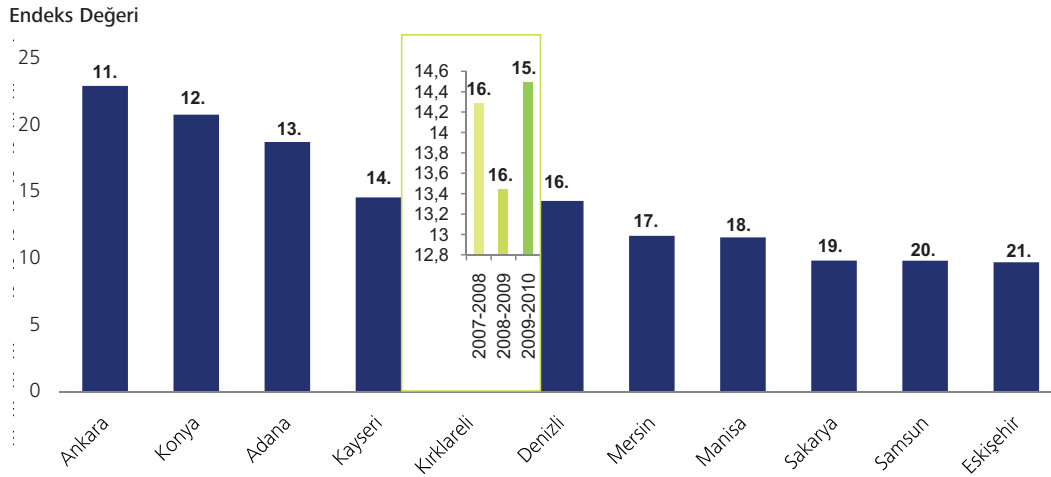
Kırklareli, Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 25. sırada yer alırken, 2008-2009 verilerine göre 27. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 dönemine ait Erişilebilirlik Alt Endeksi bazında 81 il arasında 28. sırada yer almaktadır. Endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 11. sırada olduğu görülen Kırklareli'nin otoyol ağına bağlı bulunmasının bu alt endekste rekabet gücünü artırdığı görülmektedir. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada bir önceki seneye göre 69. sıradan 60. sıraya yükselen il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 39. sırada bulunmaktadır.

Grafik 77 - Kırklareli İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 78 - İlin Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı

İlin rekabetçiliğine katkı sağlayan bir diğer alt endeks olarak Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre Kırklareli 36. sırada yer almaktadır. İl; 2008-2009'da 40. sıraya gerilerken, 2009-2010'da 81 il arasında en rekabetçi 34. il olmuştur. Alt Endeksin değişkenleri incelendiğinde Kırklareli'nin; Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na göre 53. sıradan 43. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı bakımından 4 sıra ilerleyerek 38. sırada olduğu ve Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 24. sıradan 23. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'nda 10. sıradan 11. sıraya gerileyen ilin, Şehirleşme Oranı bakımından da 31. sıradan 32. sıraya gerilediği saptanmıştır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Kırklareli'nin; İhracat Hacmi bakımından 49. sıradan 46. sıraya yükseldiği, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 5 sıra ilerleyerek 53. sırada yer aldığı ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 37. sıradan 44. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 43. sıradan 39. sıraya ilerleyen Kırklareli'nin, Kullanılan Kredi Miktarı'na ait sıralamada 37. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. İl, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 34. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 45. sıraya gerilemiştir.

Alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre ise Kırklareli 81 il arasında en rekabetçi 21. il olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde yıllar içinde devamlı olarak düşüş gösteren Kırklareli, 2007-2008 döneminde 37. sırada, 2008-2009'da 8 sıra gerileme göstererek 49. sırada, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 6 sıra daha gerileyerek 55. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 34. sıradan 41. sıraya ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Ortalaması'na göre 34. sıradan 35. sıraya gerilediği, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada ise bir önceki sene bulunduğu 41. sıradaki yerini koruduğu tespit edilmiştir.

Kırşehir

Genel Endeks Sırası: 55

Genel Endeks Değeri: 13,91

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 28

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 53

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 59

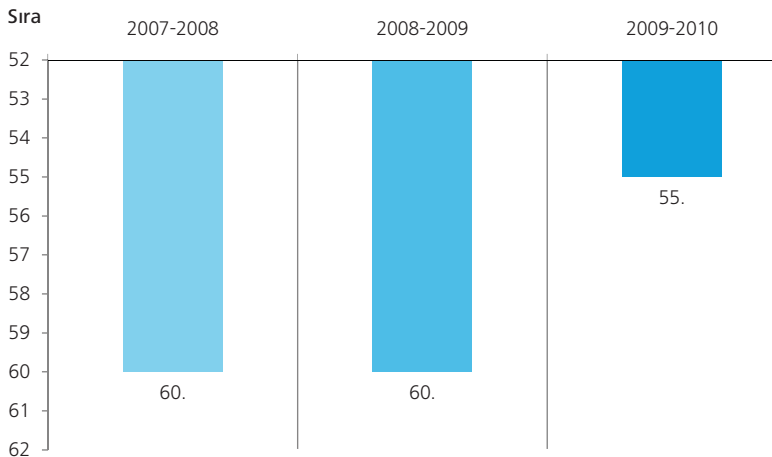
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 65

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 60. sırada yer alan Kırşehir, 2009-2010 sonuçlarına göre 5 sıra yükselerek Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 55. il olarak tespit edilmiştir. Kırşehir'in rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin payının %42,86 olduğu, bunu sırasıyla %39,06'lık payı ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin, %17,88'lik payı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabet gücündeki payı %0,20 oranındadır.

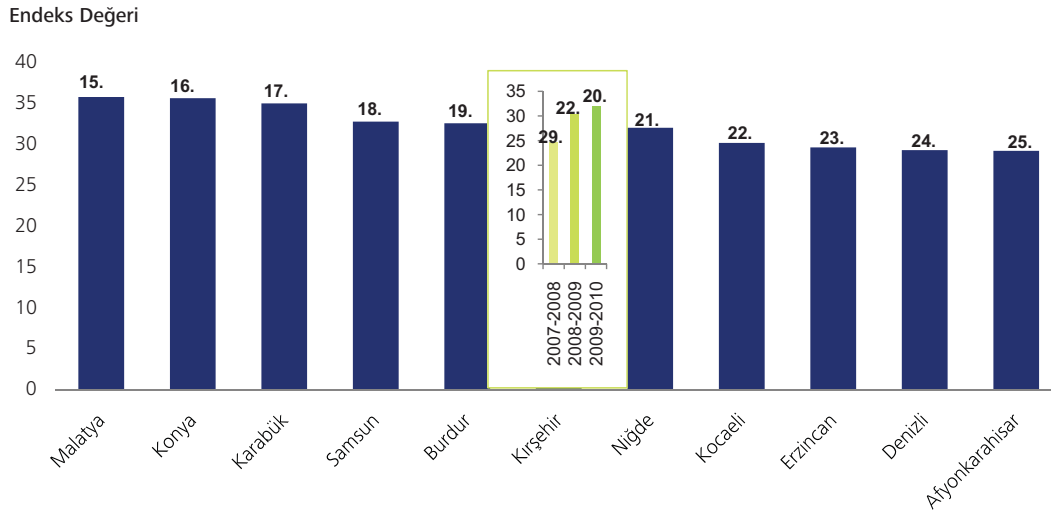

Kırşehir'in Erişilebilirlik Alt Endeksi'ndeki sırası yıllar itibarıyla incelendiğinde ilin 2007-2008 döneminde 64., 2008-2009'da 63., 2009-2010'da ise 2 sıra gerileyerek 65. olduğu görülmektedir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde Kırşehir'in; Kişi Başına ADSL Aboneliği sayısı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra ilerleyerek 51. sırada olduğu, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 74. sıradan 69. sıraya yükseldiği, İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada ise 31. sıradan 42. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Grafik 79 - Kırşehir İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 80 - İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı

İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Kırşehir'in; Kişi Başına Uzman Hekim Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 6 sıra yükselerek 13. sırada yer aldığı, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'nda 61. sıradan 46. sıraya yükseldiği ve Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada 53. sıradan 43. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na ait sıralamada 25. sıradaki konumunu koruyan il, Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra ilerleyerek 20. sıraya yükselmiştir. Bu değişikliklerin bir sonucu olarak Kırşehir'in 2007-2008'deki sıralamada 35. sırada yer alırken, 2008-2009'da 30. sıraya yükseldiği görülmektedir. İl, bu alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 81 il arasında 28. sırada yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi sonuçlarına göre 2007-2008'de 73. sırada olan Kırşehir'in, 2008-2009'da 75. sıraya gerilediği, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre ise 59. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir.

Alt endekse ait değişken sıralamalarının hemen hemen hepsinde sırası yükselen Kırşehir'in; Kişi Başına Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 64. sıradan 60. sıraya, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ait sıralamada 63.'lükten 62.'liğe, İhracat Hacmi'ne ait sıralamada 42. sıradan 36. sıraya, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'nda 61. sıradan 54. sıraya ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 73. sıradan 62. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na ait sıralamada ilk sırada yer alan ilin, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 68. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Kırşehir'in; Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na göre 67.'likten 65.'liğe yükseldiği, diğer taraftan Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 4 sıra gerileyerek 49. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt endekse ait diğer değişkenlerde daha düşük performans gösteren ilin, 2007-2008'deki sıralamada 49. sırada yer aldığı, 2008-2009'da 48.'liğe yükseldiği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 81 il arasında 53. il olduğu tespit edilmiştir.

Genel Endeks Sırası: 5

Genel Endeks Değeri: 32,82

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 13

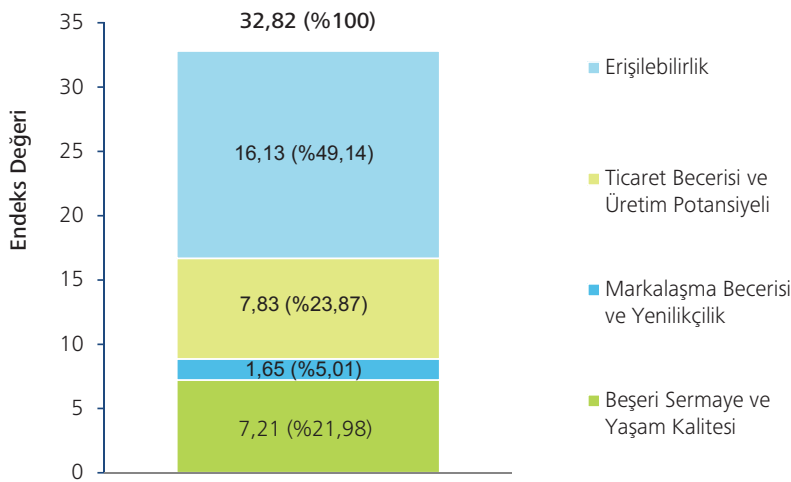
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 14

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 4

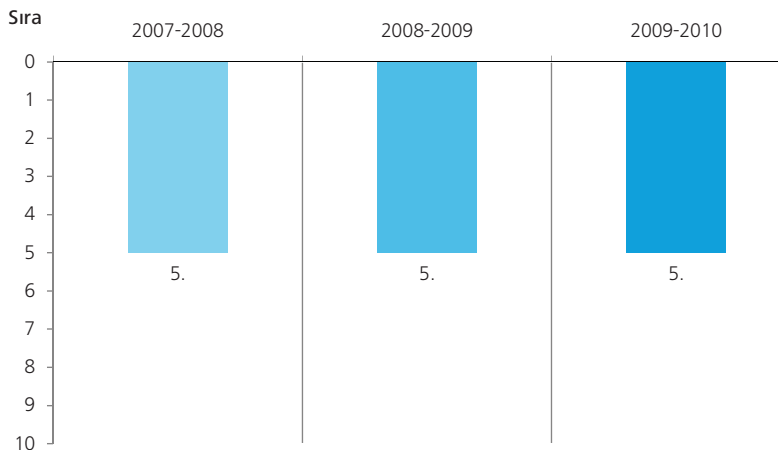
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 6

İllerarası Rekabetçilik Endeksi sonuçlarına göre Kocaeli'nin Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 5.ili olduğu tespit edilmiştir. Yıllar içinde bu konumunu koruyan ilin 32,82 Genel Endeks değerine sahip olduğu ve ilin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olan Alt Endeksin %49,14 pay ile Erişilebilirlik Alt Endeksi olduğu belirlenmiştir. Bunu sırasıyla; %23,87 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi, %21,98 oranındaki payı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi ve %5,01 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

İlin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Kocaeli 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 7. sırada yer alırken, 2009-2010 alt endeks değerine göre 81 il arasında 6. sırada bulunmaktadır. İstanbul'a yakınlığı sebebiyle yurtiçi ve yurtdışı uçak seferleri ile erişimin kolay olduğu ilin, demiryolu ve otoyol ağına bağlı olması da bu alt endekte ilin rekabet gücünü artıran etkenler olarak saptanmıştır. Dış ticaret açısından önemli limanlara ev sahipliği yapan il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 16. sıradan 38. sıraya, İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na göre ise 4. sıradan 8. sıraya gerilemiştir.

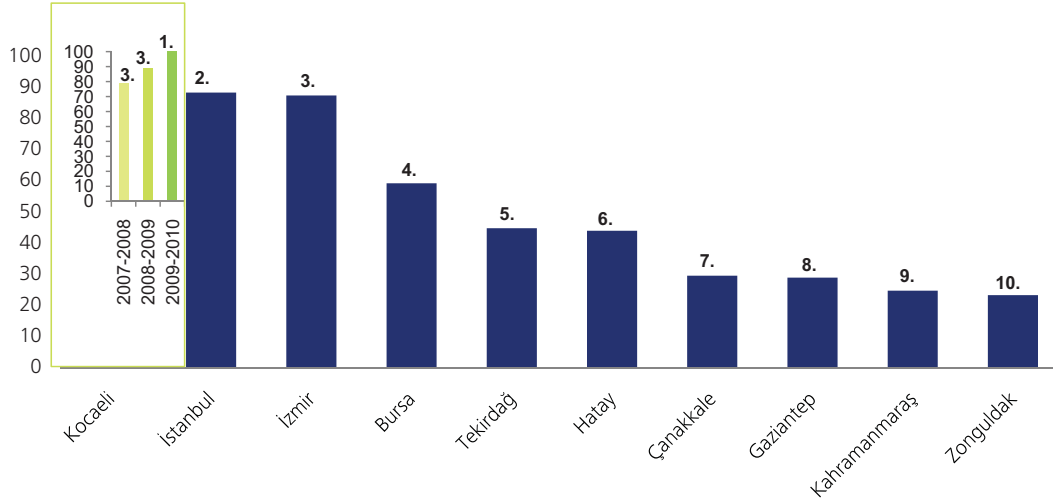

Grafik 81 - Kocaeli İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 82 - İlin Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre önceki yıllarda olduğu gibi 81 il arasında en rekabetçi 4. il konumunda bulunan Kocaeli'nin, alt endekse ait değişkenler özelinde incelendiğinde; Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 2 sıra ilerleyerek ilk sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 68. sıradan 62. sıraya yükselen ilin, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na göre 3 sıra gerileyerek 8. sırada yer aldığı saptanmıştır. Kullanılan Kredi Miktarı'na ait sıralamada 7. olan Kocaeli, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ilişkin sıralamada 3. sırada yer almaktadır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada her sene yükselme gösteren Kocaeli, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 20. sırada yer alırken, 2008-2009'da 14. sıraya, 2009-2010'da ise 13. sıraya yükselmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Şehirleşme Oranı bakımından 3. sırada yer aldığı görülmektedir. Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik tüketim Miktarı'nda 12. sıradan 10. sıraya yükselen Kocaeli, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 81 il arasında 6. sırada yer almaktadır. İldeki Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 14. sıradaki konumunu koruyan il, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda bir önceki seneye göre 1 sıra gerileyerek 41. sırada yer almıştır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008'de 13. sırada yer alan Kocaeli, 2008-2009 sonuçlarına göre 4. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre 81 il arasında 14. sırada yer almaktadır. İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı ve İlde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı'na ait sıralamalarda bir önceki sene bulunduğu konumu koruyarak 4. sırada yer alan Kocaeli'nin, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 6. sırada yer alması ve bir önceki sene Süper Lig'de mücadele eden takımı olmasına rağmen 2009-2010 döneminde olmaması ilin bu alt endekse ait sıralamada gerilemesine neden olan faktörler arasındadır.

Konya

Genel Endeks Sırası: 17

Genel Endeks Değeri: 24,15

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 15

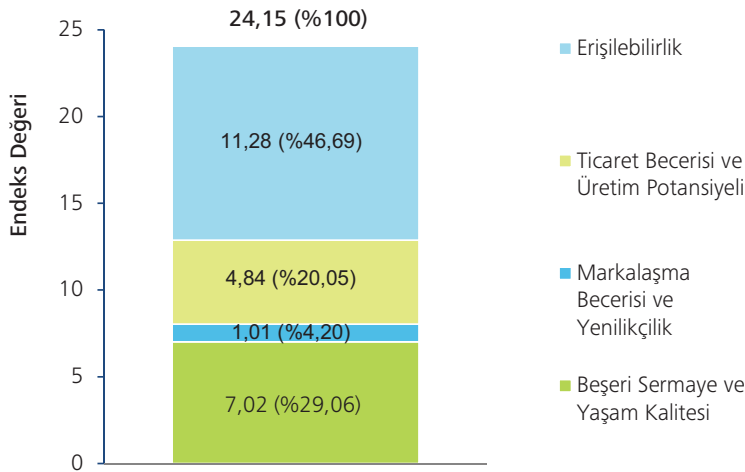
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 15

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 13

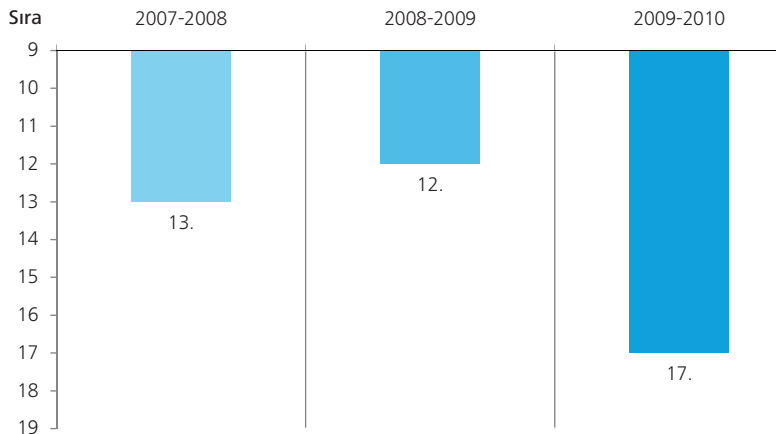
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 24

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 13. sırada yer alan Konya, 2008-2009'da 12. sıraya ilerlemiş olup, 2009-2010 Endeks değerine göre Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 17. il olmuştur. 24,15 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olan alt endeks %46,69 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'dir. Bunu sırasıyla; %29,06 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %20,05 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %4,20 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği tespit edilmiştir.

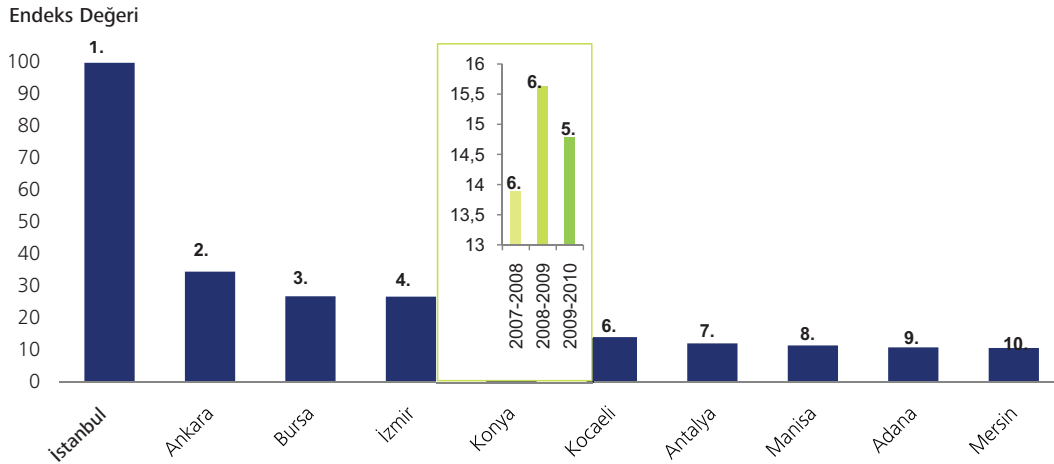
İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olmasına rağmen, yıllar içinde devamlı olarak sıra kaybettiği Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Konya'nın; Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 50. sıradan 53. sıraya gerilemesi ve Haberleşme-Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ait sıralamada bir önceki seneye göre 13 sıra gerileyerek 46. sırada yer alması ilin sıralamada gerilemesinin sebepleri arasında gösterilebilir. İç ve dış hat uçak seferlerinin gerçekleştiği il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ait sıralamada 81 il arasında bir önceki sene olduğu gibi 39. sırada bulunmaktadır. Konya; Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 21. sırada yer alırken, 2008-2009 senesinde 22. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 24. il olmuştur.

Grafik 83 - Konya İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 84 - İlde Mesleki ve Teknik Okuldan Mezun Sayısı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 7. sırada yer alan Konya, alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 13. il olmuştur. İlin bu alt endekste gerilemesinde etkili olan değişkenlerin başında Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı gelmektedir. Konya, bu değişken bazında 2009-2010 verilerine göre 67. sırada yer almaktadır. Kullanılan Kredi Miktarı'nda 10. ve Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 11. sıradaki konumunu koruyan il, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na sıralamada bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 10. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 5. olan Konya, 2008-2009'da 6. sıraya, 2009-2010 dönemi alt endeks değerine göre ise 15. sıraya gerilemiştir. Alt endeksi oluşturan değişkenler il özelinde detaylandırıldığında; Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması bakımından 7.'likten 9.'luğa gerilediği görülen Konya, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması ve Faydalı Model Tescil Ortalaması bakımından 5. sıradaki konumunu korurken, 2009-2010 sezonunda Süper Lig'de mücadele eden takımının olmaması ilin bu alt endekste konumunu olumsuz yönde etkilemiştir.

Konya; Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 14. olurken, 2008-2009'da 19. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 15. il olmuştur. İldeki Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 5. sıradaki konumunu koruyan Konya, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na göre 2 sıra ilerleyerek 49. sıraya yükselmiştir. YGS Sınavı Başarı Yüzdesi bakımından üst sıralarda yer aldığı görülen Konya, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na göre 1 sıra yükselerek 81 il arasında 5. olurken, Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na ait sıralamada 43. sıradaki konumunu korumaktadır. Konya, Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından da bir önceki seneye göre 50. sıradan 48. sıraya yükselmiştir.

Kütahya

Genel Endeks Sırası: 45

Genel Endeks Değeri: 15,59

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası:37

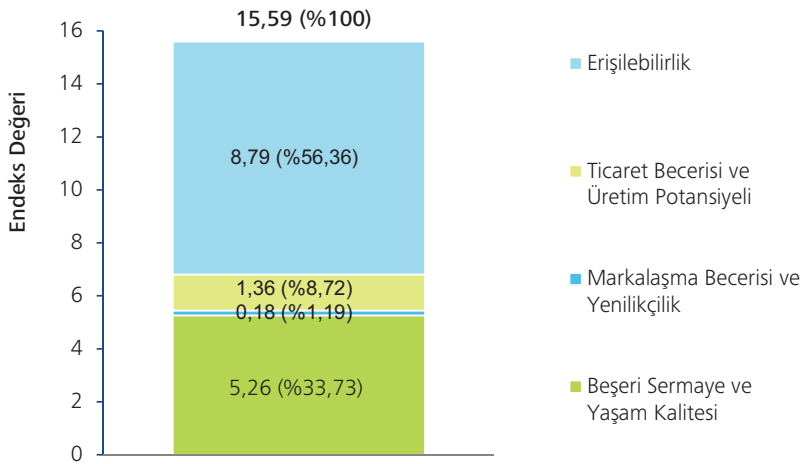
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 24

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 70

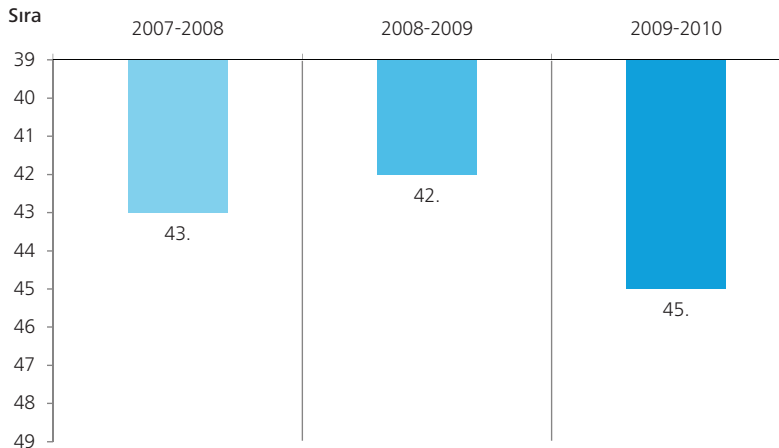
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 41

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 43. sırada yer alan Kütahya, 2008-2009 Genel Endeks değerine göre 42. sıraya yükselmiş olup, 2009-2010'da Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 45. ili olmuştur. 15,59 Genel Endeks değerine sahip olan ilin, rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %56,36 oranında bir paya sahip olduğu, bunu sırasıyla, %33,73 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %8,72 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %1,19 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği tespit edilmiştir.

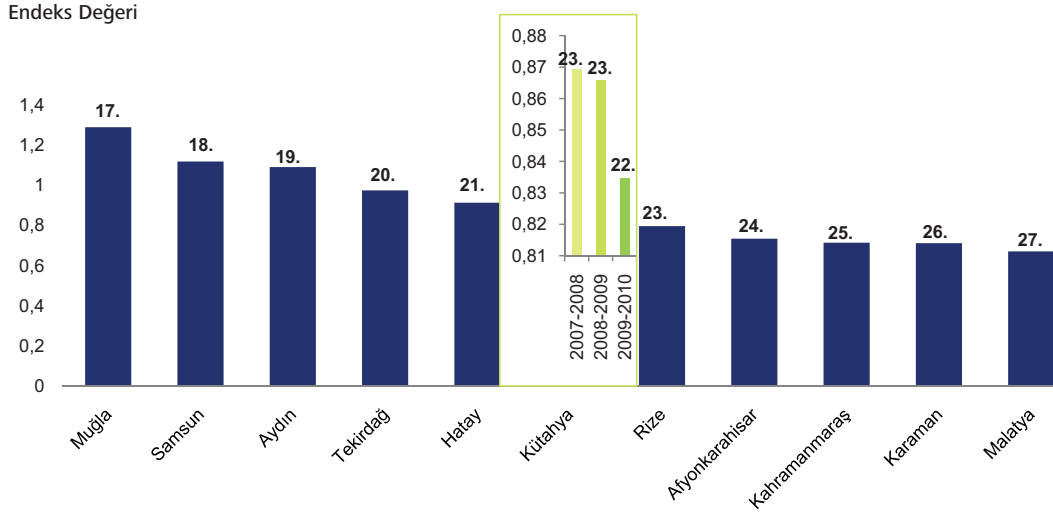
İlin rekabetçiliğinde en yüksek orana sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'ni meydana getiren değişkenler incelendiğinde Kütahya'nın; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 37. sıradan 64. sıraya gerilemesinin ve Kişi Başına ADSL Aboneliği Sayısı'na göre 32. sıradan 34. sıraya gerilemesinin ilin bu alt endekte bir önceki seneye göre düşüş göstermesinde öne çıkan faktörler olduğu tespit edilmiştir. Demiryolu ağına bağlı bulunan ancak otoyol ağına bağlı olmayan ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na göre 65. sıradaki konumunu koruduğu saptanmıştır.

Grafik 85 - Kütahya İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 86 - İlin Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması

Kütahya, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 39. sırada yer almış olup, 2008-2009'da 36. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sırası 37 olarak tespit edilmiştir. Bu endeksin değişkenleri incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi bakımından 23. sıradan 32. sıraya gerileyen Kütahya'nın, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 36. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İl aynı zamanda, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 2 sıra gerileyerek 25. sırada yer alırken, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ait sıralamada bir önceki seneye göre 1 sıra yükselerek 35. sırada bulunmaktadır. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda 12. sıradaki konumunu koruduğu görülen Kütahya, Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 49. olmuştur.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Kütahya'nın; Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 40. sıradan 43. sıraya ve Kullanılan Kredi Miktarı'na ait sıralamada ise 35. sıradan 36. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 25. sıradan 58. sıraya gerileyen il, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'nda 3 sıra gerileyerek 31. sırada yer almıştır. İl, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 65. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 62. sıraya yükselmiştir. Alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre ise Kütahya 81 il arasında en rekabetçi 70. il olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 22. sıradaki konumunu koruduğu görülen Kütahya'nın, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 24. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 25. sıradan 27. sıraya gerileyen ilin, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda 24. sıradan 23. sıraya yükseldiği ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 10. sıradaki konumunu koruduğu saptanmıştır. İlin bu alt endekste gerilmesinin bir başka nedeninin ise diğer illerin alt endekse ait değişimlerde daha iyi performans göstermeleri olduğu belirlenmiştir.

Malatya

Genel Endeks Sırası: 28

Genel Endeks Değeri: 20,99

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası:31

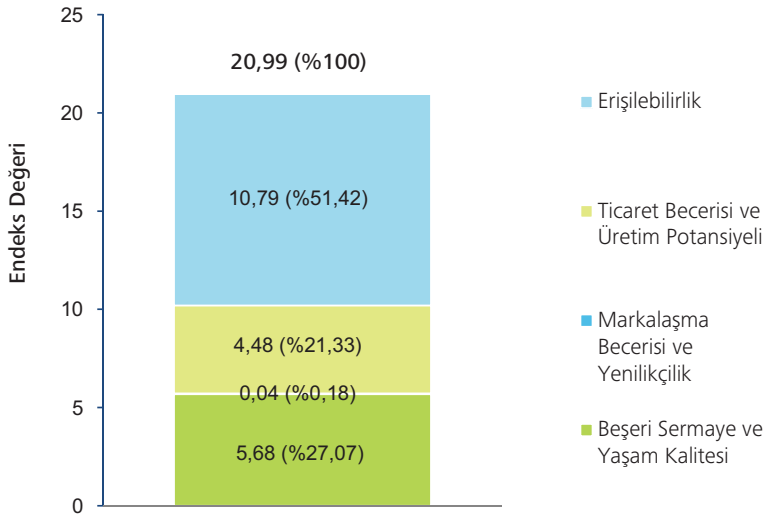
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 49

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 22

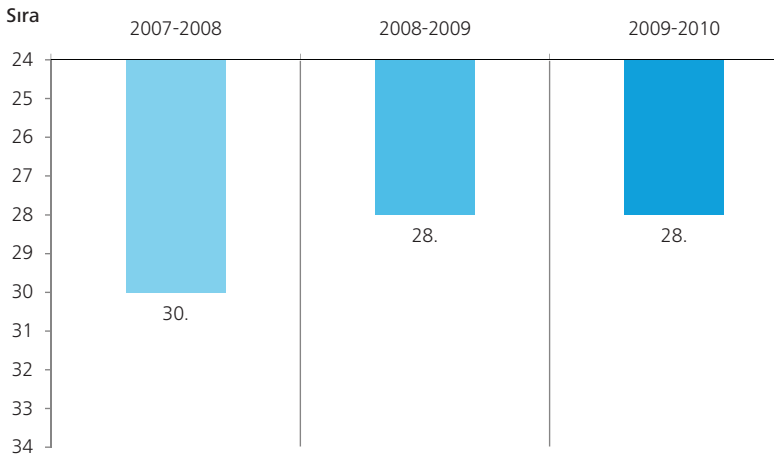
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 25

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 30. sırada yer alan Malatya, 2008-2009 Genel Endeks değerine göre 28. sıraya yükselmiş olup 2009-2010 sonuçlarına göre bu konumunu koruyarak Türkiye'deki 81 il içinde en rekabetçi 28. il olmuştur. 20,99 Genel Endeks değerine sahip olan Malatya'nın rekabet gücünü meydana getiren dört alt endeks incelendiğinde; en büyük paya %51,42 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin sahip olduğu, bu endeksi sırasıyla %27,07 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %21,33 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,18 pay oranı ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği tespit edilmiştir.

Malatya, yıllar içinde düzenli olarak ilerleme kaydettiği Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre 40. sırada yer alırken, 2008-2009'da 36. sıraya yükselmiş olup, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 81 il arasında en rekabetçi 22. il olmuştur. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Malatya'nın İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 33. sıradan 23. sıraya, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda ise iki yıldır bulunduğu 36. sıradaki konumundan 35. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Grafik 88'de de görüldüğü üzere Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ait sıralamada 29. sıradaki konumunu koruyan il, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 22 sıra yükselerek 14. olmuştur.

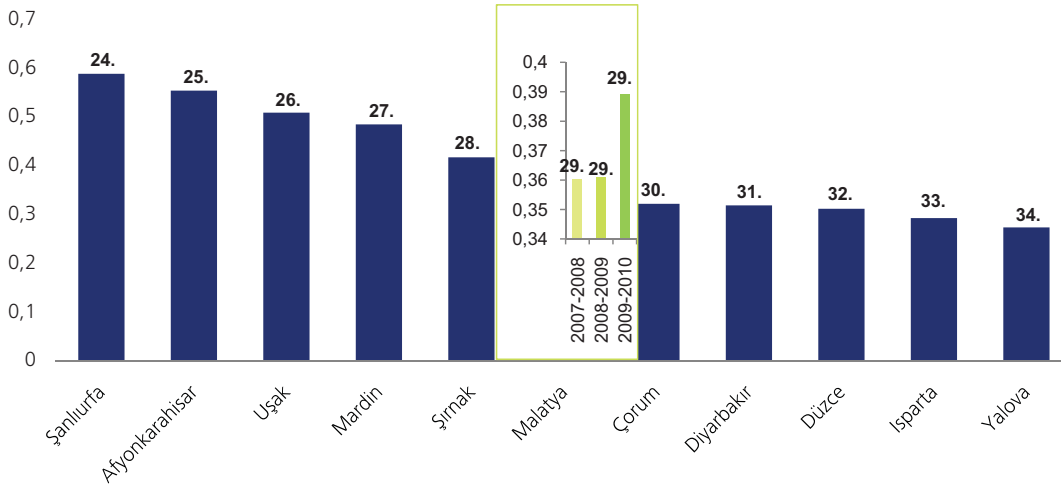

Grafik 87 - Malatya ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 88 - İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı

Endeks Değeri

İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamalarda 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 23. sırada yer alan Malatya'nın, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre 81 il arasında 25. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Malatya'nın yurtiçi ve yurtdışı düzenli uçak seferleri ve demiryolu ile ulaşılabilir olmasının yanı sıra Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'nda 24. sıradan 20. sıraya yükselmesinin ilin bu alt endeksteeki rekabet gücünü artıran faktörler olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan otoyol ağına bağlı olmayan ilin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 36. sıradan 44. sıraya gerilemesinin ilin alt endeks sıralamasında gerilmesine sebep olduğu tespit edilmiştir.

İlin rekabetçiliğine en fazla katkısı yapan ikinci alt endeks olarak Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi incelendiğinde; Malatya'nın 2007-2008 sonuçlarına göre 32., 2008-2009 verilerine göre ise 26. olduğu tespit edilmiştir. Malatya, bu alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 81 ilimiz arasında en rekabetçi 31. ilimiz olmuştur.

Şehirleşme Oranı bakımından 24. sıradan 36. sıraya gerileyen Malatya, 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü'ne ait sıralamada ise 13. sırada yer almıştır. İl, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı bakımından 18.sıradan 22. sıraya gerileyen ilin, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 17. sıradan 23. sıraya gerilediği saptanmıştır.

Yıllar itibarıyla düzenli olarak gerileme gösterdiği Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Malatya'nın, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 35. sıradan 42. sıraya ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 46. sıradan 52. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 1 sıra ilerleyerek 27. sırada yer alan Malatya, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada ise 2 sıralama düşüş göstererek 34. olmuştur. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 43. olan il, 2008-2009'da 44. sıraya, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 49. sıraya gerilemiştir.

Manisa

Genel Endeks Sırası: 22

Genel Endeks Değeri: 22,56

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 40

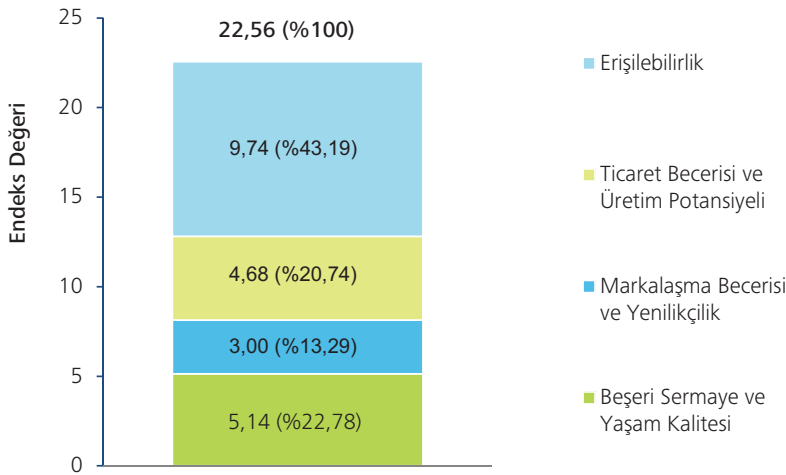
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 7

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 19

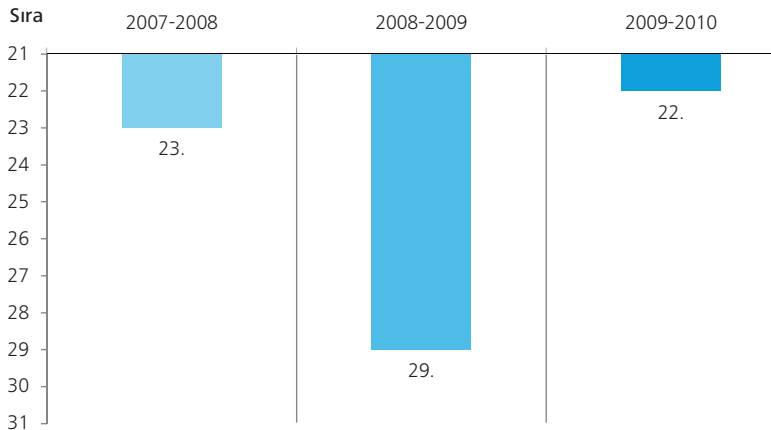
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 32

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 23. sırada yer alan Manisa, 2008-2009 verilerine göre 29. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010 dönemi endeks değerine göre Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 22. il olmuştur. 22,56 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü oluşturan alt endeksler incelendiğinde, %43,19 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin en yüksek paya sahip olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla; %22,78 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi, %20,74 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve %13,29 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 yılına ilişkin Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 32. sırada yer alan Manisa'nın, 2008-2009 yılında 29. sıraya yükseldiği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise tekrar 32. sıraya gerilediği görülmektedir. Manisa'nın, İzmir'e yakınlığı sebebiyle gerek liman gerekse yurtiçi-yurtdışı havayolu erişimine sahip olması ilin bu alt endekste konumunu güçlendirmektedir. Diğer taraftan demiryolu ile erişimin mümkün olduğu ilin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki seneye göre 36. sıradan 44. sıraya gerilemesinin ilin alt endekste sıra kaybetmesinde etkili olduğu görülmüştür.

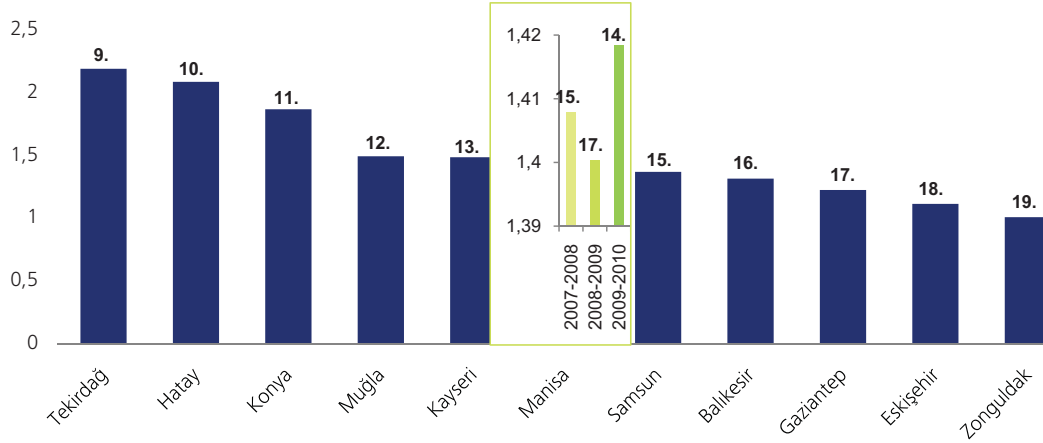

Grafik 89 - Manisa İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 90 - İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı

Endeks Değeri

İlin 2009-2010 dönemi rekabetçiliğine %22,78 oranında katkı sağlayan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ndeki sıralamasında yıllar itibariyle düşüş gözlemlenmiş olup, 2007-2008 verilerine göre 31. olan ilin, 2008-2009 döneminde 35. olduğu, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 5 sıra daha gerileyerek 40. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bu gerilemenin nedenlerini belirlemek için Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Manisa'nın; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 16. olduğu, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'nda 28. sıradan 30. sıraya gerilediği, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ait sıralamada 4. sıraya yükseldiği ve Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'nda 2 sıra düşüş göstererek 42. sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi sıralamasında yıllar içinde devamlı yükseliş gösteren Manisa, 2007-2008 sonuçlarına göre 33. sırada iken, 2008-2009'da 22. sıraya yükselmiştir. Manisa, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 19. il olmuştur.

İl, değişken bazında incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 13. sıradan 12. sıraya yükseldiği, İhracat Hacmi bakımından 13. sıradaki ve İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 37. sıradaki konumunu koruduğu ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na ait sıralamada 54. sıradan 39. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na göre 4. sırada yer alan il, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na göre 1 sıra yükselerek 14. il olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008'de 9. sırada yer alan Manisa, 2008-2009 sonuçlarına göre 15. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre 81 il arasında 7. sırada yer almaktadır. İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 3 sıra ilerleyerek 6. sıraya yükselen Manisa'nın, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı'na ait sıralamada 14. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. 2009-2010 sezonunda Süper Lig'de temsil edilen il, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 12. sıradan 5. sıraya yükselmiştir.

Kahramanmaraş

Genel Endeks Sırası: 34

Genel Endeks Değeri: 18,82

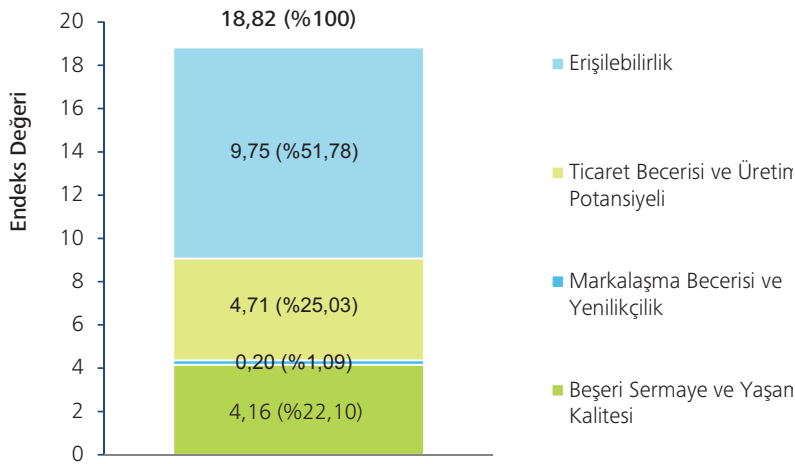
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 56

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 21

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 18

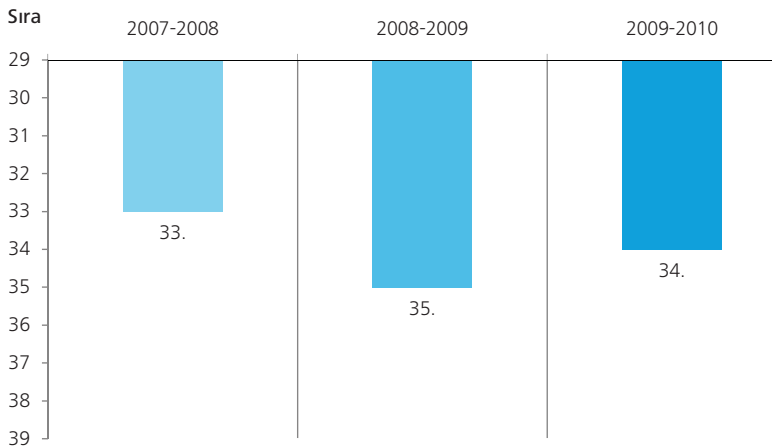
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 31

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 33. sırada yer alan Kahramanmaraş, 2008-2009 verilerine göre 35. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010 dönemi endeks değerine göre Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 34. il olmuştur. 18,82 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü oluşturan alt endeksler incelendiğinde, %51,78 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin en yüksek paya sahip olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla; %25,03 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi, %22,10 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi ve %1,09 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

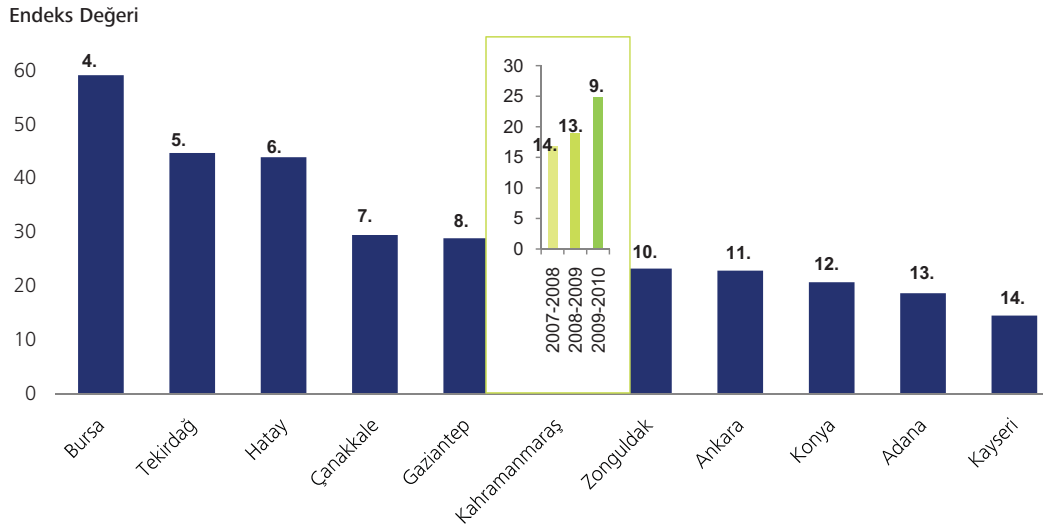

Kahramanmaraş, Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibarıyla gerilemiş olup, 2007-2008'de 28. sırada yer alırken, 2008-2009 sonuçlarına göre 30.'luğa gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında 31. sırada yer almıştır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kahramanmaraş'ın Kişi Başına ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 1 sıra ilerleyerek 65. sıraya yükseldiği ve Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada 64. sıradan 62. sıraya ilerlediği belirlenmiştir. Yurtiçi uçak seferleri ile erişimin mümkün olduğu il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ait sıralamada 44. sıradaki konumunu korumaktadır.

Grafik 91 - Kahramanmaraş İlının Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 92 - İlde Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı

Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından bir önceki yıl bulunduğu 64. sıradaki konumunu koruyan il, 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü olarak 12. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişken sıralamaları incelendiğinde Kahramanmaraş'ın, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na göre 2 sıra ilerleyerek 27. olduğu, İhracat Hacmi'nde 24. sıradan 22. sıraya ilerlediği ve Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada ise 9. olduğu belirlenmiştir (Bkz. Grafik 92). Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı sıralamasında 25. sıradan 28. sıraya gerileyen il, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 22. sıradaki konumunu korumaktadır. Kahramanmaraş 2009-2010 verilerine göre; İç Talep Potansiyeli bakımından 18. sırada, Kullanılan Kredi Miktarı'na göre ise 81 il arasında 25. sırada yer almaktadır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 verilerine göre 63. sırada yer alan Kahramanmaraş, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 56. il olmuştur. Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 3 sıra yükselerek 19. olan Kahramanmaraş'ın, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ait sıralamada 72. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Kişi başına Mevduat Miktarı bakımından sıralamada bir önceki yıl göre sırası sabit kalan il, 1000 Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından bir önceki yıl bulunduğu 64. sıradaki konumunu koruyan il, Alışveriş Merkezi Büyüklüğü olarak 12. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 24. sırada yer alan ilin, 2008-2009'da 25. sıraya gerilediği görülmektedir. Kahramanmaraş, alt endeksin 2009-2010 verilerine göre 21. sırada yer almaktadır. İl, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı'na ait sıralamada 19. sıradan 15. sıraya ve Son Beş Yıla Marka Tescil Ortalaması'nda 1 sıra ilerleyerek 25. sıraya yükselirken, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 22. sıradan 25. sıraya gerilemiştir.

Mardin

Genel Endeks Sırası: 60

Genel Endeks Değeri: 12,63

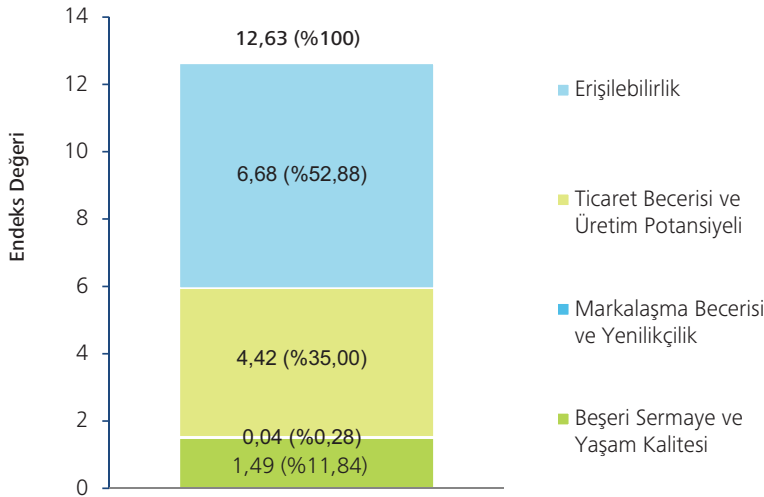
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 80

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 50

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 23

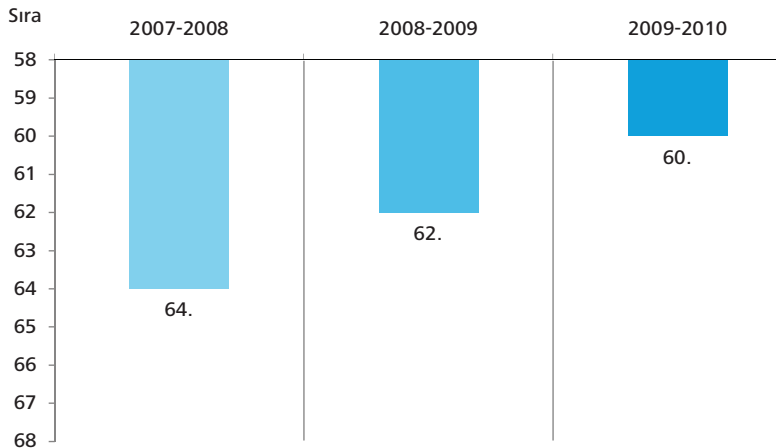
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 54

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında düzenli olarak yükselen Mardin'in, 2007-2008 sonuçlarına göre 64., 2008-2009 sonuçlarına göre 62., 2009-2010 verilerine göre ise 2 basamak daha yükselerek Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 60. il olduğu tespit edilmiştir. İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010 Genel Endeks değeri 12,63 olan Mardin alt endeksler özelinde incelendiğinde; ilin rekabetçiliğine en büyük katkısı %52,88 oranı ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin sağladığı görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla; %35,00 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi, %11,84 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi ve %0,28 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

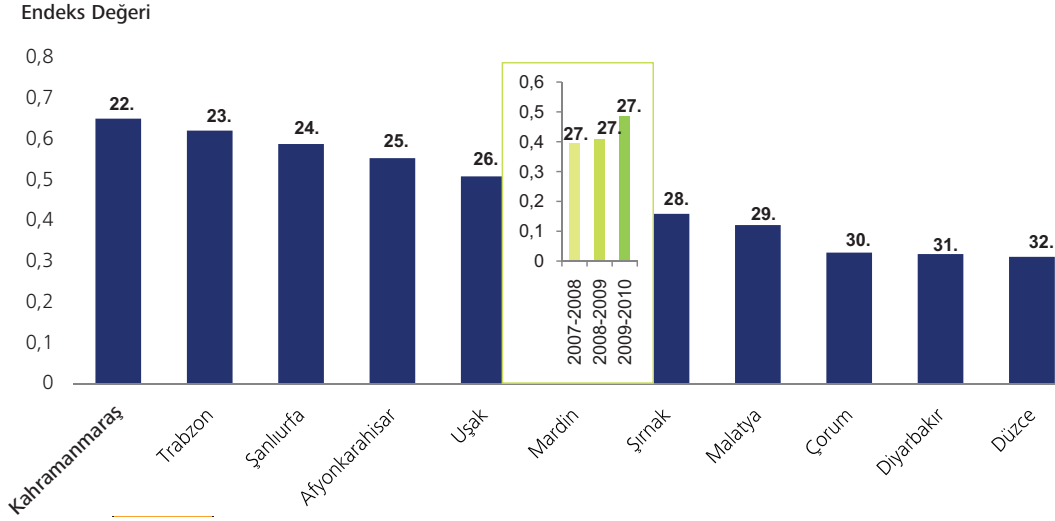

Mardin'in, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamalarda yıllar itibarıyla düşüş gösterdiği tespit edilmiştir. 2007-2008'de 76., 2008-2009'da 77. olan il, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 80. sırada yer almıştır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Mardin'in Kişi Başına Uzman Hekim Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra gerileyerek 77. olduğu, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ait sıralamada da 1 sıra gerileyerek 73. sırada yer aldığı saptanmıştır. Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından son sırada yer alan il, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na göre 58. sırada yer almaktadır.

Grafik 93 - Mardin İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 94 - İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne göre yıllar içinde devamlı düşüş gösteren Mardin, Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 46. sıraya yer alırken, 2008-2009'da 47. sıraya gerilemiştir. İlin bu alt endekse ait 2009-2010 sırası 50'dir. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 5 sıra gerileyerek 59. sırada yer alması ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 47. sıradan 50. sıraya gerilemesi ilin bu alt endeksteği gerilemesinin nedenleri arasında gösterilebilir.

İlin rekabetçiliğinde %35,00 oranında bir paya sahip olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde Mardin'in yıllar itibariyle yükselişte olduğu görülmektedir. 2007-2008 sonuçlarına göre 46. sırada yer alan il, 2008-2009'da 37.'liğe, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 23. sıraya yükselmiştir.

İlin bu alt endeksteği gelişiminin nedenlerini tespit etmek için değişkenler incelendiğinde Mardin'in; bir önceki seneye göre İhracat Hacmi bakımından 22. sıradan 19. sıraya ilerlediği, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 60. sıradan 35. sıraya yükseldiği ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'nda 13 sıra ilerleyerek 42. olduğu tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 79. sırada yer alan Mardin, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na göre yapılan sıralamada 27. sıradaki konumunu korumaktadır.

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 57. sırada yer alan Mardin, 2008-2009'da 4 sıra ilerleyerek 53. sıraya yükselmiştir. 2009-2010 Alt Endeks değerine göre Mardin, 81 il arasında 54. sırada yer almaktadır. İç hat uçak seferlerinin mevcut olduğu ilin demiryolu ağına da bağlı olması ilin bu alt endeksteği konumu güçlendirmektedir. Otoyol ağına bağlı olmayan ve düzenli dış hat uçak seferlerinin yapılmadığı ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 25., Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na göre ise 61. sırada yer aldığı görülmektedir.

Genel Endeks Sırası: 19

Genel Endeks Değeri: 23,73

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 14

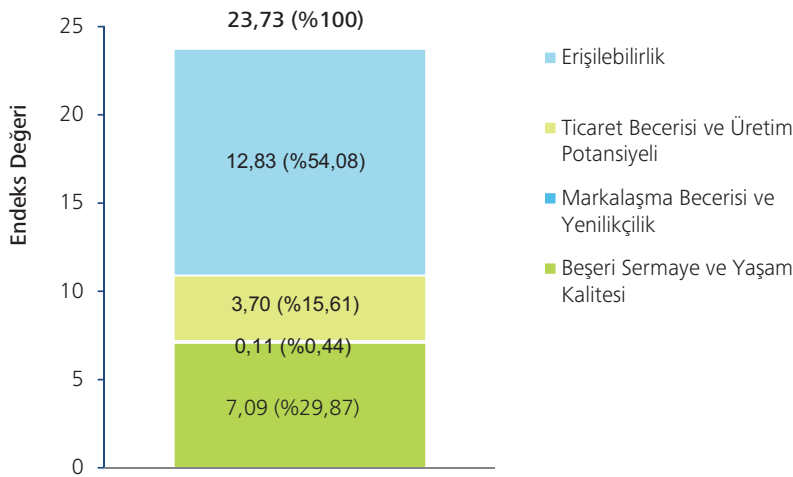
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 31

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 43

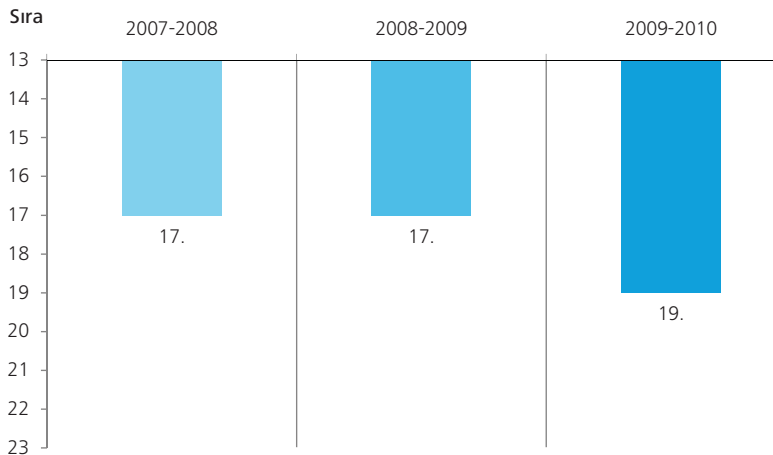
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 14

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 17. sırada yer alan Muğla, 2009-2010 verilerine göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 19. il olmuştur. 23,73 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü oluşturan alt endeksler incelendiğinde, %54,08 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin en yüksek paya sahip olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla; %29,87 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi, %15,61 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli ve %0,44 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir

Muğla'nın Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibarıyla değişimi incelendiğinde, 2007-2008'de 12. olan ilin, 2008-2009'da 15. sıraya gerilediği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 14. sıraya yükseldiği görülmektedir. Alt endeks değişkenlerinde Muğla'nın; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na göre 1 sıra ilerleyerek 2. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'nda 4. sıradaki konumunu koruduğu ve Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada da 3. sıradan 2. sıraya ilerlediği tespit edilmiştir. Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na göre 26. sırada yer aldığı görülen il, İldeki Bir Yüksek Öğretim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada 81 il arasında 25. olmuştur.

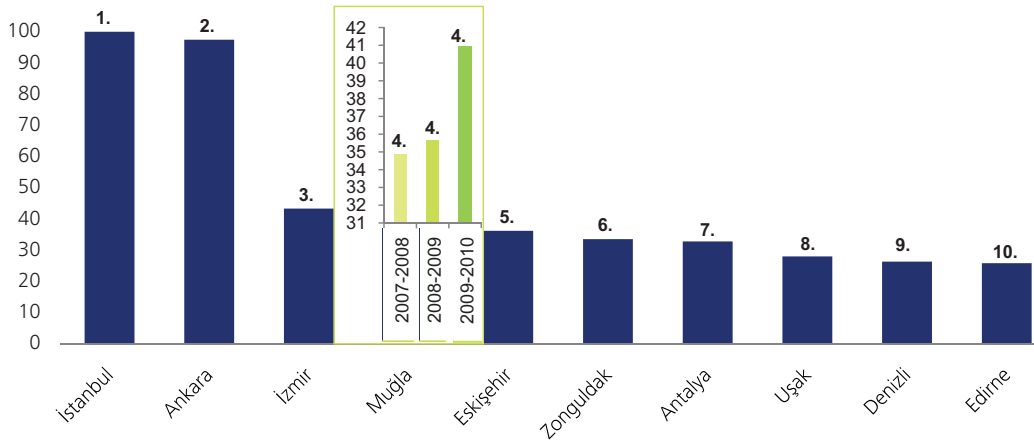

Grafik 95 - Muğla İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 96 - İlde Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı

Endeks Değeri

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2009-2010 sonuçlarına göre Muğla, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 36. sıradan 27. sıraya yükselmiş olup, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 17. sıradaki konumunu korumaktadır. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 2 sıra yükselerek 22. sıraya yerleşen il, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda 1 sıra ilerleyerek 32. sırada yer almıştır. Alt endeksin diğer değişkenlerinde alt sıralarda yer alan il, 2007-2008 ve 2008-2009'da 33. Olurken, alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 81 il arasında en rekabetçi 31. il olmuştur.

Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 25.'likten 28.'liğe gerilemesi, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada 3 sıra gerileyerek 49. olması, diğer taraftan otoyol ve demiryolu ağına bağlı bulunmaması Muğla'nın Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde rekabet gücünü azaltan faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ait sıralamada Muğla'nın 19. sıradaki konumunu koruduğu saptanmıştır. 2007-2008 ve 2008-2009 Alt Endeks sıralamalarına göre 13. sırada yer alan ilin, Erişilebilirlik Alt Endeksi 2009-2010 verilerine göre 14. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

İlin rekabet gücündeki payı %15,61 olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi değişken bazında incelendiğinde; Muğla'nın bir önceki seneye göre Kullanılan Kredi Miktarı'nda 1 sıra gerileyerek 13. sırada yer aldığı ve İhracat Hacmi'ne ait sıralamada 31. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı bakımından 72. olduğu görülen il, İç Talep Potansiyeli'ne ilişkin sıralamada 23.'lüğünü korumaktadır. Muğla, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 47. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde ise 32. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 sonuçlarına göre 43. sıraya gerilemesinin bir nedeni de benzer diğer illerin bu alt endekse ait değişkenlerde daha iyi performans göstermeleridir.

Genel Endeks Sırası: 70

Genel Endeks Değeri: 9,17

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 78

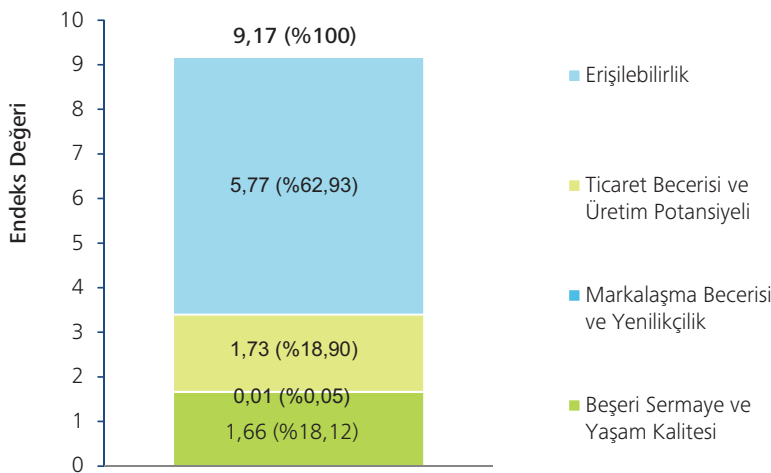
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 71

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 65

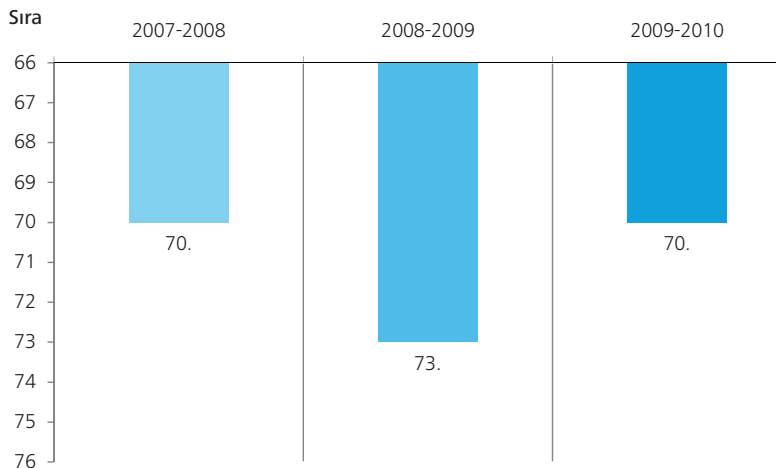
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 60

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili içinde en rekabetçi 70. il olan Muş'un, 2008-2009 dönemine ait sıralamada 73. sıraya gerilediği, 2009-2010 dönemine ait verilere göre ise tekrar 70. sıraya yükseldiği görülmektedir. 2009-2010 Genel Endeks değeri 9,17 olan Muş'un, rekabet gücünü oluşturan alt endeks pay oranları şu şekildedir; Erişilebilirlik Alt Endeksi %62,93, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi %18,90, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi %18,12 ve Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi %0,05'lik bir paya sahiptir.

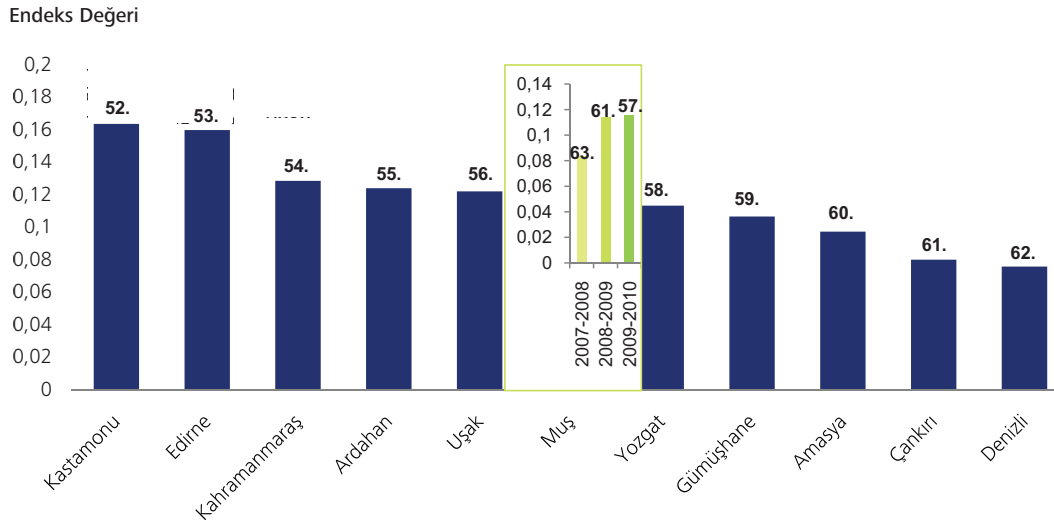
İlin endeks değerinde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Muş'un 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 59. sırada, 2009-2010 verilerine göre ise 60. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; demiryolu ağına bağlı olan ve yurtiçi uçak seferlerinin gerçekleştirildiği ilin, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı akımından 72. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 61. sıradan 57. sıraya yükselen Muş, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'nda 10 sıra gerileyerek 69. sırada yer almaktadır.

Grafik 97 - Muş İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 98 - İlde Haberleşme-Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 59. olduğu tespit edilen Muş'un, 2008-2009'da 69. sıraya gerilediği görülmektedir. Muş, alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 81 il arasında en rekabetçi 65. il olmuştur. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde Muş'un; İhracat Hacmi'ne göre sıralamada 5 sıra ilerleyerek 72. olduğu, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada 72. sıradan 64. sıraya yükseldiği, diğer taraftan Yatırım Teşvik Belgesi Sabit Yatırım Miktarı'nda 6 sıra gerileyerek 72. olduğu tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim'e göre 59. olan il, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 81 il arasında 65. sırada yer almıştır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 yılı verilerine göre 79. sırada yer alan Muş, 2008-2009'da 78. sıraya yükselmiş olup, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında bu sırasını korumuştur. Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Muş'un rekabet gücüne katkı sağlayan en önemli faktörler; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Sayısı bakımından ilin 7 sıra ilerleyerek 68. olması, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ait sıralamada 5 sıra ilerleyerek 70. sıraya yükselmesi Muş, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na göre 81 il arasında 66. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne göre yıllar itibarıyla düşüş gösteren Muş; 2007-2008 döneminde 65. olurken, 2008-2009'Da 69.'luğa gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt endeks değerine göre 81 il arasında 71. sırada yer almaktadır. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 48. sıradan 53. sıraya gerilediği tespit edilen il, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda önceki yıl olduğu gibi 68. sırada yer almaktadır. Muş'un, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 2 sıra yükselmesine rağmen, diğer değişkenler bazında performansının düşük kalması ilin bu alt endekste alt sıralarda yer almasına sebep olmuştur.

Genel Endeks Sırası: 37

Genel Endeks Değeri: 17,76

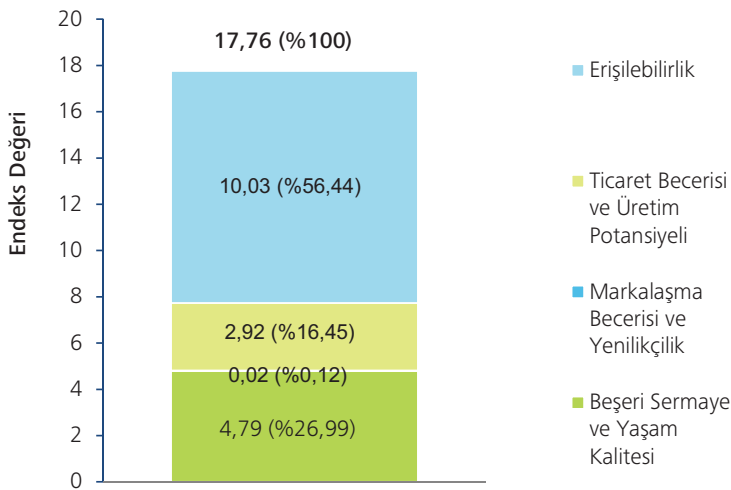
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 44

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 57

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 56

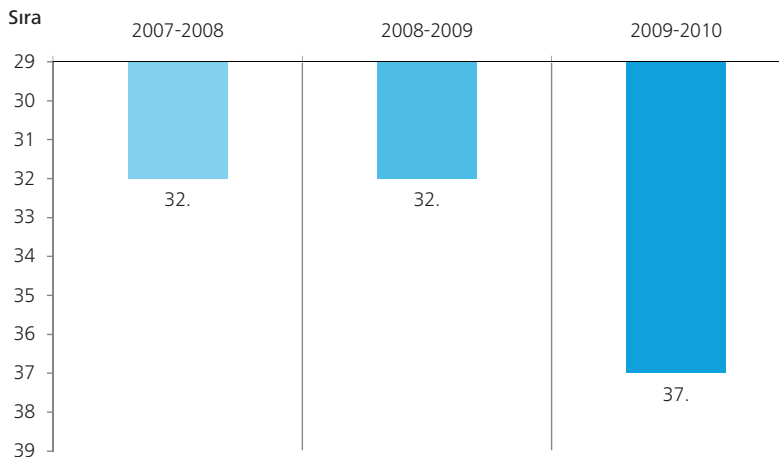
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 29

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 verilerine göre 32. sırada yer alan Nevşehir, 2009-2010 Genel Endeks sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 37. il olarak tespit edilmiştir. 17,76 Genel Endeks değerine sahip olan ilin toplam rekabet gücü alt endeksler düzeyinde incelendiğinde; %56,44 oranıyla Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğinde en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin payı %26,99 oranında olurken, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin payının %16,45 olduğu saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğindeki katkısı %0,12 oranındadır.

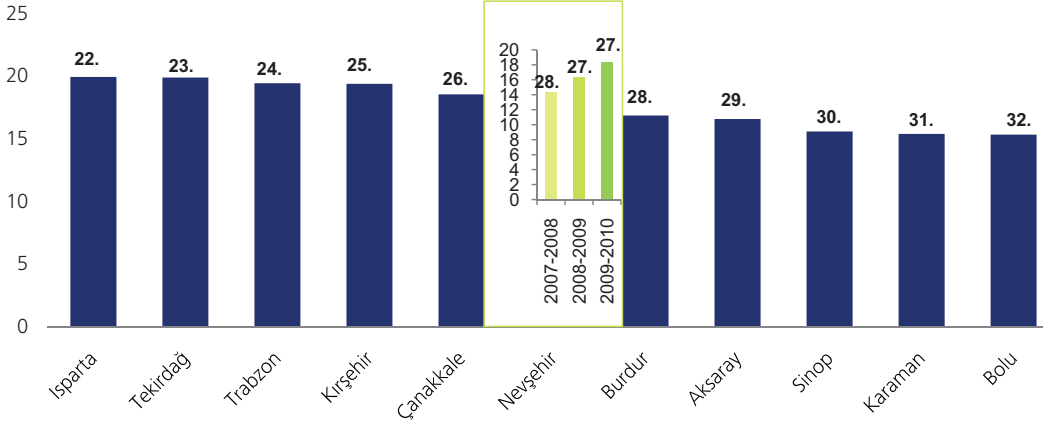
2007-2008 Erişilebilirlik Alt Endeks değişkenlerine göre 27. sırada yer aldığı görülen Nevşehir, 2008-2009'da 26. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 29.'luğa gerilediği tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Sabit Telefon Hattı sayısı bakımından 31. sıraya yükselen Nevşehir, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ait sıralamada 31. sıradaki konumunu korumaktadır. Demiryolu ağına bağlı olmayan ile düzenli olarak yurtiçi ve yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştiriliyor olması ilin bu alt endekte dikkat çeken diğer değişkenleridir.

Grafik 99 - Nevşehir İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 100 - İlde Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı

Endeks Değeri

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ni meydana getiren değişkenler incelendiğinde Nevşehir'in; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı (Yüksek Lisans dahil) bakımından 64. sıradan 61. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada 17 sıra yükselerek 43. olduğu, diğer taraftan Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 1 sıra gerileyerek 60. sırada bulunduğu tespit edilmiştir. İl 2009-2010 verilerine göre; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ait sıralamada 22., İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından ise 81 il arasında 14. olmuştur. Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 56. sırada yer alan Nevşehir, 2008-2009'da 44. sıraya yükselmiş olup, 2009-2010'da da bu sırasını korumuştur.

Nevşehir, Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 1 sıra gerileyerek 52. , Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda ise 1 sıra gerileyerek 58. olmuştur. İhracat Hacmi'ne göre 62. olduğu görülen Nevşehir'in, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na göre 61. olduğu belirlenmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 46. sıradan 47. sıraya gerilediği görülen Nevşehir'in, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 31. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Alt endekse ait diğer değişkenler bazında alt sıralarda yer alan il, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında bir önceki seneye göre 1 sıra gerileyerek 57. sırada yer almıştır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre 12. olan Nevşehir, 2008-2009'da 39. sıraya gerilemiştir. 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise Nevşehir, 81 il arasında en rekabetçi 56. il olmuştur. İlin yıllar itibarıyla gerilmesini tespit etmek amacıyla alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Bir Önceki Yıla Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 79. sırada yer aldığı, Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre ise 31. sırada olduğu görülmektedir.

Genel Endeks Sırası: 58

Genel Endeks Değeri: 13,52

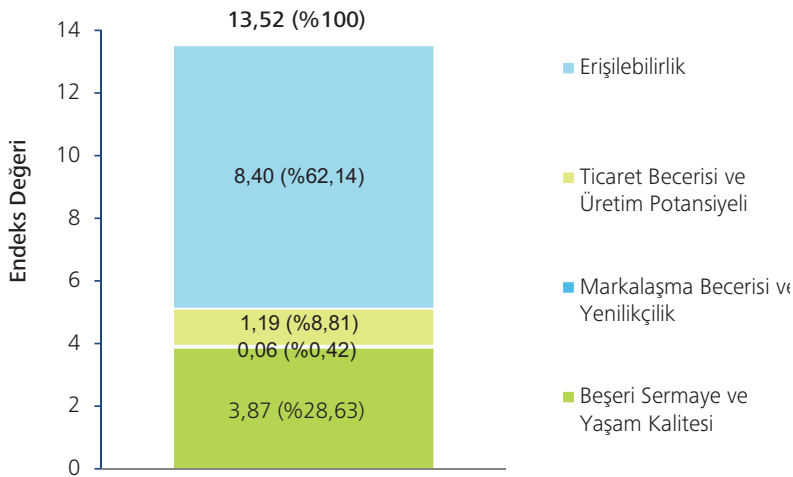
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 62

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 39

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 73

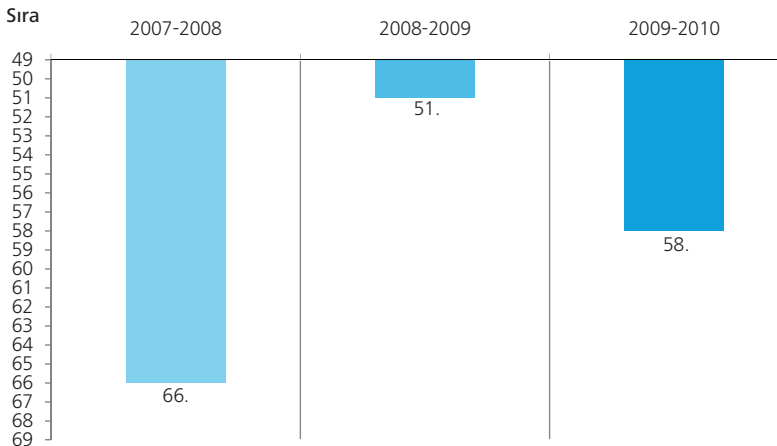
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 45

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 66. sırada yer alan Niğde'nin, 2008-2009 döneminde 51. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 58. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. 13,52 Genel Endeks değerine sahip olan Niğde'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %62,14 olduğu, bunu sırasıyla %28,63 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %8,81 oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu belirlenmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,42 oranındadır.

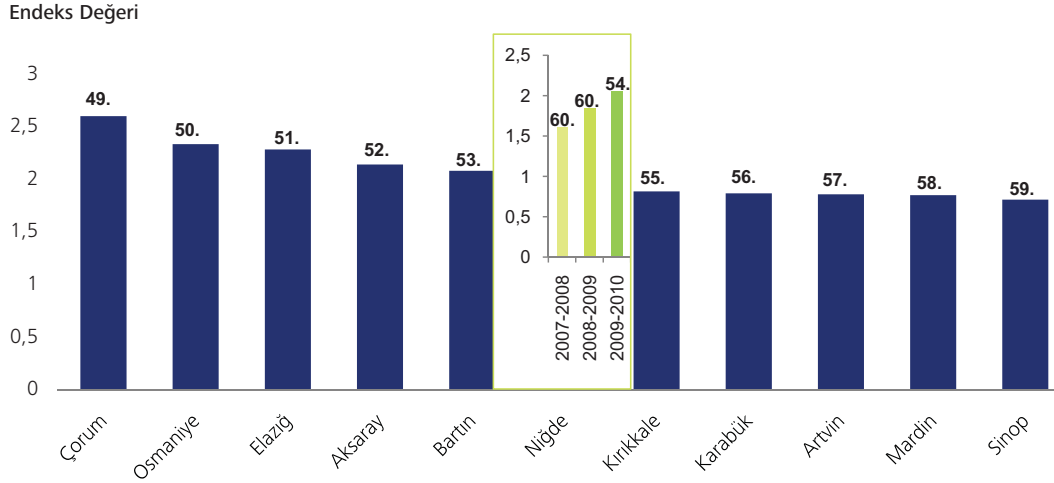

Niğde'nin; Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008'de 66. sırada yer alırken, 2008-2009'da 43. sıraya yükseldiği görülmektedir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 45. il olmuştur. Otoyol ağına bağlanmasıyla birlikte alt endeks değerinde artış görülen il, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 36. sırada yer almaktadır. Demiryolu ağına bağlantısı bulunan ilde gerçekleşen Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı, ilin bu değişken bazında bir önceki sene olduğu gibi 76. sırada yer almasına neden olmuştur.

Grafik 101 - Niğde İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 102 - İlde Mesleki ve Teknik Okuldan Mezun Sayısı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi sonuçlarına göre 2007-2008'de 78. sırada olan Niğde'nin, 2008-2009'da 64. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre ise 73. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişken sıralamaları incelendiğinde Niğde'nin; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 20 sıra gerileyerek 41. olduğu, Kullanılan Kredi Miktarı'na ait sıralamada 55. sıradaki konumunu koruduğu, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı açısından 59.'luktan 61.'liğe gerilediği ve İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 6 sıra gerileyerek 75. olduğu saptanmıştır. Niğde 2009-2010 verilerine göre; Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 41. sırada, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na göre ise 48. sırada yer almaktadır.

Niğde'nin yıllar itibariyle düşüşte olduğu Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin 2007-2008 döneminde 52. sırada olduğu, 2008-2009'da ise 55. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. İlın 2009-2010 Alt Endeks sırası 62 olarak belirlenmiştir.

Değişken bazında incelendiğinde Niğde'nin, Kişi Başına Mevduat Miktarı'na ait sıralamada 2 sıra gerileyerek 57. olduğu, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı bakımından 59. sıradan 61. sıraya ve İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi'ne ilişkin sıralamada ise 16.'lıktan 21.'liğe gerilediği saptanmıştır. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda 51. olan Niğde, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından 53. sıradan 24. sıraya ilerlemiştir.

İlin rekabetçiliğinde %0,42 oranında bir paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Niğde'nin 2007-2008'de 30. olduğu, 2008-2009'da ise 36.'lığa gerilediği tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 3 sıra daha gerileyerek 81 il arasında en rekabetçi 39. il olmuştur. Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 1 sıra gerileyerek 15. olan Niğde, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 58. olurken, , Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 55. sıradan 60. sıraya gerilediği saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 54

Genel Endeks Değeri: 13,95

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 48

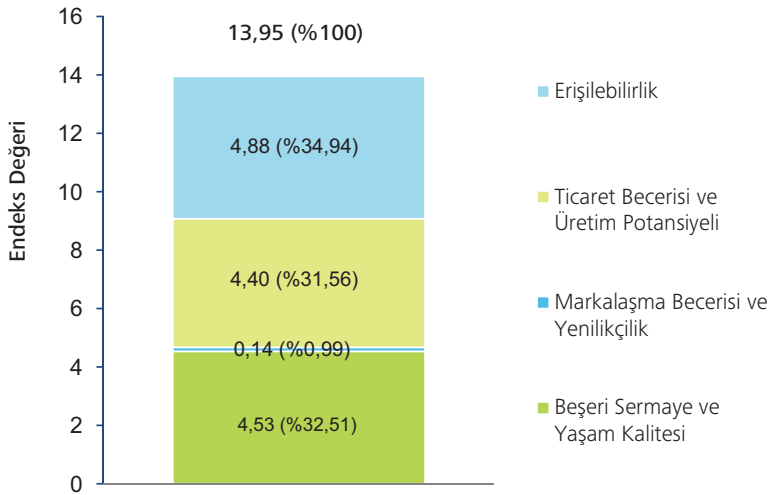
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 26

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 24

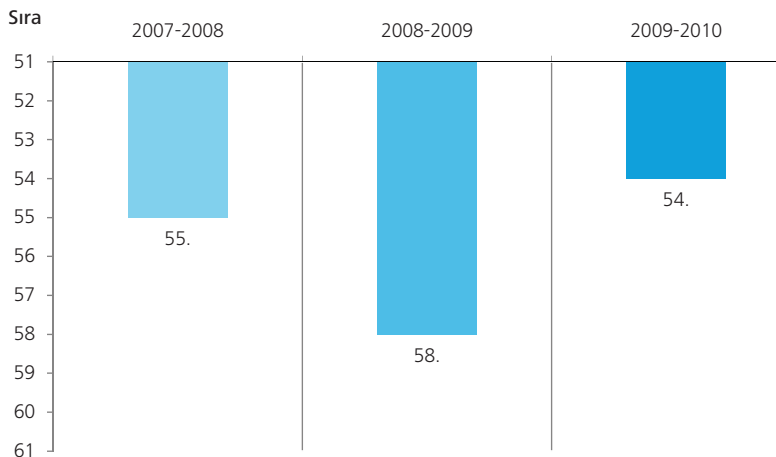
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 67

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 55. sırada yer alan Ordu'nun, 2008-2009'da 58. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 54. il olmuştur. 13,95 Genel Endeks değerine sahip olan Ordu'nun rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %34,94 olduğu, bunu sırasıyla %32,51 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %31,56'lık bir pay ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği belirlenmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,99 oranındadır.

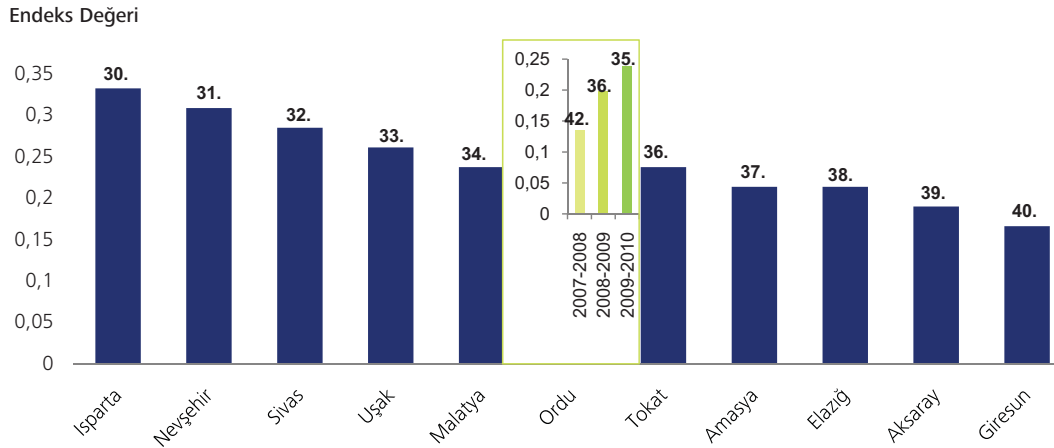
Ordu'nun yıllar itibarıyla Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 67. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 18. sıradan 17. sıraya yükseldiği, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 32. sıradaki konumunu koruduğu ve Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada ise 39. sıradan 48. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Yurtiçi veya yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştirilmediği ilin demiryolu ağına bağlı olmaması da ilin bu alt endekste alt sıralarda yer almasına neden olan faktörler arasındadır.

Grafik 103 - Ordu İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 104 - İlin Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sıralamasına göre 24. sırada yer alan Ordu, 2008-2009'da 53. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010'de tekrar 24. sıraya yükselmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde Ordu'nun Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 10. sırada yer aldığı görülmektedir. Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na göre 46. sıradan 31. sıraya yükselen ilin, Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 28. sıradaki konumunu koruduğu bununla birlikte İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada 27. sıradan 30. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. 2009-2010 verilerine göre İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 50. olan Ordu, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 26. sıradan 15. sıraya yükselmiştir.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 60. sıradan 53. sıraya yükseldiği görülen Ordu'nun, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 5 sıra ilerleyerek 20. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

İl, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 57., İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 sıra gerileyerek 69. sırada yer almıştır. Ordu, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 49. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 50. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 48. il olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde yıllar itibarıyla sıra kaybeden Ordu'nun; 2007-2008'de 20., 2008-2009'da ise 23. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasındaki konumu 26'dır. Ordu'nun değişken bazında sıralaması incelendiğinde; İlde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 16. sıradaki konumunu ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 36. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Ordu'nun, bu alt endekse ait sıralamada gerilemesinin en önemli sebebinin diğer illerin değişken bazında daha iyi performans göstermeleri olduğu saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 35

Genel Endeks Değeri: 18,24

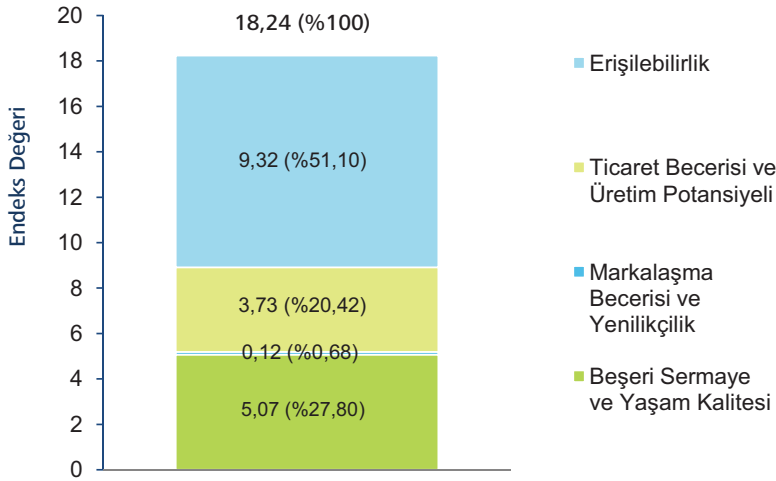
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 41

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 29

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 41

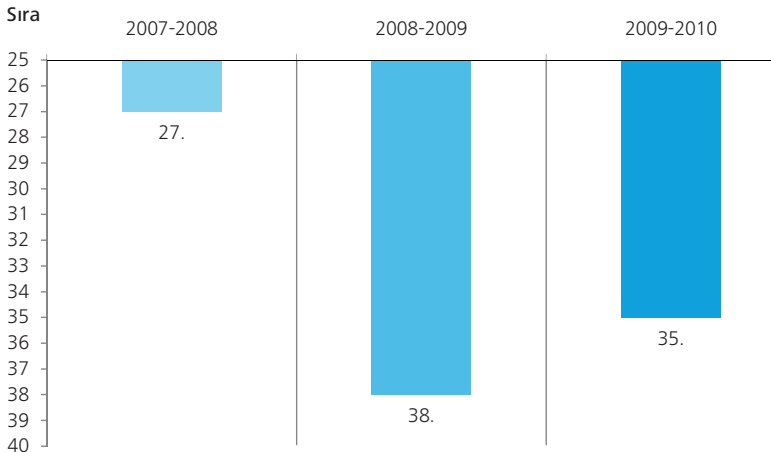
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 35

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 27. sırada yer alan Rize'nin, 2008-2009 döneminde 38. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında 35. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre Genel Endeks değeri 18,24 olan Rize'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %51,10 oranında olduğu ve bu endeksi sırasıyla %27,80 oranıyla Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %20,42 oranıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,68 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

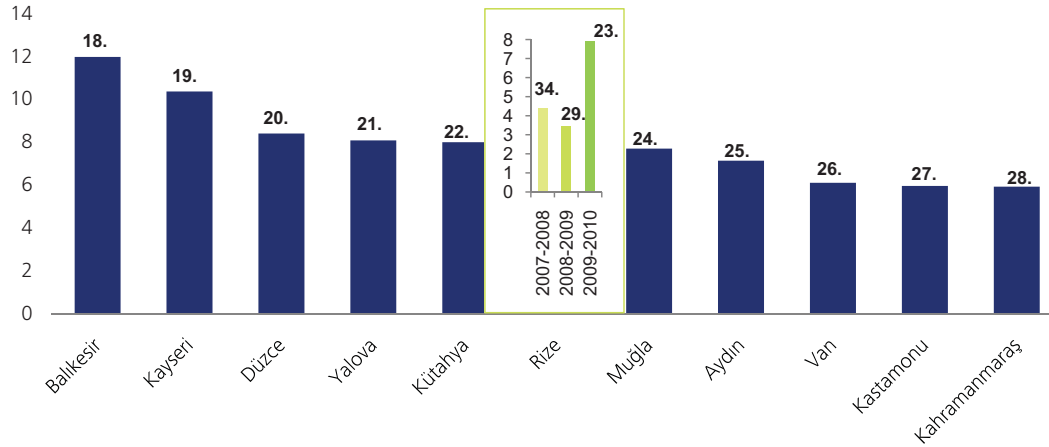
Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 verilerine göre 33. sırada yer alan Rize, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 35. il olmuştur. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; demiryolu ağına bağlı olmayan ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'nda 24. sırada yer aldığı görülmektedir. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 40. sıradaki konumunu koruduğu görülen il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 14 sıra gerileyerek 31. olmuştur.

Grafik 105 - Rize İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 106 - İlde Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı

Endeks Değeri

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 38. sırada yer alan Rize, 2008-2009'da 37. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında 41. sırada yer almaktadır. 2009-2010 verilerine göre Rize'nin; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'nda 12. sıradan 26. sıraya gerilediği, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 10 sıra gerileyerek 40. sırada yer aldığı ve İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na (Yüksek Lisans dahil) ait sıralamada bir önceki seneye göre 3 sıra gerileyerek 49. olduğu tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'nda 1 sıra gerileyerek 58. olan il, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 11.'likten 9.'luğa yükselmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Rize'nin; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 5 sıra gerileyerek 49. sırada yer aldığı, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'nda 47. sıradan 49. sıraya gerilediği ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı bakımından 43. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İç Talep Potansiyeli'ne ait sıralamada 57. sıradaki konumunu koruduğu görülen ilin, Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 1 sıra ilerleyerek 40. sırada yer aldığı saptanmıştır. İl, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 25. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 57. sıraya gerilemiştir. Alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre ise Rize 81 il arasında en rekabetçi 41. il olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 11. sırada yer alan Rize'nin, 2008-2009'da 27. sıraya gerilediği, 2009-2010 alt endeks değerine göre ise en rekabetçi 29. il olduğu tespit edilmiştir. 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından 13. sırada yer alan Rize'nin, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 20. sıradan 23. sıraya gerilediği ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 5 sıra gerileyerek 45. olduğu saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 26

Genel Endeks Değeri: 21,71

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 29

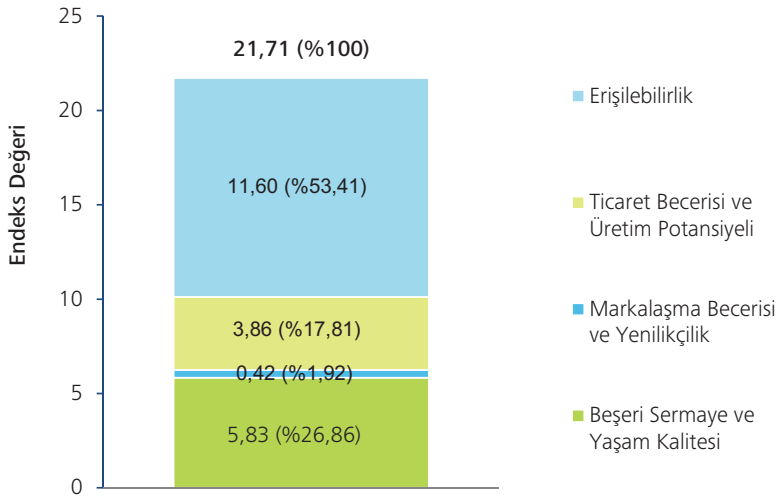
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 17

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 38

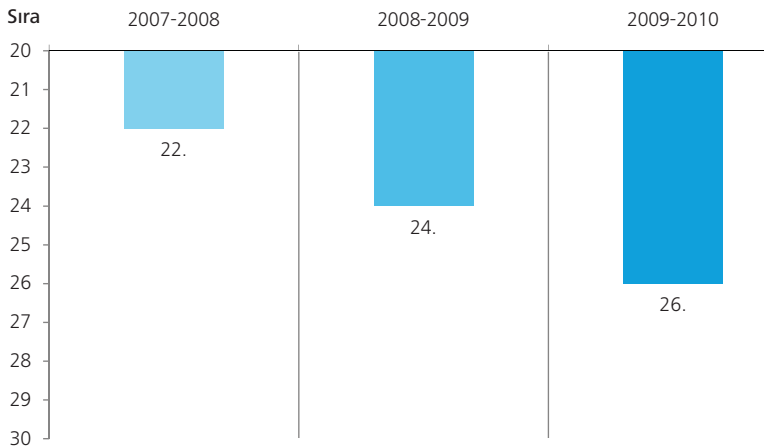
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 21

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında yıllar içinde devamlı düşüş gösteren Sakarya, 2007-2008 sonuçlarına göre 22. sırada iken, 2008-2009'da 24. sıraya gerilemiştir. İlin 2009-2010 sonuçlarına göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 26. il olduğu tespit edilmiştir. 21,71 Genel Endeks değerine sahip olan Sakarya'nın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %53,41 olduğu, bunu sırasıyla %26,86'lık oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %17,81'lik bir pay ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %1,92 oranındadır.

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 22. sırada yer alan Sakarya'nın, 2008-2009'da 21. sıraya yükselmiş olup, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında bu sırasını koruduğu tespit edilmiştir. Sakarya'nın alt endekse ait değişkenler özelinde incelendiğinde; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 4 sıra gerileyerek 26. sırada yer aldığı, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ilişkin sıralamada ise 8. sıradan 5. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir.

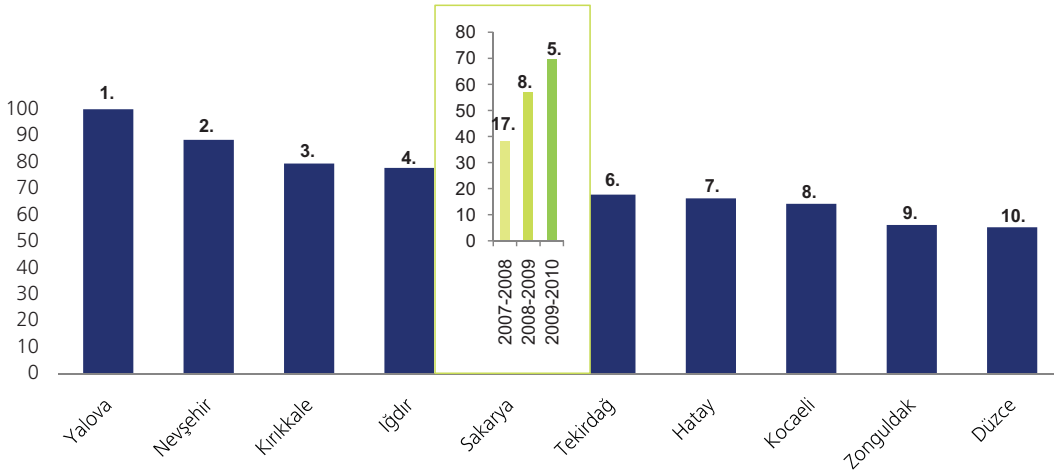

Grafik 107 - Sakarya İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 108 - İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde yıllar itibarıyla gerilediği görülen Sakarya'nın 2007-2008'de 17., 2008-2009'da ise 24. olduğu saptanmıştır. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 38. sırada yer almaktadır. Alt endeksi meydana getiren değişkenler incelendiğinde Sakarya'nın; Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 33. sırada yer aldığı, İhracat Hacmi bakımından 7. sıradaki konumunu koruduğu ve İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 22. sıradan 41. sıraya gerilediği saptanmıştır. Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 19. olan Sakarya, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ait sıralamada 16. sırada yer almaktadır.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ni meydana getiren değişkenler incelendiğinde Sakarya'nın; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada 2 sıra yükselerek 48. olduğu, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda 14. sıradan 11. sıraya yükseldiği, diğer taraftan İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ait sıralamada 2 sıra ilerleyerek 18. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Şehirleşme Oranı bakımından 13. olan il, Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 22. sıradan 20. sıraya yükselmiştir. Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 26. sırada yer alan Sakarya, 2008-2009'da 31. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010 sıralamasına göre 81 il arasında 29. sırada yer almaktadır.

Yıllar itibarıyla devamlı olarak gerileme gösterdiği Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde; İlde 100 Milyon Dolar'ın üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 14. sıraya yerleşen Sakarya'nın, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'nde Yer Alan Firma Sayısı bakımından da 15. sıradan 17. sıraya gerilediği saptanmıştır. Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 17. sıradaki konumunu koruyan Sakarya, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 1 sıra ilerleyerek 8. sıraya yerleşirken Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 15. sırada yer almıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçların göre 15. olan ilin, 2008-2009'da 16.'lığa, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 17. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Genel Endeks Sırası: 16

Genel Endeks Değeri: 25,55

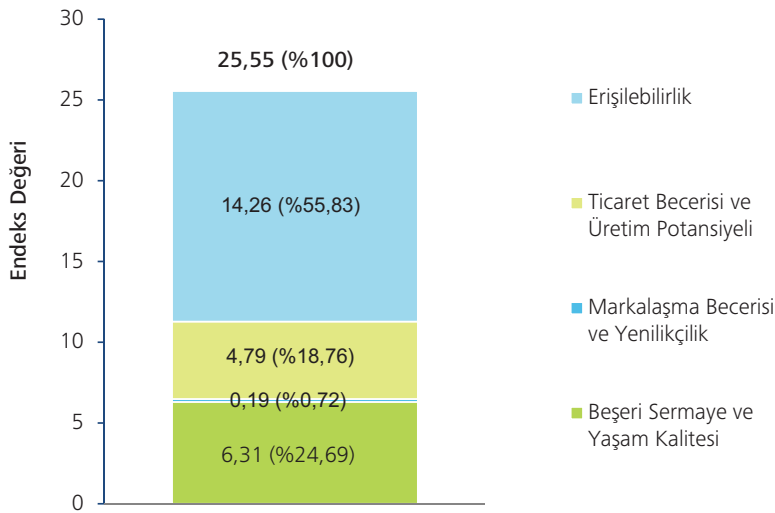
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 24

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 23

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 15

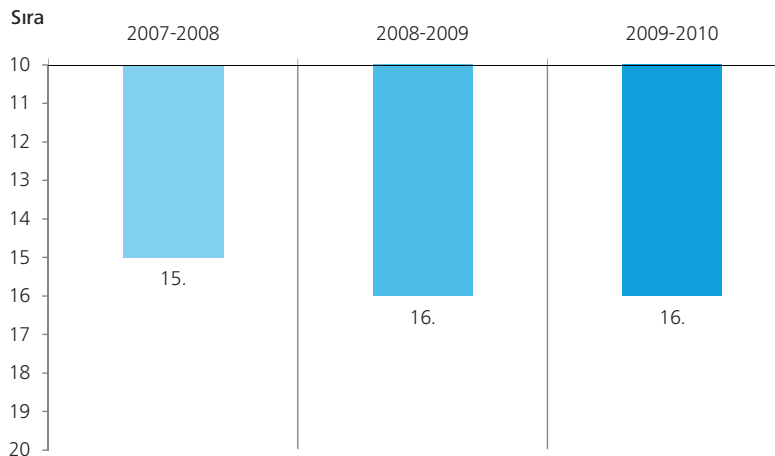
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 10

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 81 il arasında 15. olduğu görülen Samsun'un, 2008-2009'da 16. sıraya gerilediği ve 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında bu sırasını koruduğu tespit edilmiştir. Genel Endeks değeri 25,55 olan Samsun'un rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %55,83 olduğu, bunu sırasıyla %24,69 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %18,76 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabet gücündeki payı %0,72 oranındadır.

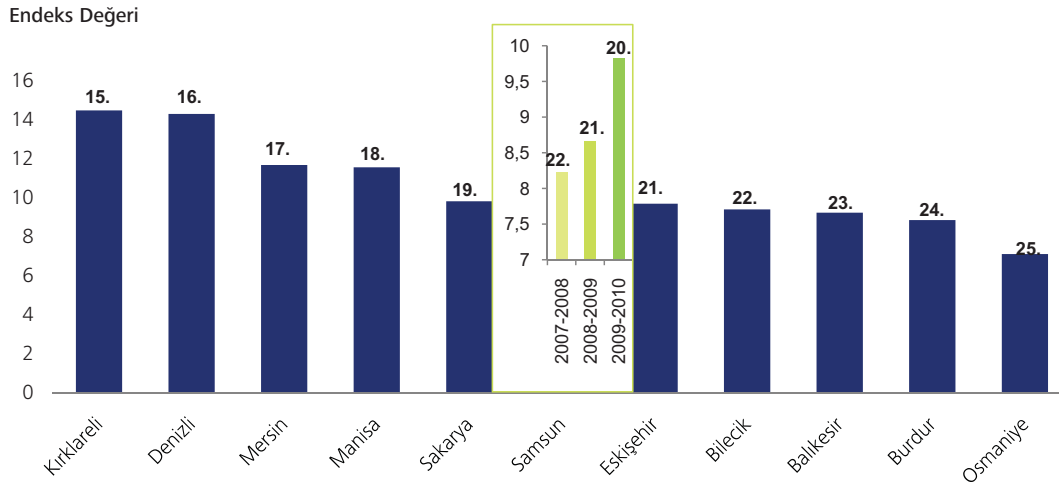

İlin endeks değerinde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Samsun'un 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 9. sırada, 2009-2010 verilerine göre ise 10. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; yurtiçi ve yurtdışı düzenli uçak seferlerinin düzenlendiği ilin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'nda 17. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Otoyol ağına bağlı olmayan ilin, sınırları içinde liman olması ile bu alt endekste rekabet avantajı kazandırmaktadır. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 5. sırada olduğu tespit edilen il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 18. sırada yer almaktadır.

Grafik 109 - Samsun İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 110 - İlin Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı

İlin rekabetçiliğine en fazla katkısı yapan ikinci alt endeks olarak Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi incelendiğinde; Samsun'un 2007-2008 sonuçlarına göre 18., 2008-2009 verilerine göre ise 21. olduğu tespit edilmiştir. Samsun, bu alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 81 ilimiz arasında en rekabetçi 24. ilimiz olmuştur. Bu gerilemenin nedenini tespit etmek amacıyla alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kişi Başına Mevduat Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra gerileyerek 38. olduğu, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 sıra gerileyerek 44. sırada yer aldığı ve Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 1 basamak inerek 18. olduğu tespit edilmiştir. 2009-2010 verilerine göre, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'nda 36. sırada yer aldığı görülen Samsun'un, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 12. sırada yer aldığı saptanmıştır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 18. sırada yer alan Samsun, 2008-2009 döneminde 25. sıraya gerilemiş olup, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 15. sıraya yükselmiştir. Bir önceki seneye göre İhracat Hacmi bakımından 5 sıra gerileyerek 26. olduğu görülen Samsun'un, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda 15. sırada yer aldığı saptanmıştır.

İlin; Kullanılan Kredi Miktarı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 18. sırada yer alması ve Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na göre sıralamada 20.'liğe gerilemesi ilin bu alt endekste sıra kaybetmesinin nedenleri arasında yer almaktadır.

İlin rekabetçiliğinde %0,72 oranında bir paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Samsun'un 2007-2008'de 26. olduğu, 2008-2009'da ise 19.'luğa yükseldiği tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 4 sıra gerileyerek 81 il arasında en rekabetçi 23. ilimiz olmuştur. Değişkenler bazında incelendiğinde Samsun'un; İlde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 18. sırada olduğu görülürken, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda 27. sıradan 31. sıraya gerilediği belirlenmiştir. Bir önceki seneye göre il, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 20. sıradaki ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 22. sıradaki konumunu korumaktadır.

Genel Endeks Sırası: 76

Genel Endeks Değeri: 7,37

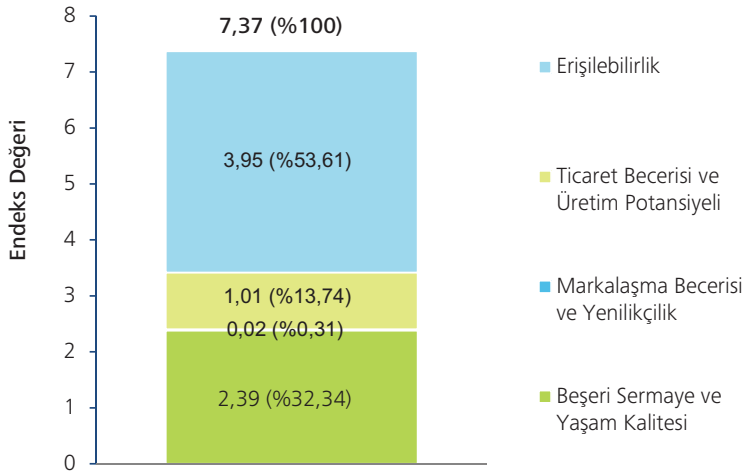
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 75

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 56

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 78

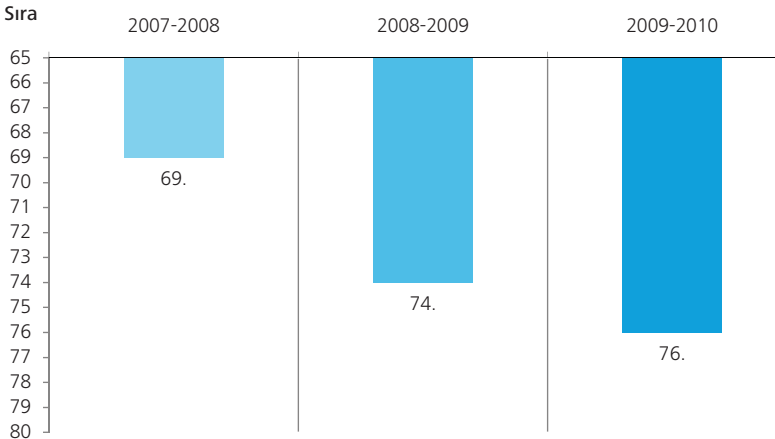
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 70

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 69. sırada yer alan Siirt'in, 2008-2009 döneminde 74., 2009-2010 Genel Endeks sonuçlarına göre ise 76. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. 7,37 Genel Endeks değerine sahip olan Siirt'in rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %53,61 olduğu, bunu sırasıyla %32,34'lük oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %13,74'lük bir pay ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,31 oranındadır.

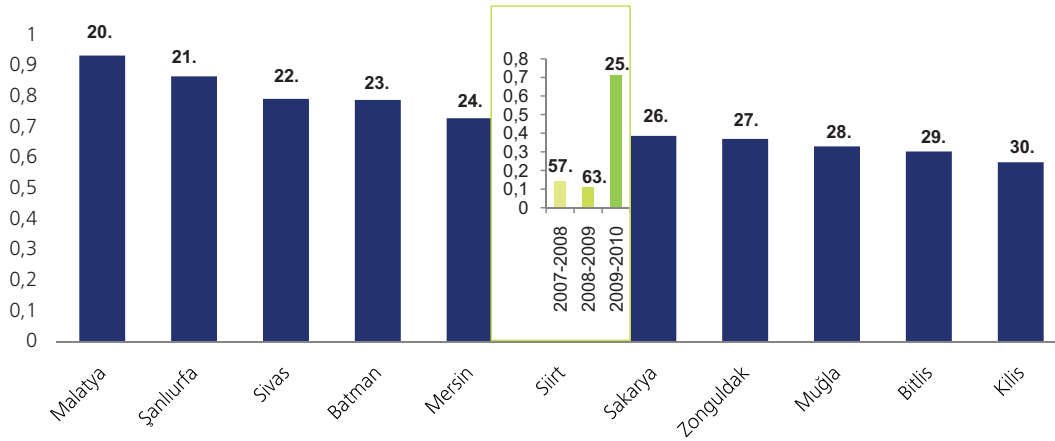
İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olduğu görülen Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Siirt'in değişken bazındaki değişimleri incelendiğinde; Kişi Başına Sabit Telefon Hattı Sayısı'na ait sıralamada 76. olduğu görülmektedir. Siirt Havalimanı'ndan 2009-2010 döneminde yurtiçi ve yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştirilememesi ve ilin otoyol ağına bağlı olmaması, erişilebilirlik bazında ilin rekabet gücünü azaltan faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer taraftan 2009-2010 verilerine göre Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 25. sırada yer alan ilin (Bkz. Grafik 112), Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada 3 sıra ilerleyerek 55. sıraya yükseldiği saptanmıştır. Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 54. sırada yer alan il, 2008-2009'da 71. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 verilerine göre bu alt endekte 81 il arasında en rekabetçi 70. ilimiz olmuştur.

Grafik 111 - Siirt İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 112 - İlde Haberleşme-Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı

Endeks Değeri

Siirt, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerine ait sıralamalarda 74. sırada yer almış olup, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 75. sıraya gerilemiştir. Bu gerilemenin nedenini tespit etmek için alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na göre sıralamadaki yerinin 3 sıra gerileyerek 74 olduğu, Kişi Başına Otomobil Sayısı'nda 76. sıradaki konumunu koruduğu ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ilişkin sıralamada 2 sıra yükselerek 77. olduğu belirlenmiştir. Şehirleşme Oranı bakımından 43. sırada yer alan il, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'nda 2 basamak yükselerek 81 il arasında 76. sırada yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Siirt'in; İhracat Hacmi bakımından 75. sıradan 77. sıraya gerilediği, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'nda 10 sıra ilerleyerek 29. olduğu, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na göre 2007-2008'den bu yana düşüşünü devam ettirerek 57. sıraya gerilediği ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 5 basamak ilerleyerek 38. olduğu görülmektedir.

Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'nda 73. sıradaki konumunu koruyan il, İç Talep Potansiyeli bakımından 59. sırada yer almaktadır. Siirt, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli 2007-2008 verilerine göre 74. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 59. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 78. sırada yer almaktadır.

2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 54. sıradaki konumunu koruduğu Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde, Siirt'in 2009-2010 dönemine ait sırasının 56 olduğu tespit edilmiştir. Son Beş Yıla Marka Tescil Ortalaması'na göre bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 71. sırada yer aldığı görülen ilin, alt endekse ait diğer değişkenlerde alt sırada yer alması sebebiyle sıralamada gerilediği saptanmıştır.

Genel Endeks Sırası: 43

Genel Endeks Değeri: 16,31

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 38

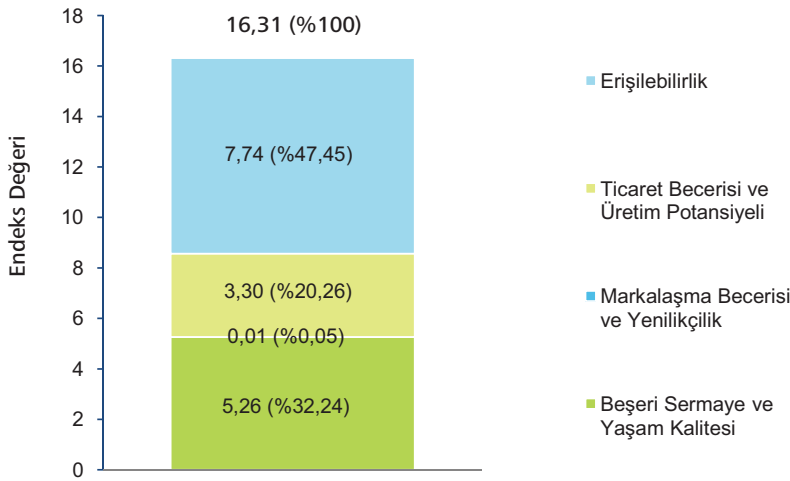
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 63

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 50

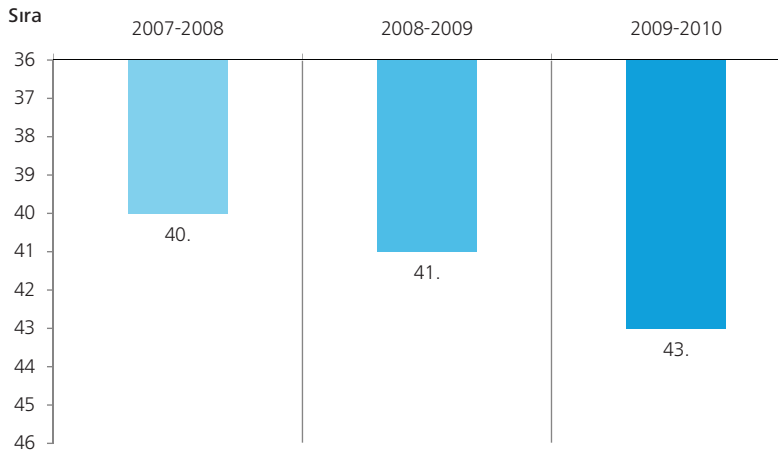
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 47

İllerarası Rekabetçilik Endeksi sıralamasında yıllar itibarıyla her sene gerileyen Sinop'un 2007-2008'de 40. sırada, 2008-2009'da ise 41. sırada olduğu tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında bir önceki seneye göre 2 sıra daha gerileyerek Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 43. ilimiz olmuştur. 2009-2010 sonuçlarına göre Genel Endeks değeri 16,31 olan Sinop'un rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %47,45 oranında olduğu ve bu endeksi sırasıyla %32,24 oranıyla Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %20,26 oranıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,05 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 ve 2009-2010 sırası 46 olan Sinop'un, 2009-2010 verilerine göre sıralamasında 1 basamak gerilemeyle 81 il arasında 47. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Doğal bir limana evsahipliği yapan ilin, otoyol ve demiryolu ağına bağlı olmaması ilin bu alt endeksteği rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki sene bulunduğu 15. sıradan 34. sıraya gerileyen Sinop, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 58. sıradaki konumunu korumaktadır.

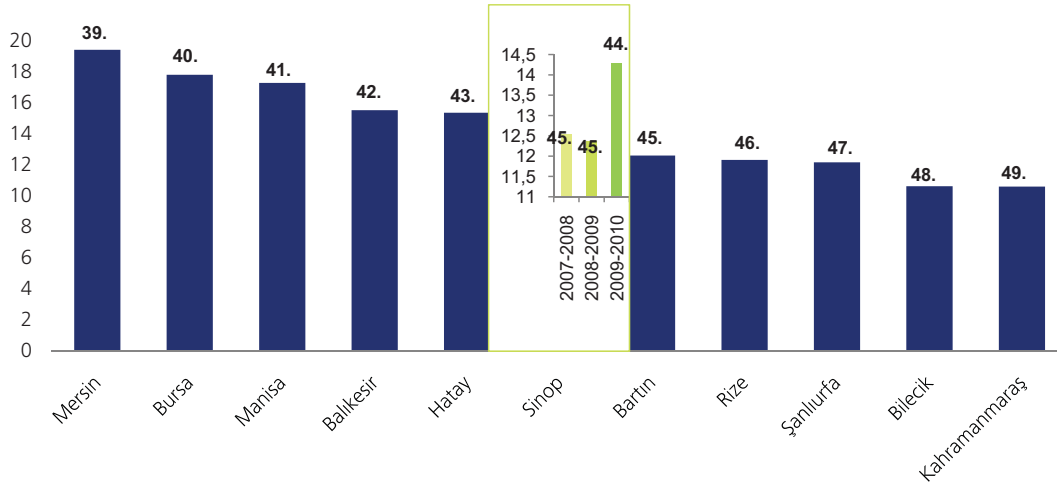

Grafik 113 - Sinop ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 114 - İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı

Endeks Değeri

İlin rekabetçiliğinde %32,24 oranında bir paya sahip olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde, Sinop'un 2007-2008'de 37. sırada yer aldığı, 2008-2009 ve 2009-2010 sonuçlarına göre ise 1 basamak gerilemeyle 38. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 9 sıra yükselerek 55. olan Sinop, Şehirleşme Oranı bakımından 70. sırada yer almaktadır. Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada 3 sıra gerileyerek 27. olan ilin, Kişi Başına Düşen Otomobil sayısı bakımından 4 basamak yükselerek 32. sırada yer aldığı ve Kişi Başına Mevduat Miktarı'nda ise 35. sıradan 30. sıraya yükseldiği saptanmıştır. İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 44. sıradaki konumunu koruduğu görülen illin, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na göre 17. sırada yer aldığı görülmektedir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli 2007-2008 sonuçlarına göre 81 il arasında 42. sırada yer alan Sinop, 2008-2009 döneminde 55. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks verilerine göre 5 sıra yükselerek 50. sırada yer almaktadır.

Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 1 sıra gerileyerek 66. olduğu, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 1 basamak inerek 63. sırada yer aldığı, diğer taraftan İhracat Hacmi bakımından 1 sıra yükselerek 63. olduğu tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na ait sıralamada 77. olan Sinop, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı bakımından 81 il arasında 64. sıradadır.

Sinop, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 verilerine göre 63. sırada yer almış olup, ilin 2008-2009 sonuçlarına göre 64. sıraya gerilediği görülmektedir. Alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre Sinop, 81 il arasında 63. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişkenlerde alt sıralarda yer alan il, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda bir önceki seneye göre 1 sıra gerileme göstererek 51. sırada yer almıştır.

Genel Endeks Sırası: 30

Genel Endeks Değeri: 20,51

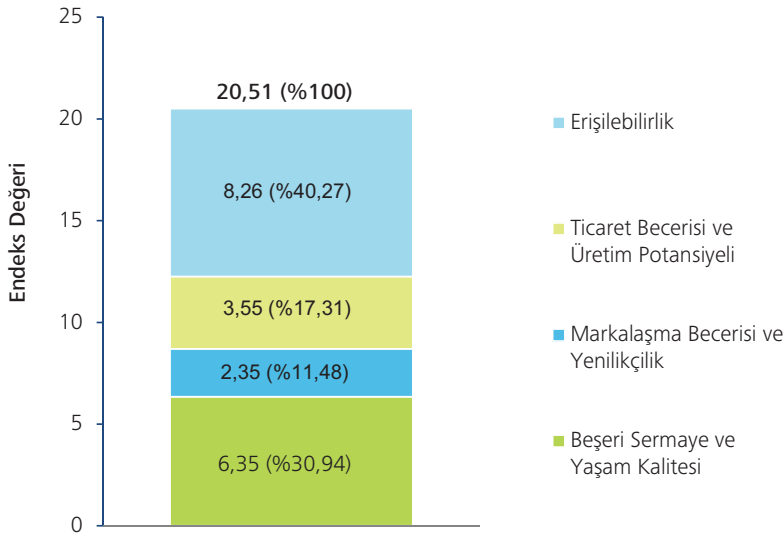
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 23

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 12

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 47

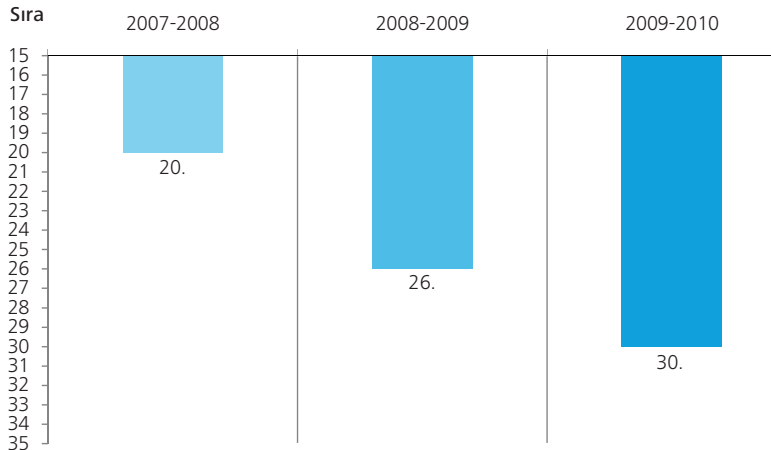
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 46

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibariyle gerileme gösteren Sivas, 2007-2008'de 20., 2008-2009'da ise 26. sırada yer almıştır. İlin 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 30. ili olduğu tespit edilmiştir. 20,51 Genel Endeks değerine sahip olan Sivas'ın rekabet gücünü meydana getiren dört alt endeks incelendiğinde; en büyük paya %40,27 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin sahip olduğu, bu endeksi sırasıyla %30,94 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %17,31 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %11,48'lik payı ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği belirlenmiştir.

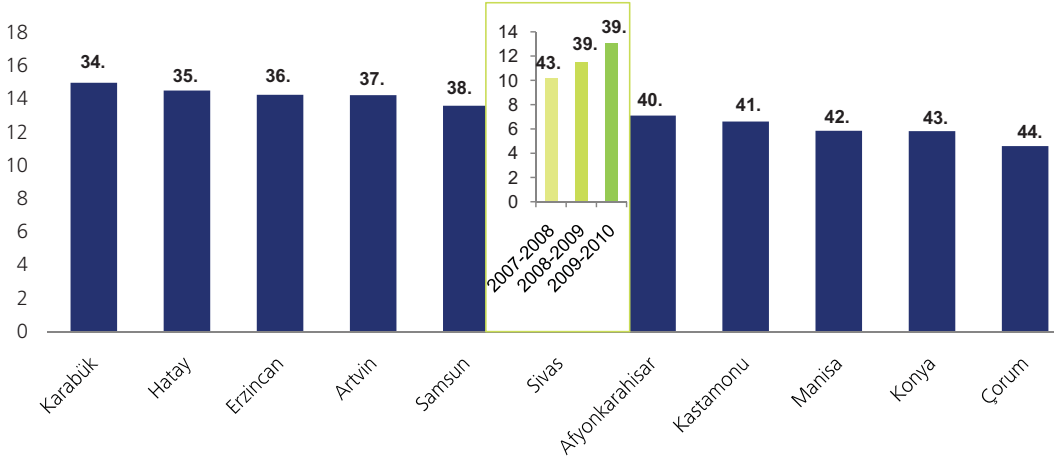
Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait değişkenler Sivas özelinde incelendiğinde ilin; 2009-2010 döneminde düzenli iç hat uçak seferlerine sahip olduğu ve demiryolu ağına bağlantısı bulunduğu görülmektedir. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki seneye göre 2 basamak gerileyerek 50. sıraya yerleşen Sivas'ın, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada 19. sıradan 22. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Otoyol ağına bağlı olmayan ilin, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 20., 2008-2009'da ise 44. sırada yer aldığı saptanmıştır. Sivas, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 46. sırada bulunmaktadır.

Grafik 115 - Sivas İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 116 - İlde Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı

Endeks Değeri

Önceki yıllarda bulunduğu 24. sıradan 1 sıra ilerleyerek 23. sıraya yükseldiği Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Sivas'ın, alt endekse ait birçok değışkende sırasının yükseldiği görölmektedir. 2008-2009 döneminde Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı bakımından 9. sırada olan il, 2009-2010 verilerine göre 8. sıraya yükselmiştir. Yine aynı şekilde, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada 18. sıradan 17. sıraya yükseldiği görülen ilin, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada 20. sırada bulunduğu saptanmıştır. Sivas, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 33. sırada ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından 8 basamak gerileyerek 53. sırada yer almaktadır. Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na ait sıralamada 39. sırada yer alan Sivas'ın (Bkz. Grafik 116), Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 47. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ni meydana getiren değışkenler incelendiğinde; Sivas'ın Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değışim Oranı'na göre 64. sırada yer alırken, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değışim Oranı'na göre 5. sırada yer almasının ilin bu alt endekste gerilmesinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Aynı şekilde, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ilişkin sıralamada 12 sıra gerileyerek 32. sırada yer alması ve İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 46. sıradan 52. sıraya gerilemesi ilin bu alt endekste rekabetçiliğini olumsuz yönde etkilemiştir. Sivas'ın, Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 44. sırada yer alırken, 2008-2009'da 14. sıraya yükseldiği görölmektedir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 47. sıraya gerilediği saptanmıştır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Sivas'ın 2007-2008'de 12., 2008-2009'da ise 13. sırada yer aldığı belirlenmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 12. sırada yer almaktadır. İlde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 24. sırada yer alan ilin, Süper Lig'de temsil ediliyor olmasının bu alt endekste rekabet avantajını artırdığı tespit edilmiştir. Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na göre 48. sıradan 46. sıraya yükseldiği görülen Sivas'ın, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 37. sıradaki konumunu koruduğu görölmektedir.

Tekirdağ

Genel Endeks Sırası: 7

Genel Endeks Değeri: 29,71

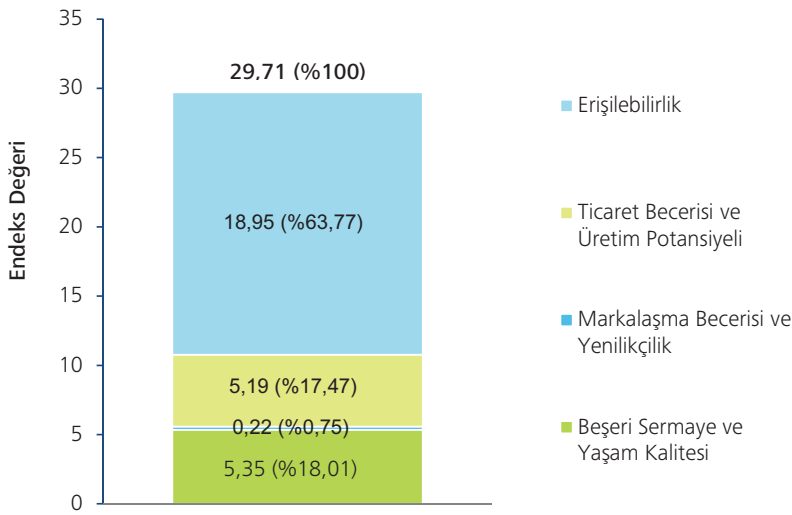
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 35

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 20

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 10

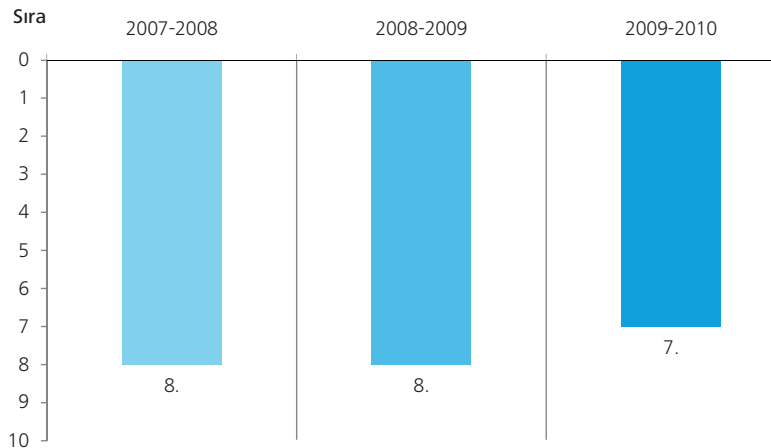
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 3

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 8. sırada yer alan Tekirdağ, 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 7. il olarak tespit edilmiştir. 2009-2010 Genel Endeks değeri 29,71 olan il alt endeksler özelinde incelendiğinde; ilin rekabetçiliğine en büyük katkısı %63,77 oranı ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin sağladığı görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla %18,01 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %17,47 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve %0,75 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi takip etmektedir.

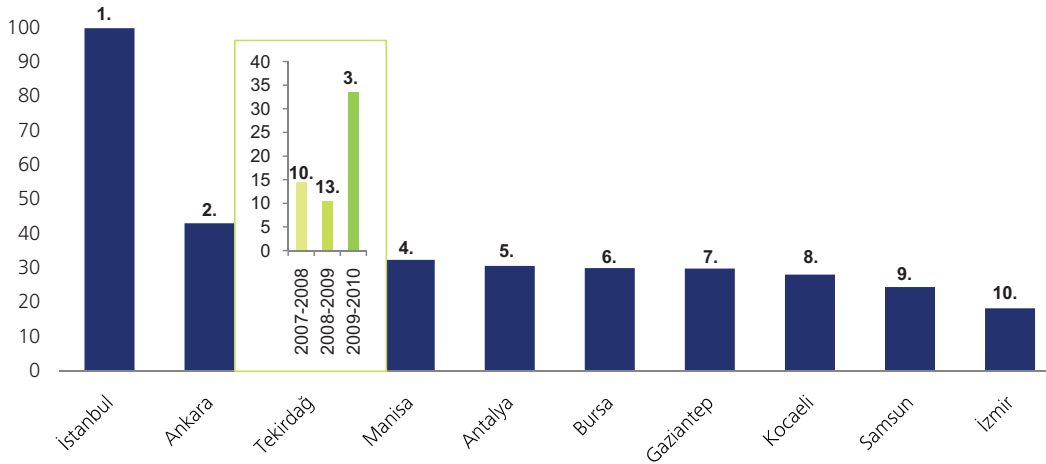
Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamada Tekirdağ'ın yıllar itibarıyla değişimi incelendiğinde ilin 2007-2008'de 4. sırada olduğu görülürken, 2008-2009'da 3. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise Tekirdağ bir önceki sene bulunduğu sırasını koruyarak 3. sırada yer almıştır. Yurtiçi ve yurtdışı uçak seferlerinin gerçekleştiği ilin, otoyol ve demiryolu ağına bağlı olması ilin erişilebilirlikte avantajlı bir konumda olmasını sağlamaktadır. Ayrıca bir liman kenti olan Tekirdağ'ın, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 6. sırada yer alması ve Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ait sıralamada bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 8.'liğe yükselmesi ilin bu alt endekste göstermiş olduğu ilerlemenin nedenleri arasındadır.

Grafik 117 - Tekirdağ İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 118 - İlde Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı

Endeks Değeri

İlin rekabetçiliğindeki payı %18,01 oranında olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Tekirdağ'ın 2007-2008 döneminde 34. sırada yer aldığı, 2008-2009 verilerine göre ise 39. sıraya gerilediği görülmektedir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 35. ilimiz olarak tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 38. sıradan 36. sıraya yükselmesi, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada 1 sıra yükselerek 7. olması ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı bakımından 11. sıradan 27. sıraya gerilemesi ilin bu alt endekste göstermiş olduğu gelişimin nedenleri arasında yer almaktadır. 2009-2010 verilerine göre Şehirleşme Oranı'nda 2 sıra gerileyerek 24. sırada yer alan Tekirdağ, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı (Yüksek Lisans dahil)'na ait sıralamada 81 il arasında 44. olmuştur.

2007-2008 ve 2008-2009 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sıralamalarında 11. sırada yer aldığı görülen Tekirdağ'ın, 2009-2010 yılı sonuçlarına göre 81 il arasında en rekabetçi 10. il olduğu tespit edilmiştir.

Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 9. sırada olan Tekirdağ, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada 5. sıradaki konumunu korumaktadır. İlin; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra gerileyerek 20. olduğu, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 16 sıra yükselerek 34. sırada yer aldığı ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 13. sıradan 3. sıraya yükseldiği saptanmıştır.

Tekirdağ'ın yıllar itibariyle düzenli olarak yükseldiği Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait sıralamalarda, 2007-2008 verilerine göre 25. sırada yer aldığı, 2008-2009 döneminde ise 21. sıraya yükseldiği belirlenmiştir. 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise Tekirdağ, 81 il arasında en rekabetçi 20. ilimiz olmuştur. Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ait sıralamada bir önceki seneye göre 8 sıra ilerleyerek 10. sırada yer aldığı görülen il, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda da 1 sıra yükselerek 20. sırada yer almaktadır.

Genel Endeks Sırası: 47

Genel Endeks Değeri: 15,34

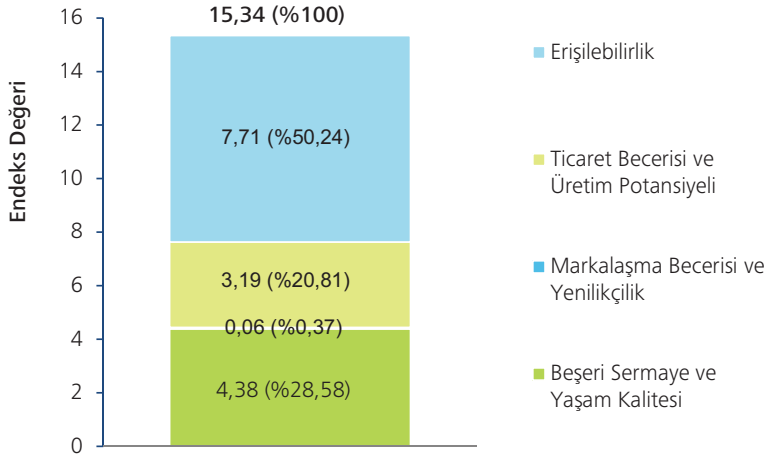
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 53

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 40

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 51

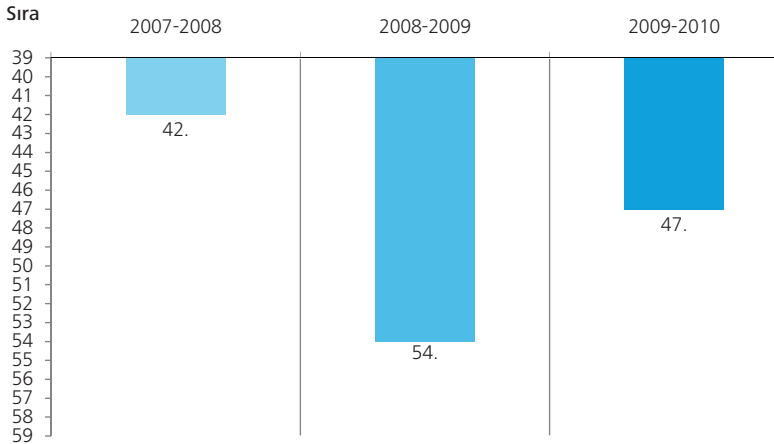
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 48

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 42. sırada yer alan Tokat'ın, 2008-2009 döneminde 54. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks sonuçlarına göre ise 47. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. 15,34 Genel Endeks değerine sahip olan Tokat'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %50,24 olduğu, bunu sırasıyla %28,58'lik oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %20,81'lik bir pay ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,37 oranındadır.

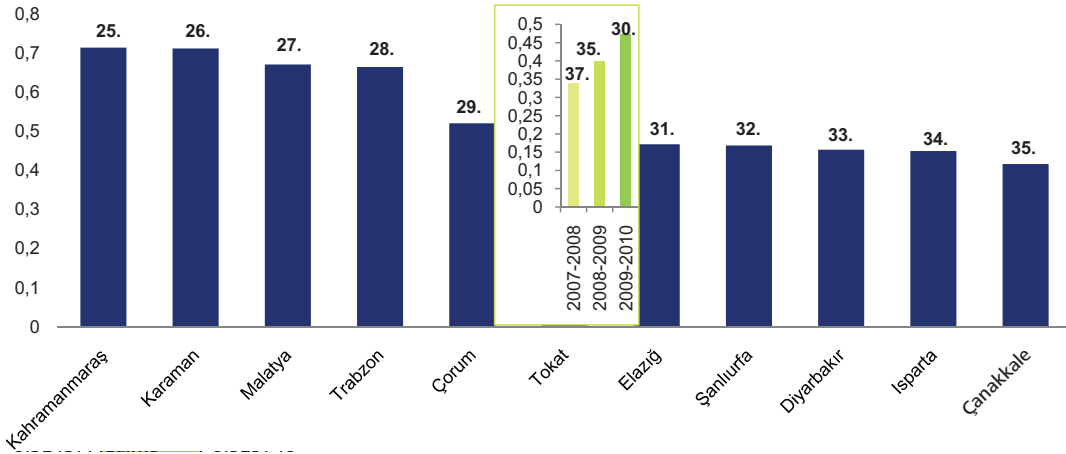
Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre 45. sırada yer alan Tokat'ın, 2008-2009'da 65. sıraya gerilediği, 2009-2010'da ise 48. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İlin bir önceki seneye göre sıralamada yükselmesindeki en önemli nedenin ilde bulunan havaalanına düzenli uçak seferlerinin başlamış olmasıdır. Demiryolu ağına bağlı olan il, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 81 il arasında 61. sırada, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada ise 65. sırada yer almaktadır.

Grafik 119 - Tokat İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 120 - İlin Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Tokat'ın; İhracat Hacmi Bakımından 2 sıra ilerleyerek 60. olduğu ve İç Talep Potansiyeli'ne ait sıralamada 1 sıra gelişim göstererek 33. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ilişkin sıralamada 59. sırada yer aldığı görülen il, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 73. sırada bulunmaktadır. İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından bir önceki seneye göre 5 sıra gerileyerek 39. olan Tokat'ın, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ilişkin sıralamada 44. sıradaki konumunu koruduğu belirlenmiştir. Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 39. olan Tokat'ın, 2008-2009'da 41. sıraya, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 51. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

İlin rekabet gücünde %28,58 oranında bir paya sahip olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Tokat'ın, 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 48. sırada yer aldığı, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 81 il arasında en rekabetçi 53. il olduğu tespit edilmiştir. İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 3 sıra gerileyerek 28. olduğu görülen ilin, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada 15 sıra gerileyerek 68. olduğu saptanmıştır.

Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 29. sıradaki konumunu koruyan Tokat, Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'nda 4 sıra gerileyerek 63. olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008'de 42. olan Tokat, Alt Endeksin 2008-2009 ve 2009-2010 sonuçlarına göre Türkiye'deki 81 il arasında 40. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 35. sıradan 30. sıraya yükseldiği görülen Tokat, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada önceki seneye göre 1 sıra yükselerek 36. sırada yer almaktadır.

Trabzon

Genel Endeks Sırası: 15

Genel Endeks Değeri: 25,87

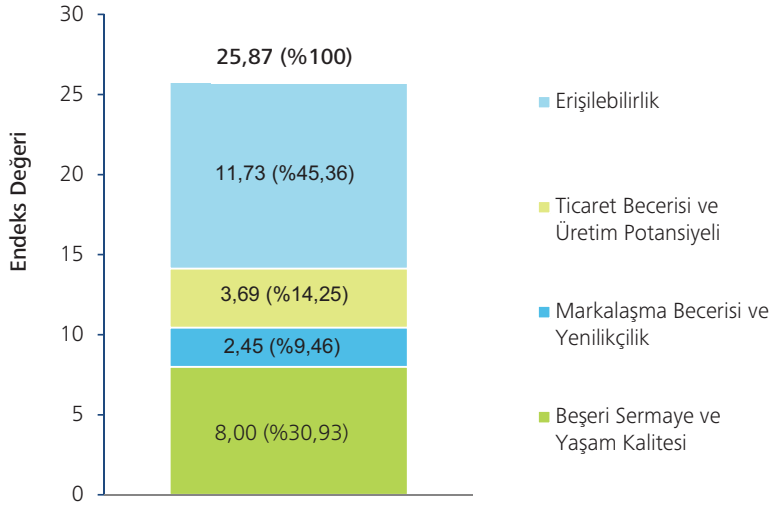
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 7

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 11

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 45

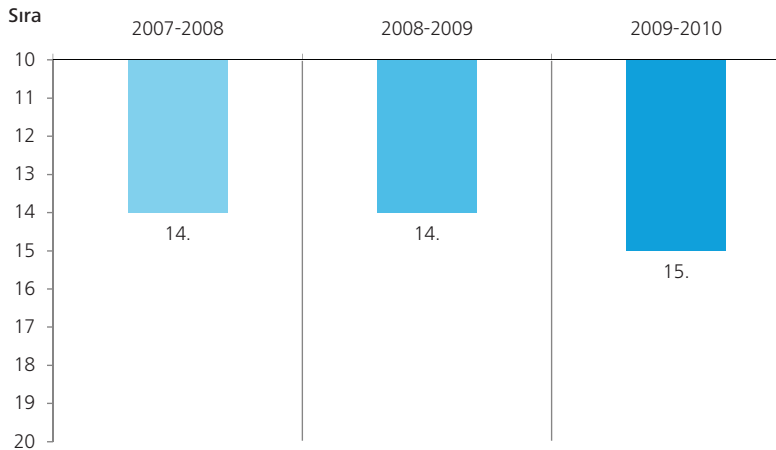
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 20

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre en rekabetçi 14. il olan Trabzon'un, 2008-2009 sonuçlarında bu sırasını koruduğu, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 1 sıra gerileyerek 15. olduğu tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre 25,87 Genel Endeks değerine sahip olan Trabzon'un rekabetçilik gücünü oluşturan dört alt endeks incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %45,36 olduğu, bunu sırasıyla %30,93 oranıyla Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi ve %14,25 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli'nin takip ettiği görülmektedir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı %9,46 oranındadır.

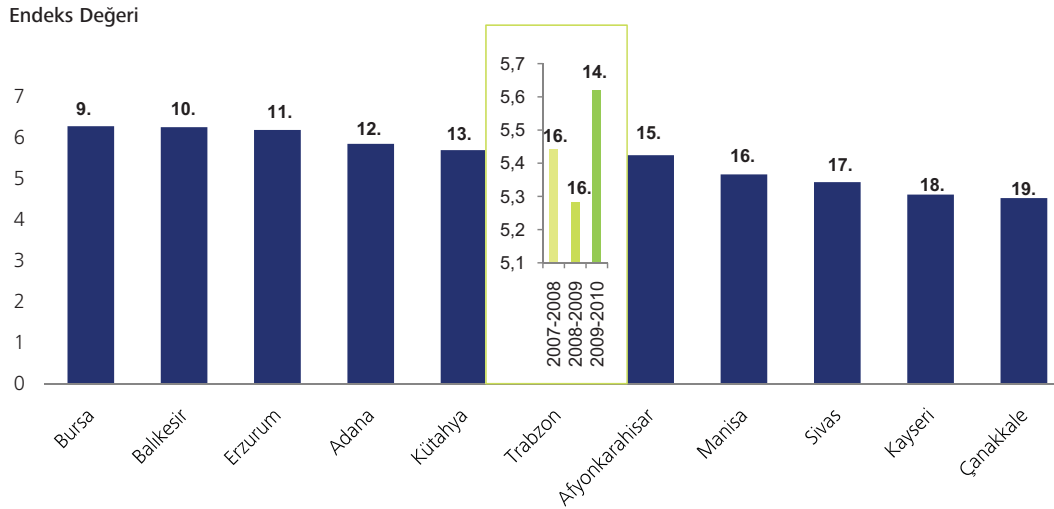

Trabzon'un, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde yıllar itibariyle sıra kaybettiği; 2007-2008'de 18. sırada yer alan ilin, 2008-2009'da 19. sıraya, 2009-2010'da ise 20. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Alt Endeks'in değişkenlerindeki değişimler incelendiğinde; yurtiçi ve yurtdışı düzenli uçak seferlerinin gerçekleştiği ilin, Kişi Başına Düşen Sabit Telefon Hattı Sayısı bakımından 24. sıraya gerilemiş olup, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada ise 3 basamak gerileyerek 11. sırada yer almıştır. Demiryolu ağına bağlı olmayan ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 14. sıradan 15. sıraya gerilediği saptanmıştır.

Grafik 121- Trabzon İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 122 - İlde Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı (Yüksek Lisans dahil)

Trabzon, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde önceki yıllarda bulunduğu konumunu koruyarak, alt endeks bazında Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 7. il olmuştur. Grafik 112'de de görüldüğü üzere Trabzon'un, İlde Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 16. sıradan 14. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ait sıralamada ise 1 sıra gerileyerek 5. olduğu tespit edilmiştir. Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 17. sırada yer alan il, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na göre 2 basamak düşüş göstererek 53. sırada yer almaktadır. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ilişkin sıralamada 54. sıradan 60. sıraya gerileyen il, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'nda 3 basamak ilerleme göstererek 12. sırada yer almıştır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi sonuçlarına göre 2007-2008'de 37. sırada olan Trabzon'un, 2008-2009'da 46. sıraya gerilediği, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre ise 1 basamak ilerleyerek 45. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir.

Alt endekse ait değişken sıralamaları Trabzon özelinde incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 21. sırada yer alan ilin, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ilişkin sıralamada 22. sıradaki konumunu koruduğu diğer taraftan Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ait sıralamada 7 sıra gerileyerek 56. sırada yer aldığı belirlenmiştir. İhracat Hacmi bakımından 14. olan il, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'nda 31. sıradan 28. sıraya yükselmiştir. Trabzon, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 23. sıradaki konumunu korumakla birlikte Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 23. sıradan 37. sıraya gerilemiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 10. sırada yer alan Trabzon'un, 2008-2009'da 12. sıraya gerilediği, 2009-2010 alt endeks sonuçlarına göre ise 11. sıraya yükseldiği görülmektedir. İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından 15. sırada yer alan ilin, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması bakımından 1 sıra gerileyerek 28. sırada yer aldığı görülmektedir. Süper Lig'de temsil edilen il, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesinde Yer Alan Firma Sayısı bakımından 26. sırada bulunmaktadır.

Tunceli

Genel Endeks Sırası: 74

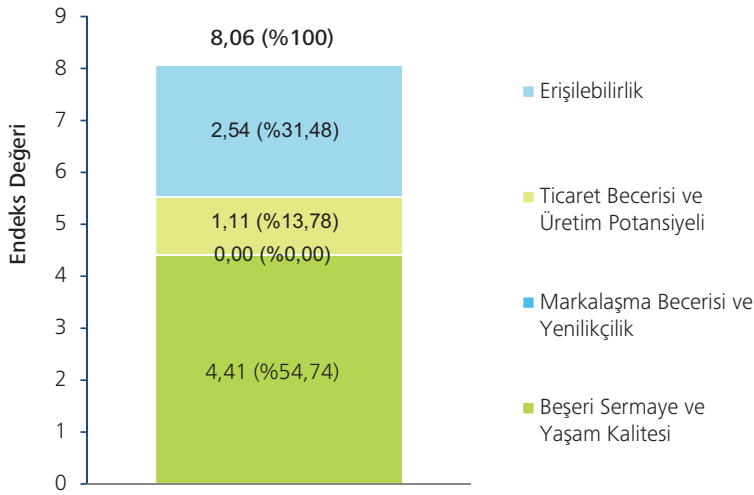
Genel Endeks Değeri: 8,06

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 52

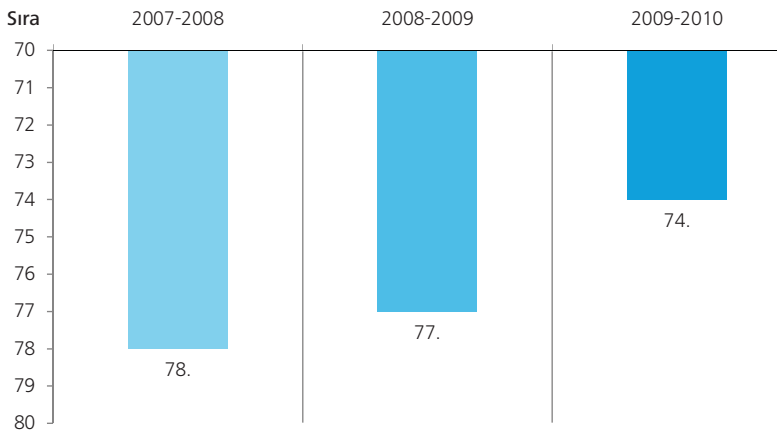
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 81

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 74

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 75

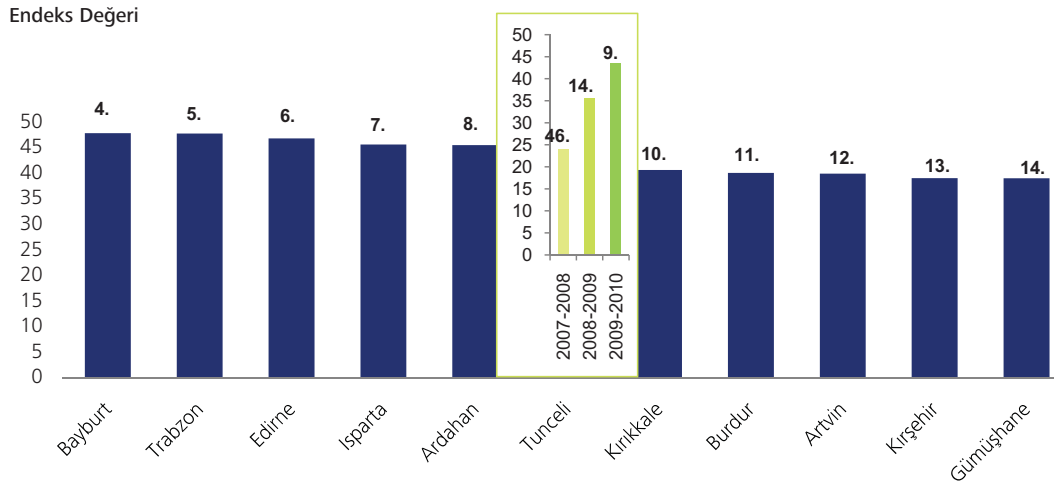
Grafik 123 - Tunceli İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'ne ait sıralamada her sene gelişim gösteren Tunceli'nin 2007-2008'de 78., 2008-2009'da ise 77. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Genel Endeks sıralamasına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 74. ilimiz olmuştur. 8,06 Genel Endeks değerine sahip olan Tunceli'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; ilin rekabetçiliğinde en yüksek paya %54,74 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin sahip olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, %31,48 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin ve % 13,78 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısının bulunmadığı tespit edilmiştir.

İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Tunceli'nin sıralamada her sene yükseldiği, 2007-2008'de 64. sırada yer alırken 2008-2009 sonuçlarında 54. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt endeks sıralamasında 81 il arasında 52. sırada yer almaktadır. Endekse ait değişkenler incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi bakımından 9 sıra ilerleyerek 61. sıraya geldiği görülen Tunceli'nin, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ait sıralamada 14. sıradan 9. sıraya yükseldiği, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 1 basamak ilerleyerek 72. olduğu, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na göre ise 62. sıradan 65. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Grafik 124 - İlde Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı

Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Tunceli'nin; Kişi Başına ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 37. sırada yer aldığı ve Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra gerileyerek 68. olduğu görülmektedir. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada 80. sıradaki konumunu koruya il, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından son sırada yer almaktadır. Düzenli uçak seferlerinin yapılmadığı ve demiryolu ve otoyol ağına bağlı olmadığı görülen il, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarında 74. sırada yer almış olup, 2008-2009 ve 2009-2010 dönemlerine ait alt endeks sıralamasında 75. sıraya gerilemiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi' 2007-2008 ve 2008-2009 dönemlerinde 77. sırada yer alan Tunceli, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında son sırada bulunmaktadır. Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 76. sıradan 80. sıraya gerileyen ilin, diğer değişkenler bazında da son sıralarda yer alması ilin bu alt endekte düşük bir performans göstermesine sebep olmuştur.

İlin rekabetçiliğinde %13,78 oranında katkısı bulunan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait sıralamada Tunceli'nin yıllar itibariyle yükseldiği tespit edilmiştir. 2007-2008 Alt Endeks sıralamasında son sırada yer alan ilin, 2008-2009 dönemi verilerine göre 80. sıraya, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre ise 74. sıraya yükseldiği belirlenmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 81 il arasında 40. sırada yer alan Tunceli'nin, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırımı bakımından 80. sıradan 54. sıraya yükseldiği, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ilişkin sıralamada 1 basamak ilerleyerek 77. olduğu ve Kullanılan Kredi Miktarı'nda 78. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir.

Genel Endeks Sırası: 39

Genel Endeks Değeri: 17,33

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 74

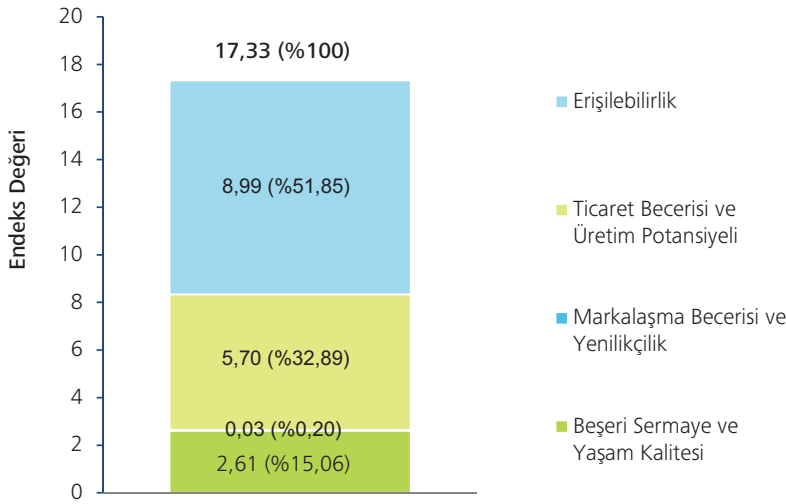
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 51

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 7

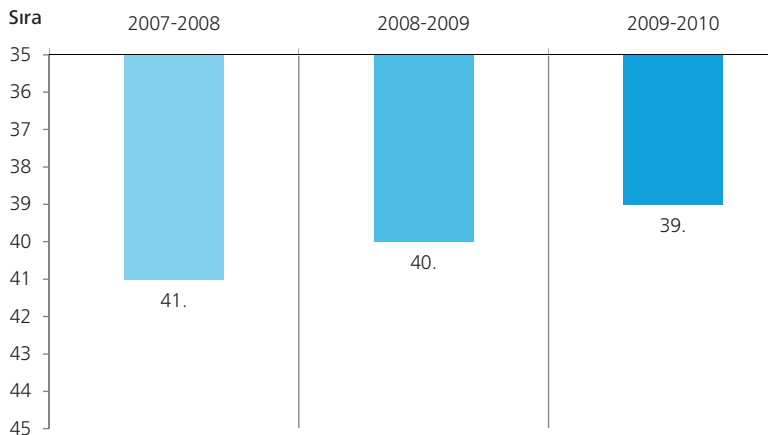
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 37

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında yıllar içinde devamlı olarak yükselen Şanlıurfa, 2007-2008'de 41. sırada yer alırken, 2008-2009'da 1 sıra ilerleyerek 40. olmuştur. İl, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 39. il olmuştur. 17,33 Genel Endeks değerine sahip olan Şanlıurfa'nın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %51,85 olduğu, bunu sırasıyla %32,89 oranındaki payı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %15,06'lık payı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,20 oranındadır.

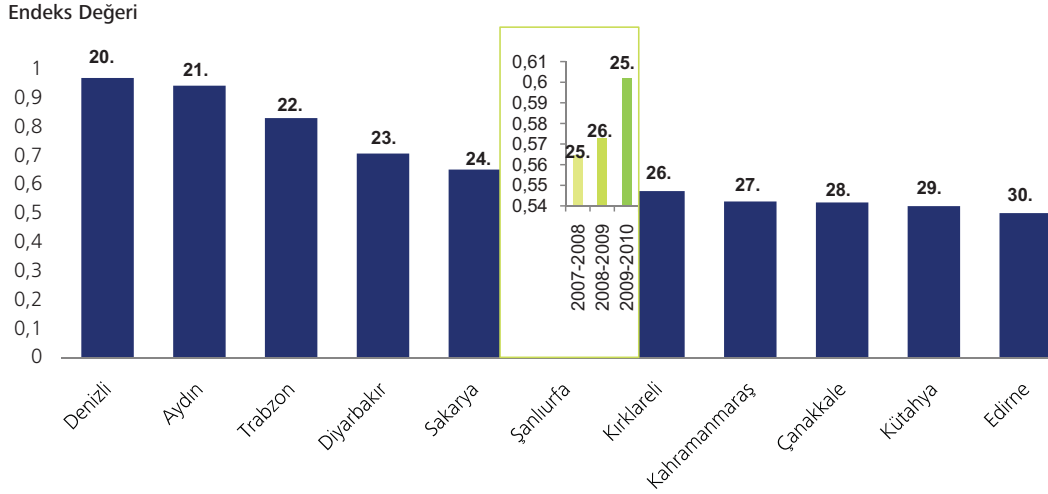
İlin rekabetçiliğine %51,85 oranında katkı sağlayan Erişilebilirlik Alt Endeksi değişkeni bazında incelendiğinde; 2009-2010 döneminde düzenli yurtiçi uçak seferlerinin gerçekleştirildiği ilin Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 15 sıra ilerleyerek 21. olduğu ve Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ait sıralamada 45. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Otoyol ağına bağlı olan ilin düzenli yurtdışı uçak seferlerinin olmamasının da ilin bu alt endekste ki konumunu etkilediği belirlenmiştir. Şanlıurfa, Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 36. sırada yer alırken, 2008-2009'da 35. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sırası ise 37'dir.

Grafik 125 - Şanlıurfa İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 126 - İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı

Şanlıurfa'nın bir önceki seneye göre 19 sıra yükseldiği Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi değişken detayında incelendiğinde ilin; Bir Önceki Seneye Göre Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 9 sıra yükselerek 5. olduğu, bir önceki sene 58. sırada yer aldığı Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 43. sıraya yükseldiği, İhracat Hacmi'ne ait sıralamada 2 basamak ilerleyerek 34. sırada yer aldığı, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 1 sıra yükselerek 25. olduğu ve İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na göre 3. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İç Talep Potansiyeli'nde 10. sıradaki konumunu koruduğu görülen ilin, yıllar itibarıyla sırası incelendiğinde; 2007-2008'de 20. sırada yer aldığı, 2008-2009'da 26. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Detayları yukarıda verildiği üzere değişken bazında yaşamış olduğu ilerlemeler sayesinde Şanlıurfa, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2009-2010 sıralamasında en rekabetçi 7. il olmuştur.

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 69. olan ilin,, 2008-2009'da 1 basamak yükselerek 68. sırada yer aldığı, 2009-2010 Alt endeks değerine göre ise 6 sıra gerileyerek 81 il arasında 74. olduğu tespit edilmiştir. İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 3 sıra gerileyerek 47. olduğu görülen il, Kişi Başına Düşen Hastane yatağı Sayısı'na ait sıralamada 78. sıradaki konumunu korumaktadır.

Şehirleşme Oranı'nda 52.'likten 55.'liğe gerileyen Şanlıurfa, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ilişkin sıralamada 65. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 45. olduğu tespit edilen Şanlıurfa'nın, 2008-2009'da 46. sıraya, 2009-2010'da ise 51. sıraya gerilediği saptanmıştır. İlin alt endeksteki gerilemesinin nedenlerini tespit etmek için değişkenler incelendiğinde; Şanlıurfa'nın, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na göre 6 sıra gerileyerek 44. sırada yer aldığı, Son Beş Yıla At Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 30. sıradan 32. sıraya gerilediği ve Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 3 basamak gerileyerek 45. olduğu belirlenmiştir.

Genel Endeks Sırası: 40

Genel Endeks Değeri: 17,20

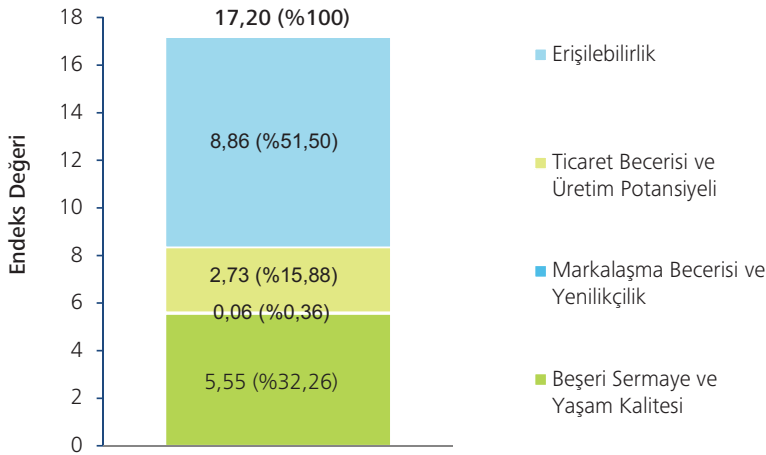
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 32

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 38

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 57

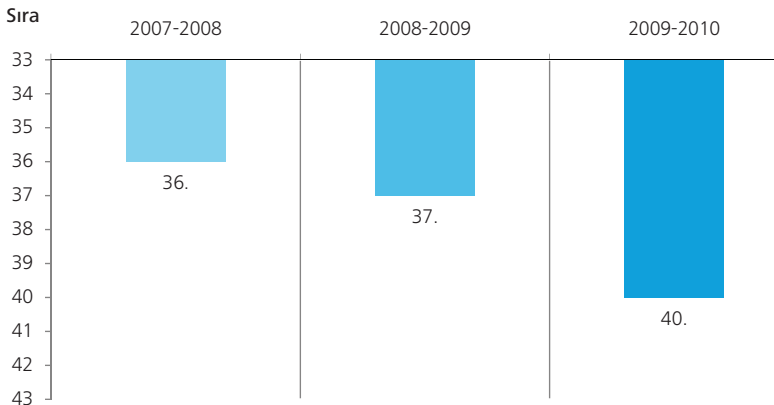
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 40

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibariyle gerilediği tespit edilen Uşak'ın, 2007-2008 yılı endeks sonuçlarına göre 36. sırada yer aldığı, 2008-2009'da ise 1 basamak gerileyerek 37. olduğu saptanmıştır. İl, 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında 81 il arasında en rekabetçi 40. il olmuştur. Genel Endeks değeri 17,20 olan ilin, rekabet gücünü belirleyen alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %51,50'lik bir paya sahip olduğu görülmektedir. Bu alt endeksi sırasıyla %32,26 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %15,88 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,36 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

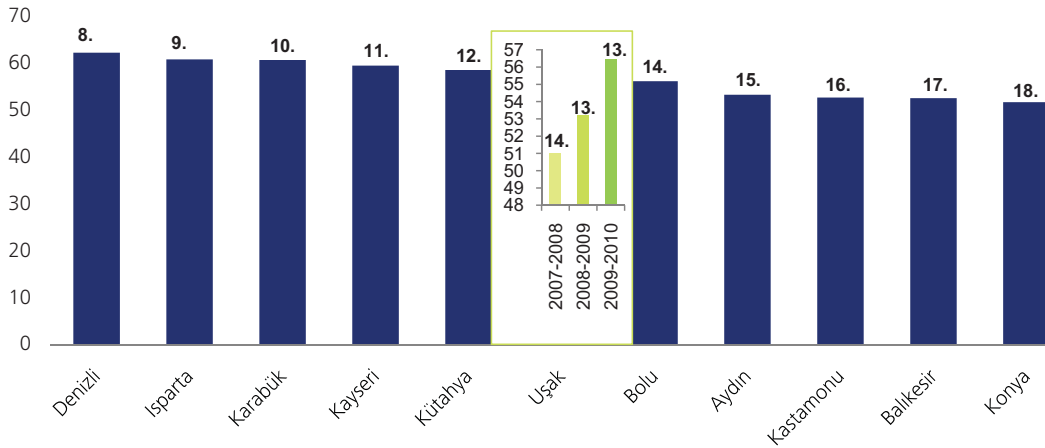
Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 41. sırada olduğu görülen Uşak, 2008-2009'da 40. sıraya ilerlemiş olup, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında bu konumunu korumuştur. Uşak'ın, Kişi Başına ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 35. sırada yer aldığı ve Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada 45. sıradan 56. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Demiryolu ağına bağlı olan ilin, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 26. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir.

Grafik 127 - Uşak İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 128 - İlde Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı

Endeks Değeri

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin alt değişkenleri incelendiğinde Uşak'ın; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 3 sıra gerileyerek 51. sırada yer aldığı, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ait sıralamada 5 sıra yükselerek 29. olduğu, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 45. sıradan 48. sıraya gerilediği, Kişi Başına Hastane Yatağı Sayısı'nda 11 sıra gerileyerek 24. olduğu, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ait sıralamada 13. sıradaki konumunu koruduğu ve Kişi Başına Mevduat Miktarı'na göre 1 basamak gerileme göstererek 8. olduğu tespit edilmiştir. Bu değişimler ışığında Uşak'ın, 2009-2010 Alt endeks sıralamasında 2008-2009'da bulunduğu 32. sıradaki konumunu koruduğu belirlenmiştir. İlin 2007-2008'deki Alt endeks sıralaması ise 29'dur.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 31. sırada yer alan Uşak, 2008-2009 döneminde 50. sıraya, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 57. sıraya gerilemiştir. Yıllar içinde devamlı sıra kaybeden Uşak'ın bu alt endekse ait değişkenlerdeki sıralama değişimleri incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı'nda bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 42. olduğu, İhracat Hacmi'ne ait sıralamada 37. sıradan 40. sıraya gerilediği, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ilişkin sıralamada ise 15 basamak gerileme göstererek 74. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Bununla birlikte Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'nda 26. sıradan 29. sıraya gerilediği görülen Uşak'ın, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'nda 39. sıradan 55. sıraya gerilemesinin de ilin bu alt endekste sıra kaybetmesine neden olduğu saptanmıştır.

İlin 2009-2010 dönemi rekabetçiliğine %0,36 oranında katkı sağlayan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ndeki sıralamasında yıllar itibarıyla yükselme gözlemlenmiş olup, 2007-2008 verilerine göre 44. olan Uşak'ın, 2008-2009 döneminde 43. sırada yer aldığı, 2009-2010 sonuçlarına göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında bu alt endekste en rekabetçi 38. il olduğu tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması bakımından bir önceki seneye göre 6 sıra yükselerek 33. sırada yer alan ilin, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 28. sıradan 27. sıraya geldiği belirlenmiştir.

Genel Endeks Sırası: 57

Genel Endeks Değeri: 13,56

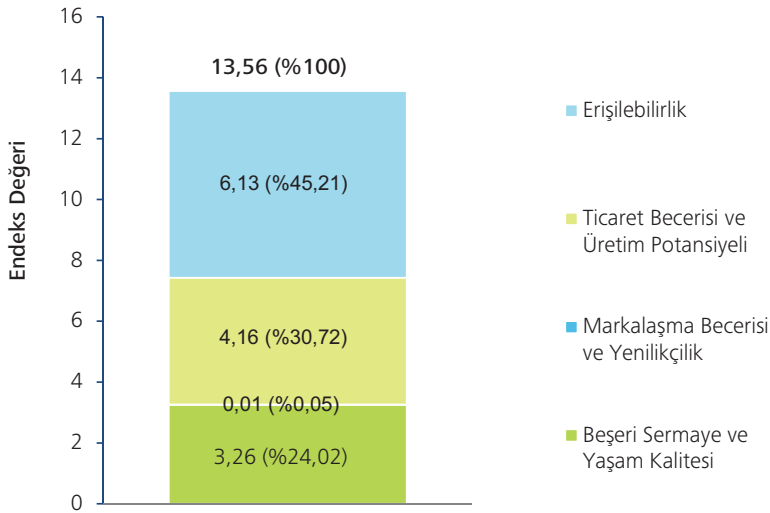
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 67

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 67

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 30

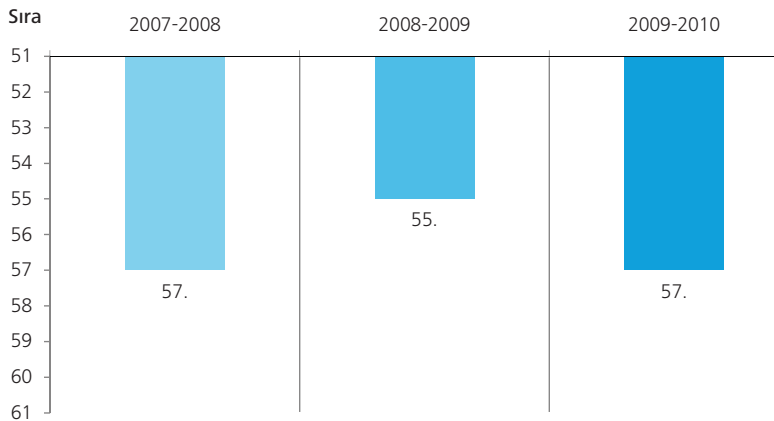
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 58

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili içinde en rekabetçi 57. il olan Van'ın, 2008-2009 dönemine ait sıralamada 55. sıraya yükseldiği, 2009-2010 dönemine ait verilere göre ise tekrar 57. sıraya gerilediği görülmektedir. 2009-2010 Genel Endeks değeri 13,56 olan Van'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %45,21 olduğu, bunu sırasıyla %30,72 oranındaki payı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %24,02'lik payı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,05 oranındadır.

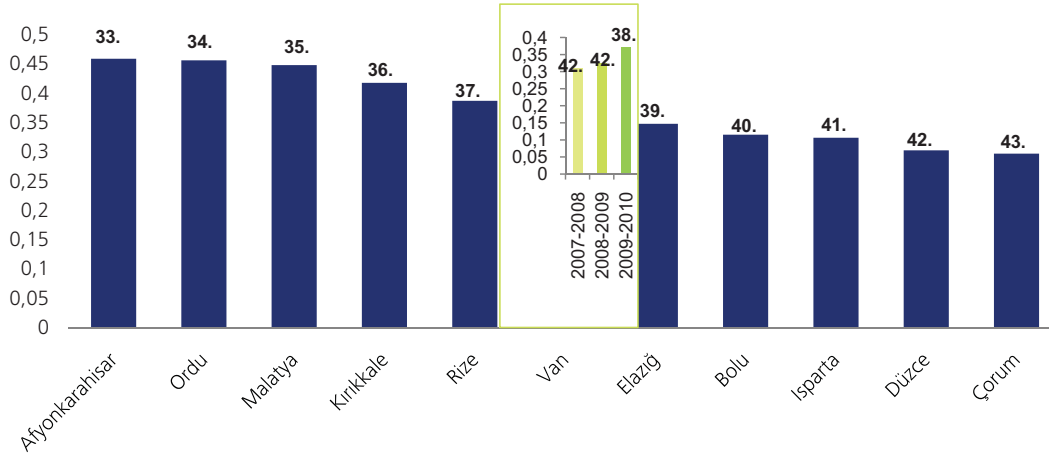
Yıllar itibarıyla devamlı olarak gerileme gösterdiği Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Van'ın 2007-2008'e ait sıralamada 55., 2008-2009'da ise 56. sırada olduğu görülmektedir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 58. ilimiz olmuştur. Demiryolu ağına bağlı olan ve düzenli yurtiçi uçak seferlerinin gerçekleştiği ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 68. sıradan 71. sıraya gerilediği ve Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 sıra gerileyerek 71. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Grafik 129 - Van İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 130 - İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008 sıralamasına göre 32. il olan Van'ın, 2008-2009 sonuçlarına göre 21. sıraya yükseldiği ancak 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 9 sıra gerileyerek 30. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bir önceki seneye göre; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından 6 sıra gerileyerek 24. sırada yer alması, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 64. sıradan 68. sıraya gerilemesi ve İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı bazında 13 sıra gerileyerek 28. sıraya yerleşmesi ilin bu alt endekste gerilemesinin başlıca nedenleri arasındadır.

İlin rekabet gücüne katkı sağlayan bir diğer alt endeks olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde; Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 29. olduğu, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 4 sıra ilerleyerek 31. sırada yer aldığı, İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 4 sıra ilerleyerek 17. olduğu, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ait sıralamada 7 sıra gerileyerek 75. sıraya yerleştiği ve Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 75. sıradan 73. sıraya yükseldiği görülmektedir.

Van, bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 67. sırada yer almışken, 2008-2009 verilerine göre 69. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 81 il arasında 67. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait sıralamada her sene düşüş gösteren Van'ın, bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 58. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 61. sıraya, 2009-2010 döneminde ise 67. sıraya gerilediği saptanmıştır. Alt endeksi oluşturulan değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 69. sırada yer alan Van'ın, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 53. sıradan 52. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İlin alt endeks sıralamasında gerilemesinin en önemli nedeninin, alt endekse ait değişkenlerde son sıralarda yer almasından kaynaklandığı belirlenmiştir.

Genel Endeks Sırası: 69

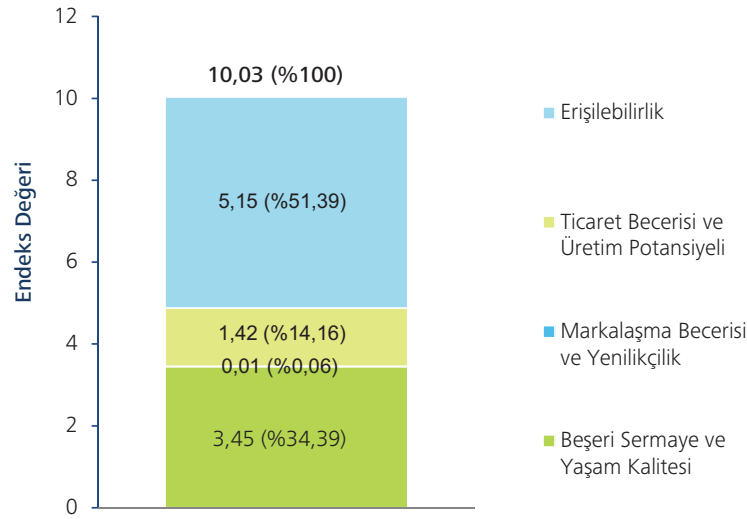
Genel Endeks Değeri: 10,03

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 65

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 68

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 67

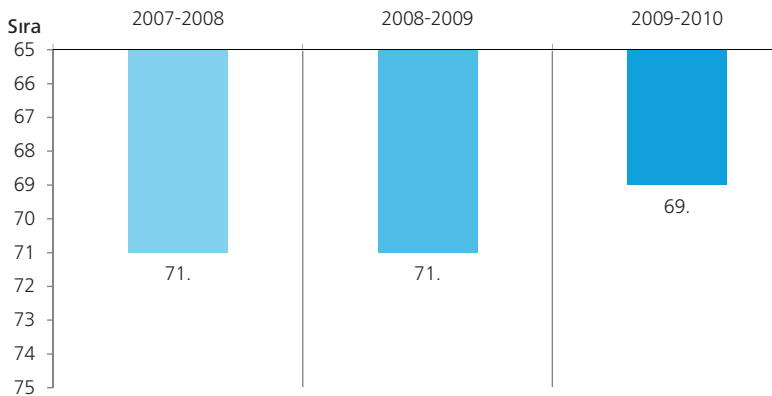
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 66

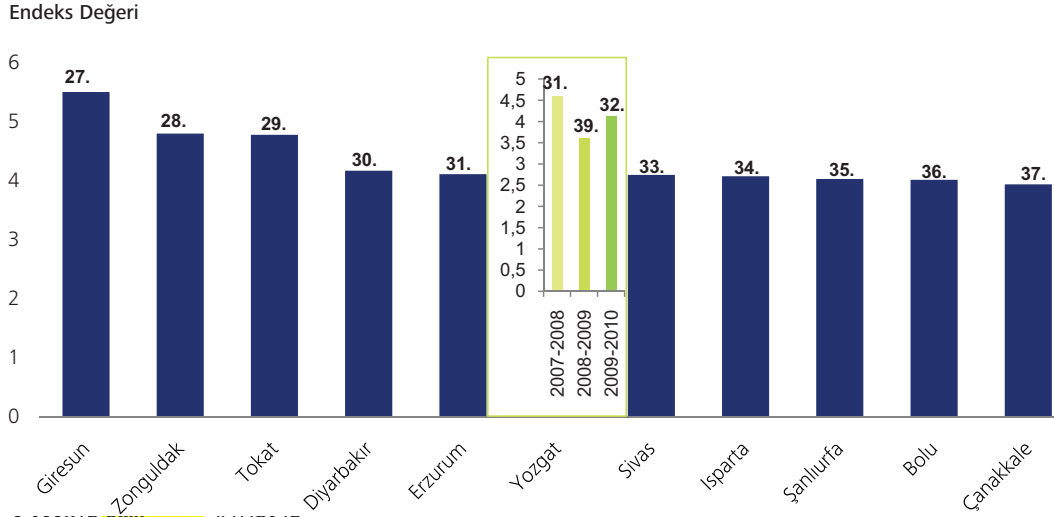
İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 Genel Endeks değerlerine göre en rekabetçi 71. il olan Yozgat, 2009-2010 sonuçlarına göre 2 sıra yükselerek Türkiye'nin 81 ili içinde en rekabetçi 69. il olarak tespit edilmiştir. 10,03 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %51,39 olduğu, bunu sırasıyla %34,39 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %14,16 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabet gücüne katkısı ise %0,06 oranındadır.

Erişilebilirlik Alt Endeksi verilerine göre Yozgat'ın; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na göre 65. sıradan 58. sıraya yükseldiği, otoyol ağına bağlı bulunmadığı, bununla birlikte demiryolu ağına bağlı olduğu ve Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada 16 sıra yükselerek 45. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 68. sırada yer alan Yozgat'ın, 2008-2009 sonuçlarında 66.'lığa yükseldiği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise bu sırasını koruduğu saptanmıştır.

Grafik 131 - Yozgat İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 132 - İlde Mesleki ve Teknik Okuldan Mezun Sayısı

Yozgat'ın Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 70., 2008-2009 döneminde 2 sıra gerileyerek 72., 2009-2010 verilerine göre ise 7 basamak yükselerek 65. olduğu görülmektedir. İlin bu alt endekste bir önceki seneye göre değişimleri incelendiğinde, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 73. sıradan 46. sıraya yükseldiği görülürken, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ait sıralamada 7 sıra ilerleyerek 32. sırada yer aldığı belirlenmiştir. Yatırım Teşvik Belgesi Sabit Yatırım Miktarı'nda bir önceki sene olduğu gibi 55. sırada yer alan Yozgat, Şehirleşme Oranı bakımından 1 basamak gelişim göstererek 56. olmuştur. Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'nda 81 il arasında 66. olduğu görülen ilin, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı bakımından 37. sıradan 56. sıraya gerilemesi de ilin bu alt endeks bazında rekabetçiliğini artıran faktörler arasında yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde 2007-2008'de 70. sırada yer alan Yozgat'ın 2008-2009 sonuçlarına göre 4 sıra düşüş göstererek 74.'lğe gerilediği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 7 sıra yükselerek bu alt endeks bazında en rekabetçi 67. il konumuna geldiği görülmektedir.

Bu gelişimin nedenlerini tespit etmek için endeksin alt değişkenleri incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 47. sıradan 44. sıraya yükseldiği, İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda bir önceki seneye göre 2 basamak ilerleyerek 47. olduğu ve Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 1 sıra ilerleyerek 54. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 75. olan ilin, diğer değişkenlerde bir önceki senelere ait konumunu koruyabilmesi bu alt endeksteeki yükselişini beraberinde getirmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 67. sırada yer alan Yozgat'ın, 2008-2009'da 68. sıraya gerilediği, 2009-2010 endeks sonuçlarına göre ise bu konumunu koruduğu görülmektedir. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 81 il arasında 66. olduğu belirlenen ilin; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 58. sıradan 60. sıraya ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 57. sıradan 60. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Zonguldak

Genel Endeks Sırası: 13

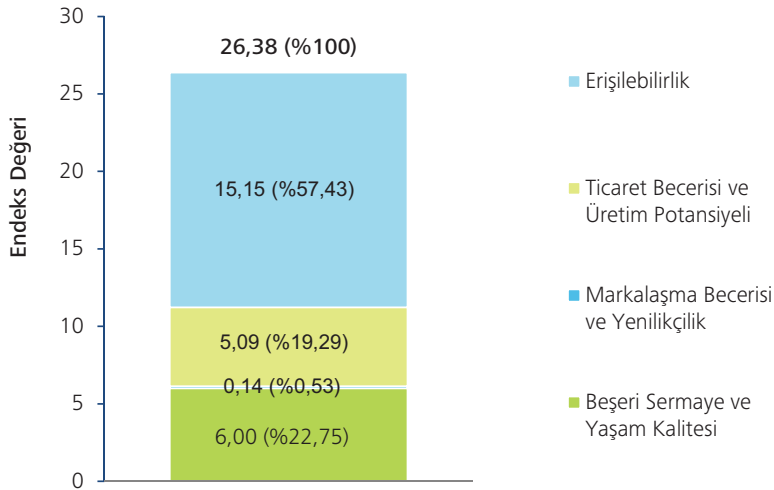
Genel Endeks Değeri: 26,38

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 26

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 25

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 11

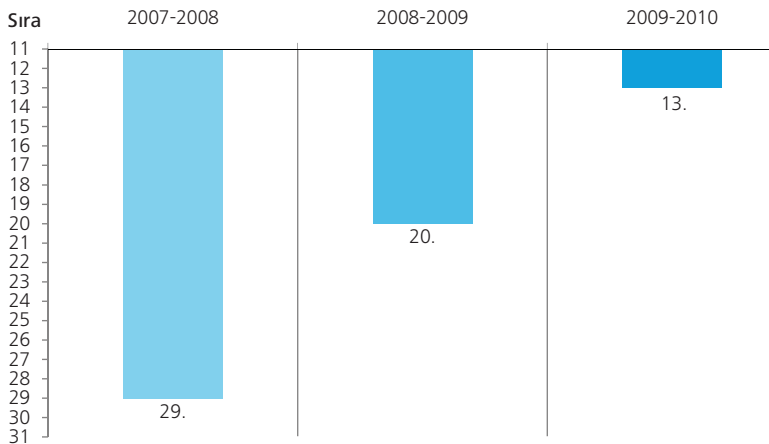
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 9

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında yıllar içinde devamlı olarak yükselen Zonguldak, 2007-2008'de 29. sırada yer alırken, 2008-2009'da 9 sıra ilerleyerek 20. olmuştur. İl, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 13. il olarak tespit edilmiştir. 26,38 Genel Endeks değerine sahip olan Zonguldak'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %57,43 olduğu, bunu sırasıyla %22,75 oranındaki payı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %19,29'luk payı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,53 oranındadır.

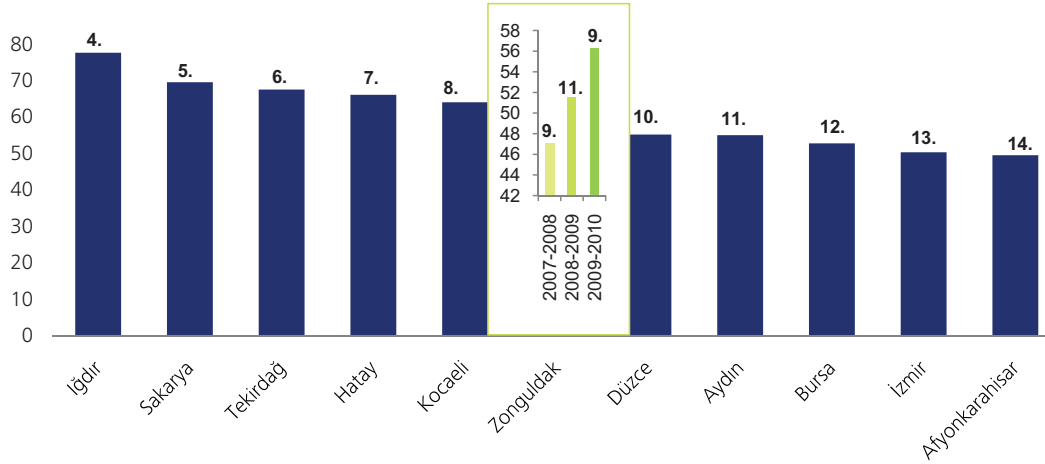
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi sıralamasında 2007-2008 yılında 27. sırada yer alan Zonguldak, 2009-2010 sıralamasında 2008-2009'a göre 1 sıra gerileyerek 26. sırada yer almaktadır. Alt endeksin değişkenleri incelendiğinde bir önceki seneye göre ilin; Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından 4 sıra gerileyerek 26. olduğu, Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi'ne ait sıralamada 30. sıradan 27. sıraya yükseldiği ve Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na ilişkin sıralamada ise 15 sıra gerileyerek 33. olduğu görülmektedir. Kişi Başına Mevduat Miktarı bakımından 3 sıra ilerleyerek 6. olan Zonguldak'ın, Şehirleşme Oranı'na ait sıralamada 75. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir.

Grafik 133 - Zonguldak ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 134 - İlde Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu

Endeks Değeri

İlin rekabet gücünde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Zonguldak'ın; İlde 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firma Sayısı bakımından 16. sırada yer aldığı, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre ise 1 basamak ilerleyerek 50. sıraya yerleştiği tespit edilmiştir. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 46. sıradan 42. sıraya ilerleyen il, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 38. sıradan 43. sıraya gerilemiştir.

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 19 olan Zonguldak'ın, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 34. sıraya gerilediği, 2009-2010 döneminde ise 81 il içinde 11. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde ilin Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda göre 12. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'nda 28. sıradan 16. sıraya yükselmesi, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 1 basamak ilerleyerek 10. sırada yer alması ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 70. sırada bulunması ilin rekabetçiliğine olumlu yönde katkıda bulunmuştur.

Zonguldak'ın, Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibarıyla devamlı olarak yükseldiği, 2007-2008'de 29. sıradayken, 2008-2009'da 14 basamak ilerleyerek 15. olduğu tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 9. ilimiz olmuştur. Zonguldak'ın Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde düzenli olarak yükselmesinin önde gelen nedenlerinden birinin ile dış hat ve iç hat düzenli uçak seferlerine başlanmasıdır. Demiryolu ağına bağlı olan ve limanı olan ilin, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından bir önceki seneye göre 4 sıra ilerleyerek 27. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Aksaray

Genel Endeks Sırası: 66

Genel Endeks Değeri: 11,23

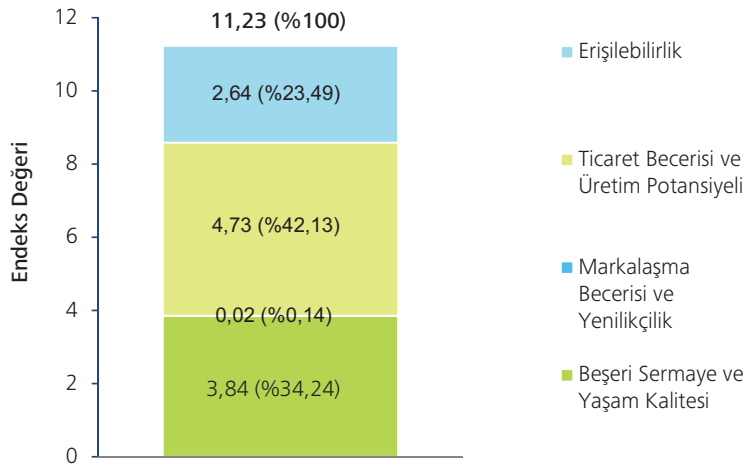
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 63

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 59

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 17

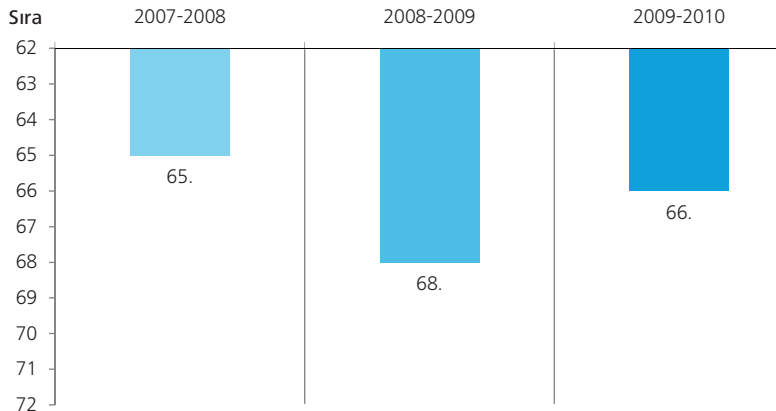
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 73

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 65. sırada yer alan Aksaray'ın, 2008-2009 döneminde 68. sıraya gerilediği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 66. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. 11,23 Genel Endeks değerine sahip olan Aksaray'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; en yüksek paya %42,13 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin sahip olduğu, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin %34,24 oranında, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %23,49 oranında ve Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin %0,14 oranında ilin rekabetçiliğine katkıda bulunduğu saptanmıştır.

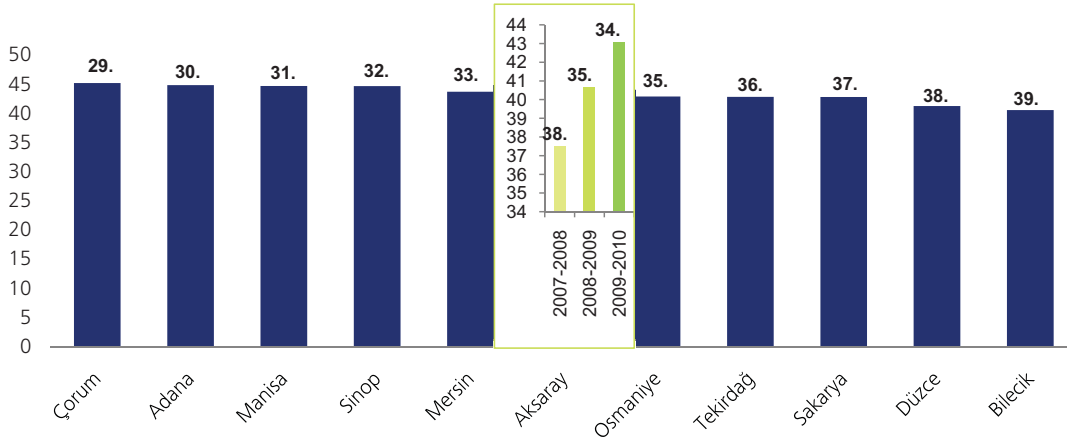
Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Aksaray'ın; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 2. sırada, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na yönelik sıralamada ise 34. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Tahakkuk Eden Vergi miktarı bakımından 48. sırada yer alan il, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 27. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 56. sıraya gerilemiştir. Aksaray, 2009-2010 Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi sonuçlarına göre ise 81 il arasında en rekabetçi 17. ilimiz olmuştur.

Grafik 135 - Aksaray ilinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 136 - İlde Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı

Endeks Değeri

Aksaray'ın Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 54., 2008-2009 döneminde 2 sıra gerileyerek 56., 2009-2010 verilerine göre ise 7 sıra daha gerileyerek 63. olduğu görülmektedir. İlin bu alt endekste devamlı olarak gerilemesinin nedenleri arasında; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 60. sıradan 65. sıraya düşmesi, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı verilerine göre 51. sıradan 58. sıraya gerilemesi, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na göre 4 sıra gerileyerek 56. sırada yer alması ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı bakımından 7 basamak yükselerek 43. olması gösterilebilir.

Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamalarda Aksaray'ın yıllar itibarıyla 73. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. 2009-2010 verilerine göre Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada 6. sırada yer alan il, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na göre 32. sırada yer almaktadır. Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 1 sıra gerileyerek 53. sırada yer alan ilin, otoyol ve demiryolu ağına bağlı olmamasının da ilin bu alt endekste alt sıralarda yer almasına sebep olduğu saptanmıştır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 57. sırada yer alan Aksaray'ın, 2008-2009'da bu sırasını koruduğu, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre ise 2 sıra gerileyerek 59. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Alt endeks değişkenleri incelendiğinde Aksaray'ın; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 1 sıra yükselerek 49. sırada yer aldığı, diğer taraftan Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 5 basamak gerileyerek 47. olduğu görülmektedir. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre Aksaray bir önceki seneye göre 4 sıra ilerleyerek 81 il arasında 39. sırada yer almaktadır.

Bayburt

Genel Endeks Sırası: 75

Genel Endeks Değeri: 7,98

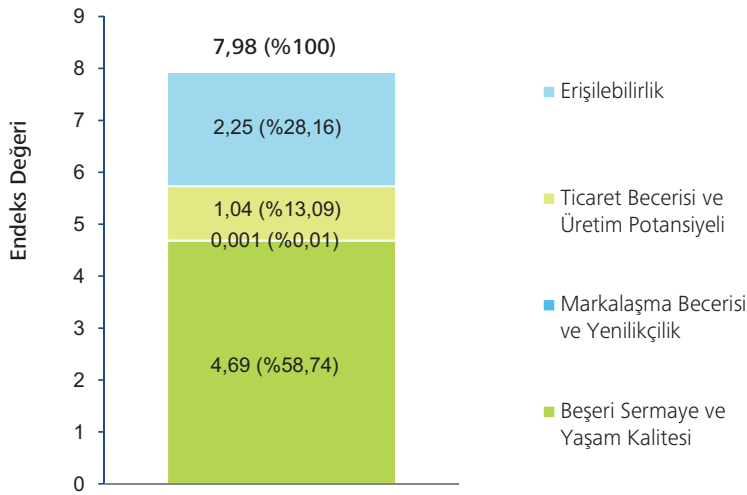
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 46

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 77

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 76

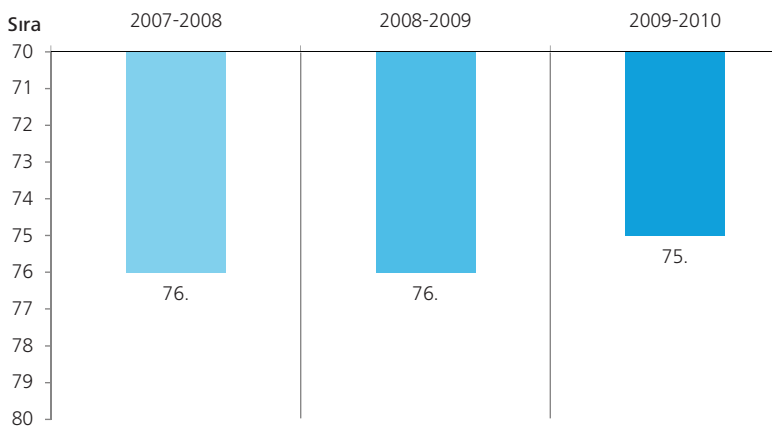
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 76

Genel Endeks değerlerinin yıllara göre değişimi incelendiğinde 2007-2008 döneminde en rekabetçi 76. ilimiz olan Bayburt'un 2008-2009 döneminde bu sırasını koruduğu, 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında ise 1 basamak yükselerek 75. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Genel Endeks değeri 7,98 olan ilin rekabetçilik gücünün bileşimi detaylandırıldığında, toplam değerin %58,74'ünü Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %28,16'sını Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin, %13,09'unu Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,01'ini Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin oluşturduğu görülmektedir.

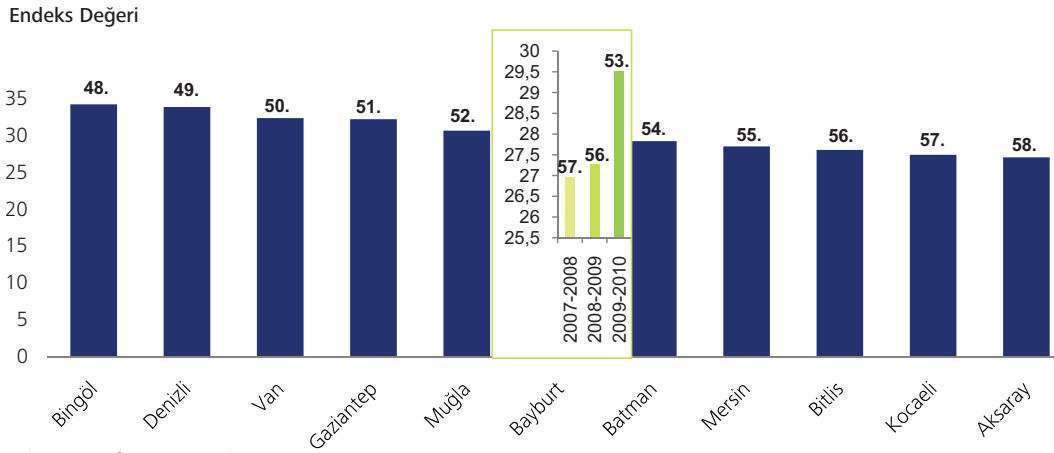

İlin rekabetçiliğinde en yüksek orana sahip olduğu görülen Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde Bayburt'un 2009-2010 verilerine göre en rekabetçi 46. il olduğu belirlenmiştir. İlin söz konusu alt endekte 2007-2008'e ait sıralamada 50., 2008-2009'da ise 52. sırada olduğu görülmüştür. Bir önceki seneye göre 6 basamak ilerlediği saptanan Bayburt'un gelişimi değişken bazında incelendiğinde; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından Türkiye'nin 4. şehri olduğu, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na göre ise 41. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı'na göre 81 il arasında 71. olan Bayburt'un, Şehirleşme Oranı bakımından 72. sıradaki konumunu koruduğu belirlenmiştir.

Grafik 137 - Bayburt İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 138 - İlde Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı

İlin rekabet gücünde sağladığı katkı bakımından üçüncü sırada yer alan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 76. sıradan 79. sıraya gerilediği, İhracat Hacmi'ne ait sıralamada 79. sıradaki konumunda değişiklik olmadığı, Kullanılan Kredi Miktarı'nda 1 sıra gerileyerek 80. olduğu ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 30. sıradan 40. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Yatırım Teşvik Belgesi Sabit Yatırım Miktarı'na ve Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na ait sıralamalarda 78. olduğu görülen ilin, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 37. sırada yer aldığı saptanmıştır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 79. sırada yer alan Bayburt'un, 2008-2009 sonuçlarına göre 80. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 77. sırada yer almaktadır. Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 70. sırada yer alan ilin, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 69. sıradaki konumunu koruduğu belirlenmiştir. İlin; alt endekse ait diğer değişkenlerde alt sıralarda yer almasının, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik bakımından rekabet avantajını olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ait sıralamada Bayburt'un bir önceki yıla göre 1 basamak gerileyerek bu alanda kamu yatırımı çeken 72. il olduğu tespit edilmiştir. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na göre 81 il arasında 75. sırada yer alan Bayburt'un, demiryolu ve otoyol ağına bağlı olmaması ilin alt endeks sıralamasında alt sıralarda yer almasının nedenleri arasında yer almaktadır. Bayburt'un; Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 76., 2008-2009 Alt Endeks sıralamasında ise 77. sırada yer aldığı görülmektedir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 76. ilimiz olmuştur.

Karaman

Genel Endeks Sırası: 52

Genel Endeks Değeri: 14,02

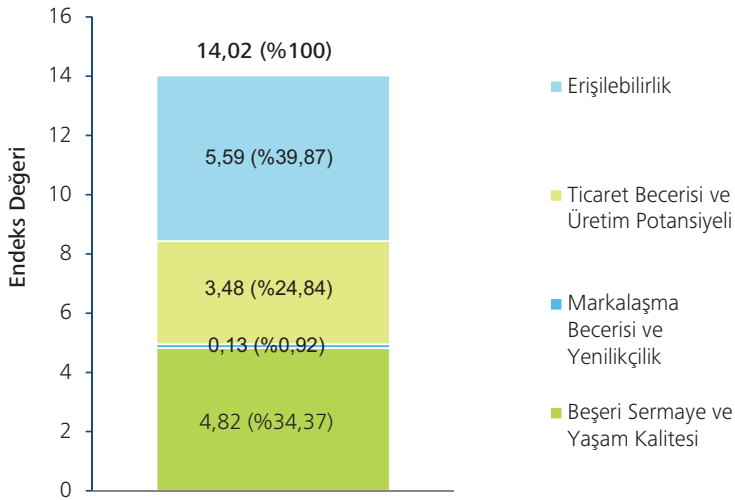
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 43

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 28

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 49

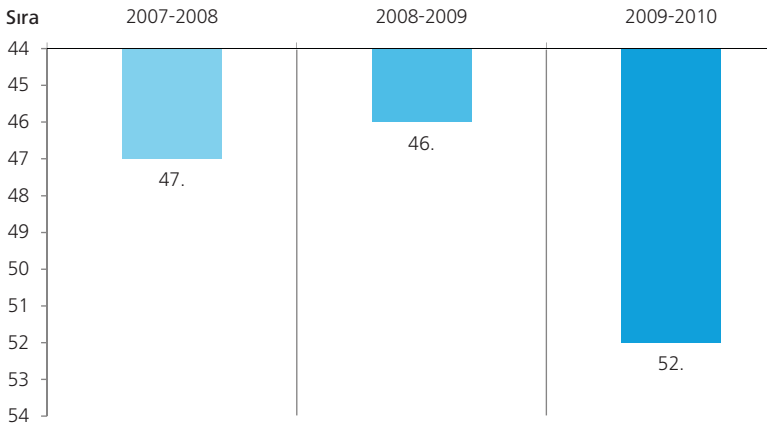
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 63

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 47. sırada yer alan Karaman'ın, 2008-2009 döneminde 46. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 52. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. 14,02 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %39,87 olduğu, bunu sırasıyla %34,37 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %24,84 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği belirlenmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,92 oranındadır.

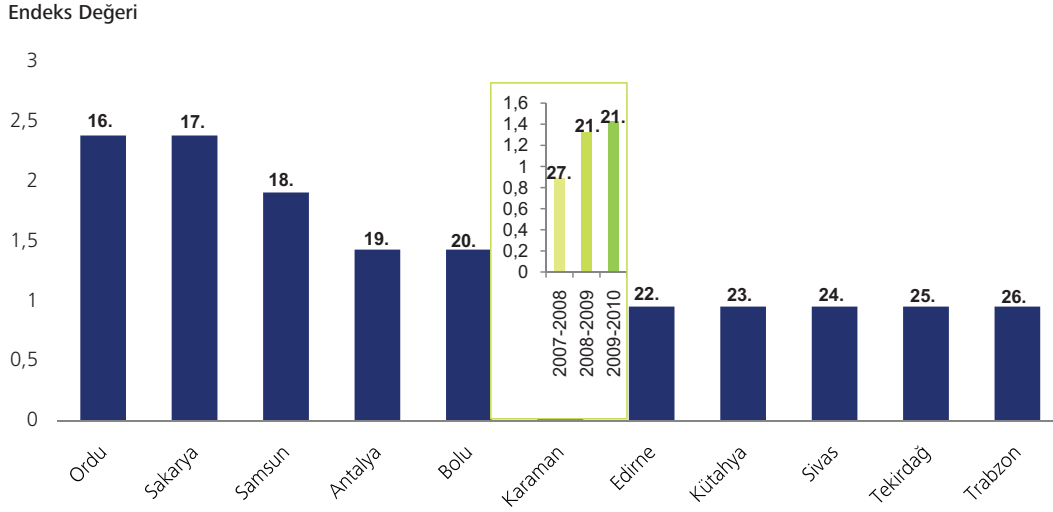

Karaman'ın Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait sıralamalarda yıllar itibarıyla gerilemekte olduğu, 2007-2008 yılında 60. sırada yer alırken, 2008-2009'da 62. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 63. il olmuştur. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kişi Başına Sabit Telefon Hattı Sayısı'na göre 1 sıra gerileyerek 40. sırada ve Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki sene bulunduğu konumunu koruyarak 73. sırada yer aldığı belirlenmiştir. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ait sıralamada 55. olan Karaman, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'nda 71. sırada yer almaktadır.

Grafik 139 - Karaman İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 140 - İlde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne Giren Firma Sayısı

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nde 2007-2008 verilerine göre en rekabetçi 42. il olan Karaman, 2008-2009 sonuçlarına göre bu alt endekste 41. sırada, 2009-2010 verilerine göre ise 2 sıra gerileyerek 43. sırada yer almaktadır. Bir önceki seneye göre gerilemenin nedenleri detaylı olarak incelendiğinde; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 2 sıra gerileyerek 55. sırada yer aldığı, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 69. sıradan 75. sıraya gerilediği ve Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ait sıralamada 25 sıradaki konumunu koruduğu saptanmıştır. YGS Başarı Yüzdesi bakımından üst sıralarda yer alan ilin, Kişi Başına Mevduat Miktarı'na ilişkin sıralamada 31. sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde Karaman'ın; 2007-2008 sonuçlarına göre 43. sırada yer alırken, 2008-2009'da bu sırasını koruduğu, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 6 sıra gerileyerek 49. olduğu tespit edilmiştir. Alt endekse ait değişkenler il özelinde incelendiğinde; İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 25 sıra gerileyerek 49. olduğu ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na göre 47. sıradan 53. sıraya gerilediği saptanmıştır. Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ait sıralamada 69. olan Karaman, İhracat Hacmi bakımından 33., Kullanılan Kredi Miktarı'na göre ise 81 il arasında 66. sırada yer almaktadır.

Karaman'ın Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenlerde; İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı bakımından 21. sırada yer aldığı ve Son Beş Yıla At Marka Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 24. sıradan 26. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Karaman; Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 1 sıra ilerleyerek 29. sırada, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na göre ise 1 sıra gerileyerek 19. sırada yer almıştır. İlin, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait sıralamalarda 2007-2008 sonuçlarına göre 29., 2008-2009 verilerine göre ise 3 basamak yükselerek 26. olduğu belirlenmiştir. Karaman, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre bir önceki sene olduğu konumdan 2 sıra gerileyerek 81 il arasında 28. sırada yer almaktadır.

Kırıkkale

Genel Endeks Sırası: 36

Genel Endeks Değeri: 18,02

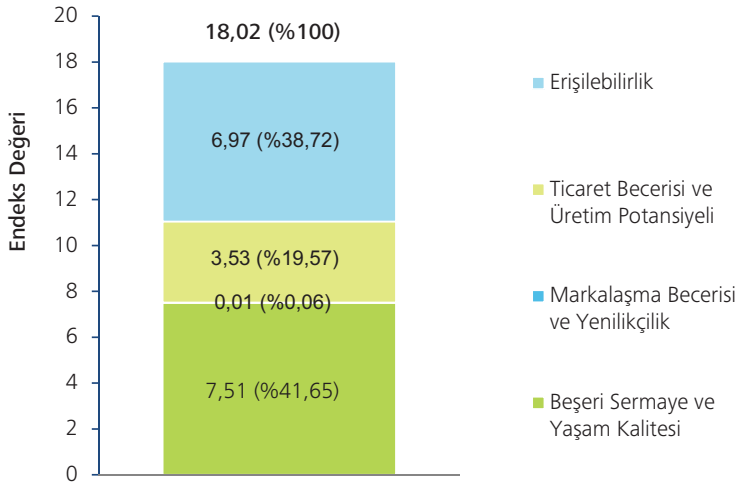
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 9

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 60

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 48

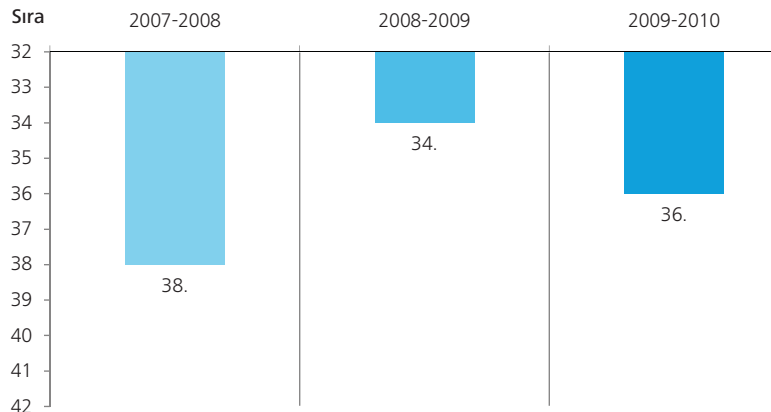
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 51

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 38. sırada yer alan Kırıkkale'nin, 2008-2009 döneminde 34. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında 36. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. 2009-2010 sonuçlarına göre Genel Endeks değeri 18,02 olan Kırıkkale'nin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; %41,65'lik payı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin en yüksek oranda katkı sağladığı görülmektedir. Bunu sırasıyla; %38,72 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi, %19,57'lik oranıyla Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve %0,06'lık payı ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği belirlenmiştir.

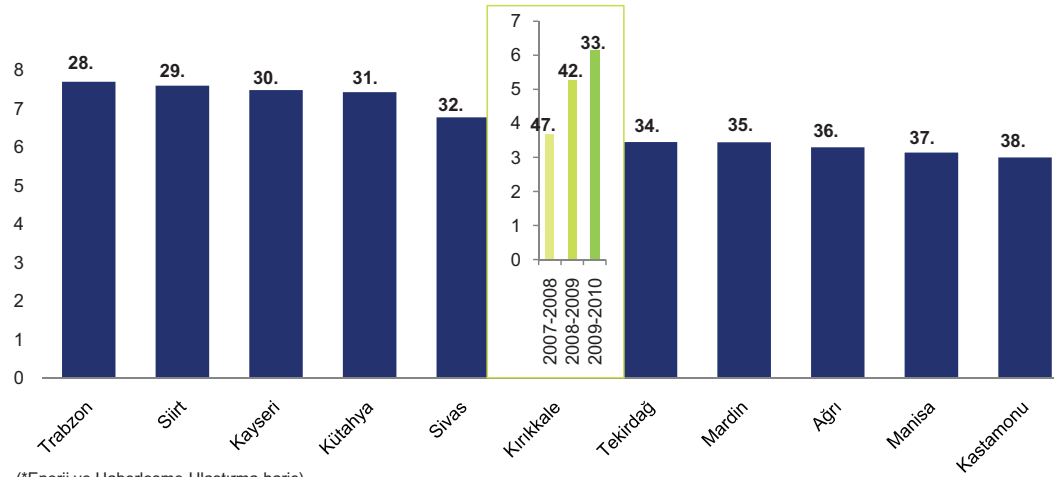
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 10. sırada yer alan Kırıkkale, 2008-2009'da 8. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında 81 il arasında en rekabetçi 9. ilimiz olmuştur. 2009-2010 verilerine göre Kırıkkale'nin, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 43. sıradan 55. sıraya gerilediği, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'nda 11. sıradan 10. sıraya yükseldiği, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada bir önceki seneye göre 2 basamak gerileyerek 34. sırada olduğu ve İldeki Bir Doktora-Tıpta İhtisas Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ait sıralamada 2 sıra gerileyerek 30. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Kişi Başına Mevduat Miktarı bakımından 58. sıradaki konumunu koruduğu görülen il, İlde İşlenen Suç Sebebiyle Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'nın 2009-2010 verilerine göre 52. sırada yer almaktadır.

Grafik 141 - Kırıkkale İlının Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 142 - İldeki Toplam Kamu Yatırımı*

Endeks Değeri

İlin rekabetçiliğinde %0,06 oranında bir paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Kırıkkale'nin 2007-2008'de 62. olduğu, 2008-2009'da ise 58. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 2 sıra gerileyerek 81 il arasında en rekabetçi 60. ilimiz olmuştur. Değişkenler bazında incelendiğinde Kırıkkale'nin, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'nda 41. sıradan 45. sıraya gerilediği belirlenmiştir. İl, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 66. sıradaki korumakla birlikte, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 49. sıradan 54. sıraya ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada ise 52. sıradan 55. sıraya gerilemiştir.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2009-2010 verilerine göre Kırıkkale'nin; Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'nda 25. sıradan 36. sıraya gerilediği ve İhracat Hacmi bakımından 3 sıra gerileyerek 73. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada sırasının değişmeyerek 44. olduğu görülen il, Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) 9 sıra artış göstererek 33. olmuştur (Bkz. Grafik 142). Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin 2007-2008 sonuçlarına göre 52. sırada yer alan il, 2008-2009'da 47. sıraya yükselmiş olup, alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 48. sıraya gerilemiştir.

Erişilebilirlik Alt Endeksi verilerine göre Kırıkkale'nin; Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki sene bulunduğu 6. sıradan 3 basamak yükselerek 3. sırada yer aldığı, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na göre ise 34. sıradan 49. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada 3 basamak ilerleyerek 46. olan Kırıkkale, otoyol ağına bağlı olmaması ve ile tarifeli uçak seferlerinin bulunmaması sebebiyle endeksin alt sıralarında yer almaktadır. Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçların göre 52. sırada olduğu saptanan Kırıkkale'nin, 2009-2010 sonuçlarına göre 1 sıra ilerleyerek 51. sıraya yükseldiği belirlenmiştir.

Batman

Genel Endeks Sırası: 59

Genel Endeks Değeri: 13,51

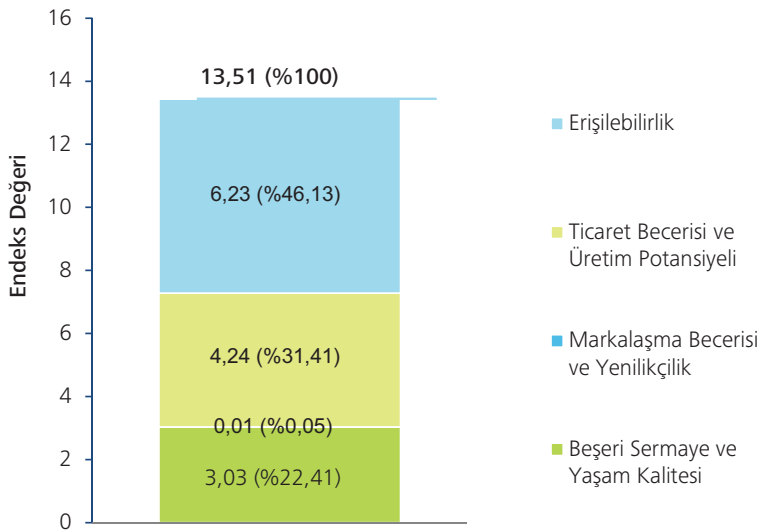
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 69

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 66

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 26

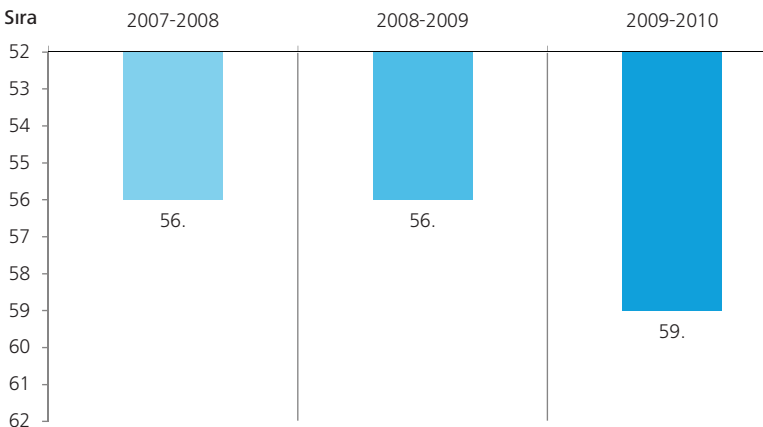
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 55

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 56. ili olan Batman'ın, 2008-2009 döneminde bu sırasını koruduğu, 2009-2010 dönemine ait Genel Endeks değerine göre ise 3 sıra gerileyerek 59. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Batman'ın 13,51 olan Genel Endeks değeri; %46,13 oranında Erişilebilirlik Alt Endeksi, %31,41 oranında Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi, %22,41 oranında Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi ve %0,05 oranında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nden oluşmaktadır.

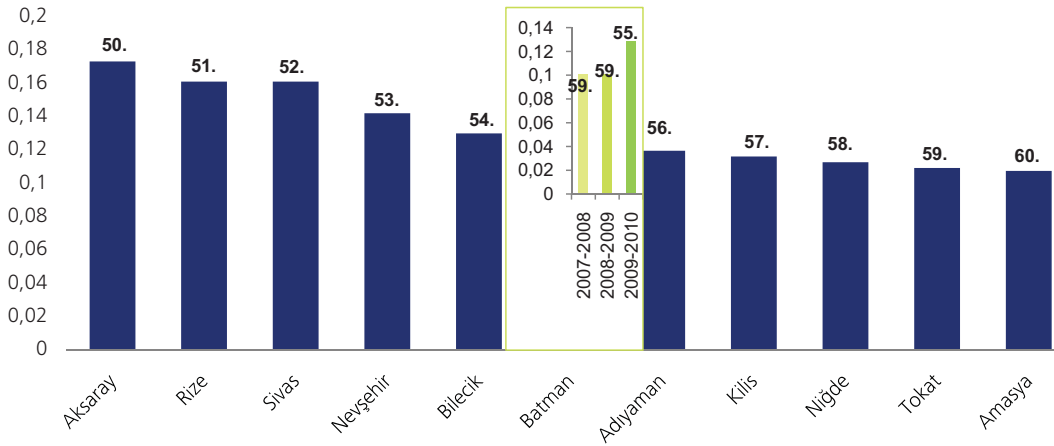
Batman'ın, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde yıllar itibariyle sıra kaybettiği; 2007-2008'de 51. sırada yer alan ilin, 2008-2009'da 54. sıraya, 2009-2010'da ise 55. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Alt Endeks'in değişkenlerindeki değişimler incelendiğinde; yurtiçi düzenli uçak seferlerinin gerçekleştiği ve demiryolu ağına bağlı olan ilin, Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği Sayısı bakımından 69. sıraya gerilediği, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada ise 20 basamak ilerleyerek 23. sırada yer aldığı saptanmıştır. Otoyol ağına bağlı olmayan ilin, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 63. sıradan 68. sıraya gerilediği belirlenmiştir.

Grafik 143 - Batman İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 144 - İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı

Endeks Değeri

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 26 olan Batman'ın, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 42. sıraya gerilediği, 2009-2010 döneminde ise tekrar 26. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde; İç Talep Potansiyeli bakımından 40. sırada yer alan Batman'ın, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na ait sıralamada 6. sırada bulunduğu tespit edilmiştir. İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na göre 5 basamak ilerleme göstererek 22. olan il, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından bir önceki seneye göre 5 sıra ilerleyerek 55. sırada yer almaktadır. Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na göre 4 basamak ilerleyerek 55. sıraya yükselen Batman'ın, Kullanılan Kredi Miktarı'nda bir önceki sene bulunduğu 67. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir.

Batman, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 68. sırada yer almış olup, 2008-2009'da 67. sıraya yükselmiştir. İlin 2009-2010 Alt Endeks sıralamasında ise 69. olduğu tespit edilmiştir. Bu endeksin değişkenleri incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi bakımından 74. sıradan 71. sıraya ilerleyen Batman'ın, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ait sıralamada 5 sıra gerileyerek 54. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından 1 basamak gerileyerek 73. olduğu belirlenen il, Şehirleşme Oranı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 16. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 66. sırada yer alan Batman'ın, 2008-2009'da 65. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre ise tekrar 66. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması bakımından 56. sıradaki konumunu koruduğu görülen il, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 68. sıradan 71. sıraya, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na göre ise 51. sıradan 56. sıraya gerilemiştir.

Genel Endeks Sırası: 80

Genel Endeks Değeri: 6,31

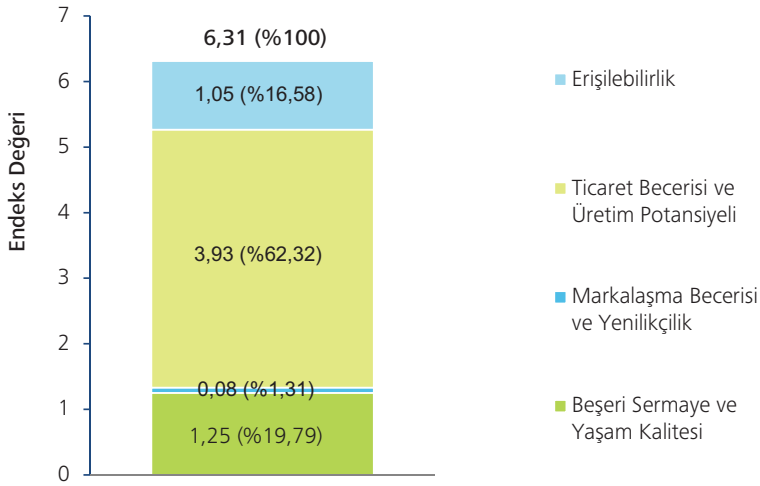
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 81

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 33

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 36

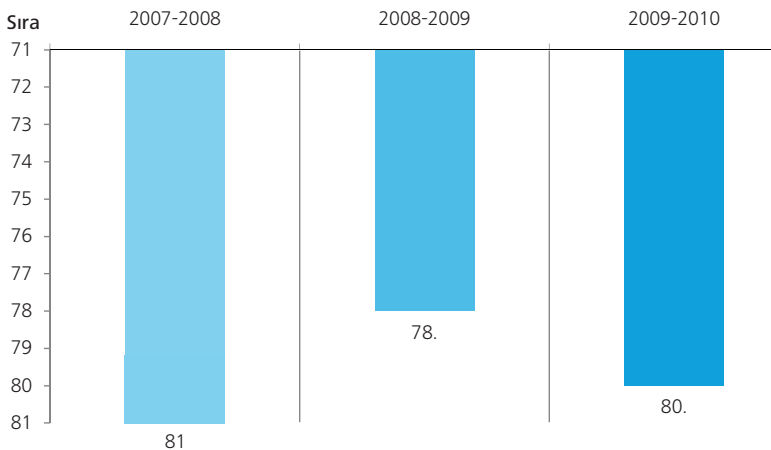
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 79

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre son sırada yer alan Şırnak'ın, 2008-2009 döneminde 78. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 80. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. 6,31 Genel Endeks değerine sahip olan ilin rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin payının %62,32 oranında olduğu, bunu sırasıyla %19,79'luk payı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %16,58'lik payı ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %1,31 oranındadır.

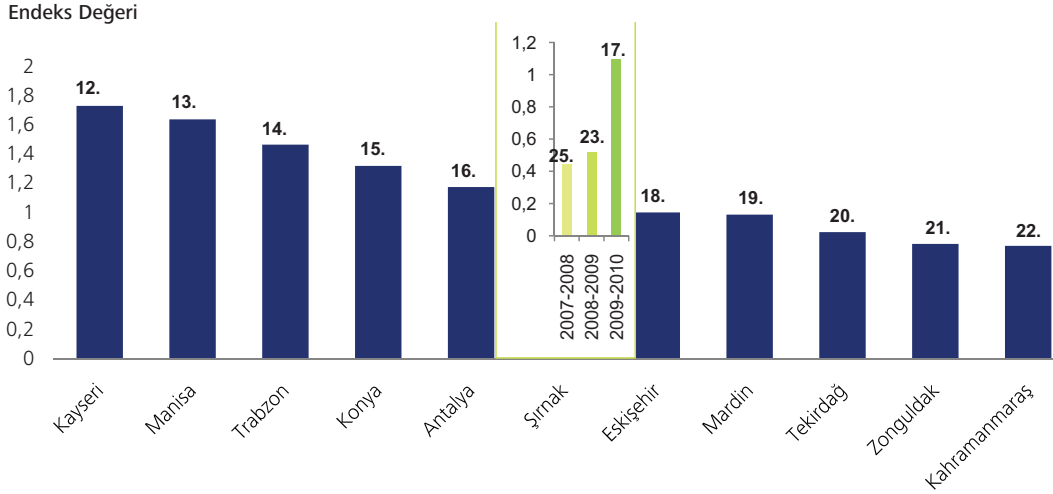

Şırnak'ın, Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 ve 2008-2009 sıralamalarında 80. sırada yer aldığı, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 81 il arasında en rekabetçi 79. ilimiz olduğu tespit edilmiştir. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 12. sırada yer alan ilin, Kilometrekare Başına Bölünmüş Yol Uzunluğu'na ait sıralamada 40. olduğu saptanmıştır. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada 64. sıradaki konumunu koruduğu görülen ilin, alt endekse ait diğer değişkenlerde göstermiş olduğu performans sebebiyle alt sıralarda yer aldığı tespit edilmiştir.

Grafik 145 - Şırnak İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 146 - İlin İhracat Hacmi

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 80. sırada olduğu görülen Şırnak'ın, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı bakımından 1 sıra yükselerek 80. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin; Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na ilişkin sıralamada 76. sıradan 78. sıraya gerilediği, Şehirleşme Oranı'na göre ise 36. sıradan 39. sıraya gerilediği saptanmıştır. YGS Başarı Oranı'nda son sıralarda yer alan ilin, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından son sırada yer aldığı belirlenmiştir. Şırnak'ın Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibariyle değişimi incelendiğinde ilin 2007-2008 sonuçlarına göre 80. sırada yer aldığı, 2008-2009 ve 2009-2010 Alt endeks değerlerine göre ise son sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Şırnak'ın; Grafik 146'da da görüldüğü üzere İhracat Hacmi bakımından 23. sıradan 17. sıraya yükseldiği, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na göre sıralamada ise 43. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir.

Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre sıralamada 24. sırada yer alan il, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 70. sırada, İlde Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na göre ise 63. sırada yer almaktadır. Şırnak, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 58. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 13. sıraya yükselmiştir. Alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre ise Şırnak Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 36. ilimiz olmuştur.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 78. sırada yer alan Şırnak'ın, 2008-2009'da bu sırasını koruduğu, 2009-2010 alt endeks sonuçlarına göre ise 33. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İlin bu alt endeks bazında gerçekleştirdiği yükselmenin nedenleri arasında 100 Milyon Dolar'ın Üzerinde İhracat Yapan Firmaya ev sahipliği yapması, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması bakımından 2 sıra yükselerek 75. sırada yer alması ve Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 7 sıra ilerleyerek 72. sırada yer alması gösterilebilir.

Bartın

Genel Endeks Sırası: 42

Genel Endeks Değeri: 16,66

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 60

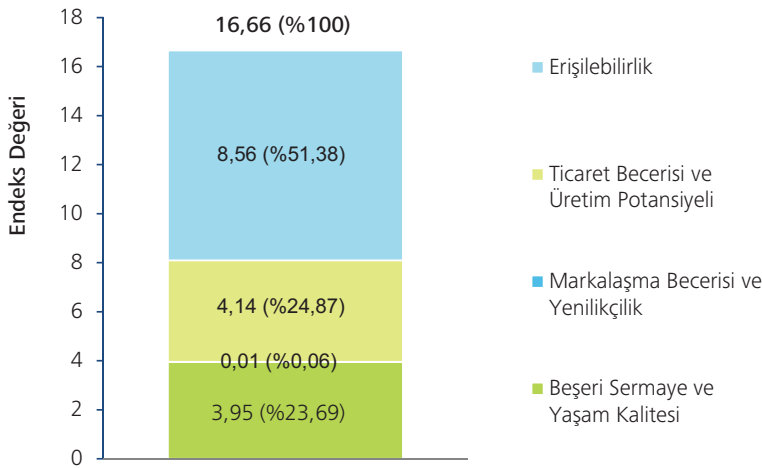
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 61

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 32

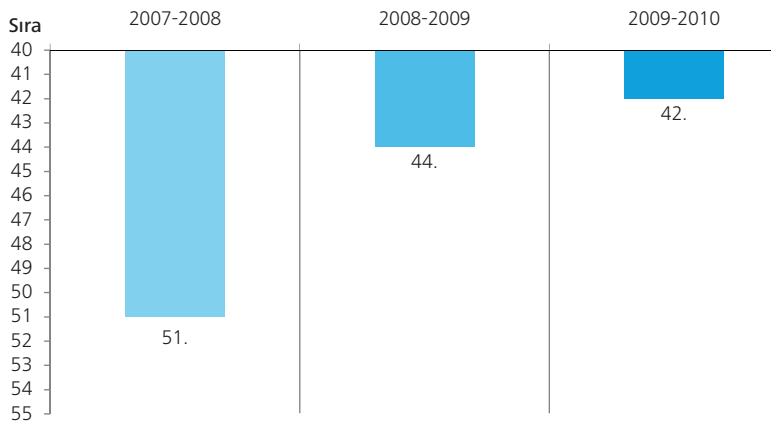
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 44

İllerarası Rekabetçilik Endeksi Genel Endeks sıralamasında yıllar içinde devamlı ilerleme kaydeden Bartın'ın, 2007-2008 sonuçlarına göre 51. sırada iken, 2008-2009'da 44. sıraya yükseldiği belirlenmiştir. İl, 2009-2010 sonuçlarına göre ise Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 42. il olarak tespit edilmiştir. 16,66 Genel Endeks değerine sahip olan Bartın'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %51,38 olduğu, bunu sırasıyla %24,87'lik oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %23,69 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,06 oranındadır.

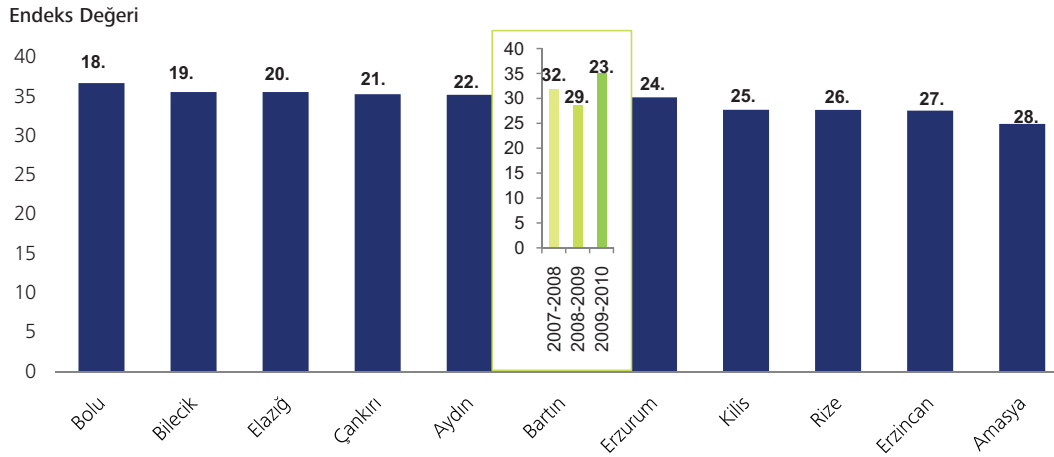
İlin rekabetçilik gücünde en büyük paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Bartın'ın yıllar içinde devamlı bir yükseliş gösterdiği; 2007-2008 sonuçlarına göre 58. sırada yer alırken, 2008-2009 yılında bu sıralamada 11 basamak ilerleyerek 47. olduğu, 2009-2010 Erişilebilirlik Alt Endeksi bazında ise en rekabetçi 44. il olduğu tespit edilmiştir. Alt endeksin değişkenleri incelendiğinde; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından Bartın'ın, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada 27. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Demiryolu ağına bağlı Zonguldak Havaalanı'nın iç ve dış hat uçak seferleri ile erişilebilir olması bu alt endekste rekabet gücünü etkileyen diğer önemli faktörler olarak saptanmıştır.

Grafik 147 - Bartın İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 148 - İlde Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Bartın'ın; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 8. olduğu tespit edilen ilin, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre ise 62. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bartın'ın; Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 65. sıradan 63. sıraya yükselmesi ve Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na göre 1 sıra yükselerek 67. sırada yer alması da ilin bu alt endeksteği sırasını olumlu yönde etkilemiştir. İl, alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 30. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 52. sıraya gerilemiştir. Alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre ise Bartın, 81 il arasında en rekabetçi 32. ilimiz olmuştur.

Bartın'ın Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibarıyla değişimi incelendiğinde, 2007-2008'de 55. olan ilin, 2008-2009'da 53. sıraya yükseldiği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 60. sıraya gerilediği görülmektedir. Alt endeks değişkenlerinde Bartın'ın; Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na göre 44. sıradan 46. sıraya gerilediği, Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'nda 18. sıradaki konumunu koruduğu ve Şehirleşme Oranı bakımından 80. sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

İlin alt endeksteği gerilemesinde etkili olan diğer değişkenler arasında ise Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 19. sıradan 30. sıraya gerilemesi ve İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Hükümlü Sayısı'na ait sıralamada sırasının artarak 15. olması gösterilebilir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait sıralamada her sene düşüş gösteren Bartın'ın, bu alt endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 59. sırada yer alırken, 2008-2009 döneminde 60. sıraya, 2009-2010 döneminde ise 61. sıraya gerilediği saptanmıştır. Alt endeksi oluşturan değişkenler incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 42. sıradan 46. sıraya gerilediği görülen ilin, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 7 sıra gerileyerek 67. sırada yer aldığı ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda ise 64. sıradan 66. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Ardahan

Genel Endeks Sırası: 78

Genel Endeks Değeri: 7,18

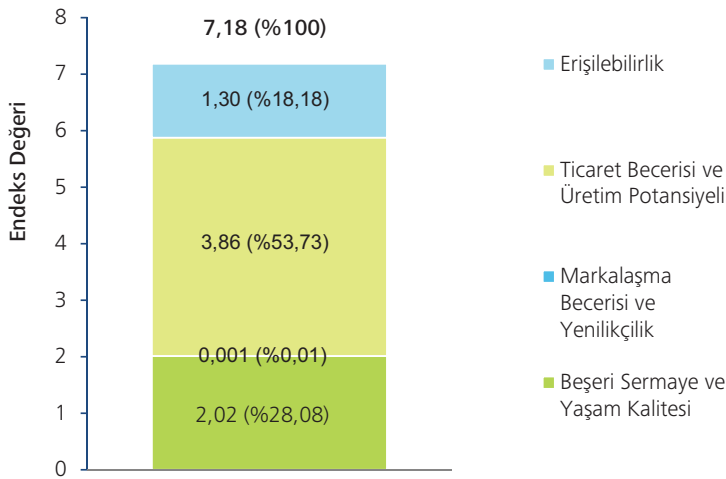
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 76

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 78

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 39

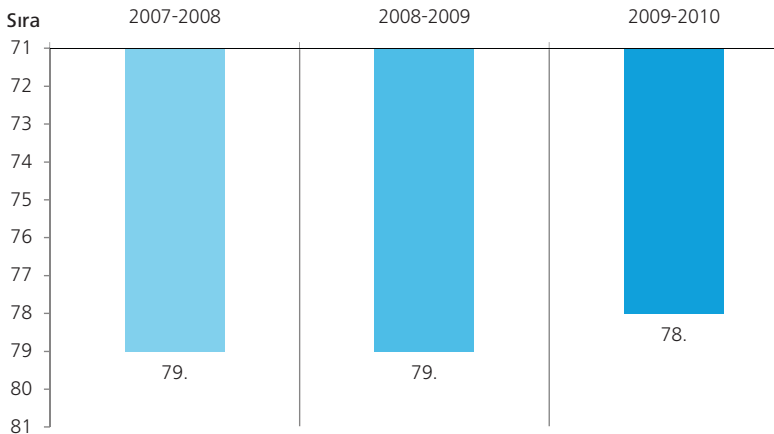
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 78

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre en rekabetçi 79. il olan Ardahan'ın, 2008-2009 sonuçlarında bu sırasını koruduğu, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 1 sıra ilerleyerek 78. sıraya yükseldiği görülmüştür. 2009-2010 Genel Endeks değeri 7,18 olan ilin rekabetçilik gücünü oluşturan dört alt endeks incelendiğinde; Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin %53,73 ile en yüksek paya sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu endeksi sırasıyla; %28,08 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %18,18 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin ve %0,01 ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği görülmektedir.

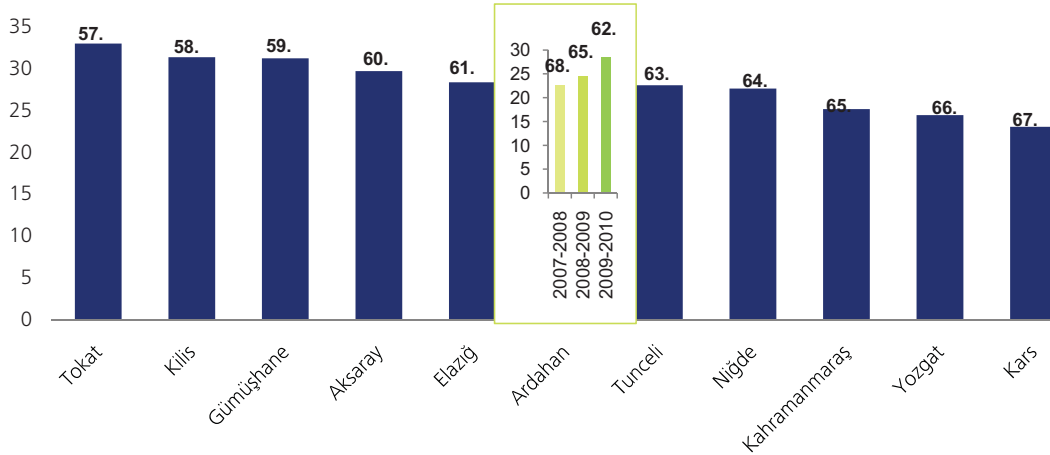
Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 79. sırada olduğu görülen Ardahan, 2008-2009'da bu sırasını korumuş olup, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 78. sıraya yükselmiştir. Alt endekse ait değişkenler ardahan özelinde incelendiğinde; Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 39. sıradan 55. sıraya gerilediği görülürken, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'nda 77. sıradaki konumunu koruduğu belirlenmiştir. Uçak seferlerinin gerçekleşmediği ilin otoyol ağına bağlı olmaması da ilin bu alt endekste alt sialarda yer almasında etkili olmuştur. İlde bir önceki seneye göre değişken bazında yaşanan değişkenler incelendiğinde Ardahan'ın; İhracat Hacmi bakımından 74. sıradan 75. sıraya gerilediği, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) bakımından ise 79. sırada yer aldığı belirlenmiştir. Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 19. olduğu görülen il, Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 61. olmuştur. Ardahan; İç Talep Potansiyeli ve Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 79. sırada yer almaktadır.

Grafik 149 - Ardahan İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 150 - İlde Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı

Endeks Değeri

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi bakımından 78. sıradan 77.sıraya yükseldiği görülen Ardahan'ın, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 1 sıra ilerleyerek 79. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İl, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ait sıralamada 4 sıra ilerleyerek 73., Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı'na ilişkin sıralamada 2 sıra yükselerek 61. sırada yer almıştır. Ardahan, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 77. sırada yer almış olup, 2008-2009 döneminde 80. sıraya gerilemiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 76. il olmuştur.

İlin rekabet gücünde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Ardahan 2007-2008 ve 2008-2009 sonuçlarına göre 81. sırada, 2009-2010 sıralamasında ise 3 sıra yükselerek 78. sırada yer almaktadır. İlin, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda bir önceki seneye göre 1 sıra ilerleyerek 79. olduğu, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada ise 80. sıradan 73. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Alt endekse ait söz konusu değişkenlerde yaşamış olduğu yükselmenin, ilin sıralamada yükselmesine olanak sağladığı görülmektedir.

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 55 olan Ardahan'ın, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 29. sıraya yükseldiği, 2009-2010 döneminde ise 39. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde; Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 76. sıradan 77. sıraya gerileyen Ardahan'ın, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na göre 19. sırada yer aldığı görülmektedir. Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 76. sıradan 61. sıraya yükseldiği saptanan il, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 80. sırada, İldeki Kamu Yatırımı'nda (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç) ise 79. sırada yer almaktadır.

Genel Endeks Sırası: 72

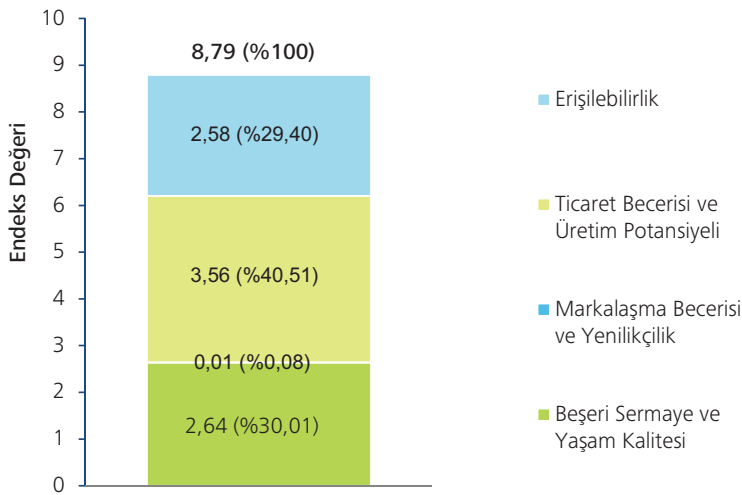
Genel Endeks Değeri: 8,79

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 73

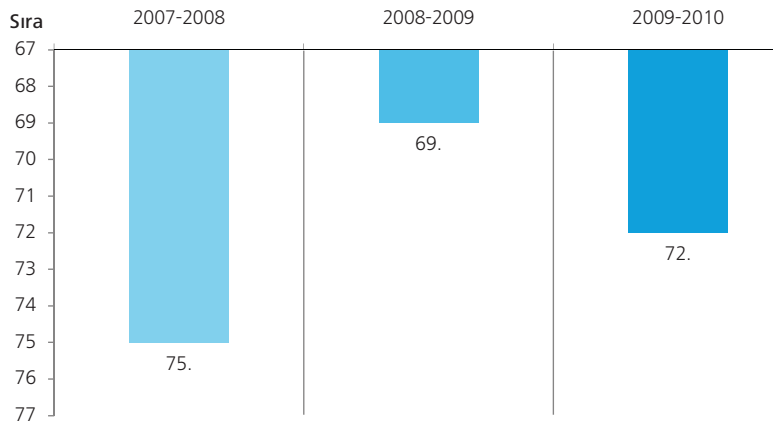
Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 65

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 46

Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 74

Grafik 151 - İğdır İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

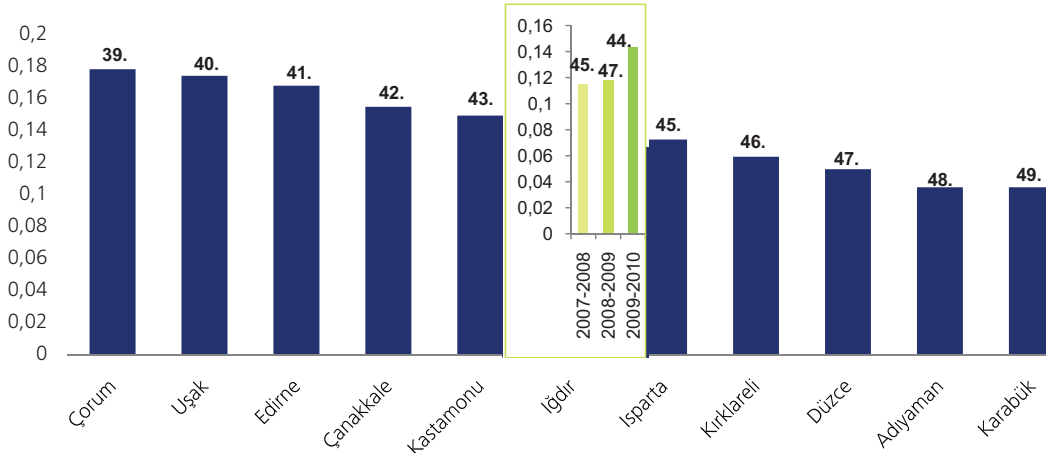

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 75. sırada yer alan İğdır'ın, 2008-2009 döneminde 69. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 72. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. 8,79 Genel Endeks değerine sahip olan İğdır'ın rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; ilin rekabet gücüne en yüksek oranda katkı sağladığı görülen alt endeksin %40,51 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin olduğu görülmektedir. ilin rekabet gücünün diğer bileşenleri incelendiğinde; Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin %30,01 oranında, Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %29,40 oranında ve Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin %0,08 oranında bir paya sahip olduğu belirlenmiştir.

İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olduğu görülen Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde, İğdır'ın bir önceki seneye göre yaşamış olduğu değişimler incelendiğinde ilin; Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 75. sıradan 77. sıraya gerilediği, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı bakımından 14. sırada yer aldığı ve Yatırım Teşvik Belgeli Sabit Yatırım Miktarı sıralamasında 77. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Grafik 152'de de görüldüğü üzere İhracat Hacmi'ne göre 3 sıra yükselerek 44. olan il, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı'na ait sıralamada 1 sıra gerileyerek 74. sırada yer almıştır. Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi sonuçlarına göre 2007-2008'de 56. sırada bulunan İğdır'ın, 2008-2009'da 18. sıraya yükseldiği ancak yukarıda bahsi geçen değişimler ışığında 2009-2010 dönemine ait sıralamada 46.'lığa gerilediği belirlenmiştir.

Grafik 152 - İlin İhracat Hacmi

Endeks Değeri

Iğdır'ın, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 72. sırada yer aldığı, 2008-2009'da ise 70. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 73. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na göre 1 sıra yükselerek 60. sırada yer alan ilin, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na ilişkin sıralamada 75. sıradan 77. sıraya gerilediği saptanmıştır. Iğdır, 2009-2010 verilerine göre Kişi Başına Düşen Mevduat Miktarı bakımından bir önceki sene olduğu gibi 62. sıradaki konumunu korumakla birlikte Şehirleşme Oranı ile ilgili sıralamada 1 basamak gerileyerek 67. sırada yer almaktadır. Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı bakımından 70. olduğu tespit edilen ilin, Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na göre 69. sırada bulunduğu bulunmaktadır.

Yıllar itibarıyla düzenli olarak yükselişte olduğu Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde 2007-2008'de 77. sırada yer alan Iğdır'ın, 2008-2009 sonuçlarına göre 76. sıraya, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 74. sıraya yükseldiği tespit edilmiştir. Alt endekse ait birçok değişkende alt sıralarda yer alan ilin, demiryolu ve otoyol ağına bağlı olmaması ve ile tarifeli uçak seferlerine sahip olmaması da ilin rekabetçiliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından önceki senelerdeki konumunu koruyarak 63. sırada yer alan il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 81 il arasında 43. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na göre 61. sıradaki konumunu koruduğu görülen Iğdır, Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 47. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait diğer değişkenlerde diğer illere oranla daha düşük performans gösteren ilin, 2007-2008'deki sıralamada 72. sırada yer aldığı, 2008-2009'da 71.'liğe yükseldiği, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 81 il arasında en rekabetçi 65. il olduğu tespit edilmiştir.

Genel Endeks Sırası: 29

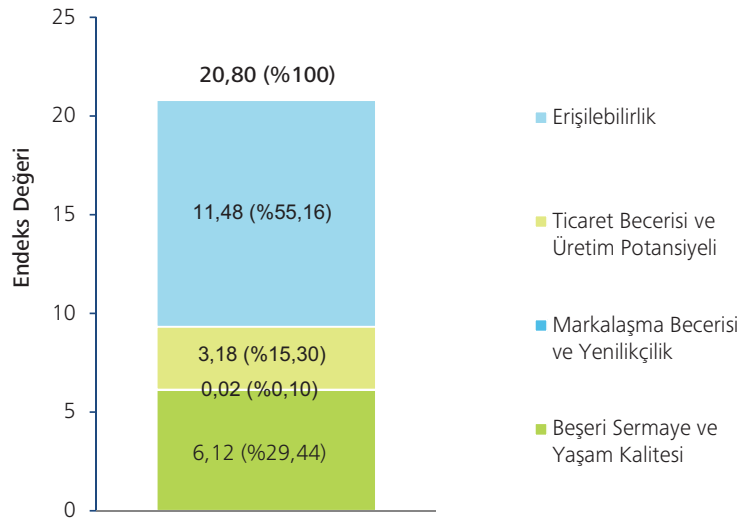
Genel Endeks Değeri: 20,80

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 25

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 58

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 52

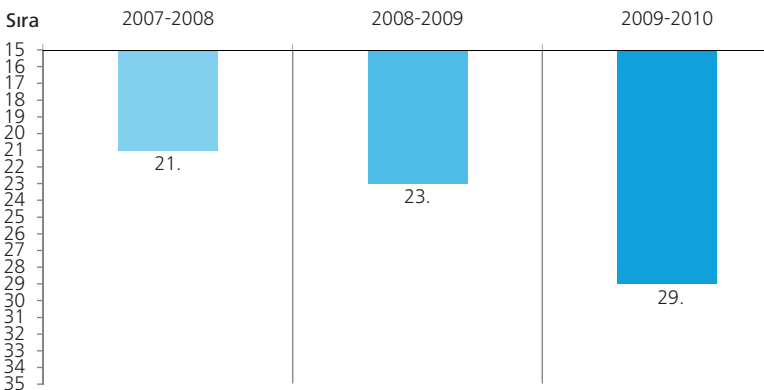
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 22

İllerarası Rekabetçilik Endeksi'ne ait sıralamalarda Yalova'nın yıllar itibariyle gerileme gösterdiği, 2007-2008 sonuçlarına göre 21. sırada yer alan ilin, 2008-2009 dönemine ait sıralamada 23. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Yalova, 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 29. il olmuştur. Genel Endeks değeri 20,80 olan il, rekabetçiliğini meydana getiren alt endeksler detayında incelendiğinde; %55,16 ile Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin en yüksek paya sahip olduğu, bunu sırasıyla %29,44 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin, %15,30'luk oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin ve %0,10 oranındaki payı ile Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır.

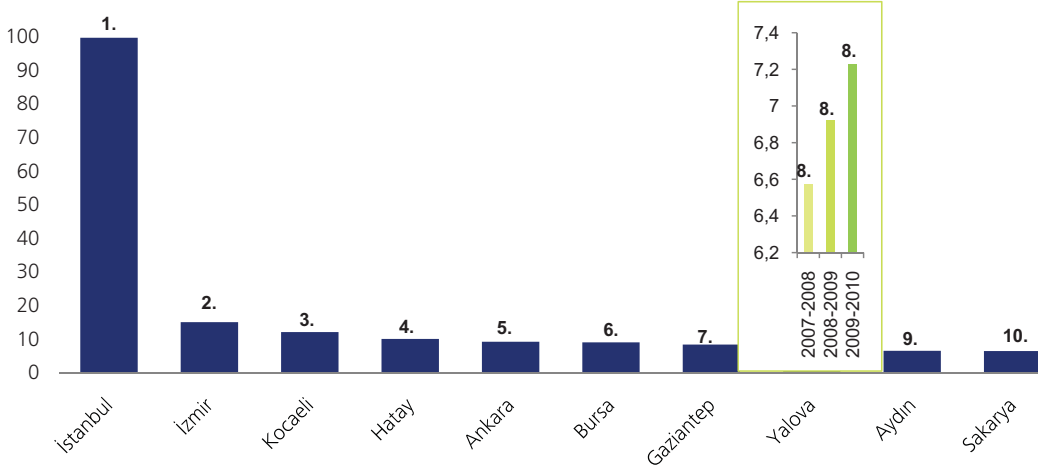
Erişilebilirlik Alt Endeksi kapsamında 2007-2008 sonuçlarına göre 17. sırada yer aldığı tespit edilen Yalova'nın sonraki senelerde düşüşe geçerek 2008-2009 sonuçlarına göre 20., 2009-2010 sonuçlarına göre ise yine 2 sıra gerileyerek 22. sırada olduğu belirlenmiştir. İlde Kişi Başına Düşen ADSL Aboneliği bakımından 6. sırada olduğu görülen ilin, İstanbul'a yakın bir mesafede bulunmasının ilin ulaşılabilirliğindeki olumlu etkileri gözlemlenmiştir. Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'nı çeken 74. olan Yalova'nın, Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından bir önceki sene olduğu gibi ilk sırada yer aldığı saptanmıştır.

Grafik 153 - Yalova İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 154 - İlde Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı

Endeks Değeri

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 25. olan Yalova'nın, 2008-2009 döneminde 3 sıra gerileyerek 28. sırada, 2009-2010 döneminde ise 3 basamak ilerleyerek tekrar 25. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Bu alt endekse ilişkin değişimin nedenlerini tespit etmek için değişkenler incelendiğinde ilin; YGS Başarı Yüzdesi bakımından göstermiş olduğu başarının yanı sıra, Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na göre 5. sırada yer alması ve 1000 Kişi Başına Düşen Alışveriş Merkezi Büyüklüğü bakımından 8. olması dikkat çeken değişkenler olarak saptanmıştır. İl, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 32. sırada ve Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından ise 65. sırada yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin değişkenleri incelendiğinde Yalova'nın; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 17 sıra gerileyerek 47. sırada yer aldığı, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'nda 33. sıradan 45. sıraya gerilediği ve Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı bakımından 15. sıradan 6.'lığa yükseldiği saptanmıştır. Yatırım Teşvik Belgesi Sabit Yatırım Miktarı'na ilişkin sıralamada 7. sıradan 21. sıraya gerileyen il, Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 45. sırada ve İhracat Hacmi'ne ilişkin sıralamada ise 56. sırada yer almaktadır.

Bu değişkenlerin bileşkesi olan Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde Yalova'nın 2007-2008 sonuçlarına göre 23. sırada yer alırken, 2008-2009'da 19. sıraya yükseldiği ancak 2009-2010 dönemine gelindiğinde yukarıda bahsi geçen değişimler sebebiyle 52. sıraya gerilediği tespit edilmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nde Yalova'nın 2007-2008'de 55. sırada, 2008-2009'da ise 59. sırada yer aldığı belirlenmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında 58. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişkenler incelendiğinde ilin; Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na göre 37. sıradan 40. sıraya gerilediği görülürken, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 62.'likten 55.'liğe, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda ise 47. sıradan 43. sıraya yükseldiği belirlenmiştir.

Karabük

Genel Endeks Sırası: 38

Genel Endeks Değeri: 17,51

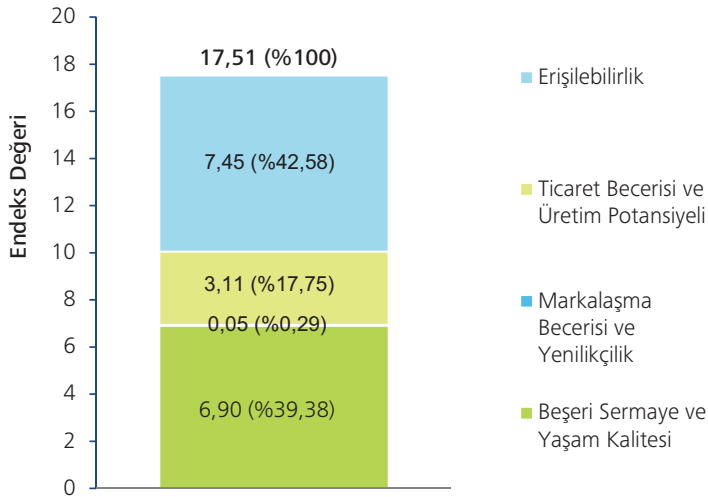
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 17

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 45

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 55

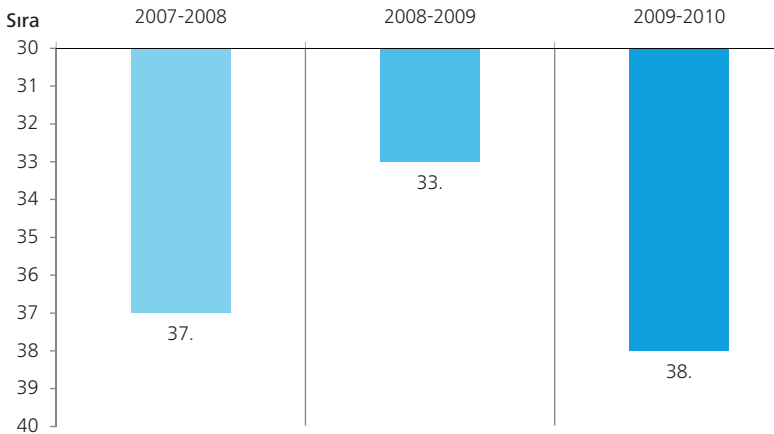
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 49

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 81 il arasında en rekabetçi 37. il olarak tespit edilen Karabük, 2008-2009 döneminde 33. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Genel Endeks sıralamasında Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 38. ilimiz olmuştur. İlin 17,51 olan Genel Endeks değeri, alt endeksler detayında incelendiğinde bu değere Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin %42,58 oranında katkı sağladığı, bunu sırasıyla %39,38 ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %17,75 ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğindeki payı %0,29 oranındadır.

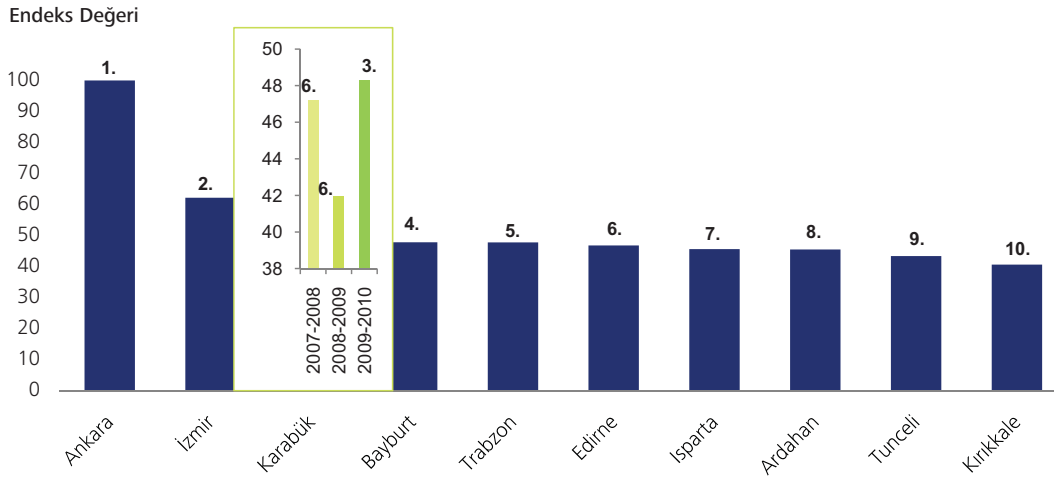

Karabük'ün yıllar itibarıyla düşüş gösterdiği iki alt endeksten biri olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde otoyol ağına bağlı olmayan ilin, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı çeken iller arasında geçen seneye göre 58. sıradan 66. sıraya gerilediği saptanmıştır. Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı bakımından 41. sıradaki konumunu koruduğu görülen Karabük'ün, Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 47. sırada olduğu, 2008-2009'da ise 48. sıraya gerilediği görülmektedir. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 49. ilimiz olmuştur.

Grafik 155 - Karabük İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 156 - İlde Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait 2007-2008 sıralamasında 21. olan Karabük, 2008-2009'da 20.'liğe, 2009-2010'a ise 17. sıraya yükselmiştir. İl sırasının alt endekste düzenli olarak artmasının nedenlerini tespit etmek amacıyla değişkenler incelendiğinde ilin; Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı bakımından 6. sıradan 3. sıraya yükseldiği ve İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından (Yüksek Lisans dahil) Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 54. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı bakımından bir önceki sene olduğu gibi 10. olduğu tespit edilen Karabük, Kişi Başına Mevduat Miktarı'na ait sıralamada 34. sırada ve Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı bakımından 56. sırada yer almaktadır.

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi 2007-2008 verilerine göre 21. sırada yer alan Karabük, 2008-2009'da 31. sıraya, 2009-2010 sonuçlarına göre ise 55. sıraya gerilemiştir. Karabük'ün alt endekste rekabetçiliğinde tespit edilen bu gerilemenin nedenlerini belirlemek için değişkenlere ait değişimler incelendiğinde; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 72. sıradan 78. sıraya gerilediği, Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı açısından 1 sıra gerileyerek 28. sırada yer aldığı ve Tahakkuk Eden Vergi Miktarı bakımından 54. sırada yer aldığı gözlemlenmiştir.

İhracat Hacmi bakımından 59. sıradan 49. sıraya ilerleyen il, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 74. sırada, Bir Önceki Seneye Göre İlde Kapanan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'na ait sıralamada ise 8. sırada yer almaktadır.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 51. sırada yer alan Karabük'ün, 2008-2009'da 50. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre ise 81 il arasında 45. il olduğu görülmektedir. Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması bakımından bir önceki seneye göre 1 sıra yükselerek 62. sırada yer alan il, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayısı'na ait sıralamada 28. sırada bulunmaktadır. Alt endekse ait bir diğer değişken olan Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada 2 sıra gerilediği görülen il 57. sırada yer alırken, Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 4 basamak gerileyerek 62. olmuştur.

Kilis

Genel Endeks Sırası: 63

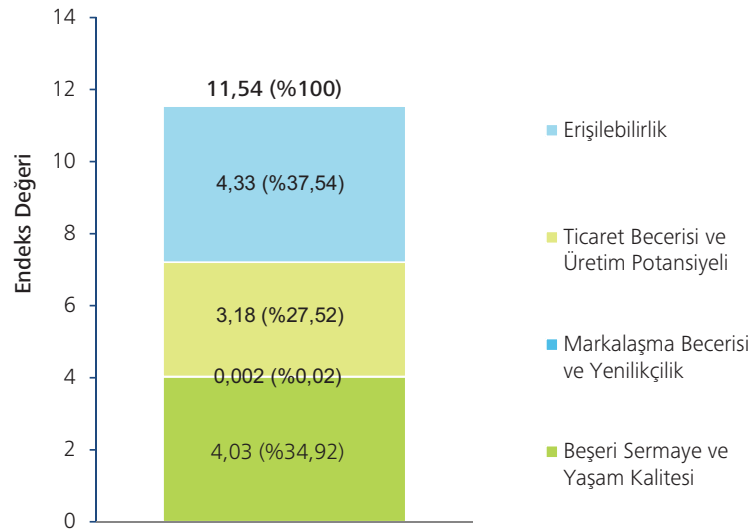
Genel Endeks Değeri: 11,54

Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 59

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 74

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 53

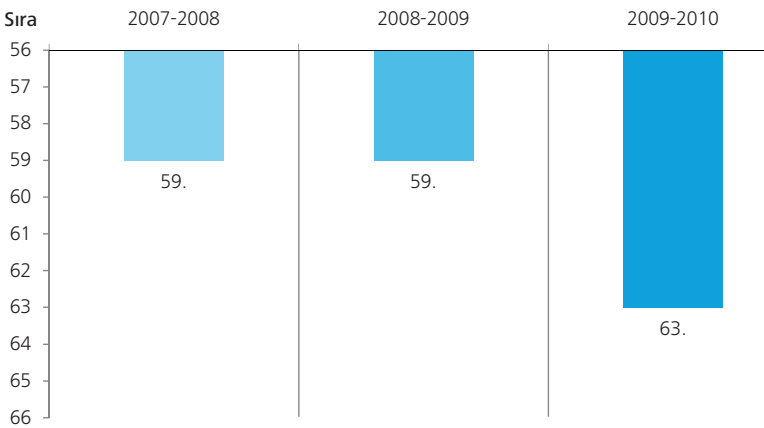
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 68

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 59. sırada yer alan Kilis'in, 2008-2009 döneminde bu sırasını koruduğu, 2009-2010 Genel Endeks değerine göre ise 4 sıra gerileyerek Türkiye'deki 81 il arasında en rekabetçi 63. il olduğu tespit edilmiştir. 11,54 Genel Endeks değerine sahip olan Kilis'in rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %37,54 olduğu, bunu sırasıyla %34,92 oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi ve %27,52'lik oranı ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip etmekte olduğu tespit edilmiştir. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,02 oranındadır.

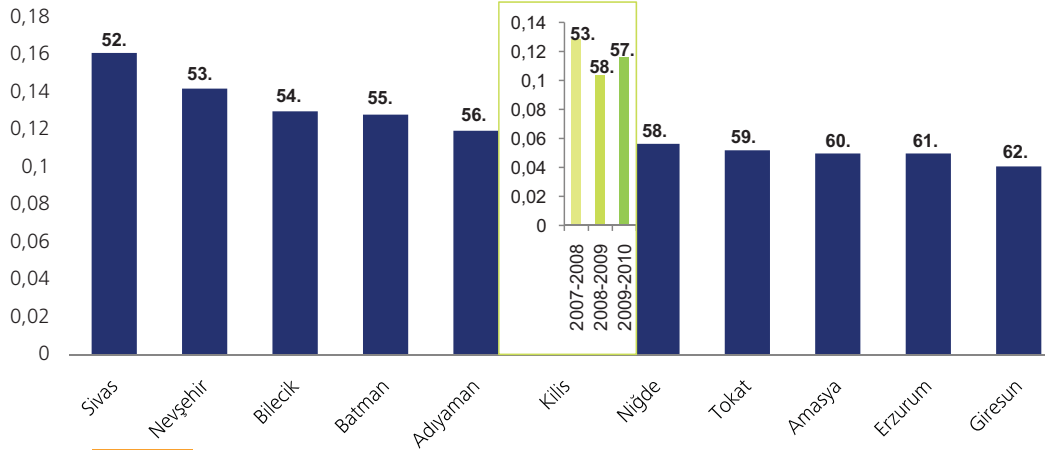
İlin rekabet gücüne en fazla katkı sağlayan Erişilebilirlik Alt Endeksi incelendiğinde Kilis'in, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 20. sıradan 30. sıraya gerilediği, bununla birlikte Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki sene bulunduğu 24. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Yakın mesafedeki komşu illerde bulunan havaalanlarına gerçekleştirilen yurtiçi ve yurtdışı uçak seferleri ile erişimin mümkün olduğu ilin, otoyol ağına bağlı olmaması ilin bu alt endekste konumunu zayıflatmaktadır. Erişilebilirlik Alt Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 69. sırada olan Kilis'in, 2008-2009 döneminde 1 sıra ilerleyerek 68. sıraya yükseldiği, 2009-2010 döneminde ise bu sırasını koruduğu görülmektedir.

Grafik 157 - Kilis İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 158 - İlde Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı

Endeks Değeri

Kilis'in bir önceki seneye göre 2 sıra yükseldiği Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi değişken detayında incelendiğinde ilin; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 57. sıradan 54. sıraya ilerlediği, Kişi Başına Düşen Uzman Hekim Sayısı'na göre 12 basamak yükselerek 25. sıraya yerleştiği ve Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na göre 2 sıra ilerleyerek 58. sırada olduğu tespit edilmiştir. İlin bir önceki seneye göre, İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı bakımından 70. sıradaki konumunu ve Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na ait sıralamada 76. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir. İlin, yıllar itibarıyla sırası incelendiğinde; 2007-2008'de 57. sırada yer aldığı, 2008-2009'da 61. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Detayları yukarıda verildiği üzere değişken bazında yaşamış olduğu ilerlemeler sayesinde Kilis, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi 2009-2010 sıralamasında en rekabetçi 59. il olmuştur.

Kilis, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin 2007-2008 dönemine ait sıralamasında 38. sırada yer alırken, 2008-2009'da 35. sıraya yükselmiştir.

İlin, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre ise 81 il arasında 53. sırada yer aldığı saptanmıştır. İlin sıralamada yaşamış olduğu gerilemenin nedenleri incelendiğinde; İhracat Hacmi bakımından bir önceki sene 61. sırada yer alırken, 2009-2010'da 66. sıraya gerilediği ve Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 4 sıra gerileyerek 73. sıraya yerleştiği tespit edilmiştir. Bir Önceki Seneye Göre Açılan Şirket Sayısındaki Seneye Göre Değişim Oranı'na ilişkin sıralamada 66. sırada olmakla birlikte ilin, İç Talep Potansiyeli'ne göre 78. sıradaki konumunu koruduğu görülmektedir.

Kilis, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008 verilerine göre 70. sırada yer almış olup, ilin 2008-2009 sonuçlarına göre 73. sıraya gerilediği görülmektedir. Alt endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre Kilis, 81 il arasında 74. sırada yer almaktadır. Alt endekse ait değişkenlerde alt sıralarda yer alan il, Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'na göre 1 basamak yükselerek 68. sırada yer alırken, Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'nda bir önceki seneye göre 2 sıra gerileme göstererek 67. sırada bulunmaktadır.

Osmaniye

Genel Endeks Sırası: 56

Genel Endeks Değeri: 13,76

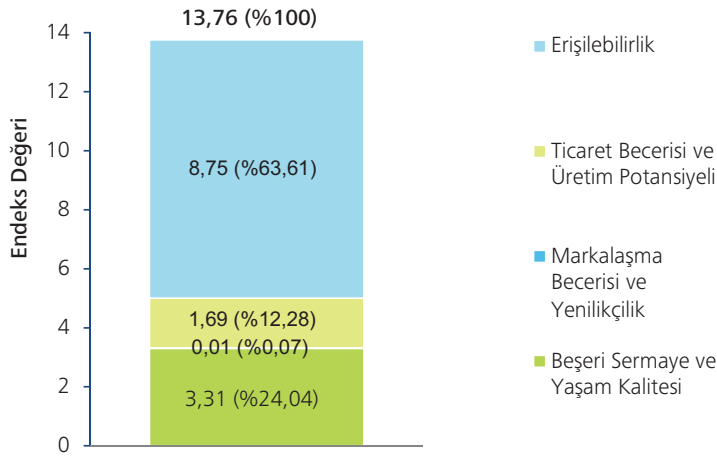
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 66

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 62

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 66

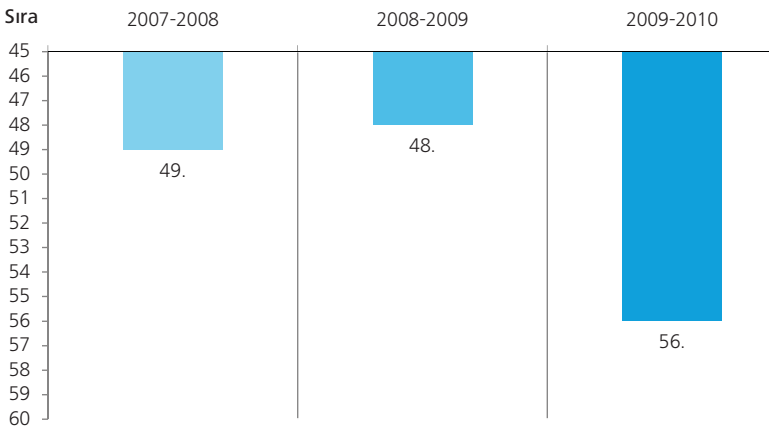
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 42

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre 49. sırada yer alan Osmaniye'nin, 2008-2009 döneminde 48. sıraya yükseldiği, 2009-2010 Genel Endeks sonuçlarına göre ise 56. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. 13,76 Genel Endeks değerine sahip olan ilin, rekabet gücünü meydana getiren alt endeksler incelendiğinde; Erişilebilirlik Alt Endeksi'nin payının %63,61 olduğu, bunu sırasıyla %24,04'lük oranı ile Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'nin ve %12,08'lik bir pay ile Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nin takip ettiği saptanmıştır. Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nin ilin rekabetçiliğine katkısı ise %0,07 oranındadır.

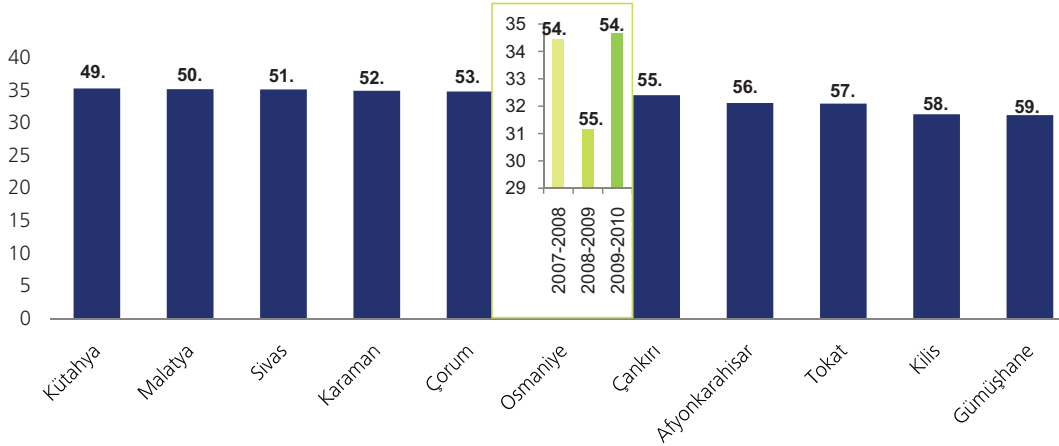
İlin rekabet gücünde en yüksek paya sahip olmasına rağmen, yıllar itibarıyla ilin düşüş yaşadığı Erişilebilirlik Alt Endeksi Osmaniye özelinde incelendiğinde; otoyol ve demiryolu ağına bağlı olan ile, yurtiçi veya yurtdışı uçak seferlerinin olmaması, ilin Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu bakımından 4 sıra kaybederek 59. sırada yer alması ve Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı'na ilişkin sıralamada 73. sıradan 70. sıraya yükselmesi ilde dikkat çeken değişkenler olarak belirlenmiştir. İl, 2007-2008'de 37. sırada yer alırken, 2008-2009 sonuçlarına göre 38. sıraya gerilemiştir. 2009-2010 Alt Endeks değerine göre Osmaniye'nin en rekabetçi 42. il olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 159 - Osmaniye İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 160 - İlde Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı

Endeks Değeri

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Osmaniye'nin; İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada 64. sırada yer aldığı, Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim Oranı'nda 18. sıradan 27. sıraya gerilediği ve Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı bakımından 55.'likten 63.'lüğe gerilediği tespit edilmiştir. Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na göre 2007-2008'den bu yana yükselişini devam ettirerek 25. sırada yer aldığı belirlenen Osmaniye, Kullanılan Kredi Miktarı'na göre de 54. sıradan 51. sıraya yükselmiştir. İlin, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli 2007-2008 verilerine göre 68. sırada yer aldığı, 2008-2009 döneminde ise 63. sıraya ilerlediği saptanmıştır. Osmaniye, Alt Endeksin 2009-2010 sonuçlarına göre 81 il arasında en rekabetçi 66. ilimiz olmuştur.

Osmaniye'nin, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada yıllar itibarıyla değişimi incelendiğinde, 2007-2008'de 58. olan ilin, 2008-2009'da 65. sıraya gerilediği, 2009-2010 sonuçlarına göre de 1 basamak daha gerileyerek 66. sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Alt endeks değişkenlerinde; Grafik 160'ta da görüldüğü üzere, Kişi Başına Düşen Mesken Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 1 basamak ilerleme kaydederek 54. sırada yer alan Osmaniye'nin, Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı'na ilişkin sıralamada 34. sıradan 35. sıraya ve Şehirleşme Oranı bakımından 16. sıradan 17. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. İlde İşlenen Suç Sebebiyle Kişi Başına Ceza İnfaz Kurumu'na Giren Kişi Sayısı'nda 10. olan ilin, Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'na göre 4 sıra gerileyerek 50. olduğu saptanmıştır.

İlin rekabet gücünde en az paya sahip olan Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'ne ait değişkenler incelendiğinde Osmaniye'nin söz konusu alt endekste her sene düzenli olarak ilerleme kaydettiği; Son Beş Yıla Ait Marka Tescil Ortalaması'nda 54. sıradan 51. sıraya yükseldiği ve Son Beş Yıla Ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması'na ilişkin sıralamada ise 3 basamak ilerleyerek 53. sıraya yerleştiği tespit edilmiştir. Alt Endeksin 2007-2008 sonuçlarına göre 64. olan il, 2008-2009'da 63. sıraya, 2009-2010 verilerine göre ise 1 sıra daha yükselerek alt endeks bazında en rekabetçi 62. ilimiz olmuştur.

Genel Endeks Sırası: 61

Genel Endeks Değeri: 12,21

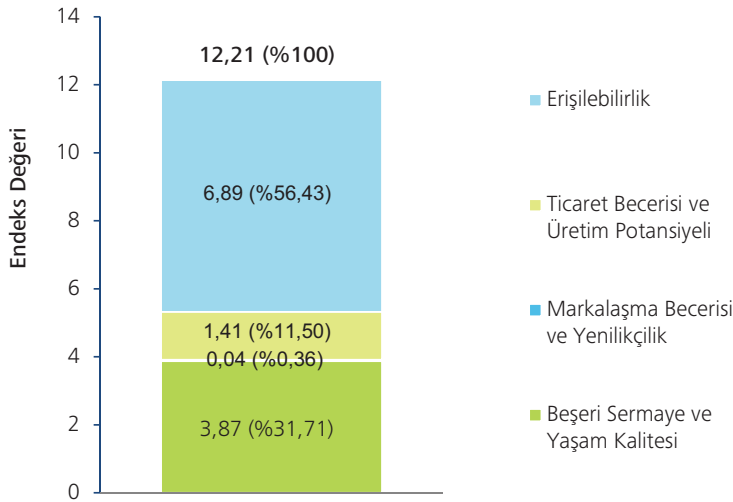
Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi Sırası: 61

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi Sırası: 46

Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi Sırası: 69

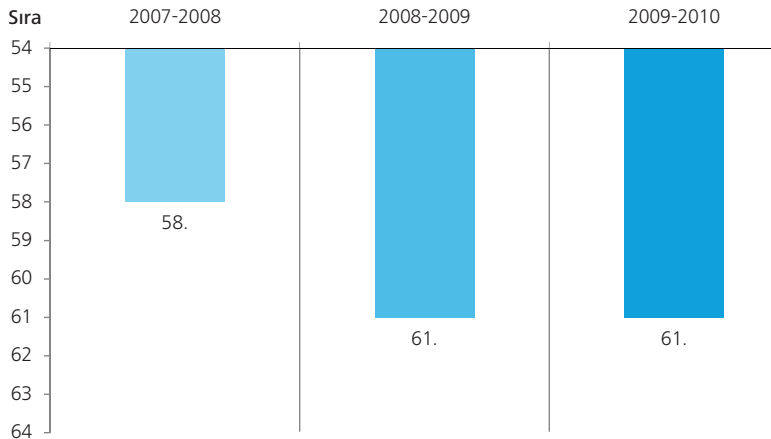
Erişilebilirlik Alt Endeksi Sırası: 52

İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2007-2008 sonuçlarına göre Türkiye'nin 81 ili arasında en rekabetçi 58. il olan Düzce'nin, 2008-2009 döneminde 3 sıra gerileme göstererek 61. sırada yer aldığı, 2009-2010 dönemine ait Genel Endeks değerine göre ise bu konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Düzce'nin 12,21 olan Genel Endeks değeri; %56,43 oranında Erişilebilirlik Alt Endeksi, %31,71 oranında Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi, %11,50 oranında Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi ve %0,36 oranında Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi'nden oluşmaktadır.

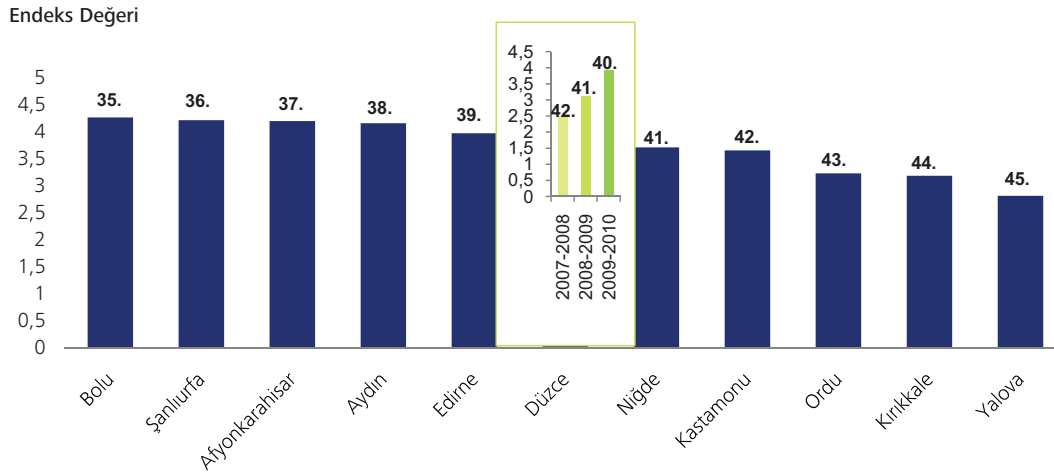

İlin rekabetçiliğinde en yüksek paya sahip olan Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Düzce'nin yıllar itibariyle gerilediği tespit edilmiştir. 2007-2008 sonuçlarına göre 49. sırada yer aldığı görülen ilin, 2008-2009'da 50. sıraya gerilediği saptanmıştır. İl, 2009-2010 Alt Endeks değerine göre 81 il arasında en rekabetçi 52. ilimiz olmuştur. Otoyol ağına bağlı olan ancak demiryolu ağına bağlı olmayan il, Haberleşme ve Ulaştırma Alanında Kamu Yatırımı bakımından 78. sırada yer almaktadır. Kilometrekare Başına Düşen Bölünmüş Yol Uzunluğu'na göre 10. olduğu görülen Düzce'nin, Kilometrekare Başına Düşen Araç Sayısı'na ilişkin sıralamada bir önceki seneye göre 1 basamak ilerleyerek 16. olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 161 - Düzce İlinin Genel Endeks Bazında Sırasının Yıllara Göre Değişimi

Grafik 162 - İlin Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı

2007-2008 dönemi Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeks sırası 66 olan Düzce'nin, 2008-2009 yılı sonuçlarına göre 67. sıraya gerilediği, 2009-2010 döneminde ise 69. sırada yer aldığı görülmektedir. Alt Endeksin 2009-2010 değişkenleri incelendiğinde; Bir Önceki Seneye Göre İlde Açılan Şirket Sayısındaki Değişim'e ilişkin sıralamada 44. sırada yer alan Düzce'nin, ihracat Hacmi bakımından bir önceki seneye göre 2 sıra gerileyerek 47. sırada yer aldığı görülmektedir. Sanayi Elektrik Tüketim Miktarı'na ilişkin sıralamada 1 basamak yükselerek 40. sırada yer aldığı görülen ilin, Dış Ticaret Yapan Firma Sayısı'na göre 31. sıradan 32. sıraya gerilediği tespit edilmiştir. Kullanılan Kredi Miktarı bakımından 45. sıradaki konumunu koruyan il, İldeki Toplam Kamu Yatırımı (Enerji ve Haberleşme-Ulaştırma hariç)'na ait sıralamada da 45. sırada yer almaktadır.

İlin rekabetçilik değerindeki payı %31,71 olan Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi'ne ait sıralamada, Düzce'nin yıllar itibarıyla gerilediği tespit edilmiştir. 2007-2008 verilerine göre 53. sırada yer aldığı görülen Düzce, 2008-2009'da 57. sıraya, 2009-2010'da ise 61. sıraya gerilemiş bulunmaktadır.

Alt endekse ait değişkenler 2009-2010 detayında incelendiğinde ilin; İlde Kişi Başına Düşen Öğretim Üyesi Sayısı bakımından 5 sıra gerileyerek 33. sırada yer aldığı, bununla birlikte İldeki Bir Yüksek Öğrenim Programından Mezun Olan Kişi Sayısı'na ilişkin sıralamada 1 basamak ilerleyerek 58. olduğu görülmektedir. Mesleki ve Teknik Okul Mezun Sayısı'nda bir önceki sene bulunduğu 44. sıradaki konumunu koruduğu tespit edilen Düzce, Kişi Başına Düşen Hastane Yatağı Sayısı'na göre 61. sıradan 68. sıraya gerilemiş bulunmaktadır. Düzce'nin 2009-2010 verilerine göre; Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketim Miktarı bakımından 28. sıradaki konumunu ve Kişi Başına Mevduat Miktarı'na ait sıralamada 53. sıradaki konumunu koruduğu belirlenmiştir.

Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi 2007-2008'de 47. sırada yer alan Düzce, 2008-2009 sonuçlarına göre 42. sıraya yükselmiştir. İl, 2009-2010 Alt Endeks sonuçlarına göre 81 il arasında 46. sırada yer almaktadır. Düzce'nin, alt endekse ait değişkenler özelinde incelendiğinde; Son Beş Yıla Ait Patent Tescil Ortalaması'na ait sıralamada 6 basamak gerileyerek 49. sırada yer aldığı ve Son Beş Yıla Ait Faydalı Model Tescil Ortalaması'nda 1 sıra yükselerek 46. olduğu tespit edilmiştir.

URAK

(Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurulu)

Ünalan Mah. Ayazma Cad.
Çamlıca İş Merkezi A Blok
Kat:334700, Üsküdar,
İstanbul
Tel: +90 (216) 556 34 14
Fax: +90 (216) 556 34 98

www.urak.org

Deloitte Türkiye

Sun Plaza
Maslak Mah. Bilim Sok. No:5
34398 Şişli, İstanbul
Tel: 90 (212) 366 60 00
Fax: 90 (212) 366 60 30

Armada İş Merkezi
A Blok Kat:7 No:8
06510, Söğütözü, Ankara
Tel: 90 (312) 295 47 00
Fax: 90 (312) 295 47 47

Punta Plaza
1456 Sok. No:10/1
Kat:12 Daire: 14 – 15
Alsancak, İzmir
Tel: 90 (232) 464 70 64
Fax: 90 (232) 464 71 94

www.deloitte.com.tr